

flacăra

anul xxxiii
3 (1492)
VINERI
20 IANUARIE
1984

săptămînal editat de frontul democrației și unității socialiste

Visul ce se-ntrupă din visarea tuturor generațiilor acum 125 de ani și a dobîndit contururi depline la 1 Decembrie 1918 este și va fi de-a pururi cea mai ardentă realitate a vieții și firii noastre

E SCRIS

PE TRICOLOR

UNIRE

Pagina 2

**Un mare om pentru oameni,
un mare om pentru istorie**

prima parte a unui eseu semnat de poetul
Nicolae Dragoș

● **O idee cît cuprinsul istoriei noastre**

Pagina 7

● **Angajament pentru Olimpiadă**

un interviu cu Anișoara Cușmir Stanciu
Pagina 20

Pămîntul reprezintă un bun național al întregului popor, producerea și contractarea de produse agricole constituie o obligație patriotică a fiecărui țaran, a fiecărui deținător de pămînt

la această idee-program din

**CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI
NICOLAE CEAUȘESCU**

la Consfătuirea de lucru de la Sinaia
privind activitatea în agricultură

se referă articolele și reportajele
noastre din paginile 5 și 6.

Un mare om pentru oameni, un mare om pentru istorie

Intotdeauna în istorie, în marile ei momente, din mijlocul poporului s-au ivit personalități pe măsura acelor mari momente. Poporul român, în mult milenara sa existență, și-a identificat nu o dată voința și idealurile, bărbăția și eroismul cu fapta curajoasă și vizionară a unor străluciți fii ai țării, în ființa cărora s-au împlinit, într-o fericită sinteză, virtuțile esențiale ale nației, vrerea sa de libertate și existență de sine-stătătoare, setea de neînfrânt de a trăi într-o patrie suverană, independentă, de a conviețui pașnic cu celelalte popoare.

Acestor luminați fii ai patriei, așezați pentru totdeauna întru cinstirea vremurilor ce-au fost și vremurilor ce vor veni, într-o eroică și semnificativă incununare, în zările zilelor de azi li s-a adăugat — spre cinstea acestor ani ai țării, în spiritul luminosului mesaj venit dinspre bravii înaintași — un nume nou, numele unui mare fiu al patriei, al unui cutezător și încercat conducător de țară și popor, numele unui înflăcărat patriot, al unui comunist și revoluționar de frunte, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

Intreaga viață, exemplara sa activitate revoluționară se constituie într-o trainică mărturie a unei strălucite personalități pe care istoria a situat-o, pentru totdeauna, în galeria marilor săi eroi. Pentru întregul nostru popor, pentru întregul nostru partid, prin magistralul exemplu al vieții sale de muncă și luptă, tovarășul Nicolae Ceaușescu a devenit simbolul măreț al demnității naționale, al încrederii în viitorul luminos, comunist, al patriei.

De la tribuna celui de-al IX-lea Congres al partidului, secretarul general al partidului se adresa poporului cu chemarea de a se cunoaște mai bine și mai profund pe sine, de a-și evalua mai bine priceperea și forța, ca să-și înlățească în mod exemplar rosturile în societatea noastră socialistă și în lumea contemporană, să scruteze cu lucidă demnitate viitorul, întemeindu-și afirmațiile pe propria-i viață, trăită în mod exemplar, dăruită țării și poporului, partidului comunist, cauzei socialismului.

În cei aproape 19 ani care au trecut de la cel de-al IX-lea Congres, de când se află în fruntea partidului și a statului, investit cu cele mai înalte răspunderi, consecvent convingerilor slujite cu devotament comunist din anii cei mai tineri, a militat și militează cu ferocitate comunistă pentru cutezanța gândului și a fetei, chemând întregul popor să muncească, să lupte pentru transformarea revoluționară a societății noastre, pentru făurirea în România a celei mai drepte orânduiri sociale. Tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a întemeiat și își întemeiază însuflețitoarele îndemnuri pe propria-i luptă eroică, desfășurată în scopul edificării unei societăți noi pe pământul străbun al patriei — o societate făurită de oameni, pentru oameni.

Pentru toate acestea, pentru eroica sa viață, pentru cutezanța și clarviziunea cu care conduce istorica operă de făurire a noului destin comunist al României, poporul l-a așezat în inima și conștiința sa alături de marii înaintași patrioți, cu mindria de a ști că, din rîndurile sale, istoria a ridicat la înălțimea noulor vremuri un mare om politic, un ales conducător, un patriot revoluționar a cărui gândire și faptă rezonază profund în conștiința întregii țări.

Încă din anii cei mai tineri și-a făcut în mod exemplar datoria față de partid, față de țară. În perioada grea de adîncă ilegalitate a înfruntat teroarea, temerile, călîndu-se ca militant de nădejde al partidului, dovedind că îi sint inepuizabile resursele de eroism, de dăruire patriotică, de spirit revoluționar.

În zorii noii epoci istorice, cînd mil, sute de mii, milioane de tineri, răspunzînd chemării partidului, a țării, s-au integrat în marile bătălii pentru înlățirea revoluției democratice revoluționare, s-a aflat în fruntea lor, cu fapta de încercat revoluționar. A participat activ la victoria socialismului în România, îndeplinind munci de înaltă răspundere în partid și în stat, acționînd cu fermitate, cu hotărîre pentru ca obiectivele stabilite de partid să fie pe deplin înlățuite.

Iar acum, în acești ani luminoși ai patriei, în anii cei mai rodnici din istoria țării, anii ce au urmat Congresului al IX-lea al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele republicii, face totul pentru a asigura cadrul corespunzător în care întregul popor să fie făuritor conștient și activ al propriului său destin, al bunăstării și fericirii sale.

O viață de muncă și luptă pentru popor. O viață de loz ușoară — dacă ne gândim la condițiile grele ale trecutului, la anii de crîncene înfruntări cu forțele reacțiunii din anii ilegalității, la anii reconstrucției țării; o viață de neobosită muncă pentru patrie, care a cunoscut incununarea idealurilor cărora li s-a dedicat — dacă ne gândim la anii marilor izbînzii socialiste ce au urmat, la anii cei mai fertili din istoria patriei, a căror piatră de temelie a fost așezată trainic și îndrăzneț la Congresul al IX-lea al partidului. Un mare destin de luptător patriot, comunist.

Cu înmă tinără, cu fapte cutezătoare

Datele vieții tovarășului Nicolae Ceaușescu, faptele biografiei sale sint emoționante, pilduitoare.

S-a născut la 26 ianuarie în iarna anului 1918, la Scornicești, în casa țăranilor săraci Andruța și Alexandra Ceaușescu.

Din Scornicești avea să înceapă drumul de luptă, de muncă, de exemplară activitate revoluționară. Activitate ce l-a impus conștiinței, istoriei pe tovarășul Nicolae Ceaușescu ca pe un mare om pentru o mare epocă.

La numai 11 ani a plecat din satul copilăriei sale cu dorința vie de a-și face un rost în viață. Se angajează ca muncitor în București, într-o vreme grea pentru țară, marcată de criză, de intensificarea exploatații. În acești ani, cînd partidul comunistilor români își făcea

tot mai puternic auzit cuvîntul revoluționar, în pofida tuturor împotrivirilor, pe tovarășul Nicolae Ceaușescu îi vom afla angajat cu întreaga sa ființă în marea bătălie pentru viitor.

Participarea la acțiuni demonstrative, cuvintele înflăcărate pe care le rostea ca tinăr utecist, prezentarea punctelor de vedere, exprimînd ceea ce simțeau, ceea ce năzuiau tinerii muncitori, l-au făcut cunoscut și prețuit în rîndul tovarășilor de luptă, al muncitorimii încă din anii de tinerețe revoluționară. Ca membru al Comitetului Național Antifascist, luînd apărarea participanților la grevele din 1933, cărora li se înscenase la Craiova un nedrept proces, sfidînd amenințarea jandarmilor, încrezător în justetea cauzei pe care o reprezenta cu mult curaj, cu neînfricare, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a purtat mereu cu demnitate și dirzenie.

Destinul revoluționar al tinărului Nicolae Ceaușescu, cărui partidul, U.T.C.-ul îi încredințau importante munci de răspundere, dobindea contururi tot mai ferme prin sarcinile pe care le îndeplinea exemplar, desfășurînd o activitate bogată, participînd direct la numeroase acțiuni ilegale, militînd cu ardoare și curaj pentru drepturi economice și politice, pentru ca tot mai mulți tineri să cunoască și să urmeze cuvîntul partidului comunist.

Bărbăția, inteligența și combativitatea sa s-au manifestat cu deosebită forță la procesul grupului de luptători antifasciști de la Brașov din 1936. Tinărul revoluționar Nicolae Ceaușescu a făcut din această nouă și perfidă înscenare judiciară, ca în atîtea alte prilejuri, un mijloc de luptă, de demascare a primejdiei ce o reprezentau organizațiile fasciste din România, agenturi ale hitleristilor, îndeplinindu-și pe deplin rolul încredințat de partid în orientarea politică a procesului, subliniînd cu înflăcărare că fascismul constituie un grav pericol pentru libertatea și independența patriei, ridicîndu-se cu hotărîre în apărarea drepturilor muncitorilor.

Condamnarea și întemnițarea sa la Doftana sint o dovadă că autoritățile represive cunoșteau rolul important pe care îl deținea în mișcarea comunistă și revoluționară din România, că tinărul revoluționar reprezenta o reală amenințare pentru strimbele orînduiri ale vremii, cuvîntul său fiind ascultat, forța sa de convingere mobilizînd conștiințele la luptă. La numai 18 ani, revoluționarul de profesie Nicolae Ceaușescu era un comunist matur.

Doftana, sinistra închisoare în care a fost întemnițat, i-a fost înaltă școală de călire revoluționară, de educație politică. Tinărul comunist Nicolae Ceaușescu a făcut și aici dovada înaltele sale calități organizatorice și politice. A contribuit activ la perfecționarea sistemului de pregătire politică și largire a orizontului de cultură generală ce funcționa în închisoare. Și a fost, așa cum menționează rapoartele gardienilor, un „activ instigator“, în sensul că își îndemna tovarășii de detenție să protesteze împotriva bătăii, maltratărilor, regimului de izolare și de infometare. Cel care încă din anii copilăriei, din tîrziu anii de școală se dovedise o minte inzestrată, se adîncise cu pasiune în cunoașterea literaturii și istoriei patriei, cel care la activitățile tineretului revoluționar impresiona prin patosul cu care recita din marii poeți români s-a dedicat cu tenacitate studiului, pregătirii politice, ilustrîndu-se încă din acei ani ca un militant cu o profundă și esențială pregătire teoretică marxistă.

La ieșirea din închisoare îl așteptau sarcini deosebit de complexe și de grele. Îl așteptau importante acțiuni revoluționare, la care avea să participe, împreună cu utecista Elena Petrescu, cea care îi va deveni devotată tovarășă de viață și de muncă. Era momentul cînd se intensificau strădaniile pentru reînălțarea Uniunii Tineretului Comunist. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a acționat cu fermitate și consecvență pentru ca tinerii revoluționari să dispună de o organizație încheșată, puternică, unită, care să luote sub conducerea P.C.R. și să-i fie rezervă de cadre și ajutor de nădejde.

Un tinăr a cărui vîrstă abia măsura două decenii străbătea în acei ani grei țara de la un capăt la altul, se întîlna cu tinerii din numeroase localități, analiza împreună cu ei situații concrete, propunea soluții realiste pentru o bună organizare a activității politico-educative în condiții de deplină conspirativitate.

Prin acțiuni politico-ideologice, prin activități culturale la care participau mii și mii de tineri, tinărul comunist Nicolae Ceaușescu, utecista Elena Petrescu-Ceaușescu și-au adus contribuții majore, hotărîtoare, s-au remarcat ca buni organizatori, ilustrîndu-și prin acte de curaj și ingeniozitate profundul lor atașament pentru cauza căreia și-au dăruit elanul tînăresc, pasiunea și „spiritul revoluționar“. Calități ce aveau să fie memorabile, pregnant puse în evidență cu prilejul organizării marii manifestări antifasciste de la 1 Mai 1939. În organizarea acestei mari demonstrații antifasciste, prin curajul și dăruirea comunistă cu care s-a dedicat ducerii la îndeplinire a sarcinii încredințate de partid, tovarășul Nicolae Ceaușescu a dovedit încă o dată marile sale calități politice și organizatorice, capacitatea de a mobiliza masele, de a se face înțeles de ele, și-a pus în evidență cu simplitate, în focul luptei revoluționare, puternica vocație de conducător revoluționar.

Evenimentele acelor ani, participarea curajoasă la lupta ilegală, înfruntarea cu dirzenie, cu neînduplecare a amenințărilor, a tratamentului inuman din temnițele burgheze, în care a fost aruncat de nenumărate ori, a interogatoriilor singeroase, marea încredere în izbînda clasei muncitoare, a partidului, abnegația și priceperea cu care a acționat, capacitatea de a stringe în jurul său masele, de a le angaja în luptă au conturat un luminos portret de militant comunist, un ales conducător, format și călit la școala luptei revoluționare.

Mărturiile celor ce l-au cunoscut în acei ani eroici de luptă converg spre reliefaarea unor alese calități organizatorice și politice, a maturității de gândire, a puterii de decizie și acțiune, precum și a unor frumoase trăsături umane — grija față de tovarășii de luptă, înalta omenie, priceperea de a-i îmbarbăta pe cei aflați în cumpănă, de a pune în lumină atitudinile înaintate, curajul și abnegația tovarășilor de luptă. Va înfrînta neînduplecat, cu neclintire, cu bărbăție grelele încercări,

cări, convins că dreptatea, că adevărul se află de partea muncitorimii, a comunistilor.

În numele acestor idealuri, acestor nestrămătate convingeri, tovarășul Nicolae Ceaușescu va acționa cu hotărîre, cu recunoscută eficiență politică pentru pregătirea și înlățirea marelui act istoric de la 23 August 1944, pentru victoria revoluției de eliberare națională și socială, antifascistă și antiimperialistă. La toate marile manifestări politice organizate de partid, în care masele cereau reforme democratice, instaurarea unui guvern al muncitorilor și țăranilor, participă direct, ca neobosit organizator și propagandist de aleasă vocație, punîndu-și în valoare bogata experiență revoluționară, capacitatea de a însufleți și mobiliza masele largi de tineri, de oameni ai muncii la înlăturarea hotărîții a urmelor lumii vechi, la cîtorirea unei vieți noi, pentru izbînda socialismului în România.

Evenimentele, sarcinile revoluționare au cerut ca, în anii ce au urmat eliberării patriei, tovarășul Nicolae Ceaușescu să îndeplinească înalte munci de partid și de stat. A făcut mereu și într-un înalt grad dovada unei inepuizabile energii, a unui luminos patriotism, a unor impresionante calități umane și capacități organizatorice, proprii adevăratului conducător de mase, aducînd o contribuție excepțională la elaborarea și înlățirea politicii partidului, la soluționarea problemelor complexe ale etapei, la marile evenimente ale noii istorii a țării, la înlățirea victoriei definitive a socialismului în România. Toți cei care l-au cunoscut, toți cei împreună cu care a lucrat sau pe care i-a îndrumat i-au remarcat calitățile politice și morale excepționale, înaltul spirit revoluționar, patriotismul fierbinte, dăruirea totală pentru cauza socialismului și comunismului. În orice muncă, oriunde s-a aflat în toți acești ani tumultuoși din zorii revoluției și construcției socialiste, a avut mereu înainte, ca suprem țel, voința neabătută de a înlățui înaltul ideal al făuririi unei vieți noi, într-o societate nouă, în care poporul să fie stăpîn pe propriul său destin.

Cea mai rodnică epocă din întreaga existență a patriei noastre

De aproape 19 ani, tovarășul Nicolae Ceaușescu se află în fruntea partidului și a statului nostru. De aproape 19 ani, poporul român trăiește într-o epocă eroică, urmînd cu abnegație, cu nețărmurită dragoste, cu fierbinte devotament un conducător erou.

Acum, în pragul marii sărbători a zilei de 26 ianuarie, avem un fericit prilej de rememorare a unor semnificative pagini din această nouă și eroică istorie a patriei.

Toți acești 19 ani sint ei înșiși martori a numeroase momente de referință pentru întreaga istorie a patriei. Sint anii în care s-au desfășurat lucrările Congresului al IX-lea al partidului, eveniment ce a deschis o etapă nouă, superioară, în istoria țării, prefațînd strălucit epoca celor mai mărețe înlățuiri din întreaga existență a României. Sint anii în care a fost adoptat Programul partidului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare a României spre comunism — program ce a devenit cartă fundamentală a tuturor comunistilor, a întregului popor, luminînd cu putere drumul spre noul destin, comunist, al patriei. Sint anii în care, incununînd magistral o epocă de mari realizări, de avînt revoluționar, cel de-al XII-lea Congres al partidului a trasat liniile directoare ale trecerii la o nouă calitate a muncii și a vieții, linii și direcții de acțiune magistral adîncite prin orientările de amplă perspectivă elaborate de secretarul general al partidului, adoptate cu o unanimă adeziune comunistă la Conferința Națională a partidului din decembrie 1962.

Toți acești 19 ani de rodnică înlățuire sint dovada cea mai elocventă a forței unui popor care, condus de partidul comunist, trăiește și muncește liber în patria sa liberă. Cronica zilelor, săptămînilor, lunilor din acești ani glorioși constituie, în fapt, **expresia vie a unității indestructibile a întregii noastre națiuni în jurul partidului, al secretarului său general, revoluționarului patriot a cărui viață s-a împlinit strîns cu activitatea partidului, cu lupta pentru asigurarea unui viitor luminos României socialiste, pentru împlinirea memorabilei profeții a inspirațului poet care-i dorea țării „la trecutu-i mare, mare viitor“.**

„Depinde de noi toți ca viața fiecăruia să fie mereu mai bună“ — a subliniat secretarul general al partidului. Poporul nostru s-a regăsit demn și exact, cu vocația lui creatoare, cu năzuințele și idealurile lui, cu voința de a conferi o tot mai mare rodnicie muncii sale, în această idee-forță, de esență revoluționară.

Trecînd la transpunerea în fapt a acestui însuflețitor îndemn, poporul nostru a dovedit, în acești 19 ani de istorie nouă, că este hotărît să valorifice din plin marile posibilități de progres pe care le oferă orînduirea noastră socialistă — orînduire a libertății și demnității umane, să făurească prin muncă plină de dăruire, potențată de asimilarea celor mai înalte cuceriri ale științei și culturii, o patrie puternică, suverană, independentă. Portretul dinamic al țării de azi, cu industria sa puternică, modernă, cu o agricultură înfloritoare, în plin progres, cu o știință și tehnică de înalt nivel, cu o creație spirituală valoroasă, profund umanistă, cu o dezvoltare armonioasă a tuturor județelor țării — iată, sintetic spus, un bilanț care face dovada măreției faptelor acestui timp.

Toate aceste istorice realizări sint indisolubil legate de vasta operă teoretică și practică a secretarului general al partidului tovarășul Nicolae Ceaușescu, care a condus cu spirit vizionar, creator, cu strălucire și realism politic, cu patrioțică dăruire comunistă partidul, țara pe drumul făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate și al înaintării României spre comunism.

Mîndră corabia... Meșter cîrmaciul

VIAȚA
ROMÂNIEI

- ▶ **Expresia cea mai fidelă și consecventă a politicii partidului**
- ▶ **Garanție a realismului profund și a întemeierii științifice**
- ▶ **Adevăruri rupte din viață pentru nevoile vieții**
- ▶ **Principiu dinamizator pentru gândirea creatoare și acțiunea revoluționară a maselor**

„LA INDICAȚIA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU”

Patria este cabinetul de lucru al președintelui și fiecare colțor al acestei patrii a beneficiat și beneficiază de grija sa statornică, de veghea sa neîntreruptă pentru îndeplinirea programelor de dezvoltare multilaterală a României, de ridicare a bunăstării poporului. Practică permanentă în activitatea președintelui țării și una din expresiile dialogului nemijlocit cu masele, vizitele de lucru aduc colectivelor de muncă, bucurate de această înaltă onoare, inestimabilul beneficiu al unui sprijin care luminează obiectivele, limpezeste căile și scurtează drumurile. Orientările, îndrumările, sfaturile date la fața locului de secretarul general al partidului se constituie pentru colectivele respective sau pentru ramuri și sectoare de activitate într-un tezaur de inestimabilă valoare teoretică și practică.

Presa cotidiană, la fiecare vizită de lucru a secretarului general, folosește o formulare intrată deja în obișnuința cititorilor, la indicația secretarului general al partidului, tovarășul

Nicolae Ceaușescu... Revenind în colectivele de muncitori, în unitățile vizitate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, o echipă de reporteri ai revistei **Flacăra** au discutat cu oamenii muncii cu cadre de conducere din aceste întreprinderi, cu secretari ai comitetelor de partid spre a afla importanța și rolul creator al indicațiilor date de secretarul general al partidului, de efectul fericit al transunerii lor în practică. Aplicate la diferite unități economice, indicațiile secretarului general au însemnat o fericită intersecție a gândirii creatoare cu practica și cu viața socială a patriei. Străbătînd țara, orice reporter are convingerea că înfățișarea ei reprezintă cea mai fidelă imagine a modului în care a conceput-o președintele ei. „La indicația secretarului general al partidului...” — o formulare laconică și familiară care relevă excepționala gândire și experiență, capacitatea de înțelegere profundă a necesităților social-economice ale României de azi și de proiectare îndrăzneată a destinului ei de mîine.

**Un deceniu de istorie
intr-un domeniu
de vîrf**

necesitate de crearea într-o concepție unitară tehnologică a unei industrii termice.

Iată cîteva opinii exprimate din chiar miezul acestor preocupări de tovarășul Vladimir Soare, cercetător științific și secretarul Comitetului de partid al I.N.M.T.: „Motoarele termice condiționează ca valoare năi mult de jumătate din producția construcției de mașini. De asemenea, nivelul tehnic al motoarelor termice influențează hotărîtor pe cel al utilajelor pe care se montează. Implicarea lor în economie este considerabilă. Pentru a ne da seama de asta e suficient să spunem că ele acționează totalitatea mijloacelor de transport de la automobile la autobasculante, locomotive, nave, avioane, se regăsesc în majoritatea instalațiilor industriale de foraj, grupuri generatoare, motopompe, motocompresoare, utilaje miniere și de construcții, mașini agricole. Motorul este un complex în care sînt angrenate multe industrii — electrică, electronică, mecanică fină, mase plastice, cauciucuri etc. Așa se justifică interesul major de care se bucură această ramură de activitate în fața conducerii de partid. În acest sens vreau să arăt că institutul a luat ființă la inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu și în cei aproape zece ani de la înființarea lui s-a bucurat, pe parcursul diverselor etape de dezvoltare, de indicațiile amănunțite și competente ale dînsului. Fiecare vizită de lucru pe care a făcut-o tovarășul Nicolae Ceaușescu în institut a constituit un program de lucru precis pentru etapa

următoare de activitate, cit și de perspectivă.

1974. Tovarășul Nicolae Ceaușescu traversează sarcina de a se studia posibilitatea înființării unui institut cu o concepție unitară, care să realizeze programul național preconizat pentru politica motoarelor termice, să ducă la eliminarea licențelor și să creeze disponibilități pentru export în acest domeniu de vîrf.

1 iulie 1975. Prin unirea colectivelor de motoare din diferite instituții și întreprinderi, a colectivelor catedrelor de motoare de la politehnicile din București, Timișoara și Iași, ia ființă Institutul național de motoare termice. Sînt alocate fonduri substanțiale creării unei baze de cercetare corespunzătoare.

28 iunie 1978. Are loc prima vizită de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu în institut. După numai trei ani de la semnarea actului de naștere a institutului sînt prezentate primele 3 prototipuri de motoare constituind baza unor familii de motoare pentru utilizări diverse și primele realizări în domeniul bazei de cercetare a motoarelor termice, standuri, aparatură de control, mijloace de măsură. Colectivul este felicitat pentru dinamism și concepția de care a dat dovadă. Tovarășul Nicolae Ceaușescu cere să se accentueze cercetările privind reducerea consumului de combustibil a motoarelor existente, să se modernizeze fabricația existentă și să se diversifice gama de motoare necesare economiei. Rezultatele acestor indicații sînt prezentate doi ani mai tîrziu, în cadrul unei

vizite de lucru pe care a efectuat-o tovarășul Nicolae Ceaușescu la întreprinderea „23 August”.

29 decembrie 1980. O nouă vizită de lucru la I.N.M.T. a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Sînt prezentate pe stand motoare din toate familiile: diesel industriale între 5 și 55 cai putere; convertibile diesel — benzină pentru automobile, diesel cu puteri variînd între 250 și 410 cai putere pentru autocamioane și tractoare; industriale și transport greu, gama de la 509 la 1500 cai putere. S-au prezentat cu această ocazie motoare pentru toate domeniile de aplicație. Indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu au fost: grăbirea intrării în fabricație a prototipurilor prezentate și asimilarea de echipamente pentru motoarele din import existente în fabricație, adică reducerea așa-ziselor de importuri de completare.

9 iunie 1983. O nouă vizită de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu care a trecut în revistă cu recunoștință competența toate problemele institutului: stadiul investiției, fiecare motor în parte, echipamentele prezentate în legătură cu utilizarea de surse de energie alternativă, metanol-benzină, biogaz, gaze naturale, stadiul asimilării în producție a prototipurilor prezentate la întîlnirea anterioară cu specialiștii institutului și prototipurile de motoare pentru tracțiune navală. Sarcinile trasate cu această ocazie au vizat accelerarea introducerii în fabricație a rezultatelor obținute, realizarea în microproducție a unor motoare necesare în serie mică economiei, creșterea reducerii consumului de materii prime și materiale la fabricarea motoarelor cu ardere internă.

La nici zece ani, certificatul de naștere al Institutului național de motoare termice s-a transformat prin strădania exemplară a tuturor într-unul de deplină maturitate.

OPREA GEORGESCU ■

Două recolte pe an

Programul național pentru asigurarea unor producții agricole sigure și stabile prevede ca suprafețele irigate să atingă 5 500 000 ha — 6 000 000 ha, așadar, mai mult de jumătate din întreaga suprafață

LIONEL NIȚESCU ■

Continuare în pagina 4)

(Urmare din pag. 3)

a terenului arabil din România. Evident, îndeplinirea Programului va semnifica un salt impresionant în agricultura țării, dar va implica și considerabile investiții din partea statului, cărora trebuie să le corespundă rezultate practice pe măsură: la mari investiții, și un salt în producție. Dar, iată, de la Fundulea, cetatea porumbului, perspectiva unor recolte de 10-14 tone boabe STAS de porumb se profilează la orizont. În 1983, după vizita secretarului general al partidului la Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice, pe o suprafață de 50 ha — fertilizată cu gunoi de grajd și îngrășăminte minerale și respectându-se cu strictețe toate elementele din tehnologia de cultură elaborată chiar aici — s-au realizat în condiții de producție peste 18000 kg boabe la hectar. Repetăm: în condiții de producție. Fiindcă Fundulea nu înseamnă doar laboratoare, fitotoane și loturi experimentale, ci și multe zeci de hectare cu condiții de producție întru totul asemănătoare celor de la unitățile agricole socialiste din zonă.

Accest rezultat materializează și finalizează eforturi depuse ani de-a rândul de către cercetători, ca urmare a indicațiilor secretarului general al partidului.

— **Tovarășe doctor docent inginer Cristian Hera, în calitate de director al Institutului de cercetări pentru cereale și plante tehnice de la Fundulea, cu ocazia vizitei tovarășului Nicolae Ceaușescu de la 1 septembrie 1983 și cu alte prilejuri ați putut prezenta președintelui republicii realizările și preocupările largului colectiv de cercetători pe care îl conduceți, problemele cu care vă confrunțați, ați beneficiat de îndrumările și indicațiile conducătorului partidului și statului nostru. Unde ne aflăm azi în cultura intensivă a porumbului, problemă care stă permanent în atenția secretarului general al partidului, ca parte integrantă a noii revoluții agrare?**

— Porumbul este una din culturile la care și în țara noastră, prin eforturi și cercetări intense, s-a înregistrat în ultimii ani un progres genetic remarcabil. Disponem în 1984 de hibridi capabili să valorifice în mod superior apa și elementele nutritive din sol, să asigure — dacă știm cum „să ne purtăm” cu ei — producții mari și constante. Potențialul ridicat de producție, pe cale genetică, se poate materializa efectiv numai în condițiile aplicării riguroase a tuturor verigilor din tehnologia de cultură stabilită în mod diferențiat pentru fiecare zonă specifică a țării.

— **Nu a stat în intenția noastră să intrăm în detaliile tehnologiei avansate elaborate pe baza indicațiilor secretarului general al partidului, nu ne vom referi deci la densitatea plantelor, la necesitatea combaterii integrate a buruienilor, asolamente etc., reținem doar că noua tehnologie există și că, de pe acum, începe să dea roade, să-și vadăască viabilitatea: cele 18130 kg boabe porumb la hectar de la Fundulea, în anul trecut, în condiții de producție stau mărturie. Totuși, ce s-a desprins din experimentul din 1983 — de fapt, mai mult decât un experiment, o fereastră spre viitor.**

— **Între altele faptul că, atunci cînd sînt aplicate toate elementele specifice culturii intensive de porumb, orice întrerupere a irigațiilor în perioadele critice ale consumului de apă poate conduce la dereglarea proceselor de creștere și dezvoltare, la zdruncinarea metabolismului plantelor, deci la diminuarea producțiilor. Aceasta nu s-a întimplat la noi. Producții mari și constante de porumb la unitatea de suprafață apar pe deplin posibile în condițiile ecologice ale României dacă nu vom face rabat de la nici una din verigile tehnologiilor de cultură stabilite. Numai astfel se vor obține în C.A.P. și I.A.S. recolte de 10-14 t porumb boabe la hectar.**

Tot la Fundulea abordăm și o altă problemă majoră discutată cu specialiștii de către tovarășul Nicolae Ceaușescu în cursul ultimei vizite și care a dobîndit dimensiuni naționale: culturile succesive. În acest început de 1984, anul Congresului al XIII-lea al partidului și al sărbătoririi celei de-a 40-a aniversări a Eliberării, culturile duble se află la Fundulea — ca să ne exprimăm astfel — la ele acasă.

— **Ce ne puteți spune despre rezultatele „din cîmp”, nu acelea în condiții de experimentare?**

— Rezultate bune au dat la cultura porumbului hibridii special creați pentru cultura succesivă: Fundulea 102 și Dobrogea 94. La soia — asupra căreia s-a oprit îndelung tovarășul Nicolae Ceaușescu în ultima sa vizită — menționez comportarea remarcabilă a soiului Fundulea 90. În ultima perioadă s-au efectuat cercetări și la floarea-soarelui în cultură succesivă; dispunem de hibridi noi, mai productivi și cu o perioadă mai scurtă de vegetație. Desigur, și în acest caz, pentru reușită trebuie respectate condițiile tehnologice necesare. Rezultat: producții la hectar de 4000 pînă la 7000 kg porumb, 2000 kg — 2500 kg boabe soia, 2000 kg — 2500 kg floarea-soarelui. Așadar, și culturile succesive devin realitate.

Vetre de muncă, probe de intrajutorare

La Semănătoarea, avanpost al celor care gîndesc, proiectează și lucrează pentru agricultură, au găsit aplicare practică multe din ideile, indicațiile secretarului general al partidului, mai ales acelea referitoare la modernizarea gamei de mașini agricole. „Cu aproape șase ani în urmă, își amintește maestrul Ioan Iliescu, secretarul comitetului de partid pe întreprindere, la indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu am executat combina de recoltat porumb Carp 4, derivată, la timpul acela, din combina de recoltat păioase C 12. De atunci și pînă azi, sub direcția îndrumare a secretarului general al partidului, am ajuns să executăm mai multe tipuri de combine de recoltat, ca să ajungem, în iunie 1983, la combina de recoltat porumb integral, pe șase rînduri. La o singură trecere a combinei prin lanul cu porumb, aceasta culege știuleții, îi depănusează, taie și toacă pe loc cocii, îi depozitează în remorci cu care sînt transportați apoi în cooperativă. În urma combinei rămîne cîmpul gol, gata de arat, de însămînțat. Intrată în producția de serie anul trecut, am executat și livrat agriculturii nu mai puțin de 1700 bucați.

— **Cite întreprinderi colaborează la fabricarea combinei C 6 p?**

— **Dat fiind volumul mare de lucrări, ansamble și subsansamble, dată fiind și nevoia mare, urgentă a oamenilor din agricultură de astfel de mașini, la fabricarea combinei C 6 p s-au impus mai multe colaborări: la întreprinderea „Steagul roșu” din Brașov se fabrică șasiul, care vine echipat cu motor, cu reductoare și roți; la întreprinderea mecanică din Oradea se fabrică depănuseătoarele; la întreprinderea mecanică Alexandria se fabrică unele secții pentru culegător; la întreprinderea mecanică din Baia Mare se fabrică tocătoarele; de la Danubiana se aduc furturnirile de cauciuc, anvelope și curelele de transmisie.**

E vorba deci de o mobilizare de forțe însemnate ale industriei constructoare de mașini, iar această colaborare, am înțeles de la maestrul Ioan Iliescu, se realizează uneori nu fără greutate. Colectivul de la Semănătoarea, locul fierbinte în care se asamblează întreaga combină, s-a confruntat și se confruntă încă, în dorința lor de a livra numai combine de calitate superioară, cu probleme legate de calitatea subsansamblelor unecori, de ritmicitatea livrării altelor, de respectarea tehnologiei chiar. Mai la început, ne relatau cîțiva muncitori de la secția 3 montaj, secție condusă de inginerul Nicolae Botea, unii dintre colaboratorii noștri nu fabricau reperele din oțelul indicat în proiect, alții nu tratau prea bine termic aceste repere și, se înțelege, aveam necazuri. Trebuia noi, aici, să înlăturăm toate aceste neajunsuri, să muncim, cum s-ar spune, și pentru dinșii. Acum, sîntem bucuroși că putem spune asta, multe, foarte multe din aceste neajunsuri s-au înlăturat.

Sigur, e greu să concepi și mai ales să fabrici în condiții de calitate sporită, împreună cu atîția colaboratori, o astfel de mașină totală cum este combina C 6 p. La urma urmei, pe standul de probe de la Semănătoarea se întilneau și continuă să se întilnească nu numai niște piese de o calitate mai bună sau mai puțin bună, ci se întilneau și se întilnesc, dacă admitem că faptele noastre sînt oglinda conștiințelor noastre, se întilneau, deci, conștiințele acelor colective muncitorești. Și nu au fost puține momentele cînd muncitorii din secția 3 montaj, echipele conduse de Toderiță Panait, Constantin Ministeru, Ilie Erichiaș, Vasile Marian de la rodaj au dat adevărate probe de eroism, lucrînd zile și nopți la rînd, înlăturînd necazurile produse de alții, reușind totuși să livreze la timp combina. Am ajuns la un moment dat, ne spunea unul dintre inginerii din secția montaj, să mergem noi la Slatina, să luăm lingouri de alumina, să le transportăm cu mașina la Baia Mare, ca cei de acolo să toarne roțile.

Acum, pe malul Dimboviței, care curge chiar prin fața întreprinderii, sînt aliniate circa 600 de combine care în majoritate așteaptă depănuseătoarele. Dacă depănuseătoarele ne vin miine, zice maestrul Ioan Iliescu, poi miine combinele sînt gata de livrare. Dar, deocamdată, depănuseătoarele nu vin și pentru a afla mai multe despre ele ne-am deplasat noi la Oradea.

La Oradea, la fața locului, întilnim aceeași rivnă, același interes pentru livrarea la timp și în condiții sporite de calitate a acestui subsansamblu. Orădenii, cei de la Mecanica, au adunat în ei chiar un dram de mîndrie, fiind ei aleși, dintre mai multe

colective de muncitori, să fabrice pentru întia dată în țară un astfel de subsansamblu. E adevărat că, din cauza altor sarcini tot atît de urgente, am demarat mai tîrziu la realizarea depănuseătorului și a trebuit să venim puternic din urmă, să-i ajungem pe ceilalți colegi care colaborează la fabricarea combinei, ne spune Ion Coman, inginer-șef cu pregătirea fabricației. Să realizăm pregătirea fabricației acestui culegător automat am gîndit, proiectat și realizat nu mai puțin de 585 de SDV-uri. Așa o treabă n-am mai făcut noi niciodată. O vară întreagă am stat cu toții în întreprindere, nu ne-am luat concediul de odihnă nici unul și am pus la punct, zicem noi, fabricarea culegătorului de știuleți. Seria zero a fost fabricată în sculărie, manual, de către echipa maestrului Ion Vasile. Maistrul Cornel Pop și Ioan Deji au executat, află eu acum, cel mai complicat dispozitiv de sudură pe care l-au cunoscut ei pînă acum. Totul a fost o emoționantă premieră pentru orădeni. În două luni, maestrul Ioan Deji a executat 120 de ștanțe, cam 30 pe zi, cam dublu decît se executa de obicei. Cum? Muncind zi, noapte, zi și iar noapte. Un ministru a venit de la București, și de la aeroport a poposit direct în schimbul doi. Deși fabrica tot ștanțe, de 16 ore în șir. Sculerii, în două zile, au atins un nivel de muncă egal cu acela pe care în condiții normale l-ar fi făcut în două săptămîni: pentru că la tratamentul termic au crăpat niște scule și dispozitive. După ce s-a terminat pregătirea fabricației oamenii au trecut la executarea seriei zero și apoi la producția de serie. Au organizat, într-un atelier special, linii de fabricație pentru subsansamble și linia de montaj general. Orădenii, spre deosebire de cei de la Semănătoarea, au început cu începutul. Ascult tot felul de întimplări și toate vorbesc de la sine despre un singur sentiment dominant: despre marea lor mîndrie de a fi fost aleși dintre mai mulți și despre marea lor entuziasm, consumat uneori pînă la o totală dăruire de sine, de a reuși. Și acum, iată, chiar dacă a fost foarte greu pentru ei, au reușit.

— **Cel mai greu pentru noi, zice acum maestrul Miron Ghelan, a fost după ce am terminat seria zero. Primele 10 bucați le-am fabricat manual mai mult, împreună cu oamenii mei și ai lui Ion Vasile. Eram în iunie, porumbul creștea, iar în septembrie trebuia cules cu combina C 6 p, la care colaboream și noi.**

Acum orădenii sînt organizați bine: maestrul Miron Ghelan, cu 100 de oameni, lucrează la pregătirea subsansamblelor pentru montaj; maestrul Augustin Buhăș, cu 120 oameni, asigură montajul general și finisarea, iar maestrul Iuliu Luțaș, cu alți 106 oameni, realizează sudura tuturor subsansamblelor. La început, zice inginerul Radu Lazăr, directorul întreprinderii, fabricam două bucați în patru zile. Acum fabricăm 24 de bucați pe schimb. Sîntem în măsură să fabricăm în condiții bune de calitate și la timp atîtea culegătoare de știuleți de cite are nevoie Semănătoarea și agricultura românească.

Am consemnat vorbele directorului ca pe un adevărat angajament. La fel s-or fi angajat probabil, pentru producția acestui an, și ceilalți colaboratori ai Semănătoarei. Contînd pe cuvîntul lor, credem și noi că toate cele 600 de combine de pe malul Dimboviței vor fi urgent trimise acolo unde le e locul: pe ogoarele patriei.

N. GRIGORE MARĂȘANU ■

O prejudecată mai puțin la Focșani

A planta meri nu pare să fie în nici un fel o dovadă de curaj, cel puțin așa ne grăbim să credem noi, cei care intrăm într-o livadă cînd înfloresc, primăvara, ca să ne mai curățăm sufletul de zgură la malul acelei mări albe și parfumate și ne mai aducem aminte de ea abia în toamnă, la vremea culesului, însă drept este să aflăm că unul dintre aceia care calcă printre șirurile de pomi în mai toate zilele anului poate să aibă altă părere. Și drept mai este să n-avem nici o îndoaială că, la 51 de ani, inginerul Ștefanache Scărlătescu știe să aibă despre meseria lui nu o părere între altele ci opinii în toată puterea cuvîntului. În '70, cînd a fost numit director al I.A.S.-ului Focșani, ferma nr. 2 ajunsese să se întindă pe vreo 200 de hectare, perii și caiși, dar mai ales meri, și asupra livezii stăruia de mai multă vreme credința că ea n-are avea rost să mai fie ținută să facă umbră degeaba pămîntului, cu toate că abia fusese plantată, prin anii '60, era o livadă tînără și ar fi fost de așteptat să dea mai mult de două sau trei tone de fructe la un hectar. Cei ce lucrau acolo aflaseră și o explicație, de altfel o convingere mai generală susținea-

că Vrancea este prielnică numai viticulturii, nu și pomiculturii, datorită curenților reci de aer care străbat ținutul. N-avea nici un rost, așadar, extinderea acelei livezi, cum se și hotărîse, ci mai degrabă ea ar fi trebuit defrișată, căci era pentru I.A.S.-ul Focșani ca o piatră în casă. Chiar dacă era adevărat pe de altă parte că țărani vîrnceni creșteau pomi atunci ca și astăzi, cînd numărul pomilor din gospodăriile lor a ajuns la 2,7 milioane, se putea răspunde că țărani au livezi mici, pe cînd livada apărută în marginea Focșanilor nu poate să fie productivă și rentabilă tocmai pentru că este prea mare. Prejudecata își găsea argumente noi, căci o prejudecată fusese, dar asta s-a văzut mai tîrziu. Cele 200 de hectare nu însemnau nicicum un teren atît de întins, incît să scape din miini și să nu poată fi bine îngrijit, asta era sigur, la fel cum inginerul Ștefanache Scărlătescu s-a incredințat, destul de repede, că livada nu era totuși îngrijită cum trebuie. N-a avut alt gînd, spune, decît ca oamenii lui să-și facă datoria conștiincios în această privință și s-a întimplat ceea ce, de fapt, cu toții așteptau, prejudecata aceea mai veche a început să se clatine, livada a prins să dea producții de 18-20 tone pe hectar și de trei ori ferma nr. 2 a fost declarată frunțasă pe țară iar tot de trei ori I.A.S.-ului Focșani i s-a atribuit, pentru bunele producții de fructe obținute, Ordinul Muncii clasa I. Livada a început să pară prea mică aceluia ce o crezuseră pînă atunci prea mare și-a fost nevoie ca ea să se întindă mai mult, pe măsură ce ferma își făcea un bun renume, totodată, și prin rentabilitatea sa, la mia de lei venitori banii cheltuiți fiind, în fiecare an, mai puțini. E rîndul inginerului Ștefanache Scărlătescu să povestească.

— **Pe urmă s-a întimplat ce noi nici n-am fi îndrăznit să sperăm. S-a întocmit o riguroasă documentație despre ferma nr. 2, care a fost înaintată conducerii de partid și de stat, și este ușor de înțeles emoția noastră cînd am aflat că prin Decretul prezidențial nr. 32 din 1 martie 1977 această fermă a I.A.S.-ului Focșani a devenit Stațiunea de cercetări și producție pomicolă „Vrancea”, avînd sarcina de a îndruma și răspunde de modernizarea și dezvoltarea pomiculturii din trei județe, Vrancea, Galați și Brăila, în sectoarele de stat, cooperatist și particular. De atunci am ținut să facem din munca noastră o strădanie continuă, să merităm încrederea cu care ne-a onorat președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Acum, în preajma sărbătoririi zilei de naștere a conducătorului partidului și statului nostru, noi, cei ce lucrăm în această stațiune ce-și datorează existența decretului semnat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, ținem să-i adresăm urări de viață lungă și sănătate, de noi succese în fruntea țării noastre doritoare de progres și pace, și însoțim aceste urări izvorite din inimă și din sentimentul recunoștinței cu citeva fapte care să vorbească despre felul cum am înțeles să ne facem aici datoria. Din '77 începeam am înființat plantații de meri în comuna Suraia, pe 600 de hectare, de pruni și vișini pe 200 de hectare la Bolotești-Jariște, de pruni pe alte 200 de hectare în comuna Vidra. La Vizantea-Livezile am înființat o fermă de 65 hectare de coacăz roșu și negru, smeură, afine, mure, cătină albă și începînd din acest an vom produce aici 350 mii de butași pe an, cit să ajungă pentru plantarea, tot în fiecare an, a 40 de hectare. Alte 180 de hectare le-am plantat cu căpșuni la Focșani și în comuna Vulturii iar stațiunea oferă material săditor, 6 milioane de bucați pe an, tuturor celor ce vor să cultive această plantă despre care mulți credeau pînă de curînd că nu-i prieste prin această parte a țării. Ne-am preocupat și de extinderea unor specii care ajunseseră deficitare, cum e nucul, în fiecare an plantăm cite 25 de mii și fața locurilor a început să se schimbe, astfel, la ieșirea din Focșani către București sau de o parte și de alta a drumului de la Tiștea la Soveja. Cit privește munca de cercetare, întreprinsă de oameni devotați profesunii lor precum Maria Hertuț, Marin David, Tudora Dăescu, Gabriela Popescu, trebuie spus că se află în curs de omologare, în acest an, două soiuri noi de vișin și păr iar pentru '85 ne propunem omologarea unui soi de cireș negru, acestea valorificînd, se înțelege, în primul rînd calitățile unor soiuri locale. În anul trecut am reușit să terminăm construcția unui depozit de 5000 de tone, care ne va îngădui să exportăm fructe în contra-sezon, adică de-a lungul iernii pînă în primăvară. Avem fructe însă și pentru piața internă, pe care am livrat pînă acum, în această iarnă, 3500 de tone. De pe cele mai bine de 700 de hectare, cit măsoară acum livada stațiunii, am izbutit să obținem anul trecut beneficii de 13 milioane și întemeindu-ne pe munca unor oameni de nădejde precum Virgil Petruc, Ion Popescu, Vasile Tigănuș sau Nicolae Olaru socotim că anul 1984 va fi și el un an bun, cel puțin cum au fost 1981 și 1982, cînd pentru producții de peste 20 de tone la hectar stațiunea noastră a primit Meritul Agricol clasa I.**

DUMITRU ELIADE ■

Încă un pas decisiv spre o agricultură a belșugului

PATRIA,
CABINETUL DE LUCRU
AL PREȘEDINTELUI

● Pământul e și trebuie să fie al celor harnici! ● Să punem toți umărul: e vorba de hrana poporului ●

Sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu

CONSFĂTUIREA DE LUCRU

privind activitatea în agricultură, dezvoltarea mai puternică a producției vegetale și animale în gospodăriile personale ale membrilor cooperativelor agricole de producție și în gospodăriile producătorilor particulari

Marti a avut loc la Sinaia, sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, o consfătuire de lucru privind activitatea în agricultură și îndeosebi dezvoltarea mai puternică a producției vegetale și animale în gospodăriile personale ale membrilor cooperativelor de producție și în gospodăriile producătorilor particulari. În vederea îndeplinirii și în acest sector a importanțelor obiective stabilite de Congresul al XII-lea și Conferința Națională ale partidului. La consfătuire a fost relevată însemnătatea Programului unic de creștere a producției agricole în gospodăriile personale ale membrilor cooperativelor agricole de producție și în gospodăriile producătorilor particulari, aprobat de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R., document ce evidențiază preocuparea constantă a partidului nostru de a asigura perfecționarea neîntreruptă a activității din toate sectoarele agricultu-

rii, în scopul sporirii substanțiale a producției vegetale și animale, pentru satisfacerea cerințelor autoaprovizionării și a celorlalte nevoi ale economiei naționale.

Luând cuvântul în cadrul consfătuirii, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că agricultura socialistă, de stat și cooperativă, va avea și pe viitor rolul determinant în agricultura românească. În același timp însă nu trebuie neglijat în nici un fel sectorul gospodăriilor personale ale cooperativelor și gospodăriile țăranilor particulari. Tocmai de aceea a fost elaborat Programul amintit, care pornește de la necesitatea folosirii raționale a pământului, principalul mijloc de producție agricolă. Potrivit prevederilor Programului, creșterea substanțială a producției vegetale și animale în gospodăriile țăranilor cooperatori și ale țăranilor particulari, precum și la toți deținătorii de pământ, trebuie să asigure necesarul de consum propriu în întregime, cât și participarea mai activă a acestui

sector la realizarea programului de autoconducere și autoaprovizionare, precum și la fondul central al statului. Secretarul general al partidului a precizat în cuvântarea sa că în Programul unic sint sintetizate toate prevederile de preluare sau contractare a produselor agricole vegetale și animale, în vigoare în momentul de față, și se stabilește un sistem unic de contractare și de prețuri, renunțându-se la sistemul cotelor obligatorii. În sistemul unic de contractare se pornește de la necesitatea ca fiecare gospodărie țărănească — în raport de suprafața pe care o deține și de numărul de animale și păsări pe care trebuie să-l crească, precum și de membrii familiei — să contracteze și să vândă la prețuri stabile o anumită cantitate de produse agricole, îndeosebi cartofi, legume, fructe și struguri, și un anumit număr de animale — bovine, porcine, ovine —, păsări, precum și o cantitate de lapte de vacă și de oale, ouă, lână și alte produse.

Dar, firește, pentru ca gospodăriile țărănești să realizeze produsele respective, este necesar să se asigure buna gospodărire și creșterea continuă a potențialului productiv al pământului prin efectuarea lucrărilor de irigații, desecări, combaterea eroziunii solului și alte lucrări de fertilizare. În acest sens, în cuvântarea conducătorului partidului și statului nostru la consfătuirea de la Sinaia se arată că, elaborându-se programul de irigații și îmbunătățiri funciare, s-a avut în vedere întreaga suprafață a țării, deci și zonele neocooperativizate. În consecință, se vor

Subliniind că toate măsurile prevăzute au drept scop creșterea mai puternică a producției agricole și asigurarea unei cantități mai mari de produse atât pentru consum propriu, cât și pentru fondul de autoaprovizionare și alte necesități ale economiei naționale, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că pe această bază se vor crea condițiile apropierei tot mai mari dintre oraș și sat, pentru omogenizarea societății noastre socialiste și întărirea unității întregului nostru popor în cadrul Frontului Unității și Democrației Socialiste, sub conducerea politică a Partidului Comunist Român. Realizarea prevederilor Programului, se spune în cuvântare, va trebui să ducă la o mai bună aprovizionare a întregului popor, la creșterea și mai puternică a contribuției țăranimii la dezvoltarea generală a țării, la ridicarea nivelului de trai material și spiritual al națiunii noastre, la întărirea patriei, a independenței și suveranității naționale. Pornind de la caracterul stimulator al măsurilor cuprinse în Program, secretarul general al partidului a spus: „Pe baza muncii, a producției, fiecare poate să aibă venituri nelimitate... Dorim ca realmente și țăranii, și muncitorii, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, să se poată îmbogăți ca rezultat al muncii depuse; dorim un socialism al belșugului! Dar îmbogățirea să se realizeze pe baza de muncă, de producție, nu prin exploatare, nu prin speculă!”

Cei ce au luat cuvântul au evidențiat importanța consfătuirii, care se înscrie în practica întâlnirilor permanente pe care conducătorul partidului și statului nostru le are cu activul de partid și de stat, cu cadrele de conducere, cu oamenii ai muncii din toate domeniile. Manifestându-și totala adeziune la importanțele măsurilor cuprinse în Programul unic, participanții la dezbateri au subliniat că acestea constituie un puternic factor mobilizator pentru valorificarea tuturor resurselor existente în gospodăriile personale ale membrilor cooperativelor agricole de producție și în gospodăriile producătorilor particulari. Ei au asigurat pe secretarul general al partidului, în numele celor pe care-i reprezentau, al întregii țăranimii, al tuturor lucrătorilor din agricultură, că vor munci cu sîrguință pentru realizarea exemplară a sarcinilor ce decurg din Program, angajându-se să întâmpine cea de-a 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și cel de-al XIII-lea Congres al partidului cu noi și tot mai mari succese în sporirea recoltei, în transpunerea în viață a programului de autoaprovizionare, în îndeplinirea îndatoririlor ce le revin pentru constituirea fondului centralizat al statului de produse agricole. Vorbitorii au reafirmat sentimentele de dragoste, de profundă stimă și recunoștință pe care țăranii, toți locuitorii satelor le nutresc, împreună cu întregul popor, față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, adresându-i totodată, cu prilejul apropiei aniversări a zilei de naștere, cele mai calde urări de sănătate și putere de muncă, de ani mulți și rodnici în fruntea partidului și statului, spre a călăuzi cu înțelepciune destinele patriei, ale națiunii noastre, pe calea socialismului și comunismului.

ION CODRU ■

Ședința Comitetului Politic Executiv al C. C. al P. C. R.

La începutul săptămânii, sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a avut loc la Sinaia ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. La ședință a fost examinat și aprobat Programul unic de creștere a producției agricole în gospodăriile personale ale membrilor cooperativelor agricole de producție și în gospodăriile producătorilor particulari. Acest Program, elaborat în spiritul și pe baza hotărârilor Congresului al XII-lea și Conferinței Naționale ale partidului cu privire la dezvoltarea agriculturii și la îndeplinirea noii revoluții agrare în România, prevede sarcini și obiective de cea mai mare importanță pentru stimularea creșterii producției agricole, vegetale și animale, în gospodăriile personale ale membrilor cooperativelor agricole de producție și ale producătorilor agricoli particulari, în vederea asigurării depline a necesarului de consum propriu, precum și pentru sporirea substanțială a contribuției acestora la realizarea autoaprovizionării și a fondului de stat la produse agricole. Bine-

înțeles, rolul determinant în producția agricolă vegetală și animală și în asigurarea autoaprovizionării și a fondului de stat îl va avea și de acum înainte sectorul socialist al agriculturii.

Între alte măsuri, Programul unic instituie un sistem unic de contractări și achiziții destinat să sporească contribuția gospodăriilor personale ale producătorilor agricoli la îndeplinirea autoaprovizionării și a fondului de stat de produse agroalimentare. În cadrul acestui sistem unic se stabilesc, atât pentru gospodăriile țăranilor cooperatori, cât și pentru cele ale țăranilor din zonele neocooperativizate, obligații ferme de contractare și prețuri la fondul de autoaprovizionare și la fondul de stat a unor produse agricole. În același timp, pornind de la necesitatea valorificării sigure și la prețuri stabile a produselor agricole realizate în aceste gospodării, se stabilește în mod ferm și obligația unităților socialiste cu atribuții în acest domeniu de a prelua întreaga cantitate de produse oferite de producătorii agricoli, de a plăti prețurile stabilite și de a acorda avantajele prevăzute de lege.

După cum se menționează în comunicatul ședinței, Programul unic, înscriindu-se în preocuparea consecventă a partidului și statului nostru de a asigura folosirea integrală a pământului, mijloc fundamental de producție în agricultură, va duce la punerea și mai largă în valoare a marilor posibilități de care dispune agricultura noastră, la sporirea producției agricole vegetale și animale, la intensificarea schimbului echitabil de produse între sat și oraș, la întărirea, pe această bază, a alianței muncitorești-țăărănești, temelii orânduirii noastre noi, a înaintării neabătute a României pe calea socialismului, a ridicării generale a nivelului de trai și de civilizație al întregii noastre națiuni. Comitetul Politic Executiv a hotărât ca Programul să fie dat publicității și a cerut forurilor competente și factorilor de resort să ia toate măsurile pentru dezbateri, cunoașterea și însușirea temeinică de către toți locuitorii satelor a prevederilor stabilite, în vederea punerii lor în practică.

În aceeași ședință, Comitetul Politic Executiv a aprobat mandatul delegației române la sesiunea Conferinței pentru de-

zarmare, care va avea loc la Geneva, în perioada 7 februarie — 27 aprilie 1984. S-a stabilit ca în întreaga sa activitate la sesiune delegația țării noastre să promoveze activ concepția și inițiativele României, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, referitor la necesitatea trecerii la măsuri concrete, eficiente pentru oprirea cursei înarmărilor și înlăturarea dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare, pentru înlăturarea pericolului războiului nuclear, pentru eliminarea cu desăvîrșire a forței și a amenințării cu forța din relațiile internaționale. Comitetul Politic Executiv a reafirmat hotărîrea României de a acționa, împreună cu celelalte state reprezentate la conferință, pentru ca lucrările acesteia să se desfășoare în spirit constructiv, cu rezultate cât mai bune, să răspundă pe deplin așteptărilor popoarelor privind trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară, privind întărirea securității, încrederii și colaborării în Europa și pe întregul glob.

P. NICOARĂ ■

Țărani harnici - țărani bogați

● Ce ne spune un exemplu din deltă ● Cit incape intr-o palmă de pământ ●

Un om între ape,
biruind

Pe același canal îngust, cu aceeași mică ambarcație cu motor, singura, în afara loturilor pescărești, ce-și poate croi drum prin pădurea tropicală de stuf și de plaur a vâgurilor maluri, urcăm din nou - la un an de la apariția dosarului nostru despre Delta Dunării - urcăm spre Grindul Schiopu. Spre Iama aceea de uscat, pe insulița de pământ-nisip cu cîteva zeci de hectare, răsărită nu se știe cînd dintre ape și insuflețită, cum spuneam, de circa un veac și jumătate de trei generații de vajnici bărbați ai unei familii coborîte de restriștile istoriei din nordul Moldovei, pre numele ei atît de românesc - Vasiliu. De departe, ca și atunci, ne vestește existența umană acoperișul din stuf al casei dintre ape, imblinzind peisajul. Ne-o vestește chiar mai din vreme prin apariția unui surprinzător „far” pe care nu-l știam acolo. O morișcă eoliană străjuește orizontul, ale cărei pale din metal viu, argintiu ca solzii uriașilor pești în lumina lunii, se zbat în aer cu o viteză ce întrece puterea privirii. Pentru o clipă, rămînem uimiți. Incremenți de uimire. Gîndul însă la omul spre care ne îndreptăm ne recheamă luciditatea, ne ajută să ne înfrîngem prejudecățile de orașeni în a socoti locurile îndepărtate de marile orașe ca îndepărtate și de civilizație, de trăirea în ritmul vremurilor și al schimbărilor acestora. Stăi-nul de azi al casei, Ioan I. Vasiliu, cel din generația a treia, trăiește într-un frumos și firesc contact cu lumea de azi, dincolo de ape și de izolare. Ioan I. Vasiliu, iată, nu se lasă! Ne revin în minte frazele (pe care le-am reproduș în reportajul anterior), împănate anume, chiar cu oarecare ostentație, cu neologisme, nu care cumva să-l socotim în afara timpului, prin care ne solicită sprijinul să-și poată cumpăra (să-l găsească) un minitractor multifuncțional pentru uzul gospodăriilor personale, despre care auzise și citise a se fi prezentat la o expoziție tehnică din Capitală. Care să-l ajute să mărească „productivitatea” muncii sale și „randamentul” pămîntului său. Peste grădina vedem spinzurind fire electrice; deci, moșul, inventivul și extraordinarul țaran Ioan I. Vasiliu, a prins ideea - își produce curent electric cu morișca sa eoliană, electricitate care n-avea altfel cum să-i sosească peste hectarele de apă și stuf!

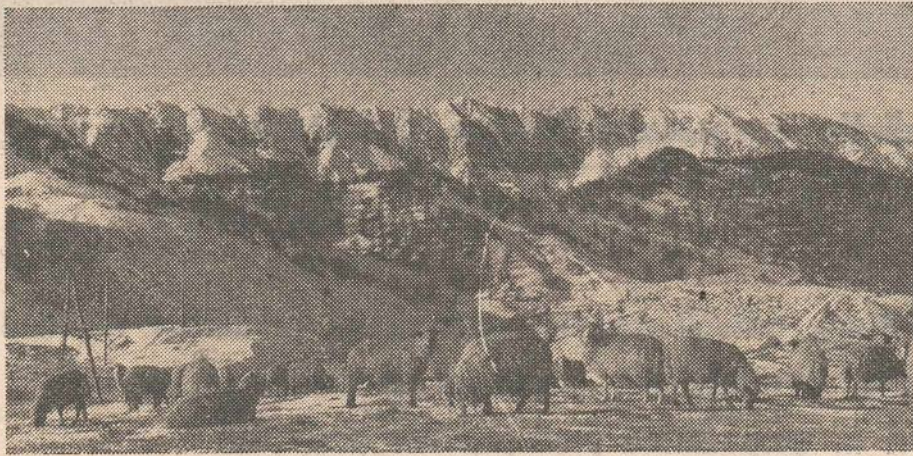
Nu știe pentru ce-am revenit, dar intuiește și intră direct în subiect. Cu o veste de parcă a uitat să ne-o împărtășească ieri. „Să vă spun cine

sînt eu, azi?” „Cine, nea Ionele?” „Vicepreședintele Asociației crescătorilor de animale din orașul Sulina.” După ultima vizită, din vara lui 1983, în deltă a președintelui țării, ca urmare a indicațiilor ce le-a dat pentru dezvoltarea Deltei Dunării, pentru valorificarea pămîntului, a fiecărei bucăți de uscat, s-a înființat și asociația noastră. Vă spuneam data trecută că pămînturile astea așa au fost descoperite, prin transhumantă, de crescătorii de animale. O tradiție ce se pierdea, un pămînt ce rămînea pustiu; tineretul pleacă, noi îmbătrînim și murim. Pămîntul însă trăiește și e al țării, înainte de a fi al meu sau al altuia... Dacă în unele părți, pe grindurile mari, pe uscat se poate și cultiva, pe acestea mici se pot crește vite, se poate face zootehnie în bună lege. Cu o bună grijă pentru a le feri de inundații. Și asta prevede limpede Programul de dezvoltare și valorificare a bogățiilor deltei, act unic în istoria și viața acestor locuri, o adevărată reformă pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu a inițiat-o. M-au ales pe mine președinte al asociației deoarece sînt gospodarul care cresc numărul cel mai mare de vite de prin aceste părți. Am 41 de capete bovine și am predat, în 1983, la fondul de stat, 1000 litri lapte și 10 animale. Pentru 1984, am 14 vâcuțe pentru viței. Nutreț am destul în cele două grajduri; niciodată n-am rămas iarna fără nutreț, aș putea să am și mai mult dacă n-aș avea inundații, apele sînt nemiloase. În ultimii 5 ani m-au împresurat de cîte 3-4 ori. Dacă aș avea diguri aș mări și suprafața de lucernă, aș putea s-o coseșc și de mai multe ori pe vară și aș obține și o producție mai mare”.

Ne invită să traversăm grădina casei, sore stînga - grădina casei cit o privire de ochi care din primăvară pînă toamna

tirziu e un rai de bogăție, unde înflorește flori și se coc gutui și struguri grei, unde roșiile sînt cit harbușii iar harbușii cit butiile - lingă hotarul de stuf care îl mîrginește cu nemîrginirea, cu cerul și neprevăzutul. Aici visează Ioan I. Vasiliu să poată vedea un canal, un canal care să-i ferească gospodăria de pustiirea apelor revărsate de cîte 3 și 4 ori pe an, un canal unde să instaureze o fermă de rațe, gîște și curci. Tot cum scrie, cum e prevăzută în Programul pentru dezvoltarea deltei. Nu-l stă singur în putință a-l face dar propunerea merită a fi bine și serios studiată de forurile în drept ale județului Tulcea. Viața de gospodăr exemplar a lui Ioan I. Vasiliu e proba evidentă a faptului că se va tine de cuvînt și că minima investiție din marea sumă prevăzută pentru marile indigui și ameliorări ale pămîntului Deltei Dunării merită făcută pentru Grindul Schiopu. Piața din Sulina și Tulcea ar avea, cum singur spune, mai multă carne de pasăre și mai mult lapte, mai multe brînzeturi, chiar mai multe legume. Iar oamenii, oamenii vor rămîne mai mulți acasă și se vor repopula satele, dintre acelea care azi (cum este Cardonul, aflat nu departe de Grindul Schiopu) sînt pe cale de dispariție. Și un exemplu îl dă iarăși acest împătimit al trudei Ioan I. Vasiliu. Dacă din cinci copii nu are nici unul lingă casă - toți sînt răspinziți prin orașele țării, cu cele mai variate meserii, doi dintre nepoți, între care unul chiar din vara aceasta, cînd termină 10 clase, se vor întoarce să moștenească pămîntul și tradiția celor trei generații care l-au locuit și imblinzit, care l-au iubit și l-au înfrumusețat, făcînd să se nască grădini din și pe lunecoase nisipuri. Intronînd statornicia, speranțele, biruința.

CICI IORDACHE-ADAM ■

Adevărul, de fapt, acesta este: poate să mai ningă și trebuie, poate să mai viscoalească și ar fi bine, poate să cearnă de sus cu cea mai nemiloasă sită, și cit ne-am bucura, dar pînă la primăvară o lună mai este; februarie trece ca o năluca, calendarul celor patru săptămîni ale lui ține de pregătirile pentru primăvară; acum începe să sufle vîntul de martie și cerul să se facă vinăt-roșiatic la asfințit, bi-ciul lui iute nu mai e atît de departe, cine e gospodăr nu mai are răbdarea din decembrie și iese des în pridvor, altfel te uiți acum la roatele plugului și la sapa lui și la vite altfel pui, acum, finul în iesle; începe o nerăbdare pe care numai țaranul o pricepe: „Doamne, cum intrăm în februarie pe mine încep să mă furnico palmele, mă scol noaptea mi des și aștept să văd cum se luminează; mai repede și cum crește ziua din nimic” - parcă-i aud pe Năiță Lucean și pe Oiaț și pe Dumitru Căpitanu. Toată copilăria mea am trăit sub imperiul acestei nerăbdări a țaranului de cum trecea Anul nou, de fapt, și cînd intram în februarie altfel se numărau zilele. Începea tăiatul merilor cum se crăpa nițel cerul și se lumina și cînd curgeau întii streșinile și mai erau cîteva săptămîni bune pînă în martie, iute se umoleau curțile, un urdiniș ca la gura stușului: „Mă băiete, mi se pare mie că anul ăsta nu mai e mult, februarie ăsta se scurtează și mai iute decît e el în cîlîndor, dacă mai iese soarele de două ori m-avoc să pîlesc gura plugului” - se lăuda cu speranță Gheorghe Oiaț. Nimeni nu intră în primăvară cu mi multă bucurie și cu mi multă nerăbdare decît țaranul, nimeni, ca el, nu iubește mai mult pămîntul negru abia scăpat de sub pălura albă a zăpezii, nimeni nu așteaptă, ca el, ziua cînd să calce desculț braza arzîndu-i tăbăile cu acele de gheață încă netopite, nimeni, ca el, nu se învîrte de plîncă mărînd mranita pînă se face ca pulberea. Cine nu l-a văzut cum fugărește cu ochii, în pridvor, norii lui februarie parcă ar fugări timpul, nu poate înțelege sufletul lui care atît așteaptă, ca moș Ion Rontă să nu fie lăsat singur la

ridicarea poverii, altfel umărul lui e de nădejde.

Sigur, lumea s-a mai schimbat, nici țaranul nu mai e peste tot același, ceva din roua lui sufletească s-a mai uscat, nu însă într-atît incît să nu înflorească iar în fiecare ajun de primăvară, nestrămănutată lui, odinioară, credința în pămînt s-a mai zdrunținat, însă nu voi putea uita niciodată munca de rob a lui Petre al lui Toma, zidar de case și țaran. „Nu mai știu - zicea el - cînd las sapa și iau mistria” și nu voi uita niciodată strălucirea ochilor lui cînd mingia cu ei temeliile caselor celor doi băieți cu care a izbutit să iasă la drum.

Cine nu l-a văzut pe acest Petre al lui Toma care, ca și Năiță Lucean, a făcut tot războiul de la un cap la

Opinia unui alegător

Mai e o lună
pînă la primăvară

altul - „Unde a fost nevoie, acolo m-am dus și cînd am visat ca să țiu minte dimineața visul mă trimitea ori la cosit ori la arat ori la secerat și nu-mi ajungea somnul ca să termin aratul și eu mă aflam unde nici acum nu mă dumiresc cum am ajuns și cum am venit de acolo pe jos fiindcă au copii mei hărți și îmi arată și pînă și pe hartă e departe, și în toate nopțile mă rușam: Doamne, să apuc să pun temelia și să sădesc un măr craiovenesc” - cine nu l-a văzut pe acest Petre al lui Toma mirîndu-se că se termină ziua înainte de a încheia el ce avea de făcut și sculîndu-se nemulțumit că nu se mai face odată ziua ca să apuce înainte cu două rînduri la săpat, cine nu l-a văzut cum întinerește dinaintea grădi-

nii lui cit palma pe care nu mai știe ce să mai plivească, nu va înțelege cit s-a pierdut de la o vreme din patima țărănească pentru pămînt și cit trebuie acum luptat pentru ca țaranul să reinvețe că fiecare palmă de pămînt e mai scumpă decît oricînd în toată istoria iubirii lui de pămînt.

Aș fi idilic dacă n-aș recunoaște că, odată, am călcat optzeci de kilometri pe malul Tăriei, într-o dimineață, și n-am văzut tipenie de om prin nici o curte, cînd altădată nu scăpăta rarița și țaranul bătea coasa a doua oară. L-am văzut apoi pe țărani și ducîndu-se veseli la țîrg să cumpere leuștean, inchizînd fără grijă porția curții lor curată ca o față de spin și i-am mai văzut într-o după-amiază de primăvară cînd pînă și soarele te împingea la treabă tăifăsuind de-a lungul a două județe de bărăgan în fața porților și grădinilor lor fără nici un Dumnezeu.

Mi se parea că 1984 e anul întoarcerii furioase la pămînt și la datoriile lui care trebuie respectate din nou cu sfințenia de odinioară, mi se pare că a venit, în sfîrșit, anul cînd viața țaranului va trebui să se aprindă iar de patima lucrului făcut cu temei și cu toată răspunderea, în contextul organizat sever de o economie planificată și care nu-l mai poate ocoli, căci nu se mai poate. Și îmi dau seama că pînă la urmă între amintirile mele despre țaranul văzut ca exponent al celei mai aprige hărnicii și rigorile Programului unic recent adoptat nu e decît un mare semn de egalitate în măsura în care, așa cum se spune în Program, „se stabilește în mod ferm și obligația unităților socialiste de a plăti prețurile stabilite și de a acorda avantajele prevăzute de lege și care stimulează creșterea producției agricole vegetale și animale...”. Ne aflăm în fața unui document important cînd „obligațiilor ferme” privindu-i pe țărani li se răspunde „în mod ferm” cu obligații. Iată de ce și cum mi-am amintit că de fapt mai e o lună pînă la primăvară. O primăvară hotărîtoare pentru țărani și soarta palmei de pămînt.

DINU SĂRARU ■

Dreapta cumpănă
între drepturi
și datorii

Pe finețele și pășunile comunei Dimbovicioara, animalele se simt în largul lor, mai cu seamă vacile și oile pe care sătenii le cresc cu un fel de devoțiune greu de priceput pentru cel care n-a trăit în creierul munților. Uneori mai poate fi zărit și cite un cal superb, apărîndu-se de muscă, dar imaginea pare ireală și gîndul fugă repede la fotografiile de reclamă. Iarna, doar oile se înverșunează să smulgă cite un fir de iarbă arsă de ger, descoperită din întimplare în cite o văioagă. În rest, poți vedea cite un om singuratic urcînd dealul, desigur pentru a da de mincare la vite, fiindcă prea puțini localnici își țîn animalele în curte, preferînd să construiască suri pe cine știe ce pisc spre a-și fertiliza pămîntul.

Dacă nu punem la socoteală lungă și îngusta vale a Dimbovicioarei, întreaga suprafață a comunei e acoperită de pășuni și finețe. 875 de hectare n-ar reprezenta o întindere prea mare dar, pămîntul fiind accidentat, impresia e copleșitoare. Deal, vale, deal, vale. Pe aceste locuri, dimbovicioarii cresc 1500 de bovine și 2600 de ovine. Ei știu însă că se pot crește mult mai multe animale și, chiar dacă acest lucru presupune un efort sporit, nu au de gînd să se dea bătuți. În parte au și găsit soluția și o dovadă că lucrurile stau chiar așa e faptul că vara oamenii își trimit animalele în munții Pietricica și Colții Ghimbavului iar iarna pleacă, numai cu oile, în jos, cum spun ei, adică la cîmpie. Nici cele 360 de hectare de teren, cit cuprînd izlazurile comunale, nu rezolvă definitiv problema și asta fiindcă aici oamenii cresc animale nu doar așa, ca să se afle în treabă, ci pentru că aceasta e adevărata lor ocupație.

Cînd un localnic, din diverse pricini, nu mai poate crește cite vite ar fi vrut, nu-i rămîne decît să cumpere fin. Vînzarea și cumpărarea nu sînt însă o soluție tocmai fericită, așa incît omul ține atîtea animale cit îl țîn puterile. Primarul comunei, Ion Ancu, știe toate aceste amănunte și ceea ce-l neliniștește e că nu poate aplica fidel rigoarea legii la cazurile particulare care se ivesc. De pildă, chiar în Dimbovicioara cam 4 hectare de pămînt au trecut în proprietatea statului. Ca să nu-l lase în paragină, consiliul popular a hotărît să-l închirieze.

Unul din doritorii este Lupu Nicolae, căruia nu-i ajung cei 59 de ari ca să crească două vaci. Lucrurile se complică însă cînd lotul proprietate de stat se află, de pildă, pe teritoriul satului Podul Dimbovitei iar prezumiul solicitat locuiește în Ciocanul. Totuși, în Dimbovicioara sînt mulți care bat cițiva kilometri buni prin viscol pentru a se deplasa la vite, căci dealu-i deal și preferă și ei să locuiească într-un loc mai prielnic. Dar efortul deplasării nu-i sperie, căci ei știu să crească animale și vor să facă acest lucru și mai bine pentru a sprijini fondul de stat cu produse. „Dacă pînă acum - îmi spune primarul comunei - oamenii n-au fost stimulați întotdeauna cum ar fi trebuit, avem certitudinea că în continuarea locuitorii comunei vor fi mult mai interesați în creșterea animalelor, datorită noilor hotărîri care pun într-o lumină nouă interesele producătorilor particulari. În Consfătuirea de lucru privind activitatea în agricultură, dezvoltarea mai puternică a producției vegetale și animale în gospodăriile personale ale membrilor cooperativelor și ale producătorilor particulari, care a avut loc la Sinaia, conducătorul partidului și statului nostru atrăgea atenția că organele agricole vor trebui să acorde o atenție sporită activității din zonele necooperativizate, să asigure ca planurile județene să ajungă pînă la comună pentru a fi bine cunoscute și să se acționeze în direcția realizării lor. Sîntem convinși că organele agricole ale județului Argeș ne vor acorda tot sprijinul. Fiindcă-i cunoscut bine pe dimbovicioarii, am convingerea că, prin noile posibilități oferite, ei vor face tot ce le stă în putință pentru a-și onora datoria cum se cuvine. Căciulă Ion din Dimbovicioara, de pildă, își hrănește animalele ca pe copiii lui. Ei mai știu că animalele trebuie îngrijite cum se cuvine pentru a obține foloase de pe urma lor, căci hrînînd vaca numai cu fin și cu pârșucă o faci de oaie. Prin contractele ferme care se preconizează, oamenii pot avea acum siguranța că vor fi sorjiniți și mai substanțial”.

Nimeni nu se îndoiește de sinceritatea acestor oameni obișnuiți cu greul. Ei nu cresc animale ca să scoată ochii organelor locale, ci pentru că muntele i-a obișnuit cu această preocupare. Un singur gînd au ei: să dea mai mult, fiindcă de acum încolo, așa cum se arată la recenta Consfătuire, vor fi ajutați și mai mult.

RADU G. ȚEPOSU ■

„Numai Unirea poate să fie pîrghia de înălțare a neamului românesc“

ISTORIA NOASTRĂ,
VIAȚA NOASTRĂ

• „Ca unii ce sîntem de un neam și o lege“ •

„Strămoșii noștri au conservat limba și pămîntul strămoșesc; părinții noștri, generațiunea care se duce, au făcut unirea, independența și mult lucrat-au pentru libertate. Acum e rîndul nostru: nouă ne este dată a completa unitatea națională“. („Dacia viitoare“, 1883).

Sărbătorim, în acest ianuarie 1984, unul din capitalele evenimente ale istoriei noastre naționale, 125 de ani de la Unirea Principatelor Române — Moldova și Muntenia, țări surori, țări de același neam, de aceeași origine etnică, vorbind aceeași limbă, avînd aceeași alcătuire psihică dar trăind separat cîteva secole, despărțite de conjuncturi istorice potrivnice. 24 Ianuarie 1859 — o zi cînd a prins viață o idee ce vine din istoria cea mai îndepărtată a neamului nostru, o zi-izbindă ce trebuia să vină după cîteva veacuri de luptă rîmăncască pentru păstrarea libertății de neam și de țară, pentru suveranitate, pentru unirea care asigură forța unui popor, pentru a păstra și perpetua casa pe care ne-au lăsat-o strămoșii între hotarele Daciei Traiane. Ea a fost îndelung pregătită, prin toată istoria țărilor românești „O unire pe care, după spiritul timpurilor, cu armele în mină au voit să o săvîrșească Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul, care le și ajunse a se intitula CU MILA LUI DUMNEZEU DOMN, TERII ROMĂNEȘTI, A MOLDOVEI ȘI A ARDEALULUI. PREGIUDEȚELE VEACULUI ȘI INTRIGELE STRĂINILOR PÎNĂ ACUM AU STĂVILIT ACEASTĂ UNIRE. ASTĂZI ÎNSĂ ÎMPREGIURĂRILE NE SÎNT MAI FAVORABILE CA SĂ PUTEM REALIZA ACEEA CE STRĂMOȘILOR NOȘTRI LE AU FOST CU PUTÎNȚĂ NUMAI A DORI...“ — cum se spunea în „Doleanțele partidei naționale“, în fapt, Programul Unirii de la 1859, formulat de revoluționarii moldoveni de la 1848, al căror mentor principal era strălucitul cărturar, om politic și diplomat patriot Mihail Kogălniceanu. „Împregiurările favorabile“ nu erau doar cele de moment, cum vom vedea, adică Războiul Crimeii — purtat în prima parte pe teritoriul Principatelor — și situația politică a Europei, interesele față de cele trei imperii aflate în declin, imperii între care se aflau nu doar situații, ci dependente sub o formă sau alta, asuprite, țărilor românești, ci înseși luptele revoluționare ce au marcat viața politică și socială românească încă de la începutul noului veac ce intra în istorie. Revoluțiile și mișcările populare de anvergură care și-au avut inscripse între scopurile lor esențiale, direct sau implicit, idealurile unirii. Revoluția de la 1821, condusă de Tudor Vladimirescu, se constituie ca unul dintre aceste momente de o mare însemnătate care a pregătit, a maturizat spiritul și ideologia Unirii, mai întii sub forma restrînsă a unirii Principatelor — Moldovei și Munteniei ce se găseau sub suzeranitatea Porții Otomane și aveau, în general, o organizare politico-administrativă asemănătoare — și apoi, în viziunea de anvergură a națiunii întregi, între frontierele unui stat român unitar și independent. Revoluția de la 1821 a contribuit substanțial la dezvoltarea conștiinței naționale, la procesul de constituire a națiunii moderne românești. Apelul lui Tudor Vladimirescu, din 20 martie 1821, către locuitorii orașului București exprimă, de fapt, esența acestei mișcări revoluționare de masă care, deși pe frontispiciul ei a avut declarat lupta pentru libertate națională și dreptate socială, scuturarea dominației străine și afirmarea drepturilor legitime ale poporului român, afirma necesitatea realizării unirii politice a neamului românesc. „Fraților! ciți n-ați lăsat să se stingă în inimile d-vă sfînta dragoste cea către patrie, aduceți-vă aminte că sinteți părți ale unui neam; și că, cite bunătați aveți, sînt răsplătiri din partea neamului către strămoșii noștri pentru slujbele ce au făcut. Ca să fim și noi vrednici acestei cinstiri ale neamului, datoric netăgăduită avem să uităm patimile și vrăjbele care ne-au defăimat atît, încît să nu mai fim vrednici a ne numi neam. Să ne unim dară cu toții, mici și mari, și ca niște frați, fii ai unia maici, să lucrăm cu toți împreună, fiec-teare după destoinicia sa, ciștigarea și nașterea a doua a dreptății noastre“. Se referă desigur la „nașterea“ unirii așa cum a realizat-o prima oară Mihai Viteazul, la 1600. Cu o mare intuiție politică și temeinică cunoaștere a stărilor de lucruri din viața externă, Tudor înțelege că „românii trebuie de a dobîndi de la turci cu forța ceea ce n-au putut dobîndi cu binele“ și că în fața presiunii marilor puteri era imperios necesară realizarea unității politice a neamului românesc „ca unii ce sîntem de un neam și o lege“. Unitate care, în acel context politic nu se putea împlini decît între moldoveni și munteni, dînd chiar îndrumări în acest sens: „Să putem ciștiga deopotrivă dreptățile acestor Prințipaturi, ajutîndu-ne unii pe alții“. Nicolae Bălcescu în „Mersul revoluției la români“, la 1850, va caracteriza revoluția lui Tudor drept „prefațarea de către ea a revoluției de la 1848“ și va releva procesul de continuitate între cele două momente revoluționare românești, pentru atingerea idealului unității naționale. „Vladimirescu, care avu nenorocirea d-a purta glasul în numele poporului și a personifica decepțarea lui, avu însă norocirea da-și da viața pentru credința sa, și d-a fi ucis d-acești fanarioți, pe

care și după moarte-i umbra lui urmează a-i mătura din țeară. Căci revoluția nu moare cu dînsul...“. Ceea ce istoria a confirmat. În anii '40 ai secolului trecut constituirea statului unitar va deveni un imperativ general, fapt pe care îl remarcă numeroși diplomați și oameni politici ai epocii. Francezul Bois le Comte ca și polonezul Woronicz, emisar al prințului Czar-torski, vor lăsa numeroase aprecieri în acest sens. Woronicz, în urma unui sejur de două luni în Valahia, va consemna că „ideea reunirii românilor sub un singur sceptru preocupă toate spiritele“. Cele două decenii dintre mișcarea lui Tudor și revoluția de la 1848 se caracterizează

teva luni mai tirziu, în august, „Doleanțele partidei naționale a Moldovei“ ce vor figura drept programul actului împlinit la 24 ianuarie 1859. [...] „Partida națională mai propune una, ca cununa tuturor, ca cheia boltei fără de care s-ar prăbuși tot edificiul național; aceasta este Unirea Moldovei cu Țeara Românească, pe temeiurile punturilor de mai sus, și care se vor putea modifica de către Adunarea Obștească Constituantă a ambelor țeri unite; o unire dorită de toți românii“. Generația unionistă avu în Moldova ca și în Muntenia strălucii reprezentanți, revoluționarii, patrioții, cărturarii, oamenii politici cei mai aleși ai vremii — Mihail Kogălniceanu, Costache Negri, Vasile și Ion Alecsandri, Colonelul Alexandru Ioan Cuza, Nicolae Bălcescu și mulți alții. Consolidată în vîltoarea revoluției de la 1848, voința românilor de a înfăptui o țară unică pentru toți românii s-a pregătit tenace, așteptîndu-se momentul prielnic, conjunctura favorabilă din punct de vedere extern, pentru că, se știe, ei se aflau sub dominația sau influența celor trei mari imperii autocrate vecine care îi înconjurau — Imperiul otoman, Imperiul habsburgic și Imperiul țarist. Războiul Crimeii (1853—1856) a creat această conjunctură, folosită cu geniu politic de către patrioții români. Antrenînd o schimbare a echilibrului de forțe pe continent, războiul a oferit ocazia doar. În noua conjunctură, Unirea Principatelor devenise o problemă europeană, abordată mai întii, la Conferința de la Viena din martie—iunie 1855, apoi, este pe larg dezbătută la Congresul de pace de la Paris din 1856. Deși gîndită altfel de către puterile garante, deși gîndită în afara granițelor țării (constituirea Principatelor Unite cu o comisie centrală la Focșani și cu domni diferiți în Moldova și Țara Românească, avînd deci administrații separate) voința poporului a fost alta. Și voința poporului a triumfat. Neînțelegîndu-se între ele, neajungînd la un consens în chestiunea Principatelor, marile puteri introduc un element nou în domeniul raporturilor internaționale: hotărîse să fie consultată populația celor două țări, prin constituirea celor două Divanuri Ad-hoc. Poporul român și-a făcut atunci Unirea așa cum și-a dorit-o el, cum era în dreptul său istoric. Alegînd un singur

virșită idealurile naționale. Sub el, sub Alexandru I, s-au săvîrșit numeroasele și profundele reforme care au întemeiat România modernă.

Dar, trupul țării nu era întreg; făcînd voinței de întregire s-a purtat mai departe. Cu alte jertfe și alte acțiuni politice și revoluționare pînă la Unirea Cea Mare, pînă ce toți românii de pe cuprînsul Daciei Traiane au fost laolaltă, pînă la actul, de la 1 Decembrie 1918, de la Alba Iulia.

Dezvoltarea României moderne și a statului ei național și independent aduce pe arena socială și politică muncitorimea, clasa cea mai înaintată a epocii, clasă revoluționară prin esența sa, identificată cu interesele poporului întreg. Făurită la 8 mai 1921, ca rezultat al unui proces legic al întregii evoluții a societății românești, ca o chintesență a luptelor revoluționare ale maselor de-a lungul istoriei sale, Partidul Comunist Român a inseris între obiectivele sale lupta pentru consolidarea

unității naționale, pentru libertatea și independența patriei, pentru consolidarea națiunii române. În istoria patriei, faptele de înălțător sacrificiu și eroism ale comunistilor, acțiunile revoluționare ale partidului pentru a apăra ființa națională, integritatea țării, drepturile poporului, demnitatea tuturor locuitorilor acestui pămînt vor rămîne întotdeauna între cele mai glorioase pagini. Marile bătălii antifasciste și antirăzboinice din perioada interbelică și a celui de-al doilea război mondial sînt asemenea pagini de aur. Sînt expresia forței și puterii partidului de a organiza și conduce masele, expresia identificării sale cu idealurile naționale. În acest cadru de lupte revoluționare aprige în interesul țării și al poporului s-au format și s-au afirmat calitățile politice și organizatorice, personalitatea remarcabilă a tovarășului Nicolae Ceaușescu. „Socialismul — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — a realizat idealurile de libertate socială și națională pentru care au luptat înaintașii cei mai luminați, a înfăptuit pentru prima oară unitatea social-politică a poporului“.

Dacă Unirea a deschis calea spre dezvoltarea națiunii, cadru pentru o evoluție modernă a economiei, a științei, a culturii, socialismul — indeosebi după Congresul al IX-lea al Partidului — a asigurat consolidarea națiunii, descătușarea tuturor energilor creatoare ale întregului popor român, ale tuturor naționalităților conlocuitoare pentru edificarea României socialiste multilateral dezvoltate, pentru progresul României în cele mai înalte ritmuri.

Sărbătorirea unui veac și un pătrar de la marelă act istoric, din 24 Ianuarie 1859, ne găsește acasă la noi, un popor și o țară care se afirmă, tot mai pregnant între popoarele lumii, prin puterea auto-dezvoltării, prin capacitatea de a se a-corda civilizației epocii prin dorința și acțiunea permanentă pentru pacea planetei, pentru progres, pentru prosperitate.

CICI IORDACHE-ADAM ■

O idee cît cuprînsul istoriei noastre

tocmai prin transferul ideii unității naționale de la formulări teoretice la acțiuni politice organizate, mișcări cu caracter cultural și politic ce au avut loc în toate cele trei țări românești. Printre acestea, cea organizată de colonelul Ion Cimpineanu în Muntenia, în cursul anilor 1833—1839, avînd ecoul cel mai puternic — „Declarația principiilor partidei naționale“ sau „Actul unirii și independenței“ gîndite de gruparea Cimpineanu proclamau „salvarea suveranității Munteniei“ și „redarea o patrie liberă și independentă tuturor membrilor ce alcătuiesc națiunea noastră“. Acțiuni continuate de societatea secretă „Frăția“ (1843), de „Asociația literară a României“, „Societatea studenților români de la Paris“ (1845), al cărui mentor principal a fost Nicolae Bălcescu. Ideea unității naționale devenise cartea de capătii a tuturor patrioților români din țară și din străinătate.

Revoluția burghezo-democratică de la 1848, a cărei flacăra a cuprîns odată cele trei țări românești, Muntenia, Moldova, Transilvania, a inclus între capitalele sale obiective, pentru care s-au jertfit alții mari patrioți, printre care cel ce va fi prințul Unirii de la 1859, Alexandru Ioan Cuza (aflat pe baricadele moldovene), pe acela al unificării politice și de stat a poporului român: „Visarea jubită a tuturor voievozilor noștri cei viteji, a tuturor bărbăților noștri cei mari, care intrupară în sine individualitatea și eugetarea poporului, spre a le manifesta lumii“, cum o numea Bălcescu. Ideal care luminează opera celor mai mari cărturari români ai epocii, umaniști și iluministi de talie europeană, mari istorici care s-au aplecat cu rivnă asupra trecutului poporului, demonstrînd originile sale etnice unitare de la daci și romani, demonstrînd prin temeinice studii continuitatea sa neînteruptă pe meleagurile Daciei și limba comună pe care o vorbesc românii de pretutîndeni. Ideal ce luminează istoria poporului, luptele sale dintotdeauna.

Chiar dacă revoluția de la 1848 a fost înfrîntă, țelurile ei au rămas însă vii, testament național în jurul cărora s-au organizat mai departe luptele pentru înfăptuirea lor. Grupul revoluționarilor moldoveni refugiați la Brașov elaborează, încă la 1848, un program în care se preconiza distinct unirea țării lor cu a muntenilor „într-un singur stat român independent“, program ce va deveni ci-

domn, în persoana unui om al timpului său, un om de viață veche românească, om politic remarcabil, cu idei înaintate, revoluționar, militar și șef al armatei totodată (căci orice biruință trebuie apărată), în persoana Colonelului Alexandru Ioan Cuza, au înfăptuit un act politic fundamental. Și-au constituit statul unitar. Acțiunea — cum se știe, de mare complexitate, inteligență și finețe politică — n-a fost chiar atît de lină, ea a primit imediat replica unor puternice opoziții atît dinlăuntru, a marii boierimi reacționare (e cunoscută manevra caimacamului Vogoride de a falsifica alegerea din Moldova), cît și din afară. Unirea însă era sprijinită și apărată de întregul popor ce o realizase și avea în frunte personalități puternice, patrioți înflăcărați al căror destin în istorie era Unirea, însăși. Principele Alexandru Ioan Cuza a domnit puțin, doar 7 ani, dar ce perioadă de glorie pentru destinul României! Niciodată pînă atunci, poate de la Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul, românii nu au avut un domnitor mai popular, mai iubit, mai total devotat cauzei naționale, înălțării și prosperității neamului, care să intruchipeze într-o măsură mai desă-

Iubirea de frumos UNIREA

Pregătînd împreună cu alți colegi în cadrul asociației scriitorilor din București cartea apărută în librărie *Poezia unirii* am citit și eu cîteva sute de pagini de poezie cam tot ce s-a scris legat de acest eveniment de la cronicari pînă astăzi.

Pentru noi poezii este o bucurie și o mare cinste să ne fi știut cu toții de la cei mai modest investigați pînă la cei cu geniu trup și suflet în inima poporului nostru să fi fost însuși glasul neamului și conștiința lui grăitoare atunci cînd Unirea se pregătea și cînd apoi a devenit realitate.

Este știut cît de mult s-au luptat pentru înfăptuirea acestui dor al neamului de totdeauna poezii. În pragul Unirii, o știm, cu cîteva ani înainte Alecsandri plămăuia Hora Unirii, cărțile Croni-

carilor, Cazanla lui Varlaam, Psaltirea lui Dosoftei în predoslovii și text celebru unitatea de grai și suflet a celor trei provincii românești.

Putem spune că poezii, ceea ce visează ei, are șansa să devină istorie; în cazul Unirii visată și celebrată cu ardore de toți, ea a devenit fapt istoric. Poezii sînt cu picioarele mult mai pe pămînt decît s-ar crede pentru că Logosul lor este cel intrupat în istorie, cel care ține seama de suferințele și bucuriile neamului lor din adîncuri nebanuite.

Mi-e gîndul la Soveja ridicată peste riul ce ne despărtea de Matei Basarab la 1644 în Țara Vrancei de un muntean așadar dincolo, acolo unde va fi luată ca dintr-un cuib de aur, culeasă în pragul Unirii Miorița. Două veacuri și mai bine înainte de Hora Unirii eram uniți și pe calea turlei a clopotului a zidurilor. Iar tocmai în acest loc de răscruce a apărut Miorița care ne Unea de veacuri ne unește pentru totdeauna.

IOAN ALEXANDRU ■

● Arhivă domnească despre Cuza Vodă ● Strănepotul unui mentor al Unirii despre strămoșul său ●

Prin glasul Domnului Unirii

Iași, 31 decembrie 1858 (12 ianuarie 1859)

Apel la Unire

Cuvint, ca deputat, în Adunarea Electivă a Moldovei, în favoarea validării mandatului de deputat al lui Grigorie M. Sturdza, adversar al Partidei Naționale și principalul pretendent la domnie.

[...] Socot, în sfârșit, că trebu[te] să punem constituție deoparte și să deschidem era Patimitei prin dreptate și frăție¹⁾.

(Principatele Unite Moldova și Valahia, Monitorul oficial a(1) Moldovii, nr. 24, 15 ian. 1859, p. [4].)

Iași, 23 ianuarie (4 februarie) 1859

Cultivarea prieteniei

Scrisoare către Costaki Moruzi, din care rezultă intenția domnului de a păstra vechea intimitate cu prietenul său, dar fără a prejudicia sarcinile domnești. În postscriptum, scris la 24 ianuarie, apare aprecierea sa intimă asupra actului Adunării Elective din București. Originalul în limba franceză.

[...] Acum îți fac o rugămintă: în relațiile (noastre) intime, te rog mult să întrebuințezi stilul intim, cum și exprimările desebise, într-un cuvint să mă tutuiești (în

¹⁾ „Dreptate și frăție“ era lozincă guvernului revoluționar din Tara Românească, de la 1848. Contextul implică și o orientare unionistă.

continuare). Acest „tu“ e, pentru inima mea, expresia francă a prieteniei. Aud destul spunându-mi-se: Principe, Altețea voastră și toate acele titluri. Intre noi nu există „Principe“: există doi prieteni, (unul) numit Costaki. Nu te teme că n-ar apărea Principele în cazurile trebuincioase de reamintit celor care ar vrea să-l uite din motive oarecare. Va fi văzut mereu și va fi recunoscut în justiție, în respectul legii și societății [..]. Cu totul al tău din inimă, A. I. Cuza.

Imi redeschid scrisoarea pentru a-ți spune că tocmai am fost numit Principe al Valahiei în unanimitate. Actul e mare, majestuos, dar grav.

(Revista istorică, 2, nr. 1, ian. 1916, p. 20 (originalul); traducerea ne aparține.)

Iași, 25 ianuarie (6 februarie) 1859

Prioritatea dorințelor națiunii

Notificarea dublei alegeri către Puterile garante, unde își arată atașamentul față de „Dorințele“ Adunării ad-hoc, a căror îndeplinire e singura sa ambiție. Originalul în limba franceză.

[...] Lipsit de ambiție personală, și nedorind alta decât binele țării mele, așa precum ea îl înțelege și îl cere, nu am trebuință de a declara că voi fi totdeauna gata de a mă întoarce la viața privată, și că nu voi considera retragerea mea ca un sacrificiu, dacă Marile puteri, luind în bă-

gare de seamă dorințele legitime ale unei nații ce aspiră a se desvolta și care vede dinaintea sa deschizându-se calea unui nou viitor, ar consfinți, prin a lor hotărâre, o combinație ce, pentru această nație, ar îndeplini toate sperările ei. [...] (Acte și documente relative la Istoria Renascerii României, publicate de Dimitrie A. Sturdza s.a., vol. VIII, Bucuresci, Inst. a.g. Carol Göbl, 1900, p. 641 (originalul) și 640 (traducerea).)

București, 24 ianuarie (5 februarie) 1862

Perenitatea Unirii

Mesaj adresat Adunării Legislative a României, pentru prima oară întrunită, în care proclamă unirea definitivă. Actul e contrasemnat de B. Catargiu, C. Brăiloiu, A. Arșaki, A. C. Moruzi, Gr. Balș, I. Ghika

[...] Înalta Poartă și Marile Puteri garante au venit a recunoaște unirea adunărilor și a ministerelor ambelor Principate. Guvernul meu este însărcinat a vă depune actul prin care s-au statornicit modificățiunile ce născu stare de lucruri trebuia să aducă în unele din stipulațiunile Convențiunii din 7/19 august 1858.

Eu, însă, ereditarios misiunii ce-mi ați dat, și cunoscând statornica voință a românilor de a rămâne pururea uniți, am proclamat, atit înaintea domniilor voastre cit și înaintea Țării, unirea definitivă a Principatelor. V-am zis că ea va fi precum România o va dori și o va simți. Nu mă îndoiesc, domnilor, că nici Înalta Poartă, nici Puterile Garante nu vor cugeta a desființa în viitor Unirea ce au recunoscut-o atit de necesară pentru fericierea Principatelor.

Atîrnă dar de la înțelepciunea tutulor românilor ca această stare politică să adînjungă a fi recunoscută și în dreptul pu-

blic european ca forma definitivă a constituirii naționalității noastre.

[...] Astăzi statul nostru s-a așezat pe o temelie mai întinsă. O eră nouă ni s-a deschis. Sosiți la acest stadiu al viitorului nostru, trebu[te] să nu pîlîderm din vedere că consolidarea Unirii cere din partea tuturor o abnegație complectă care va face a înceta fluctuațiunile prin care am trecut pînă acum. Să renunțăm dar la însăși amintirea desbinărilor din trecut, ale cărora reînnoire ar putea compromite Unirea dobîndită cu prețul atitor necurmate silințe, și să punem toată activitatea noastră într-o comună conlucrare pentru desvoltarea morală și materială a României.

[...] (Principatele-Unite, Monitorul, jurnalul oficial, nr. 19, 25 ian. 1862, p. 77.)

Selectie, titrări și explicații de
BARBU BERCEANU

Un mare patriot: Mihail Kogălniceanu

Moto: O nație care își are conștiința drepturilor sale, trebuie să aibe și corajul de a se apăra, căci numai atunci ea este respectată.

(M. Kogălniceanu, la 14 Febr. 1859, în Adunarea Electivă a Munteniei).

Unde intervine în istoria noastră și cine a fost Mihail Kogălniceanu? S-a născut în anul 1817 la Iași, copil al unui boier rangul doi dar cu relații la Curte, astfel că la 17 ani a fost trimis în Apus la studii, împreună cu alți fii de domni și de boieri. Tânărul Kogălniceanu în trei ani de studii în Germania a scris 2 tratate de istorie în limba germană. Puternic imbibat de dorința de dreptate socială, s-a pus rău cu autoritățile care pînă la urmă l-au surghiunit la o mînăstire. În această situație, fugă la Viena și se întoarce cînd lucrurile se linișesc. Fiind proprietarul unei tipografii cumpărate cu grele jertfe bănești, înainte de a se desțara a doua oară, el a vrut să termine toate lucrările începute, așa că publică al 2-lea volum din „Arhiva Românească“ — o colecție de acte vechi menite să arate stări de lucruri de demult și fapte petrecute dar necunoscute din istoria neamului românesc. Tot atunci publică și volumul al 2-lea din „Lectopisețile Țării Moldovei“, căci spune el, pentru a avea o istorie adevărată, trebuie să ne întoarcem față către izvoarele originale precum sînt cronicile, hrisoavele, diplomele, actele domnești ba chiar și cele de vînzări de pămînturi și altele. Trecerea timpului pentru aceste obligațiuni îi luă peste un an, după care, cu mina pe inimă și pentru a avea banii necesari drumului și rămîinerii la Paris, el a trebuit să facă două jertfe, cumplete: a vîndut lui Asachi tipografia și altora biblioteca sa cu cărți la care făcea mult.

Mihail Kogălniceanu era, în privința muncii intelectuale, la vîrsta de 29 ani (în 1846), ca un sportiv profesionist al zilelor noastre. Imbrăcînd un vast evantai de probleme, toate închinăte țării sale și scopului final de a uni Principatele, muncea cite 10—14 ore pe zi, fără a se gîndi la vreun avantaj material, căci țara era pentru el mai înainte de toate. Punctua această de a munci atît de mult, în fiecare zi îi dădea o stare de febrilitate, ce i-a conferit, începînd cu anul ce vor urma lui 1846, o mare strălucire, dar și o tot atît de mare adunare de necazuri și vrăsmășii din partea altora.

Ajuns pentru a doua oară la Paris s-a reintîlnit cu Nicolae Bălcescu, care-și petrecea mai tot timpul în Biblioteca Regală, studiînd stampele principilor români. Se cunosc foarte multe amănunte despre această ședere la Paris și apoi, cităva vreme, în Spania. În acest timp în Moldova, la Iași, se pornise o mișcare de împotrîvire față de Domnul Mihail

Sturza, care o domoli însă cu mare viclenie, Kogălniceanu, la întoarcerea sa în Iași, fu din nou obiectul unor persecuții. El se adăpostii la Cernăuți, scrisese cunoscuta „protestație“ și intră în grupul unor tineri refugiați ca și el: Vasile și Iancu Alexandri, Costache Negri, cneazul Moruzi și mulți alții ca Eudoxiu Hurmuzaki. În casele acestuia din urmă, el fu însărcinat de către toți să redacteze „Dorințele partidei naționale din Moldova“. Publicația cerea un număr de 34 puncte — dorințe — între care figurau: neatîrnarea administrativă și legislativă, egalitatea drepturilor civile și politice pentru toți, o adunare obstească, domn ales din orice strat social, instruire egală și gratuită pentru toți, desființarea robiei și a boierescului, împămintenirea țărănilor, precum și mai presus de toate, unirea Moldovei cu Muntenia. Așa cum s-a strigat în Proclamația din 9 iunie de la Islaz, la fel a strigat și Kogălniceanu că trebuie „să se facă proprietari pe toți gospodarii săteni“ ce lucrau pe moștile boierilor, căci numai astfel ei vor deveni nădejdea și puterea patriei.

În iulie 1849 devine Domn al Moldovei Grigore Alexandru Ghica, ce va domni pînă în iulie 1856, un principe liberal și adept al Unirii. Kogălniceanu desfășoară o susținută activitate ca direc-

tor la Departamentul Lucrărilor Publice și la Interne. Urmează pentru el o perioadă mai mult literară, dar avînd același scop final, Unirea. Editează ziarul „Steaua Dunării“, căruia lumea îi spunea și ziarul Unirii. Grigore Alexandru Ghica a trebuit să cedeze locul lui Toderiță Balș, care nu domni decît un an, murînd în martie 1857. El interzise publicarea mai departe a acestui ziar și reporni vechea campanie de persecuții și asupriri. Era cel mai bogat boier din Moldova.

În Europa intervenise însă ceva, o schimbare în atitudine. După războiul din Crimeea și prin Tratatul de Pace din 1856 de la Paris se dispunea ca în țările române să se aleagă Divanuri ad-hoc, prin care poporul român era autorizat să-și exprime voința de autonomie, ceea ce nu convenea însă unor imperii înconjurătoare. În acea vreme Moldova avea parte de ocupația austriacă care încercă să-l izoleze pe Kogălniceanu. Cu toate acestea, la sfîrșitul lui mai 1856, la Socola — Iași, el luă parte la constituirea societății „Unirea“ și primește mandatul ca în colaborare cu Hurmuzaki, Dimitrie Ralet, Nicolae Suțu și alții, să fixeze tactica și strategia apropiatelor alegeri, în care scop vizitează toate județele Moldovei, unde organizează filiale.

După moartea lui Toderiță Balș, calmaciam a fost numit Nicolae Vogoride, tot un antiunionist care întărește și mai mult lupta împotriva Unirii, recurgînd chiar și la falsificarea unor liste electorale. Kogălniceanu duce mai departe lupta și ia legătură și cu conducătorul unioniștilor munteni Ion I. Filipescu. Candidează la alegerile pentru Divanul ad-hoc și este ales deputat de Dorohoi, la 9 septembrie 1857. În ziua de 22 septembrie 1857 se deschide Adunarea ad-hoc pentru Moldova, care va lucra timp de trei luni. În ședințele ei, Kogălniceanu ia aproape cuvîntul, ba uneori de mai multe ori. Printre delegații aleși ai țărănimii era și moșul Ioan Roată, deputat de Putna, sărăcit de boierul Alecu Balș. Erau în total 12 deputați ai țărănimii și din cauza sărăciei lor pronunțate sosiseră foarte rău îmbrăcați, așa încît Kogălniceanu împreună cu alții au pus mină de la mină și le-au cumpărat strafe bune, cu care ocazie, el s-a și fotografiat cu aceștia și pe exemplarul dăruit lui C.A. Rosetti a scris „Temelia casei“.

La lucrările Divanului ad-hoc, într-unul din discursurile sale, Kogălniceanu a pronunțat tulburătoare cuvinte: „Scopul nostru a fost să intrăm aici ca clasă și să ieșim ca nație“.

La data de 5 ianuarie 1859 a avut loc alegerea domnitorului Moldovei prin vot deschis de către cei 49 de deputați aleși de popor. Alexandru Ioan Cuza a fost ales în unanimitate. După depunerea jurămîntului de către Alexandru Ioan Cuza ca principe domnitor, Mihail Kogălniceanu, vădit emoționat, a ieșit spre tribună și i-a făcut lui Vodă Cuza o urare omagială de înscăunare, spunînd printre altele: „Alegîndu-te pre Tine Domn în țara noastră, noi am voit să arătăm lumii aceea ce toată țara dorește: la legi nouă, om nou“. Și în continuare: „Fii dară omul epocii, fă ca legea să înlocuiască arbitrarul; fă ca legea să fie tare, iar Tu, Măria Ta, ca Domn, fii bun, fii blind,

fii bun mai ales pentru acei pentru care mai toți domni trecuți au fost nepăsători și răi“.

După alegerea lui Cuza în Moldova Adunarea Electivă a Munteniei a votat și ea, sub presiune populară, în ziua de 24 ianuarie 1859, pe Alexandru Ioan Cuza drept domnitor al Munteniei. Imediat o delegație de deputați formată din Nicolae Gulescu, Costache A. Rosetti, episcopul Climent și alții au plecat la Iași să-l invite pe Cuza să vină la București pentru a depune jurămîntul de credință ca domnitor al Munteniei. Mihail Kogălniceanu a fost desemnat să plece la București în fruntea unei delegații de deputați moldoveni pentru ca împreună cu cei munteni să organizeze acolo primirea noului domn ales de popor. Primirea lui Cuza la București a fost un adevărat triumf, începînd de dincolo de comuna Otopeni și pînă în actuala Piață a Victoriei. Toți cei ce au luptat ani de-a rîndul pentru această cauză și-au văzut în acea zi, de 8 februarie 1859, visul împlinit și nu puțin lacrimi au căzut atunci din ochii lor.

În iunie 1859 a plecat la Focșani, spre a lua parte la lucrările Comisiei Centrale de unificare a Principatelor, a dîcă la legalizarea unirii lor. Trebuiau redactate: viitoarea lege fundamentală a statului, regimul deputaților Comisiei Centrale, legea recrutării, sancționarea persoanelor ce ar complota cu puterile străine, desființarea privilegiilor de clasă, desființarea pedepsei cu moartea, regimul presiei, al actelor de stare civilă și multe altele de mare importanță și consecință. La data de 1 octombrie 1859 Comisiunea se pronunță ca orasul București să devină capitala noului stat cu denumirea Principatele Unite Române.

La data de 12 octombrie 1863, Mihail Kogălniceanu este din nou însărcinat de Cuza cu formarea unui guvern menit să înfrunte coaliția reacționară, să ducă la bun sfîrșit secularizarea averilor mănăstirești și să legifereze prima mare reformă agrară, pe care nu le-a putut efectua în timpul primei sale guvernări din 1860—1861.

Marele om, marele patriot român Mihail Kogălniceanu, odată cu rezolvarea în folosul țării și al poporului a acestor două mari probleme și odată cu așezarea țării pe un început de făgaș mai trainic, a fost ținta unor atacuri calomnioase și a unor presiuni asupra lui Cuza, astfel că își dădu demisia din postul de președinte al Consiliului de Miniștri, scriînd lui Cuza o scrisoare de o mare noblețe.

În acest fel, un splendid destin a dat românilor la mijlocul veacului trecut, alături de alți mari cărturari și luptători revoluționari, un mare om, un mare patriot, un mare orator și om de stat care a fost și va rămîne Mihail Kogălniceanu. Cu toate că știm că anul 1865 al demisiei nu a curmat enorma activitate a acestui român, totuși trebuia să opresc aici firul depănat al istoriei pe scurt a acelor vremuri. Țara întregă a recunoscut în el o mare lumină, un revoluționar, un mare constructor. Această lumină nu s-a stins.

ION M. KOGĂLNICEANU

Flacăra

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Poezii ■ Interviuri ■ Note ■ Cronici ■ Eseuri ■ Poezii ■ Interviuri ■ Note

Elogiu limbii române

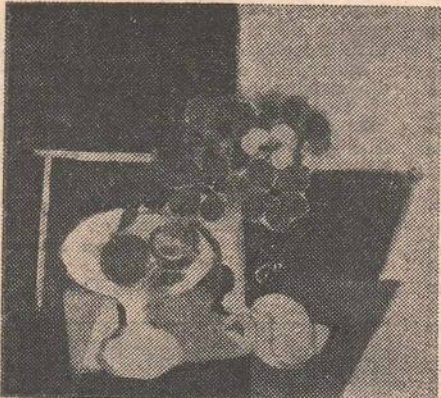
Nu așezăm gânduri și vise în citoria altor limbi doar graiul nostru dă gândului faptă-n cotidiană euforie de-a ne fi ivit cindva-n senină fereastră infinitului. Îndestul — să lăudăm truda din urcușul iederii și ciocirlii îndestul — să ne farmece prea duosul grai al odraslei îndestul — să ne-aplecăm înspre magnolia de frumuseți a lumii și cu o petală să înmiresmăm suspinul mirific al iubitei.

Nu, nu cuprindem gânduri și vise în rotiri de vocabile fără noimă întrecind graiurile pământului amestecate precum în Babel și nici ca faimosul Rasmus Rask dialogind în două sute treizeci de limbi — îndeajuns e limba în care înălțăm imnuri obirșiei fără a uita dintre cele vreo 160 de cuvinte geto-dace așezate la temelie tulburătoarele: vatră, cătun, prunc, țarină, măgură, brad, da, nu uităm nici țilcul lui gard, mal, baltă nici că pe ații vrăjmași i-am trecut prin aspre strungi ajutați de aliații noștri statornici: Dunăre, Argeș, Olt, Mureș. Îndeajuns ca să preschimbăm sunet de sunet în aripi și străbătind prin miezul basmelor și miturilor Daciei Felix să gustăm nectarul zeilor — singe de struguri — turnat în cupe din coarne de zimbru. Îndeajuns ca să înțelegem că viața-i mai mult decît o maiestruoasă idee și aprig să-ncălécăm spre noi ținte pe iapa neagră a nopții împletind în zorii izbînzii raze albastre și bucuria de-a fi. De-ajuns ca să deslușim în cuvintele ziteor de azi urmele celor ce-am fost mai ieri și cum vom fi mine. Limba română — șoptă și imn din leagăn pînă dîncolo de moarte.

Ah, iubim toate limbile, dar dintre toate, mai presus ni-e dragă

Limba română — taină și scut dăinuirii noastre-n milenii.

BAZIL GRUIA ■

„Primul și hotărîtorul pas spre unificare statală l-a constituit unirea Moldovei cu Țara Românească în ianuarie 1859. Victorie remarcabilă a maselor de țărani, meșteșugari, țirgoveți, a cărturarilor progresiști și patrioți, Unirea Principatelor a reprezentat actul care a pus bazele statului național român modern.”

NICOLAE CEAUȘESCU

Cărturarul în fața istoriei

După revoluția de la 1848, idealul unirii era resimțit atât de firese, încît acesta părea o stare normală a spiritului vremii. Elanul general reprezenta o apoteoză a patriotismului și o formă de identificare a destinului individual cu cel național. Oamenii de cultură ai vremii erau animați de acel „mesianism pozitiv”, cum îl numește G. Călinescu, ceea ce s-ar traduce prin sentimentul unei misiuni majore. De la Berlin, unde își făcea studiile, M. Kogălniceanu găsea prilejul ca în corespondența intimă cu surorile sale să vorbească, pe un ton grav și angajat, despre menirea istorică a actului său cultural: „Întorcîndu-mă în Moldova nu mă voi răsfața în lux și faste; de voi revedea patria vreo dată, va fi spre a o sluji și a-i sacrifica viața, dacă trebuie”. În această profesiune de credință trebuie să vedem un act de implicare totală în istorie și o participare intimă la marile evenimente care se prefigurau.

Pe cit e de adevărat că unirea poporului a făcut-o, pe atît e de drept să recunoaștem că un adevărat ferment, sinteza logică și ideile revoluționare exponențiale au venit din rindul intelectualității progresiste, constituită într-o avangardă spirituală. O asemenea chintesență a reprezentat-o, în preajma unirii, chiar partida națională care reunea în rîndurile sale pe cei mai emancipați cărturari ai vremii, precum Kogălniceanu, C.A. Rosetti, Ion Brătianu, Alecsandri, frații Nicolae și Al. G. Golescu. Nu întimplător Nicolae Golescu deținea, la un moment dat, majoritatea voturilor, fiind pe punctul de a deveni el însuși domnitorul sperat de uniști. Nu e greu de imaginat ce vor fi simțit în acele momente incandescente aleșii cărturari care-și vedeau confirmată investiția lor morală și spirituală. La răspîntia drumurilor istorice, cartea

devenise emblema revoluției, în filele căreia se putea citi o adevărată epopee spirituală.

Cărturarul unionist era, dincolo de temeinicia culturală, un om nou, cu o avansată înțelegere a realității. Din studiile lui în străinătate, n-a reținut doar fapte, ci și idei. Însă acestea au fost adaptate la noua conjunctură și filtrate prin propria sensibilitate care semnifica, în egală măsură, o ideologie și o atitudine. Înțelegerea progresului la adevărata lui semnificație devenise o stringență ce emana din chiar fizionomia noilor cărturari. Între omul de cultură și cel istoric apărea semnul egalității și tocmai în această identitate se întrezărea distincția noului cărturar. Discursul lui Kogălniceanu în momentul alegerii lui Cuza poate fi privit, în acest sens, ca un autentic manifest. Ideile înfățișate acolo sînt cartea de vizită a culturii vremii: „Alegîndu-te pe tine domn în țara noastră, am vroit să arătăm lumii aceia ce toată țara dorește: la legi nouă om nou. O, Doamne! mare și frumoasă îți este misia. Constituția din 7/19 august ne însemnează o epocă nouă și Măria-Ta ești chemat să o deschizi! Fii dar omul epocii”.

Dar implicarea cărturarilor în actul unirii n-a fost observabil doar în participare și emancipare spirituală, ci în inșeși producțiile lor literare care traduceau semnificația istorică și spirituală a marelui act. Versurile, proza și publicistica scriitorilor, de la Alecsandri, Kogălniceanu, Bălcescu, Bolintineanu, Alexandrescu pînă la C.D. Aricescu, N.T. Orășanu, Sihleanu, Pelimon, Barozi, Al. Depărățeanu, purtau în expresia lor artistică emblema idealului unionist. La o epocă nouă, o literatură nouă.

RADU G. ȚEPOSU ■

A doua carte cu prieteni

Ceruleie-vînăt-cer

Printre bijuterii de iluzii, coboriți din Bărăția somnului magic, Cezar Ivănescu se distinge ca o călătorie cu otravă în Țara Marzal, de el închipuită Țara. Căutîndu-l pe clina cu vișini a tinereții, dau de el în febra dorului de la Palatul Mogoșoaia, într-un cîntec de-o frumusețe rară pe care-l smulse din imprecizia simțurilor sau din încăperea As (La Baaad) anume pentru noi ca să-l cîntăm în cor, pe cînd în noapte se ceceau privighetori de lut, dumnezeul tătarilor minca struguri și satul se îneca în pepeni galbeni:

! cînd eram mai tînăr și la trup curat, / într-o noapte floarea mea eu t-am visat, / înflorea fără păcat într-un pom adevărat / cînd eram mai tînăr și la trup curat!... // ! nu știam că ești femeie — eu bărbat, / lingă tine cu sfială m-am culcat; / și dormind eu am visat, tu visînd ai lacrimat, / cînd eram mai tînăr și la trup curat!... // ! e pierdută noaptea-aceea de-acum, / carnea noastră doar mai știe-al ei parfum, / poamele ce-n pomi azi stau, gustul cărnii tale-l au / și cad toate (miine) putrede pe drum!... // ! fă-l să fie, Doamne Sfinte, numai om / pe acel care ne-a ispitit sub pom, / și cînd pomul flori va da, fă să-i cadă carnea grea / cum cădea-va după cîntec mina mea!...

Jeu d'Amour, Amintirea Paradisului, Marea ce bate nesfîrșit în auz, Oceanul pe care-am plutit fără să ne fi construit luntrea și, nestîns, dureros de negre, semnele mirării care în poezia lui Cezar se instituie în anfilade. Sau sînt poate niște stropi de iad sau arbori de sodă. Pentru că Cezar a evoluat prin dulceața dulceli

limbi românești de la poezia de secol, trecînd prin vraja colindelor:

! Rege-i Raiul cel fâlos / ceruleie-vînăt-cer, / la zeime-am dus prin / lotus neam de chiparos, / ceruleie-vînăt-cer! // ! cel muntean Uran oier, / ceruleie-vînăt-cer, / că e Fiul Ceriului / și e domn Pămîntului / ceruleie-vînăt-cer!...

spre logodna cu Eminescu, scrisă în tîi în ceară moale, ca niște salcimi, care s-ar sinucide cu mireasma florilor lor. Fiind de ani de la tipărirea Ei în **Convorbiri literare**, numai Mihai Eminescu e autorul, noi ceilalți sîntem doar niște umbre“):

cearcă Numărul de Aur / în plai hiperborean / după-acela faurmaur / descinzîndu-l la Tețani / și vîzînd prin nor balaur — / lup flămînd de mii de ani, / și visînd cel fir de aur / legînd viețile-i colan / toată karma-i aduna-or / în cel gales plai nirvan / cum aceluși Minotaur / vergine și băietani...

Poezia lui Cezar Ivănescu e un amestec foarte ciudat și iritant de țări de Nenoroc, de răscuri prin care curg miluri de stele, de plaiuri în care s-aud mugete de zimbru, de chinuri obscure, de miei priori și de păsări cobînd și toate la un loc, inclusiv apoloogia lui Eminescu — o vociferare fierbînd de sensuri dure, căci gura noastră, mereu rînită, scuipe vorbele doar pe jumătate — alcătuieste conturul Morții, o moarte inventată, nu auten-

tică, fiindcă jaspul cuvintelor nu e sepulcral și versul se primenește cu lumini ce nu tîn de mîsti uscate și hide, ci de Viață-Plîngere, Ființă Pură — Zină Sfîntă Dochiană.

! au orfană mi-i mîhnirea / somn turnat în chihlimbare / ca opal peren tristetea / firii mele princiare, / au în par că-s de genune / marginile cărnii mele / au plecat în dulci evlavii / trup nu-mi mai găseșc în ele! /

Pentru că, după Mogoșoaia, ne vedem rar, vreau să-i spun două povești de iarnă. Prima: săptămîna trecută călătoream cu tramvaiul, la clasa-ntii; la clasa doua, cu labele sprînjite de geam, un efine. Eu clipesc foarte rar și-mi fac victorii din a-i privi pe unii oameni drept în ochi pînă aceștia nu mai pot suporta și-ntorc capul în altă parte. Mi-am încercat puterile și cu cinele din tramvai. Și după două stații, ascultă-mă Cezar, cinele a început să plîngă. Să înțeleg că-n ziua aceea săvîrșise o fărdelege?... A doua poveste ține de strada Cîmpu-fotogen, cum spun cei ce practică poezia închisă în simboluri indescifrabile. Un prieten din Galați găsea în fiecare dimineață un trandafir pe pragul casei. Îl lua, îl pune în glastră, injura. A stat la pîndă, trandafirul a apărut pe masa din odaia alăturată, unde nu dormea nimeni. Întimplarea s-a produs zi de zi, pe parcurs de două săptămîni. A fost un fel de înviere a trandafirilor din decembrie. Pe urmă, nimic. Misterul însă nu l-a dezlegat nici astăzi.

Ti-am spus astea, fiindcă te-am văzut, primăvara, la Mogoșoaia, cîrînd pe umăr brazde cu violete pentru Maria care traducea Céline. Și apoi fiindcă-i înveți cu dragoste pe scriitorii tineri să nu încerce niciodată să scrie totul. De altminteri nici n-ar putea s-o facă. Meseria noastră e să-i lucrăm cititorului lampa sub care să vi-seze.

FANUȘ NEAGU ■

Omul —

interioare de conștiință

Decanul

Sfîrșit de ceremonie! Rîndurile se mișcă în semicercuri, ca nervurile unei cochilii vii; din ultimul, se extrage cel pe care Eugen Simion, parcă, îl anunțase „decanul criticii literare românești”, Șerban Cioculescu.

Ca un dirijor ce lasă vederea liberă spre orchestră, se retrage la marginea serbării.

Rîndul din față se face mai înalt, urmat de celelalte; nu mai sînt rînduri, ci doar oameni în picioare: savanți, poeți, artiști, publiciști, muncitori, medici, inventatori, muzicieni, sculptori, prozatori... Vocea urcă în înaltul sărbătorii strangulate de întîlnirea cu lacrimile. Nici marele Premiu, zice, nu m-a tulburat într-atît... Cuvintele multe și mari n-au mai lăsat atunci loc emoției. Cîtesc, iată, mențiunea de pe diploma acordată de revista Flacăra și vibrația ce naște în mine tulburător și direct provine din aceste cuvinte simple: „Pentru o viață închinată literaturii române”. Este vorba de viața mea... Și nimic mai mult, fiindcă s-a spus totul.

Se întonează „La mulți ani cu sănătate!”

Nu mai înalt decît o catedră, bătrînul tace în bătrînele-i rădăcini. În ordinea literaturii, cuvintele multe și mari sterilizează emoția.

NICOLAE CRISTACHE ■

Eveniment

Lauri pe fruntea Bucureștilor

În clipa în care am primit la redacție catalogul expoziției **Arta tiparului bucureștean** (găzduită de Muzeul de istorie a municipiului București, care a și organizat-o în colaborare cu Biblioteca Academiei R.S.R., Biblioteca Centrală de Stat, Muzeul tehnic „Prof. inginer Dimitrie Leonida”, editurile bucureștene contemporane, Oficiul pentru patrimoniul cultural național din București, Întreprinderea poligrafică „Arta grafică” și numeroși colecționari particulari din București) și am citit lista cărților expuse, aproape că nu ne-a venit să credem că, iată, cărțile de început ale culturii și literaturii noastre, cu precădere cărțile tiparului bucureștean, ajuns la venerabila vîrstă de 400 de ani, pot fi văzute de-adevăratele. De-adevăratele, pentru că ele, cărțile, chiar și cele mai proaspete dintre ele, și cu atât mai mult cărțile vechi, cele de începuturi, sint, fără doar și poate, aidaoma unor ființe, aidaoma oamenilor care, izvodindu-le pentru a ne bucura ochiul, mințea și sufletul, s-au aplecat asupra lor, dăruindu-le cu ființă din chiar ființa lor.

Așadar, însoțit de cerșetătorul **Florin Rotaru**, muzeograf al Oficiului pentru patrimoniul cultural național din București, cel care, împreună cu arhitectul **Cristian Brăcescu** și bibliotecara **Eugenia Porumbeanu**, a tradus, timp de aproape doi ani, la alcătuirea acestei expoziții, prima de acest fel la noi în țară, ne-am oprit în fața primei piese, pretextul însuși al expoziției, adică fragmentul unui **Tetraevangheliar** tipărit la **Tipografia minăstirii Plumbuita**, la 1582, de către ieromonahul **Lavrenție** și ucenicul său **Iovan**. Între altele, importanța acestui fragment este întărită și de faptul că, din cuprinsul său, se poate afla că la minăstirea Plumbuita, pe malul Colentinei, au fost făurite, timp de 20 de ani, o piesă și o matrită. Să fie aceste două piese, oare, primele utilaje tipografice fabricate în țara noastră?! Pînă una alta, da. În imediata apropiere a acestui fragment de **Tetraevangheliar**, cărțile aparute la **Tipografia Mitropoliei**, cum ar fi, de exemplu, **Cheia înțelesului**, la 1678, dar mai ales monumentală **Biblie** a lui **Serban Cantacuzino**, cu adevărat o operă de artă tipografică, apărută la 1688 și cuprinzind 3 200 000 de semne tipografice. „Cu această carte, avea să ne spună muzeograful **Florin Rotaru**, care a avut o largă circulație și în Transilvania, pentru că era scrisă în românește, Bucureștii devin un centru al tiparului românesc și al spiritualității noastre, aici ucenicind și **Antim Ivireanul**, care a și tipărit, în limba greacă, o carte intitulată **Vasile Macedoneanul, Capitele îndemnătoare**, în anul 1691, lucrare expusă și pentru că are autograful tipografului. Totodată, la aceeași tipografie, începe să lucreze și maestrul tipograf **Stoica Iacovici**, cu un **Liturghier** apărut în 1728, care va domina multă vreme, dimpreună cu **Antim Ivireanul**, arta tiparului nostru. În consecință, expoziția s-a străduit să surprindă cit mai reprezentativ etapa **Antim**, cînd Bucureștii se afirmă ca un mare centru tipografic în care se tipăresc cărți în limbile bulgară, arabă, georgiană, turcă. Este vorba, mai concret, de activitatea extrem de susținută a tipografiilor de la minăstirile **Snagov**, **Antim** și cea numită tipografia **Scolii Văcăreștilor**, la care au apărut **Floarea daturilor** (1700).

Cam în aceeași perioadă, spre sfîrșitul secolului al XVIII-lea, încep să editeze, dacă nu cumva termenul este prea modern, și **Noua tipografie grecească**, cu al său **Abecedar mare**, în limba greacă, la 1783, sau **Tipografia Izvorul Tămăduirii de la Cișmea**, cu **Descrierea Valahiei**, de **Bauer**, la 1789, sau **Tipografia Nouă de la Cișmeaua lui Mavrogheni** (cea care mai tîrziu se va numi **Tipografia lui Eliad**; I.H. Rădulescu) prin care tiparul românesc cunoaște o masivă laicizare. Apar în această primă parte a secolului al XIX-lea primele cărți de drept (**Legiuirea lui Caragea**), de filozofie (**Elementuri de filozofie morală**), istorie- (Prescurtarea istoriei universale), de muzică (**Noul anastimasitar și Scurt Doxastar**), de poezii (**Rost de poezii**, de **Paris Mumuleanu**) de gramatică (**Băgări de seamă asupra canoanelor gramaticești**, de **Iordache Golescu**) și numeroase altele al căror titlu, reproducindu-l, ne-ar lua un spațiu imens.

Vom încheia, cu precizarea că expoziția, cuprinzînd cele mai importante și mai frumoase cărți aparute în orașul de pe **Dimbovița**, ajunge pînă în zilele noastre și sintem convinși că o astfel de expoziție ar sfîrși, nu numai în țară, ci și în străinătate, un deosebit interes și recunoașterea unor mai vechi și mai noi merite culturale ce strălucesc ca o cunună de lauri pe fruntea Bucureștilor.

VICTOR NIȚA

POEZIE

Trei poeți din Satu Mare

Hunedoara, Alba-Iulia, Satu Mare, Bistrița, Botoșani, Suceava, Piatra Neamț, Reșița, Drobeta-Furnu Severin, Rimnicu Vilcea, Buzău, Galați sint cîteva din orașele care, deși lipsite de existența unei reviste literare proprii, au reușit, totuși, de-a lungul timpului, prin poeții pe care i-au crescut în cîmășurile lor literare, să ajungă a fi socotite adevărate laboratoare de poezie. Afirmatia de mai sus, dealtfel o unanimă constatare a tuturor celor ce se apleacă asupra fenomenului poetic contemporan, extrem de divers și de bogat, este mai mult ca oricînd sprijinită de faptul, îmbucurător și totodată un fel de record în sine, că, de sub teascurile Editurii Albatros au ieșit, în ultimele două săptămîni ale anului trecut, trei cărți de poezie semnate de trei poeți din Satu Mare: **Radu Ulmeanu (Astrele negre)**, **Vasile Tarța (Priveliști interioare)** și **Ion Vădan (Borgum centenarium)**.

Apariția simultană a acestor trei cărți poate fi, desigur, o fericită întâmplare, care este, cu siguranță, prin calitatea însăși a poeziei ce o contin, o meritorie reușită a tuturor celor ce, în străvechea cetate a Sătmăruului, s-au dăruit înaltului cuvînt al Poeziei.

Aflat la cea de-a treia carte a sa, **Radu Ulmeanu**, o voce ferm conștientă în lirica anilor 70-80, continuă, cu vervă și aplomb, investigațiile sale privind lumea dramatică și dureroasă, dar, pe alocuri, și inseninată a poetului ce lucrează, cu incrințenare, la propria sa devenire și definire: „Sînt murdărit din cap pînă-n picioare / de gerul unei miini prea-ndurătoare, / de frigul unei răsufări de foc, / ca de pecingene, de nenoroc. // Din sufletul meu nasc această lume / care-și deschide gura să se-nsppure; / botul rinjit cîntărilor-și începe // ...Ochiul se naște. Gîndu-mi. // Dar gestul care noaptea o îndoia / ca fulger doarme-n norii gri de ploaie” (**În norii gri**), fac: „E o frică de fiară în tot ce sau spun / și tocmai fiara își arată colții / e undeva, mă asuprește presimțirea / că vine, că este pe urmele mele // E o fugă în mine de sufletul ei / și o dulce-așteptare, ca pentru - mă naște, / ca pentru a muri, e o fugă / de fiara aceasta // Locul ei este beznă, inima ei e neantul / și vine spre mine mugind / cu promisiuni îngrozitoare, ispititoare, suave // Totul în mine se sparge, se sfîrteacă, moare / trăiește o viață nouă, ciudată, feroce // Stau singur de parcă eu pe mine m-aș naște / de parcă aș naște lumina și dragostea și ura toată a lumii / Și mă izbește-nlăuntrul cu pumnii în piept //” (**E o frică de fiară**).

Nu neapărat în opoziție cu acest dur și frenetic discurs al lui **Radu Ulmeanu**, ci, mai corect spus, venind dintr-o altă zonă, mai luminoasă, și implicit dintr-o altă experiență poetică, este cea de-a doua carte a lui **Vasile Tarța**, un poet al notațiilor de atmosferă, pe-alocuri insolite, pe-alocuri prea cuminti: „suferă / de greutatea greierilor // întotdeauna / au fost supuse / cîntecului // sint aduceri aminte” (**Cîmpiele**), sau „încălțat / în

ghete roșii / urlă peste lan / ca lupii // năucind spațiul / seduce ploile” (**Vintul**). Deci, o poezie lapidară, definind vînturile, cîmpiele, ploaia etc., în care metaforele, extrem de scurte, sint subsumate unui sens exact. Acestor simple și nepretențioase descrieri, ca să le zicem astfel, li se adaugă altele, oarecum lărgite, dar fără puterea de a depăși emoțiile primare: „Stele cad / luna se dă de-a dura peste cîmp / soarele se stinge de tot / Calea Lactee se desparte / de cerul invinețit / spațiul se reface / într-un haos - și noi ne contoom / sub un sărut”. (**Sub un sărut**)

Grav și tulburător, asemănător intruciva, ca forță și exoresivitate a discursului și ca evoluție a uneltelor poetice, lui **Radu Ulmeanu**, pe care, în contextul dat, l-am folosit, fără a supăra pe nimeni, ca etalon, se arată a fi, la prima sa carte, excelentă. **Ion Vădan**, un poet cu de la sine voință și hotărîre, și-a amintit, citiva ani buni, debutul și credem noi, n-a greșit, intrucit, iată, rostirea sa a ajuns la o limpezime și o emoție cum arareori ne-a fost dat să le întîlnim într-o carte de debut: Oare acesta mi-e drumul / strigătul meu împovărează noaptea cu o pasăre / gîtită în somn // unde este preablinatul cuib al odihnei / pe cine să caut în pustietatea acestei provincii / de verbe //” (**Lădes**). Dar iată, în întregime, și acest **Poem trist**, o delicată și tandră imagine a burgului medieval și-a unui menestrel ce-și visează nemurirea: „Poet anonim / scriind pe gurile porumbeilor din piață / o emanție de tristețe a urbei / flășnetar prăpădit / clovn răpăciugos printre oglinzile salonului / visezi un turn înalt (de rouă) / din care să te-arunci / în asfaltul încet / plin de țipete / de nelegiuiri spectrale / ori să plutești fără de cer / ca un voal pierdut de o lebadă / răsucipărind / umilinta cuvintelor...”.

VICTOR NIȚA

CRITICA

Între semioticieni

Dacă la început preocupările lui **Marin Mincu** pentru semiotică au putut fi suspectate de un impuls conjunctural al sincronizării, cu timpul s-a dovedit că exegetul a transformat noua orientare într-o opțiune definitivă, nu fără o anumită megaomanie simpatică provenită din tenacitate. Frontul de luptă al criticului, la început mai îngust, mai aboi tot mai larg, a căpătat pe parcurs o înfățișare riguroasă, sistematică iar elanul eliadesc al înnoirii s-a arătat o formă de fidelitate consecventă. Într-atît de mult s-a identificat autorul cu noua orientare critică, încît orice denigrare a semioticii îi putea apărea ca un semn de ignoranță agresivă și ca o jignire intelectuală. Aparentul fanatism ascundea, în fond, o mare devoțiune. După traducerea cărții lui **D'Arco Silvio Avalle (Modele semiotice în „Divina Comedie”)**, **Marin Mincu** a trecut direct la aplicarea metodei asupra poeziei lui **Ion Barbu (Eseu despre textualitatea poetică)**, pentru ca acum să încerce o sinteză în formă dialogică a semioticii literare italiene, într-un volum intitulat chiar astfel, **Semiotica literară italiană (Univers, 1983)**.

Mai puțin decît un tratat și mai mult decît o simplă carte de interviuri, suita de convorbiri trebuie

citită ca o radiografie și ca o sinteză a semioticii literare italiene, ambele realizate printr-o dublă competență: a intervievatorului, documentat, avizat, el însuși un practicant al semioticii textului, și a conlocutorilor, în exclusivitate reprezentanți de prestigiu ai noii critici italiene. În ordinea apariției în scenariul convorbirilor, aceștia sint: **D'Arco Silvio Avalle**, **Maria Corti**, **Cesare Segre**, **Umberto Eco**, **Emilio Garroni**, **Stefano Agosti**, **Marcello Pagnini**, **Alessandro Serpieri**, **Gian Luigi Beccaria**, **Aldo Rossi**, **Antonio Buttitta**, **Gian Paolo Caprettini**. Fiecare dialog este precedat de o succintă dar exactă biobibliografie, cu rol orientativ și probeutic, din care cititorul poate deduce reprezentativitatea fiecărui intervievat, afinitățile intelectuale și activitatea literară a respectivilor. Cîteva din sugestiile avansate în cartea lui **Marin Mincu** merită o discuție aparte.

Cel mai interesant și instructiv lucru care se prefigurează din convorbiri e acela al antecedentelor filologice ale semioticii. Parte din autorii intervievăți se revendică de la filologia romanică, fie în varianta stilistică a lui **Léo Spitzer** și **Erich Auerbach**, fie în cea comparativ-textuală a lui **Gianfranco Contini**. Semiotica literară ar reprezenta, prin urmare, o formă emancipată de analiză a textului, mutînd accentul de la autosuficiența semantică la semnificația lui antropologică și socială. **Avalle** explică cel mai limpede această schimbare de perspectivă, discutîndu-l polemic pe **Croce**: „Însă la noi este încă foarte vie prejudecata neo-idealista a esteticii crociene care privilegiază momentul individual în dauna celui social, și de la care nu e de așteptat nimic bun, cel puțin în epoca actuală, în privința unei rezolvări corecte a raporturilor dintre cele două momente”. Precizarea mi se pare esențială, tocmai fiindcă spulberă o prejudecată mai veche, aceea privitoare la imanențismul steril al semioticii, la refuzul acesteia de a depăși prăpastia narcisismului de care era amenințată la un moment dat. Aș aminti aici și faptul că semiotica literară, cel puțin așa cum este înțeleasă ea de către italieni, nu e fără legătură cu chiar retorica literară. Puternice afinități pot fi descoperite, de pildă, între **Avalle** și **Renato Barilli**, ale căror opinii se întîlnesc tocmai în această deplasare a interesului de la pura textualitate la viziunea socială.

Mult prea docte și prea austere din pricina caracterului specializat al intervențiilor, convorbirilor lui **Marin Mincu** le lipsește colocvialitatea, devenind adesea adevărate exegeze critice. Prin seriozitatea discuțiilor, ele desăvîrșesc însă un profil fidel al noii critici italiene, așa cum cele ale lui **Ion Pop** ne-au dat altădată o semnificativă imagine a criticii franceze.

RADU G. ȚEPOSU

TEATRU

Din nou Wilde

În urmă cu vreo 15 ani, **Teatrul Nottara** ne invita la o premieră care s-a bucurat de un mare, foarte mare succes, jucîndu-se, dacă memoria nu ne înșală, de aproape 500 de ori. Spectacolul avea la bază piesa lui **Oscar Wilde Ce înseamnă să fii onest**, dar se numea de data aceasta **Bună seara, domnule Wilde**,

CAP LIMPEDE

Am vizitat cîteva galerii romane împreună cu pictorul **Constantin Piliuță**, aflat de cîteva luni cu o mare expoziție a sa în **Cetatea Eternă**. Traversînd în una din zile pe **Via Orti** di Napoli ne-a atras atenția Galeria „**Valle Giulia**” (nume cunoscut pentru că **Accademia di Romania** este situată în locul cu același nume) care găzduiește expoziția de sculptură și grafică a tinărului artist bucureștean **Ion Bolborea**. Surpriza a fost doar pentru mine, pentru că mesterul **Piliuță** m-a condus intenționat spre expoziția lui **Bolborea** căruia i-a selectat lucrările și i-a făcut și schița de expunere. Mi-a mărturisit că nu-l știa din țară pe **Bolborea**, dar îndrăzneala lui de a veni, la nici doi ani de la absolvirea Institutului „**N. Grigorescu**” din București, cu o expoziție la Roma l-a impresionat, cu atât mai mult cu cît **Ion Bolborea** este încă de pe acum „un modela-

tor de rasă, cu o meserie bine asimilată, cu o gândire plastică personală și direcționată de atența înțelegere a fenomenului artei moderne”. Din catalogul expoziției am înțeles că **Bolborea** face parte din acea pleiadă a tinerilor care s-au afirmat încă din institut. Primul semn al întîlnirii artei sale cu publicul l-a constituit participarea colectivă la „**Atelier 35**” Brașov, orașul natal. A fost apoi prezent cu continuitate, alături de colegii săi, la principalele manifestări: Expoziția republicană pentru tineret (1981), Expoziția de sculptură de mici dimensiuni de la **Galeria Fr. Storc**, Expoziția republicană de sculptură și grafică de la **Galeria Dalles Tabăra de la Măgura** etc.

În 1982 deschide la **Galeria „Orizont”** prima expoziție personală și tot în acest an beneficiază de o bursă de studii la **Perugia**. **Ion Bolborea** a venit la Roma cu o expoziție

de sculptură și grafică ce se constituie într-un ciclu, ideea fundamentală fiind **metamorfoza între Danie și lumea Lui (Dante, Metamorfoză, Dedublura, Infernul, Purgatoriul)**, o prefacere între formele organice și formele arhitecturale. Lucrările sint realizate în bronz, ideea propusă de artist materializîndu-se prin duritatea și claritatea construcției exterioare, în contrast cu organicitatea portretului. (**Floarea Firan**)

Sub genericul „**Eminecu în constința națională**”, **Muzeul literaturii române** a organizat recent, în colaborare cu **Comitetul județean de cultură și educație socialistă** Iași, o suită de manifestări prilejuite de împlinirea a 133 de ani de la nașterea poetului și a 100 de ani de la publicarea, în îngrijirea lui **T. Maiorescu**, a unicului volum antum „**M. Eminescu-Poesii**”. Au participat: **Al. Balaci**, **N. Dragoș**,

Gh. Eminescu, **P. Marcea**, **Al. Paleologu**, **D. Văntamănuș**, **R. Vulpescu**, actorii **Mariana Cercel**, **Dinu Ianculescu** și soprana **Elena Simionescu** de la **Opera Română**.

Expozițiile „**Atelierului 35**” continuă, cu selecția pictorului **Dorin Crețu**, o serie de țînută (să amintim de grafica **Mirelei Buciu Isăilă**, de imaginile cu un pregnant accent arhaizant ale **Doinei Adam**, de ambientul cu totul excepțional al celor trei decoratori-designeri din Sibiu). Faptul e de natură să ne intereseze intrucit, din rațiuni destul de ambigue, această sală destinată unor debuturi cu valoare a fost, o vreme, sub controlul mediocrității și al unor inițiative pe cit de mărunte, pe atît de țanțoș. **Dorin Crețu** vine cu un ciclu de naturi statice unde „printr-un paradox cultural, tehnici mai mult sau mai puțin savante sint minuite cu toată iscusința în-

vățată de artist pentru a construi imaginea simpli-tății” (**Adina Kenereș - Catalog**). Sintem departe de simplitatea monahal-maiestruoasă a lucrurilor din pictura unui **Giorgio Morandi**, dar este evident că lecția simplității, așa cum o produce arta acestuia, are efect chiar și asupra unor inteligențe tumultuoase, inclinate spre inovație, precum **intelligenza**, gravă și laborioasă a tinărului **Dorin Crețu**. Naturile sale statice, sugerînd abundența plină de tensiune a unor bunuri umile, din inventarului atelierelor de pictori, dezvoltă accepția dinții a numelui (naturi tăcute). Dacă, asemeni creației altor tovași de generație, aflăm în pinzele lui **Dorin Crețu** un **Jeșușit omagiu** la creația lui **Horia Bernea**, la metoda riguros analitică a acestuia, faptul trebuie să ne bucure, fiindcă, e de acum dovedit, gîndirea plastică a lui **Horia Bernea**, în ciuda facturii

sale autoritare, a fost fermentul potrivit pentru opera unor tineri cu vocația autonomiei de spirit. Sintem, se pare, prea aproape de cauză, ca să-i măsurăm importanța, dar dacă ea produce efecte atît de incitante, ne putem îngădui să i-o considerăm. Pictura lui **Dorin Crețu** a reținut din metoda lui **Bernea** ceea ce este cu adevărat de preț: o anume supușenie față de natură și naturalul lucrurilor, construcția viguroasă, cu elemente de impact optic, a suprafețelor, un cult al sarpanteilor și al structurilor. Dacă atîtea feluri de a picta realul caută a pune în valoare aparențele unui obiect ori, mai bine-zis, infinitul înfățișărilor lui sub faptul luminii, la **Dorin Crețu** lupta e pentru dezvoltarea esenței: forțe interioare, conflictul dintre rotund și colțuros, dialectica materialității, imponderabilul și saual acuns în tot ce pare dur și greu. Artist

pentru că din textul bătrînului dramaturg nu s-a păstrat decît trama, totul fiind transcris pentru varianta musicalului, de regretatul și talentatul Eugen Mirea. Fiind vorba de un muzical, a fost solicitat compozitorul H. Mălineanu, care s-a întrecut pe sine, scriind o partitură pe cît de frumoasă pe atît de melodioasă, oferind astfel marelui artist care era Alexandru Bocăneț premisele realizării unui spectacol rămas de referință. Cu simțul său aproape inegalabil pentru montarea unor asemenea piese, regizorul a chemat la rampă actori de mare talent, care seară de seară entuziasmau publicul. Pentru că, în ciuda scurgerii anilor, spectacolul acela îmi mai dăinuie în fața ochilor, voi încerca să-i amintesc pe cîțiva dintre actori: Carmen Stănescu, Ștefan Iordache, Emiț Hossu, Val Săndulescu, Migri Avram Nicolau, Alexandru Repan, Anda Carolop, Ștefan Radoff.

Anii au trecut, amintirile au rămas și iată că atunci cînd te așteptai mai puțin, privirea îți este atrasă de un anunț care, nici mai mult, nici mai puțin, te informează că Studioul de teatru al I.A.T.C. a ridicat pe scenă musicalul **Bună seara, domnule Wilde**, prilejuind astfel debutul studenților anului IV, clasa Sandei Manu. Temerară încercare, mi-am zis, deoarece știam că musicalul pune probleme profesionale acute chiar și actorului profesionist, dar, datorită unor studenți. Este adevărat că există un gir, numele de notorietate și autoritate al Sandei Manu, profesor asociat și regizorul spectacolului. Din start se impun sincere și calde felicitări regizorului pentru felul cum a pus în scenă acest spectacol dar, mai ales, pentru că a reușit să obțină de la cei opt studenți ai săi dăruire totală, nelăsându-ți nici o clipă impresia că te afli în fața unor tineri care de-acum încolo vor avea de înfruntat rigorile scenei. De mulți ani n-am văzut atîta lume la intrare, de mulți ani nu am trăit actul artistic împreună și alături de o sală arhiplină și entuziasă. Sigur că orice însemnătate gazetărească impune și unele aprecieri critice. De data aceasta ne ferim s-o facem, cu toate că există printre studenții unele talente de excepție care ar justifica aceasta. Dar în seara cînd am asistat la spectacol totul a sunat perfect, totul a mers atît de bine încît nu ne rămîne decît să amintim numele acestor frumoși și tineri și talentați actori: Claudiu Istodor, Stelian Nistor, Adrian Păduraru, Răzvan Popa, Cristian Rotaru, Carmen Trocan, Oana Pellea, Mioara Ifrim, Luminița Stoianovici (am respectat ordinea din programul de sală). Înainte de a pune punct final se cer menționate numele scenografele Diana Cupșa-Popescu, realizatoarea unui decor pe cît de simplu, pe atît de funcțional și de foarte bun-gust, cît și pe cele ale Sultănicăi Baciu și Amaliei Kreutzer, semnatarele coregrafiei, care solicită actorilor foarte multă mobilitate, știindu-se bine că acolo unde există muzică există și dans. Sigur că am fi dorit, în locul benzii magnetice, o mică orchestră. Cunoșcînd realitatea de pe teren, nu ne rămîne decît să aplaudăm în plus realizarea celor opt împătimiti viitori actori.

Același studio ne invită la o altă premieră: **Suflete tari**, în interpretarea studenților monstrului sacru al scenei românești, Olga Tudorache. Fără voia noastră, din nou gîndul ne zboară spre anii trecuți, cînd Olga Tudorache ne făcea să-i urmărîm replicile cu răsufierea tăiată.

De bună seamă, la Institutul de teatru se învață, adică se muncește

cu ambiție și asta se vede ori de cîte ori la Cassandra se aprind reflectoarele și se înalță cortina.

DAN BIRLADEANU

Municipala tinereții

Vernisată în ultimele zile ale anului trecut, în generoasele săli ale Dallesului, **Municipala** de pictură, grafică și sculptură din această iarnă se impune, pe de-o parte, prin participarea masivă a tinerilor (fapt care, însă, nu poate compensa absența cîtorva nume de referință) și, pe de altă parte, prin unitatea generală, problematică, a acelor lucrări în centrul cărora se află dezbateră amplă și profundă a omului contemporan și a lumii asupra căreia lucrează genul său creator. Cu alte cuvinte, remarcăm strădania generală a artiștilor de-a cuprinde imaginea concretă și inedită, inclusiv spectaculoasă a timpului în care trăim, opțiune care, evidențiată și cu alte prilejuri, în cadrul altor expoziții, confirmă capacitatea artelor plastice de a comenta, printr-un limbaj specific și divers, lumea contemporană. Dar, dincolo de această unitate tematică, **Municipala** este totodată, cel puțin în intenție, expresia concentrată a tendințelor, manierelor și orientărilor ce se manifestă în clipa de față în cîmpul larg al artelor plastice. Bunăoară, oprindu-ne asupra sculpturii, vom sesiza absența, cu excepția unei singure lucrări, a sculpturii mari. Dar, în pofida acestui fapt ușor de semnalat, expresivitatea și fermitatea unor lucrări semnate de Gh. Hiescu-Călinești, Cristian Breazu, Sava Stoianov, Ion Iancuț, Gheorghe Adam, Nicolae Păduraru, Radu Dămăceanu, Bela Crișan, Cristian Bedivan și mulți alții se detașează prin minuțioasa prelucrare a detaliilor, a suprafețelor și volumelor care, beneficiind de statutul aparte al sculpturii mici, se impun cu aceeași vibrație ca și elementele principale ale lucrărilor. Cu toate acestea spațiul săliilor anulează, în bună măsură, prezența în sine a sculpturilor. În schimb, pictura, prin Vasile Grigore, Ștefan Călția, Vasile Celmare, Ion Pacea, Ion Sălișteanu, Ion Gheorghiu, Mihai Bandac, Marin Gherasim, alături de care îi întîlnim pe Ștefan Pelmuș, Dorin Crețu, Liviu Lăzărescu, Gheorghe Anghel, Geta Mermeze, Virgil Mancaș, Dan Cristian, Cristina Horea, Constantin Pacea, Simona Vasiliu-Chintilă, Ion Grigore Floruț, Gruia ș.a., reușește și de-acestă dată să declanșeze un viu dialog între generații și orientări, între stiluri, maniere, procedee. Aceiași confruntare colocvială o întîlnim și în grafica semnată de cei care, cu cîteva luni în urmă, în cadrul Salonului republican, făceau dovada că grafica se află într-un plin proces de renaștere, de revitalizare a tehnicilor ce definesc acest mereu dinamic sector. Vom transcrie deci, cîteva nume: V. Soceliuc, Ion Isăiță, Istvan Damo, Sorin Tuțoiu, Costin Neamțu, Ștefan Mocanu, Nagy Lajos, Valentin Tănase, Mircea Munteșescu, Lucia Popian, Ana Golici, Doina Botez.

În concluzie, ca și în sculptură, ca și în pictură, și aici, în grafică, multe nume de tineri, drept pentru care această Municipală poate fi

apreciată, pe drept cuvînt, ca aparținînd mai ales tinerilor.

VICTOR NIȚA

Everac pe ecran

„O LEBĂDĂ IARNĂ” — ultimul film al regizorului **Mircea Mureșan** — pornește de la un scenariu scris de **Paul Everac** (de fapt o adaptare cinematografică a piesei sale „A CINCEA LEBĂDĂ”, piesă ce a avut un destin triumfal și al cărei interes pentru public este departe de a fi epuizat). În rîndurile de față nu ne ocupăm, firește, de piesa lui Paul Everac, ci de filmul lui Mircea Mureșan, am simțit nevoia să subliniez însă din capul locului că regizorul și-a asumat un risc evident angajîndu-se într-o astfel de întreprindere: povestea era cunoscută, piesa beneficiase de distribuții de excepție în mai toate teatrele țării.

Mircea Mureșan a reușit! Iar această reușită (cu excepția cîtorva momente, ca de pildă apariția, firește, imaginară, a eroinei moarte în zăoadă din final; sau acel monolog interior al eroului din tren, repetat precum un leitmotiv din nefericire însă pînă la sfîrșit) este cu atît mai valoroasă cu cît filmul face parte din acel gen atît de dorit de publicul larg dar în același timp dînd de atîtea ori rateuri — genul filmului „de dragoste”.

Doi interpreți domină ecranul în totalitate: **Octavian Cotescu** (în rolul „Tilică” — vîrstnicul îndrăgostit, om cîștit și dealtfel de treabă, dar care înțelege că existența sa a fost teribil de falsă, de închisată în limitele unor canoane casnice și de serviciu) și **Rodica Mureșan** (aparitie absolut surprinzătoare în rolul „Duffy” — tinăra condamnată la dispariție tocmai din pricina imposibilității realizării idealurilor sale de puritate și iubire). Dacă Octavian Cotescu „trece” prin film cu ușurință aparentă, caracteristică marilor actori cu experiență, Rodica Mureșan în schimb oare că arde, se topește în rol, astfel încît, în acele puține cadre în care lipsește, simți imediat nevoia să o revezi.

Idila este urmărită cu delicatețe, regizorul știind clar că un astfel de subiect este pîndit de pericolul melodramei: tocmai de aceea el violentează uneori acțiunea, alături creează oaze de umor — niciodată însă iesind din zona posibilului autentic, chiar dacă folosește, de pildă, niste interioare cam sofisticate (decoruri: arh. **Marcel Bogos**) — dar poți, oare, filma o „Love Story” într-un decor promiscuu?!

Cîteva remarcabile apariții în roluri episodice realizează **Dorina Lazăr**, **Florin Piersic** și mai ales, **Petre Lupu** (în rolul nepotului sosit din provincie). O insuficiență finalizată a problemei eventualului furt de obiecte din final aruncă, din păcate, o umbră asupra frumuseții morale a personajului Duffy. Una peste alta — și fără a-l uita pe **Ion Marinescu**, — ne aflăm, odată cu această „Lebădă, iarnă”, în fața unuia dintre cele mai bupe filme realizate de Mircea Mureșan de la acea ecranizare de neuitat după Rebreanu (scenariul Titus Popovici), în două serii: „BLESTEMUL PĂMÎNTULUI și „BLESTEMUL IUBIRII”.

HORIA PATRAȘCU

Argument

Condiția de spectator

Printre cele mai fericite întîmplări ale vieții numărăm serile în care am descoperit voluptatea lecturii unui roman, serile în care am urmărit primul spectacol de operă, prima piesă de teatru, primul concert simfonic și primul film. Cum să uiți prima seară de operă cu atmosfera ei de iarnă bogată, cu holerile luminate feeric, cu orchestra dezlanțuită și cîntăreții revărsînd asupra lumii torentul acela cald, învăluitor, dramatic și liric al **Boemei** lui Puccini? Cum o să-i poți uita pe marii cîntăreți de altădată? (I-aș fi recunoscut oriunde în lumea largă dacă i-aș fi întîlnit pe stradă întîmplător ca să le mulțumesc că mi-au umplut pe stradă coșulăria și adolescența cu arta lor minunată de a vorbi cîntînd). Cum o să uiți prima piesă de teatru care a răscolit tot ceea ce aveam mai de preț în noi, copii informi ai unui război abia terminat în care trăisem cu spaima alarmlor de noapte și a retragerii disperate în adăposturi; prin urmare cum o să uităm primul spectacol al primei iubiri din adolescența lumii, **Romeo și Julieta** de Shakespeare? Sigur că după primul spectacol am visat cu toții să ne facem actori și mulțora dintre noi nu le-a trecut mirajul scenei, al șoaptelor la rampă și mulți dintre noi s-au făcut pînă la urmă actori, actori ai scenei și actori ai vieții, unii mai buni, alții mai puțin înzestrați. Și apoi cum o să uiți prima carte citită cu sufletul la gură în nopți albe, incandescente, cu lumina aprinsă la căpătii sau sub plapumă (ca să nu ne descoperim părinții), plîngînd de bucurie și de tristețe prin **Medelenii** lui Ionel Teodorescu? Și, iată cei mai mulți dintre noi au rămas oameni de carte, oameni cu banii atenți drămuții pentru ultimele apariții din librării, cu bibliotecă fără de care ne-am simți străini și săraci pe pămînt. Și oare cite nopți albe nu am mai trăit de atunci citind cărțile de căpătii ale zilelor noastre și învățînd să fim calzi, tandri, înțelepți, senini, categorici, drepti, necrutători, cîștiti, buni și plini de speranță. Și oare am putea trăi fără cărțile noastre de toate zilele, cu bibliotecă plină de rafturi goale, rupte de cultura lumii și de bucuria de a citi? (Saltul de la natura la cultură s-a făcut, între altele, prin lectură!). Si cum o să uităm serile nepereche în care am fost inițiați în muzica simfonică, duși adică de mină și sfioși abandonati undeva în stal la un concert simfonic, descoperind pentru prima oară, curatele sunete ale perfecțiunii din **Sinfonia a treia** de Beethoven? Cum o să putem uita vreodată armoniile acelei orchestre simfonice care continuă încă să cînte în luminisul fîntei noastre și care ne vîndă, în serile pline de reeros, cum am putea oare trăi fără de toate acestea, cum ne-ar fi oare ziua și noaptea fără speranța că mine sau poimîine ne vom încerca de bucuria unui spectacol sau a unui concert? Dar vă mai aduceți aminte de dimineața de duminică în care v-a dus cineva de mină în muzeul Republicii ca să vă arate doar **Anemonele** lui Luchian, doar **Anemonele** lui Luchian care v-au aprins imaginația și dorul de culori, de frumusețe deschisă odată cu vernisajul fiecărei expoziții? Mai tineti minte ziua în care ati cumpărat primul tablou cu intenția de a curînde o galerie personală de pictură în interiorul căminului dumneavoastră? Ce bucurie curată să te simți complice la tot ce e frumos pe pămînt! Să ne gîndim cu mare recunoștință la toți aceia care ne-au inițiat în aceste vaste spații ale luminii, în aceste vaste spații ale sensibilității umane, care ne-au inițiat în tainele lumii de dincolo de primele noastre impresii, în miracolul artei de a privi, de a asculta, de a simți și gusta frumusețea lumii în care trăim, în arta de a supraviețui prin sublim. Mulți dintre ei nu au fost dascăli prin vocație, prin cultură sau prin funcție, dar au fost oameni de bun simț care au știut că avem nevoie de un echilibru și ne-au hrănit partea de vis, de fabulos din viața noastră cu o tandrețe pe care nu avem dreptul să o uităm. Pentru că noi ne-am dus la operă sau la teatru, am citit pînă noaptea tîrziu, și nu am ajuns pe maidan, nu am ajuns în subsolurile veacului, nu am mai ajuns delincvenți ai existenței. Am învățat să trăim cît mai frumos, am învățat să ne trăim viața ca pe o operă de artă, deși ne putem reproșa multe erori. Și fără o seară de teatru, fără o seară de concert, fără o seară de operă din cînd în cînd, dacă nu cît mai des, fără lecturile de căpătii am fi ajuns desigur, să ne negăm pe noi înșine, să ne inoculăm în neant fără ecou, fără rezonanță. Cit de frumoase sînt serile de iarnă cînd avem de ales între un spectacol de teatru sau de operă, un concert de cameră sau o expoziție, o carte fundamentală sau una de agrement, un film bun, o emisiune interesantă la televizor, interesantă și adevărată. Am învățat să trăim frumos dar oare am reușit? În orice caz am învățat un lucru fundamental: să fim spectatori adevărați, avizați ai vieții și ai manifestărilor spiritului.

ADRIAN DOHOTARU

CAP LIMPEDE

care petrece ziua întreagă la șevalet, pictor care se încumetă să facă o expoziție în cursul firească — nu cu experimente, cu începuturi de idee, ci cu înfăptuiri ce pot condiționa un drum nou — Do- rin Crețu impune cu expoziția de la „Atelier 35” un criteriu al calității. (Tudor Octavian)

● Nu toate evenimentele au înfăptuirea unui eveniment. O carte pentru copii — dealtfel celebră: **Kenneth GRAHAM**, „Vîrsta de aur” — intră în librării sub haina, plăcută tocmai în modestia ei, a unei cărți oarecare pentru copii. Vom băga de seamă, probabil, ce titlu a ratat curiozitatea noastră de obișnuiți ai librăriilor, abia cînd copiii, cu flerul lor dovedit, vor goli toate rafturile acestora. „Farmecul și actualitatea acestor povestiri — scrie într-o prefață traducătoare, poeta Cleopatra Lorințiu — vine din faptul că gîndurile, bucuriile, grijile, triste-

țile și entuziasmele simpaticilor eroi sînt cele ale tuturor copiilor din toate timpurile, iar în măruntelile întîmplări pe-trecute într-o gospodărie din apropierea unui tir-gușor englez, se pot recunoaște inocența, dulcea frumusețe și puritate a Copilăriei”. Editura „Ion Creangă” are, pentru ideea de a tipări pe românește cărticica de farmec a lui „Kenneth Graham” motiv de mulțumire.

O lacrimă pentru un om bun:

Sorin Grigorescu

Niciodată nu mi-am făcut griji că nu-mi va parveni iute cine știe ce știre rea și, totuși, iată, vetea despre trecerea în neființă a lui Sorin Grigorescu m-a găsit și tîrziu și într-o vacanță care devine astfel vinovată față de memoria lui. Îl știam internat într-un spital, după un accident cerebral, aflasem apoi că starea sănătății sale se ameliorează și de aici pînă la a-l socoti numărărate zilele pînă cînd semnătura sa de o netăgăduită autoritate profesională va apare din nou modest, într-un lung șir de nume mai mult sau mai puțin sonore, pe fereastra televizorului, nu mi se părea de un optimism pueril. Dar, vai, distanța dintre probabilitate și realitate s-a dovedit egală cu o prăpastie; moartea e prezentă în viață chiar și atunci cînd umbra ei, cînd lovitura ei scădentă ni se par îndepărtate! Sorin Grigorescu nu mai e decît un nume risipit cu o mare generozitate într-o filmotecă subminată și ea, din varii cauze subiective, cu imputinarea.

De cite ori a trebuit, în această iarnă îndoliată repetat, să ne amintim că odată cu fiecare om bun moare încă o dată varianta nobilă a lumii de atîtea ori a trebuit să admitem cît de mășteră e soarta cu oamenii care se risipesc cu patimă oamenilor. Sorin Grigorescu a făcut parte din această nobilă familie încă de la începuturile televiziunii române. „Dialog de la distanță”, „Steaua fără nume”, „Floarea din grădina”, „Cu mască... fără mască” — ca să numesc

doar cîteva emisiuni din palmaresul cel mai select al televiziunii noastre — au încorporate în ele gîndirea, inspirația, osteneala și talentul lui Sorin Grigorescu. Mai puțin pe buzele marelui public, întotdeauna cu un pas avans lăsat vedetelor (cîntăreți de muzică ușoară și populară, prezentatori de concursuri TV) pe care le-a descoperit și lansat și care de bună seamă că-și vor fi făcut datoria să-l urmeze pe ultimul drum pe cel care i-a descoperit și îndrumat, Sorin Grigorescu era primit în județele noastre ca fiul care se reîntoarce în casa lui proprie. Știa foarte bine ce valori artistice reprezentative urcă spre ziua de mine, care sînt cele mai pitorești și tele-representative formații artistice, de ce își are rostul o apariție și nu alta în spectacolul pe care-l muncea cu o ardere juvenilă, cu o bonomie molipsitoare și cu un talent care se primenea simultan cu revărsarea lui spre alții. Modest și harnic, inoxidabil în fața rutinei care ne ruginește articulațiile spirituale, întotdeauna cu fața întoarsă spre marele public Sorin Grigorescu intră, după Alexandru Bocăneț (și el om de televiziune și nu simplu regizor) în mitologia acestui ciudat sincretism modern care este televiziunea.

Într-o instituție în care unii vin și pleacă ca-ntr-o și dintr-o gară de tranzit, dispariția lui Sorin Grigorescu lasă un gol pe care nici o decizie de-ncaדרare n-o poate înlocui. Și această neputință a vieții în fața morții își are obirșia în faptul că de văduvia produsă nu suferă un stat de serviciu ci o stare de spirit, o psihologie colectivă atît de greu și repetat încercată în această iarnă care nu vrea încă să recapete culoarea imaculată a zăpezilor blajine.

VARTAN ARACHELIAN

Trei zile care

● La București e liniște aparentă. ● Gazeta Naționalul anunță că intră în cel de-al doilea an al existenței sale. E greu să descrieți presa timpului. E scrisă incilic, în litere chirilice și latine. Nu s-au limpezit încă apele scrisului de tipar și de mină. Tipografiile sunt încă ezitante. Fiecare cu legile sale. Totuși, Naționalul declară că „va trăi și în viitor precum a trăit și în trecut, adică expus la toate fenomenele ce reprezintă jurnalistică în țara noastră. Va fi întotdeauna supus principiilor sale și nu va abdica niciodată de la steagul ce-l apără, care e acela al naționalității și al drepturilor românilor... Va declara adevărul chiar cînd va displace și nu se va sîi a susține chestiunile care interesează masa poporului român. Inamic al regimului trecut el a îmbrățișat cu căldură sistemul creat de Convențiunea de la Paris și va continua a susține pe cit îi stă în putință fidelă executare a acestei Convențiuni. Astfel viața va fi o luptă și din astă luptă va naște oarecare lumină...”. ● Pentru București listele de înscriere s-au încheiat la 5 decembrie. Numărul alegătorilor înscrisi în capitala Munteniei este de 290. Număr mic, în realitate, pentru o metropolă de 150 000 de suflete! ● Conte de Boul și ambasadorul Kalimachi țin ședințe secrete la Viena. În fiecare zi se schimbă mesaje tainice cu Înalta Poartă. După opinia lor în Principatele Române domnește „neliniștea”. ● Criza din Creta ia proporții. Telegrammele de presă fac cunoscut că „Toată lumea pare gata a ataca sau a se apăra. Creta e un depozit de muniție gata să sară în aer”. Sami-Pașa, guvernatorul insulei, și-a dat demisia dar, se pare, i-a fost respinsă de sultan.

● București au o „mulțime de piețe mari în care se țin tirgurile zilnice și care mișună de cumpărătorii și vânzătorii produselor țării”. Aici găsești „cai și tot felul de vite de tăiere, movile de cereale, paie... nemăsurate cantități de cele mai bune și mai frumoase fructe, tot felul de legume și toate speciile de pești... în cantități mari”. În concluzie, ofițerul austriac găsește București „un diamant de foarte mare preț în montura cea mai rudimentară”. ● Reportajul său pare exagerat. E văzut din perspectiva unui pedant în cizme lustruite și pînteni cu clinchet, ușor arrogant pentru că face parte din armata pasageră de veghe a orașului și uneltesse împotriva unirii. ● Reprezentantul unei mari puteri care optează pentru unire, anume consulul francez Eugène Poujade, lasă posterității o altă imagine a Bucureștilor de atunci: „E orașul contrastelor. Se văd aici palate sau cel puțin case de locuit frumoase și cocioabe îngrozitoare: echipajii ieșite din atelierele lui Binder și Clochez și conduse de vizitii în livrea de gală, apoi căruțe enorme, transilvănene, țesute aidoma corăbiei lui Noe și trase de opt, zece, douăzeci de cai sau iepe cu minții zburdind liberi pe lângă ele, cai focosi de rasă rusească sau ungurească și bivoli mari cu ochii roșii. Bărbați și femei elegante, îmbrăcate după ultima modă a Parisului și țărani înveșmînțați ca dacia de acum două mii de ani. Albanezi în haine murdare străbătînd străzile și vinzînd bragă. Și prăvălii unde sint expuse dulciuri de la Bissier, de la Potel și Chabot. Călugări fumîndu-și luleaua în cărciumi sau pe mormînte, în cimitirele din mijlocul orașului, alături de țigani lăutari în anterie lungi și largi, purtînd la briu vioara, cobza, naiul, gata să-și ofere serviciile la vreun hotez, vreun nuntă sau vreun înmormîntare. Viața orientală ce se duce și cea Europeană care o înlocuiește merg cot la cot, se succed ca într-o panoramă”. ● În orice caz, ne aflăm într-un oraș cu mari palate și conacuri doldora de acareturi, grădini și vii, de parcuri bogate unde încă foșnesc pădurile de altădată în mijlocul cărora s-a clădit atît de haotic acest București în căutare de pom, de hrană și de apă, din cele mai vechi timpuri. Ne aflăm într-un oraș cu teatru monumental care la ora aceea era pe locul trei în Europa; oraș cu telegraf care își multumise liniile rapid (menționăm că prima linie de telegraf a anticipat-o pe cea ferată: București—Giurgiu); oraș în care iluminatul public se face cu lămpi de petrol. Iluminat integrat cu trei ani mai devreme decît la Viena, contrar opiniiilor exorimate din virful buzelor de căpitanul Ștefan Dietrich. ● În afară de nenumăratele ateliere meșteșugărești care adună pe străzi în zilele de sărbătoare o adevărată forță proletară legată încă strîns de satele și comunele din împrejurimi, în București se deschide în aceste ani o moară cu aburi cuposentă în memoria vechilor bucureșteni drept „vaporul lui Assen”. ● Un alt călător cu nume de vechi cavalier medieval, Lancelot, lasă posterității o imagine frapantă a Bucureștilor: „compus din patru străzi principale unde se află teatrul și palatul domnesc și care „se distinge prin frumoasa arhitectură a prăvăliilor și magazinelor elegante, cafenelelor și bazarurilor aprovizionate cu obiecte de cea mai diversă proveniență: pălării de confecțiune engleză, mobilă din Germania de un gust pretențios, selărie și caroserie (trăsuri) austriece, armurarie din toate cele patru vinturi, stofe și mode de Paris, librărie Hachette”. ● Adevărul este că Bucureștii erau de pe atunci un oraș al librăriilor. Dovadă și reclamele care se fac ultimelor apariții editoriale. (În Bucureștii de atunci apăreau la raft aproape toate cărțile editate în Europa la ora aceea.) ● Jată unul din anunțurile inserate la rubrica de „mică publicitate” a ziarelor: „A ieșit de curînd la lumină și se află de vânzare la toate librăriile piesa «Matei Basarab sau Dorobanții și Seimenii» dramă în cinci acte și în versuri compusă de domnul G. Barozzi!” ● Alt anunț: „A ieșit de sub tipar «Explicarea Convenției relative la organizarea Principatelor uniate de textul Convențiunii și Protocoloalele Conferinței de la Paris». Prețul, doi stăni”.

● Se sting încet ecourile serbărilor de an nou 1859. Ultimele afișe ale anului trecut anunță balurile de an nou: „Cu înalta voie, în fosta Sală Slatineanu, Carnavalul anului 1859! - Baluri mascate” nobile în toate duminecile și joile. Orchestra, în mare „complex”, dirijată de domnul Ludovik Wiest. Cele mai noi dansuri de Minzard, Strauss, Wiest. Sala din calul de sus este renovată, din nou decorată și iluminată a giorno. Bufetul se va ține de domnul Flalcovski și va fi asortat cu industrie de tot felul de bomboane venite acum de la Paris. Prețul intrării, patru sfânti de persoană. Spre înlesnirea persoanelor care vor pofti să onoreze aceste baluri cu prezența dumnealor s-a întocmit un abonament de 16 baluri. Prețul trei galbeni și jumătate”. Și acesta nu e singurul bal mascat al zilelor de ianuarie ● Are loc deschiderea marelui Hotel Fieschi din ulița Șelariilor. Pe unde o mai fi acest hotel azi? ● Domnul Millo cîntă prin marile restaurante și hanuri ale Bucureștilor cupletul de mare succes: „Măi oltene, măi române / Scoală, mă, nu fi nebul / Te gîndește și pe mine / Și-ți alege cioban bun. // Un cioban bun, cu durere / Să-și iubească turma lui / Și cîini ageri cu „begiere” / Că primejdie-atunci nu-i”. Lui Matei Millo i se întîmplă ca în aceste zile să fie rechemat de nenumărate ori la rampă pentru a repeta versurile și a le cînta împreună cu publicul de o seară. Se poate spune că în aceste zile s-a lansat cu succes cupletul politic.

● Unirea „s-a declanșat” la cinci ianuarie 1859 la Iași. Să reconstituim puțin atmosfera Iașului din acel moment. Imediat după pronunțarea bărbatilor Moldovei (strînși în Adunarea electivă sub prestare de jurămint că nu vor vota cu „nici o privire de interes personal”) în favoarea candidatului Alexandru Ioan Cuza, pronunțare rostită în unanimitate și „în glas mare”, noul ales a depus jurămintul de rigoare: „Jur în fața țării mele că voi păzi cu sfințenie drepturile și interesul patriei, că voi fi credincios constituției în textul și în sprijinul ei, că în toată domnia mea voi priveghea la respectarea legilor pentru toți și în toate, uitînd toată prigonirea și toată ura...”, ne-avînd dinaintea ochilor mei decît binele și fericirea nației române”. ● Mihail Kogălniceanu a ținut urul dintre cele mai frumoase discursuri din istoria oratoriei românești: „Fii dar omul epocii: fă ca legea să înlocuiască arbitrarul! Fă ca legea să fie tare, iar Tu, Măria Ta, ca Domn, fii bun, fii blînd, fii bun mai ales pentru acei pentru cari mai toți Domnii trecuți au fost nepăsători sau răi. Nu uita că dacă cincizeci de deputați te-au ales Domn, însă ai să domnești peste două milioane de oameni!” ● „Cînd Kogălniceanu și-a isprăvit discursul — consemnează Nicu Gane în memoriile sale — toată lumea plîngea în tribună, căci bucuria mare, ca și durerea mare, tot prin lacrimi se exprimă. Afară văzduhul clocotea de sunetul clopotelor tuturor bisericilor din oraș și de bubuitul a 101 lovituri de tun”. ● „N-am văzut niciodată un astfel de entuziasm ca în acea zi — scrie D.A. Sturdza. Erau poate zece mii de oameni în piața palatului. Toată strada mare era plină de lume. Ore întregi au durat strigătele entuziaste ale poporului. Patru zile orașul a fost iluminat. Timp de patru zile procesiunile, la lumina a 400 sau 500 de făclii, veneau să felicite pe prinț”. Vasile Alecsandri spune însă că „timp de trei zile populația orașului Iași s-a dedat la adevărate nebunii. Mase de oameni purtînd torțe și transparente alegorice străbăteau străzile strigînd: „Trăiască prințul! Trăiască Deputații! Jos strigoii!” ● Strigătele acestea se împletesc cu altele consemnate de nenumărați martori oculari și care demonstrează starea de spirit a poporului exasperat de umelirile reacționare din preludiul alegerilor domnului: „Jos aristocrația! Jos Conservatorii! Trăiască egalitatea! Trăiască libertatea! Trăiască unirea Principatelor una și indivizibilă! Jos turcii! Jos boierii!”

● Trecerea deputaților trimiși de Alexandru Ioan Cuza prin Muntenia spre Constantinopol pentru a obține investitura, adică firmanul Înaltei Porți pentru numirea sa ca domn al Moldovei, a fost prilej de joncțiune a entuziasmului popular și de dezbateri discrete asupra alegerilor care urmau să aibă loc la 24 ianuarie la București. ● Dimitrie Bolintineanu mărturisește cîtiva ani mai tîrziu că „misiunea moldoveană avu între altele” și cheia

● „Poporul este ca un orologiu foarte da!” ● „A ne uni asupra principiului u acest principiu” ● „Am triumfat îmbrățișările

zidul mitropoliei în incinta mănăstirii unde se oficiază început, un Te Deum. Curtea Mitropoliei devin astfel plină, în citeva ore, de o mulțime densă, aviz asupra ceea ce se întîmplă, frămîntată, clocotitoare, gata mirii, să strige, să vocifereze, să aclame, să cînte și huidaie, să injure și să blesteme pe oricine ar călca picioare voința maselor. O masă compactă, care va exerc

Doi cîitori ai Unirii: Alexandru Ioan Cuza și Mihail Kogălniceanu

Hora Unirii la Craiova

Ședința de de

discuțiilor asupra posibilității de a „veni la unirea țării, cel puțin prin alegerea domnului Moldovei domn al Țării Românești”. ● Același Dimitrie Bolintineanu adaugă: „Această idee murgura deja în toate inimile românilor și nu purtau liveau unui cap de frațiuni și cîți ei înșiși nu visaseră a se urca pe tronul țării”.

● Joi, 22 ianuarie 1859. București. Orele opt. Dimineață frumoasă. Cer senin. Ger. Noroul a înghețat. Străzile par curate. La geamuri au înflorit dantele albe de zăpadă. De pe toate străzile care se revarsă spre mitropolie se adună cete de oameni. Înaintea lor au trecut primele rădvane și primele trăsuri cu deputați. Oamenii sint îmbrăcați ca de sărbătoare. În jurul gurii lor plutesc nori de aburi. Copaci sint și ei danteleți de chiciură. Sint plini de „patrafire” de gheață. ● Porțile Mitropoliei se deschid numai pentru deputați și pentru invitați: consuli, gazetari, demnitari de tot felul. Pe măsură ce trece timpul în jurul porților se aglomerează mai întii zece apoi sute și spre prînz mii de oameni. E o rumoare continuă în preajma porților păzite strașnic și elegant de santinele militare și jandarmi. Uniforme de gală. Epoleți aurii. Drapele tricolore. Comenzi scurte. ● Oamenii încearcă să intre în incinta mănăstirii. Vor să participe la evenimentele care se frămîntă. Trec de la o poartă la alta ca într-un rond de încercare a vigilanței santinelor. ● Spre deosebire de Programul electoral de Iași, la București nu s-a prevăzut participarea poporului la manifestațiile prilejuite de alegerea domnului. Programul caimacamilor Manu și Băleanu stabilea doar eliberarea de bilete de către mitropolit „pentru public” dar „în număr potrivit cu locurile disponibile, rezervînd tribunele, destinate pentru reprezentanții curților străine și înalți funcționari”. ● Pînă la urmă oamenii veniți la Mitropolie fără invitații speciale și fără bilete de liberă trecere, pătrund printr-o spîrtură din

o presiune fantastică, psihologică între altele, asupra deputaților ostili unirii. Pînă la urmă mulțimile intră în cînta Mitropoliei forțînd porțile și îndepărtînd santinela și cum ar rupe lanțurile. Fără scuze, fără menajamente. Mulțimea are dreptul să hotărască propria sa soartă. Si așteaptă cursul evenimentelor. Evident, însă, nu pîtrunde cu toții înăuntru. Rămîn pe dinafara porților zece de mii de oameni care umplu dealul Mitropoliei care cîntă și se încălzesc la focuri aprinse ca pe vremea priveghile istoriei. ● „Poporul este ca un orologiu foarte bun — spune N.T. Orașanu care a devenit pentru trei z exact zilele unirii, liderul necontestat și respectat al acestei fermecătoare mulțimi — dar foarte delicat: treb să știi să umbli cu dînsul și ai tot ce voești de la el”. În acest timp în incinta Adunării electivă se citește o căimăcămie: „De la patriotismul și buna dumneavoasă judecată atîrnă dar statornicirea instituțiilor nouă, printr-o chibzuire matură și prudentă, ca unii ce aveți a deplini o îndoită și delicată misie, de a alege pe domn de a conlucra cu dînsul la dezvoltarea legilor țării”. ● Misiă e delicată, într-adevăr, mai ales pentru reprezentanții Partidei Naționale care în urma alegerilor înfăntate de caimacamii ostili unirii nu intruniseră majoritate necesară pentru a-și impune punctul de vedere. Cu form consului francez, voiturile urmau să se împartă, Adunarea electivă muntenască, între candidații la domnie Gheorghe Bibescu (30 de voturi), Barbu Știrbei (13 voturi), Nicolae Goleacu (18 voturi), Alexandru Ghica (6 voturi), Ioan Cantacuzino (5 voturi) etc. Prin urmare, stă de tensiune și alertă. Gheorghe Bibescu și Barbu Știrbei reprezentau partida reacționară!

● În momentul retragerii caimacamilor ca să lase cîmării deputaților liberul arbitru, poporul din incinta Mitropoliei și mai apoi cel aflat pe treptele și pe aleile n

Implinit un vis

„Atunci la semnalul ce vi se va

uni asupra persoanei ce reprezintă

„Atunci începă felicitările,

„fraternizația“ ●

înă la poalele dealului, huiduiră pe cei doi boieri de viață veche opuși intereselor națiunii. Acolo încet, la un moment dat, disperat, călăbăneanu a ingenunchat în fața mulțimii și a are. În felul acesta au ieșit amindoi din istorie. „Atunci, șuierături, strigăte de huido, oarba și cea expresivă de antipatie meritată. O ploaie de ură și de desfidieri și o mulțime de epite bi-

„ea este îndeplinită! Naționalitatea

este întemeiată!... În zilele de 5 și

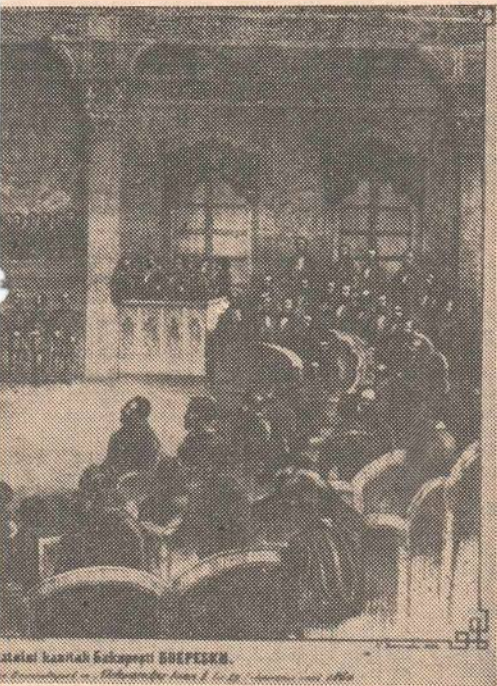
„arie ați depus toată a voastră incre-

„alesul națiunii, ați întrunit speran-

„stre într-un singur domn. Alesul vos-

„dă astăzi o singură Românie“.

ALEXANDRU IOAN CUZA

naționale la București — 29 februarie 1860

nise la adresa lor de care fură însoțiți până la

„jos al alelor“ — afirmă un martor al eveni-

„Si tot el adaugă în deplină cunoștință de

„Poporul nu mai prezenta o adunătură de oa-

„o mare vie ale cărei valuri abia se puteau miș-

„amenința să năvălească pe uși și pe ferestre

„ră, ca să-și susție drepturile și principiul său.“

„Martor al timpului descrie astfel atmosfera revo-

„a acelor zile: „Liberalii deputați aveau semnuri

„lici roșii la gherocile lor, de a fi cunoscuți de

„toată capitala era în frică mare. Prăvăliile se

„lumea fierbea, poporul descult striga: „Jos

„norți aristocrați!“ ● În acest timp, în Adunare,

„tanții Partidei Naționale au pus în dezbateri

„mandatelor acelor deputați care fuseseră aleși

„ilegal. Până la urmă se hotărăște să nu participe

„carea mandatelor: cei ce nu intraseră majori-

„prima votare, cei aleși doar prin aclamații și cei

„colegiile unde nu se prezentară toți alegătorii

„Hotărâre luată „sub presiunile a 10 mii de oa-

„re blocau toate ieșirile palatului“, scrie A. G.

„ptea care urmează, dinspre 22 spre 23 ianuarie,

„d la Mitropolie 1 000 de lampioane. Străzile Bucu-

„sint pline de grupuri, grupuri de oameni de cite

„la 100 care patrulază ● În toată noaptea consulul

pitalei, intrind în prăvălii, în ateliere, vorbind cu prole-

„tari, cu negustori, cu oameni cunoscuți și necunoscuți, în

„tutungerii, în băcării, în circiumi, oriunde se află adu-

„nată omenire la un loc, „prin mahalaua vestită a tăbă-

„carilor, prin piețe și printr-o mare parte a cafenelelor

„capitalei, întinzând propaganda“ ● Toți umblă în aceste

„zile și nopți cu armele asupra lor. Cu armele sub haine

„peru a rezista în cazul unor atacuri ale adversarilor!

„Un singur magazin a rămas, până noaptea târziu, cu toate

„luminile candelabrelor aprinse, Magazinul de Paris, de

„la colțul străzii Zlătari cu strada Mogoșoaiei, unde pro-

„prietar se află numitul Petrace Alexianu care atrage

„atenția „respectabilei societăți că aduce de la Paris mai

„multe articole de modă, căutate foarte mult la Paris,

„a căror perfecțiune și calitate (scrie cu calitate) nu lasă

„nimic de dorit în frumusețea și eleganța lor.“ Astfel în-

„cit vitrina Bucureștilor se trezește vizavi de vitrina Pa-

„risului în acest început furtunos de an fără zăpadă

„● Rețineți că se vind revolvere și pistoale! Junii de la

„24 ianuarie au misiunea să se aperse cu arme de calibru

„reduc dar sigure la minut și eficiente în caz de forță

„m... ● Nicolae T. Orășanu mărturisește că în noaptea

„de 22 spre 23 nu doarme acasă, ci într-altă parte, la un

„amic. Bine face! Căimăcămia a dat ordin să fie arestat

„● Ultimele sale cuvinte, la Mitropolie, către miile de

„ortaci veniți din toate părțile sociale ale Bucureștilor:

„negustori, cafe, meșteri, zidari, tăbăcari, vinzători din ma-

„gazine, elevi la diferite școli, alături de primii țărani

„care reușesc să scape prin barierele orașului: „Miine,

„fraților, să ne aflăm iar cu toții aici, căci patria are tre-

„buință de ajutorul poporului!“

„● Ziua de vineri, 23 ianuarie, începe la fel de zbuciu-

„mat. Gerul a lăsat loc norilor calzi și luminii cenușii.

„Străzile sint pline de noroi. Trăsurile trecind în goană

„stropesc pe trecători din cap până în picioare ● Deocam-

„dată nu plouă. Citeva mii de oameni se află de la orele

„șapte în fața porților Mitropoliei. De data aceasta, fără

„pază. Santinelele lipsesc la apel ● „Partidele se apostro-

„fează, zice Nicolae T. Orășanu, se amenință“ ● Dezbate-

„rile sint în impas. Nu se găsește o soluție de compro-

„mis. Majoritatea conservatoare din Adunare vrea să im-

„pună drept candidat la domnie pe Bibescu sau pe Știr-

„bei. Minoritatea, adică unioniștii adevărați, sint împotrivi-

„vă ● Candidatura cea mai apreciată a minorității este,

„deocamdată, Gofescu ● După unele mărturii, mulțimea

„de afară, inarmată cu tot felul de „unelte“ ca să se aperse

„în caz de samavolnicii, aproba sau dezaproba, într-un

„mod incurajator sau inhibant, pe oratori. Se spune că

„N. T. Orășanu, înălțat într-unul din duzii sau salcâmii

„bătrâni ai mitropoliei, urmărea semnele făcute dinăuntru

„adunării și împreună cu Cezar Bolliac dirijau reacțiile

„mulțimii ● „Astfel că dacă unul de la conservatori

„— scrie «Temeșvarer Zeitung», prin corespondentul său

„la fața locului — era în cea mai bună vervă, se nășteau

„înăuntrul curții urlete atât de neomenite amestecate cu

„amenințări, încit vorbitorul, vrind-nevrind, se vedea re-

„duc la tăcere; după aceasta pășea în același moment un

„adversar politic care, de la sine înțeles, își ținea cu-

„vintul.“ Se vede clar că trimisul special nu simpatizează

„cu mișcarea progresistă dar, din corespondența lui reiese

„limpede presiunea psihologică la care erau supuși toți

„acea care ar fi îndrăznit să voteze împotriva voinței

„poporului din jurul sălii și care, după aprecierea consuli-

„lor străini, se ridică la 10 000 de oameni. ● În aceste im-

„prejurări, autoritățile căimăcămești fac o demonstrație

„de forță: „Un batalion de infanterie se rupe din cea-

„laltă armată adunată în curtea candidatului la domnie,

„ex ospodarul Bibescu, și sub comanda colonelului Musce-

„leanu, atunci maior, veni să se așeze în interiorul mi-

„tropoliei, în mijlocul poporului, pe cind cavaleria se in-

„sirașe pe ulița dinspre miazăzi, ca să ne taie retragerea

„la caz de a ne împotrivi. De astă dată eram prinși în

„laț. Poporul striga din toate puterile și din toate părțile:

„«Afară oștirea!» Stringea batalionul de aproape și inghe-

„suise pe soldați atât de mult încit nu se putea mișca —

zi o distanță mai mare a mulțimii față de incinta Mi-

„tropoliei, pentru a evita unele insinuări ale puterilor

„garante și mai ales ale celor opozante, că unirea s-a

„făcut sub presiunea unor forțe din afara Adunării. Dar

„i se cere: „alergați atunci la semnalul ce vi se va da“

„● Referindu-se la tensiunea în care era prins orașul în

„ultima noapte a „dezbinării“, adică în noaptea de 23

„spre 24 ianuarie, un martor scrie: „Toată oștirea de ca-

„valerie și de infanterie umbla în patruțe pe poduri. Se

„zice că în noaptea aceea poporul s-ar fi înțeles cu oș-

„tirea ca nici într-un caz să nu fie vărsare de sînge.“

„N. T. Orășanu sta de veghe în spatele ferestrelor Hotel-

„ului Concordia, cu toate candelabrele apartamentului

„aprinse, ca să inducă în eroare pe eventualii jandarmi

„pregătiți să-l aresteze.

„● În ziua de 24 ianuarie, o mulțime, calculată de unii

„la 25 de mii, se strînge în jurul mitropoliei. Nici un semn

„de iarnă. Nu ninge. 24 ianuarie 1859 se petrece fără ză-

„padă. Mulțimea se ridică în dealul Mitropoliei și în dealul

„Filaretului. Intre sală și mulțime există o legătură

„permanentă. Oamenii sint informați clipă de clipă despre

„ceea ce se întimplă în Adunare ● Deocamdată, în Adu-

„nare se propune o ședință secretă pentru a comunica

„hotărîrea de la Hotelul Concordia. Deputații trec într-o

„cameră învecinată unde Vasile Boerescu amintește că toți

„deputații sint unioniști convinși din moment ce toți

„s-au pronunțat în acest sens în timpul dezbaterilor din

„Divanul Ad-hoc, „dar a ne uni asupra principiului unirii

„— spune Boerescu emoționat — este a ne uni asupra

„persoanei ce reprezintă acest principiu. Astă persoană

„este Alexandru Ioan Cuza, domnul Moldovei! Să ne

„unim asupra acestui nume și posteritatea ne va binecu-

„vinta, țara ne va întinde miinile și conștiința noastră

„va fi împăcată că ne-am împlinit o dorință sîntă“

„● Ședința secretă durează o oră și jumătate, timp în

„care mulțimile se întind pe suprafețe imense pe Dealul

„Mitropoliei și pe Dealul Filaret, așteptind un semn ca

„să năvălească în mijlocul evenimentelor. O mulțime de

„o rară luciditate și bun simț ● Toți deputații depun jura-

„mînt că vor vota pe Alexandru Ioan Cuza. Rid bucu-

„roși. Se îmbrățișează. Își string miinile ● Reîntorși în

„sala Adunării, surprind pe consuli străini prin atitudinea

„hotărîtă și prin eliberarea de orice tensiune. Consulul

„Eder, recunoscut pentru ostilitatea sa față de unire, co-

„munică la Viena următoarele: „Deodată apărură depu-

„tații, unii vărsînd lacrimi, alții, cărora nu le era dat

„să-și exprime emoția prin lacrimi, cântau să arate prin

„gesturi că erau puternic mișcați. Cădeau unii în bra-

„țele altora, plîngeau în suspine, toate dezbinările păreau

„uitate.“ ● Ședința se continuă totuși într-un cadru oficial,

„ceremonios. Dar într-o atmosferă destinată. Se știe

„ce urmează. Totuși, N. T. Orășanu notează că emoțiile

„sale nu încetaseră pînă în clipa ultimului vot extras din

„urnă, de teama unui complot, a unei răsturnări de ultim

„moment. Iată de ce el se așeză în dreptul unei ferestre

„deschise care da spre curtea mitropoliei pentru a declan-

„șa în orice moment intervenția poporului, dacă momen-

„tul o va reclama ● La altă fereastră cineva atrîna un

„steag alb sau o eșarfă albă, semn de conciliere și de

„pace ● Se constituie biroul Adunării. Se constituie co-

„misiile de verificare a voturilor. Sint expediate operațiile

„de validare și se trece la votul propriu-zis. Voturile sint

„apoi citite unul după altul într-o tăcere adîncă, incor-

„dată ● Afară plouă subțire dar nimeni nu mai bagă

„de seamă ● Pe biletele de vot scrie invariabil: „Ale-

„xandru Ioan Cuza, Alexandru Ioan I. Alexandru Cuza,

„Alex. Cuza, Alexandru Domnul Moldovei, Alecu Cuza,

„Colonelul Cuza“ și se adaugă după inspirație: „spre

„mărirea patriei“, „spre fericirea românilor“... Odată citit

„ultimul bilet de vot, Alexandru Ioan Cuza este proclamat

„Domn al Principatelor Unite ● Adunarea se ridică în

„picioare ● Se aplaudă torențial ● Se strigă ura! ● Se

„strigă: Să trăiască Unirea! Să trăiască Alexandru Ioan

„Cuza! Să trăiască puterile suzerane și garante! ● Este

„ora sase și jumătate seara, în ziua de sîmbătă, 24 ian-

„uarie 1859! Un ofițer iese pe poarta Adunării și strigă:

„Lăsați poporul să intre! ● Orășanu vestește poporul de

„la fereastră cu vocea răgușită, stînsă de emoție: „Am

„triumfat, fraților!“ De afară, mulțimea exclamă: Ura!

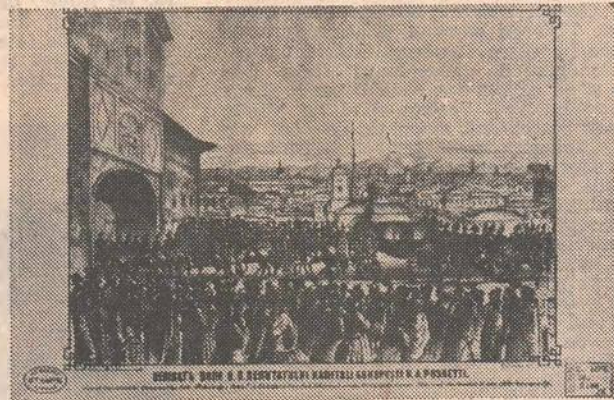
„● Întreg Bucureștiul e un strigăt: Ura! Bat

„clopotele! Se aud cîntece. Oamenii se prind

„în „hora unirii“. Femei și bărbați plîng în mijlocul dru-

„mului ● Cineva notează: „Atunci începă felicitările,

„îmbrățișările frenetice, fraternizația; poporul pătruns de

Sosirea domnitorului Alexandru Ioan Cuza la București pentru deschiderea Camerei naționale

„fericire pentru frumoasa eră ce i se deschidea uitase toate

„asupririle ce i se făcuse în trecut, iertase tot răul ce

„încercase, căci poporul român e indulgent și pentru un

„minut de fericire (și aceea de multe ori fictivă), într-o

„oră de entuziasm, iartă un secol de nedreptăți și de su-

„ferințe“ ● Un ofițer care vine cu două trăsuri pline de

„torțe e luat cu asalt de către mulțime. Se aprind torțe

„care luminează feerie în noaptea. Sint sute, poate mii de

„torțe. Oamenii aprind din proprie inițiativă lămpi, lam-

„pioane sau cercuri de smoală și se revarsă dinspre mi-

„tropolie spre podul Mogoșoaiei, spre palat și spre teatru

„într-o veselie molipsitoare, dezlănțuită, jucînd și cîin-

„tînd în acompaniamentul orchestrelor militare și al or-

„chestrelor improvizate ad-hoc ● Un martor declară:

„„Se aruncau unii în brațele altora, fără deosebire de

„condiții, ca cum toți, în general, ar fi scăpat de jugul

„cel mai apăsător.“ Ziarul Naționalul crede că pe străzi

„în acea noapte s-au aflat 50 000 de oameni.

Cîntînd Hora Unirii de ziua lui Eminescu

(Urmare din pag. 24)

care i-a statornicit aici vitregiți de natură, de relieful muntos, A.P. a găsit să le mulțumească recitînd două din poeziile sale, „Frații” și „Tragica piramidă”, poezii închinată tuturor celor aflați în munți, în locuri depărtate, mai greu accesibile, tuturor celor care și-au încredințat viața unui singur țel, cel atât de nobil, al muncii aspre în folosul omului, spre binele lui, și asta indiferent de greutate, de prejudecăți, acestor oameni care ne fac fericiți cînd îi putem întîlni, precum am fost noi în seara de 12 ianuarie, cînd am simțit în aplauzele lor toată fierbințeala palmelor obișnuite mai mult cu munca. Ne-am despărțit greu de acești oameni minunați, mulțumiți și mulțumindu-le.

Cărbune, muzică și poezie

Localitatea: Filipeștii de Pădure, 13 ianuarie 1984, orele 18, sala Clubului „Minerul”

Număr de spectatori: 1.500.
Atmosfera: de extraordinară bucurie tinerească, de patriotism și spirit revoluționar.

Noutăți: Trupa „Totuși” și Cristian Minculescu prezintă în premieră absolută piesa de rock „În grabă” de Andrei Păunescu. Au debutat: foarte bine — Ana Istrate — 15 ani, din Filipeștii de Pădure, slab — grupul „Experimental” din Brașov.

Aportul organizatorilor: excelentissim.

Spectacolul din Filipeștii de Pădure începe — în entuziasmul unui public de rară sensibilitate și căldură sufletească: „Omul pădurii” în interpretarea întregii săli. Urmează, ca un omagiu pentru bărbății minunați ai liniștilor din adînc de cărbune, de pe aceste meleaguri, „Cîntecul minerilor” și „Colind mineresc”. Într-o atmosferă de mare sărbătoare a inimilor, superbe cîntece „Regăsitele sensuri” și „Haideți să credem în flori”, apoi „Căciula” — tocmai cînd a început să ningă peste dealurile Filipeștilor — sint primate cu explozii de bucurie convertite spontan în reluări ale întregii mulțimi. Momentul umoristic realizat cu har și fermecătoare capacitate de improvizare de muncitorul clujean Nicolae Cenani face deliciu acestei săli de oameni crescuți în cîntul muncii.

Din respect pentru profunzimea cu care acești mineri și fii de mineri prețuiesc valorile materiale și spirituale ale țării, Valeriu Penișoară, emoționat și însuși și aprinzînd în ochii întregii mulțimi căldura unei rare emoții, cîntă „Spre bine, spre frumos, spre adevăr” și „Copii de țărani” (la aceasta din urmă compozitorul fiind secundat de recitare). Cristian Buică relansează în această seară fantastică „Ne-am săturat”, reluat tunător de un cor de 1.500 de oameni. Două admirabile cîntece populare românești sînt interpretate splendid de ploieșteanca Maria Tănase și de gălățeanca Nica Zaharia. Recitalurile lui Vali Șerban și al lui Vasile Șeicarul marchează momente de vîrf ale seriei. „Trăiască România” se cîntă într-un cor generalizat între peretii prea strîmți ai sălii supraîncălzite la propriu și la figurat. „Cîntecul lui Ștefan cel Mare” este interpretat de conducătorul cenaclului și de întreaga asistență. După pauză se începe abrupt cu un alt moment de vîrf: vine la microfon Carmen Antal și dezlănțuie triumful întregii mulțimi cu cîntecul lui A.P. „Toate femininele vor pace”, de la care publicul trece singur la „Să fie pace în lume”. Urmează o fermecătoare alternanță prin programarea mișcării și incintătoarei Sorina Hașiegan înaintea ritmurilor captivante de hard rock ale lui Cristian Minculescu în compania trupei Totuși, după care, de la reluarea lui „Ioane, Ioane” cu Nița Zaharia și a unui alt mare succes folcloric al Mariei Tănase, se trece la fascinantele momente de poezie datorate harului lui Mihail Stan, apoi la o superbă prefațare a aniversării Lucefărului, cu două zile înainte de 15 ianuarie prin coplesitorul „Dor de Eminescu” al lui Alexandru Zărnescu, urmînd apoi piesele Trupei din Nord — între care de un farmec extraordinar este noua piesă a lui Octavian Bud, „Din străinătate”, pe versuri de A.P. — și cuceritorul recital de veritabile șlagăre de dragoste ale grupului „Partaj” (Magda Finna Pușkas și Tatiana Filipoiu). Duce Bertzi, Valeriu Penișoară, Ștefan Hrușcă și Cristian Minculescu (de această dată, cu trupa Flapo) sînt, în continuare, marile succese ale unei serii de neuitat, încheiată triumfal cu „Treceți batalioane române Carpații” și „Clopotul reintregirii”.

POMPILIU DUMITRESCU

Dor de Eminescu

Localități: Vălenii de Munte, 14 ianuarie 1984, orele 18, sala Casei de cultură; comuna Talea, județul Prahova, 15 ianuarie 1984, orele 11 și 15 minute, sala Căminului cultural; Ploiești, 15 ianuarie 1984, orele 18, Sala sporturilor „Victoria”.

Număr de spectatori: 1.200 la Vălenii, 800 la Talea și 6.000 la Ploiești.

Atmosfera: peste tot — de mare entuziasm al tineretului, de sete de frumos și de cultură.

Noutăți: la Vălenii au revenit, cu piese de rară elevație, Claudiu Seredinschi — 11 ani și Elena Manea — 25 de ani; au debutat în cenaclu: Luminița Popescu — 26 de ani, Monica Roncea — 16 ani, Mișela Nicoleta Nastasia — 13 ani, Nicoleta Sandu — 18 ani și Florin Aniel Neacșu — 18 ani. La Talea au debutat: Daniel Tudoran — 8 ani și Geanina Munteanu (din Cîmpulung Argeș) — 11 ani. La Ploiești, din 37 de amatori au fost selectați și au debutat următorii: formația locală OPUS (Mihai Florescu, Laurențiu Matei, Costel Constantinescu, Gheorghe Dumitru și Lucian Bosoncă), Simona Lerer — 10 ani, Dana Vișan — 15 ani, Daniela Pescăruș — 20 de ani, Cornelia Grigor — 16 ani și grupul format din Cristian Jugara și Cristian Bucătaru.

Aportul organizatorilor: excepțional, de fiecare dată.

Toate aceste trei spectacole au stat sub semnul sărbătoririi zilei de naștere a lui Mihai Eminescu. Cum 15 ianuarie ne-a prins la Vălenii, am fost cu siguranță cei dinții între cei ce l-au omagiat de ziua lui. În toate aceste spectacole „Dor de Eminescu” — cel mai frumos cîntec prin care a fost omagiat vreodată Lucefărul limbii române — a fost cîntat împreună cu Alexandru Zărnescu de multitudine de oameni, cu final de templu al iubirii și apoi de stadion, cînd întreaga asistență cînta numele poetului, scriindu-i în aer cu brațele ultima literă a numelui. Peste tot cîntecele de pace interpretate de Carmen Antal au fost preluate magnific de publicul dus de fermecătoarea interpretă la incandescența filamentului sensibilității de recepție a muzicii tinere și a poeziei. „Trăiască România” a însemnat în fiecare spectacol vîrf al entuziasmului mulțimii. Marele actor bucureștean Mihail Stan a contribuit, cu emoționantă dăruire și nedezmințită profesionalitate exemplară, la aceste sărbători ale spiritului românesc, ale tineretului patriei și ale tinerețului ei.

La Vălenii, una din debutante, printr-un cîntec făcut din irizări de lacrimă și fir de stea, a reamintit tuturor că ne aflăm în orașul care a fost, pînă în lutul lui, și al poetului Miron Radu Paraschivescu. Adrian Păunescu a recitat o poezie mai puțin cunoscută a lui M.R.P. La Vălenii, Sorina Hașiegan a obținut cel mai mare succes al ei de cînd este în cenaclu, interpretînd splendid cîntece în grecește și în românește. Și tot la Vălenii de Munte am văzut pe fața celui mai tinăr primar de oraș din România — un om de cultură, de finețe, dar nu mai puțin de un structural și luminos spirit revoluționar, am văzut pe fața primarului gazdelor cea mai frumoasă și mai caldă grijă a unui adevărat prieten al cenaclului pentru ca

Atmosferă de intimitate, proprie sărbătorilor de iarnă la Valea Doftanei.

La Talea, un public superb dintr-un sat cuibărit între virfuri de deal

tot spectacolul să fie — cum a și fost — minunat.

La Talea au fost momente în care cei de pe scenă și-au adaptat cu emoție programul, după mulțimea care a izbucnit spontan într-un cor imens cîntînd „A treia pace mondială” sau „Hora Unirii”. Un public superb în acest sat cuibărit între niște virfuri de dealuri printre care ne-au trebuit 2 ore ca să parcurgem 8 kilometri cu autocarul.

La Ploiești, cîntecele de pace și de dragoste de țară, pentru eroii neamului au fost reluate tunător de mulțimea care încărcă sala pînă la refuz și ridicase deasupra capetelor Tricolorul și o pancartă roșie pe care scria cu litere albe: DE-ZARMARE, PACE, Comunicarea cu publicul a fost deschisă și caldă. Adrian Păunescu a găsit un moment potrivit ca să spună că în meciurile de fotbal de zilele trecute dintre echipa Cenaclului și cea a activului județean U.T.C. (5-4 și 6-5 pentru Flacăra) gazdele (deși cam dure în joc) s-au dovedit a fi cea mai bună echipă de acest fel pe care am întîlnit-o (întărită, e drept, cu 5 fotbaliști — activiști din divizia C și județ). Dealtfel este drept să spunem că activiștii U.T.C. au fost pe tot parcursul stagiunii prahovene a cenaclului niște gazde — cu totul și cu totul admirabile, organizînd acest turneu cu multă dragoste și respect atît pentru membrii cenaclului, cit și pentru miile de tineri doritori de cultură, de artă și de muzică tinăra și cu atît mai bucuroși să găsească la ei acasă o asemenea muzică de valoare nu căutînd-o cine știe unde. În frunte cu primul secretar al Comitetului județean Prahova al U.T.C., tovarășul Alexandru Apostol, colegii săi din activul județean U.T.C. au făcut totul pentru reușita acestui turneu de 14 spectacole absolut superbe.

„O șansă păcii”, cu Vasile Șeicarul și Duce Bertzi la microfoane, a fost cîntat de întreg cenaclul și de miile de oameni din sală. „Ritmul inimii porumbelului păcii” era bătut de peste 12.000 de miini, într-o bucurie universală care și subordona totul. Luminile lui Cristian Nemuc păstrau același ritm într-o splendidă adecvare la cîntec. „Este o interpretare excepțională. Mai mult de atît nu se poate”, a spus Adrian Păunescu acestui cor formidabil.

„Pentru toate spectacolele de pînă acum, fiecare de notă maximă, sintem pe punctul de a constata că publicul din județul Prahova devine publicul campion al Cenaclului Flacăra”.

De-a lungul tuturor acestor spectacole, pe lângă acei amintii mai sus, s-au remarcat în mod deosebit, prin intensitatea participării afective, prin calitatea actului

artistic Dinu Olărașu (cu splendidele compoziții pe versurile unui poet tinăr sfios de la Reșița: Dinu Olărașu), Cristian Minculescu (probind zdrobitor ai mația conducătorului cenaclului care crede „cel mai bun solist de rock România”), Vali Șerban, acest tulnic din Apuseni (autor al unor mari cîntece melodii de o frumusețe rară și de o pleșitoare adecvare la versurile minun pe care au fost scrise, ca „Dor de Bavia”, „Vinturi, vinturi pline de zăpăori”, „Din nou Beatles”), cei doi învățatori din cenaclu, moldoveanul Val Penișoară și maramureșeanul Ștefan Hrușcă (individualități artistice înconfundabile, cu compozițiile lor deja cele de muzică tinăra pe răscolitoare vers de dragoste de țară, de dor de părinți, cea mai curată lumină din fereastra a fletului omenesc), Andrei Păunescu (cîntînd vibrant în aclamații „Europa”, Santana și evoluînd senzational intradublul de pantomimă cu Cristian Minculescu la cîntecele de rock cu care ace se alătură trupei Totuși), Vasile Șeicarul (cu profunde și fermecătoare compoziții pe versuri de Adrian Păunescu Duce Bertzi (agil și zvelt, purtînd, ca o armură ușoară, o mustață de sămăd de lux, instituînd seară de seară cîte „Moară cu noroc” stilizată modern și care nu poți să intri decît legitimîndu-cu tinerețe și cu dragoste de cîntec nemritor, fiecare din ei susținut de tru Flapo. Și este drept să subliniem cont buția celor ce alcătuiesc această tru contribuție mai puțin vizibilă spectatoriilor care își concentrează privirile pe cea de la microfoanele din prim plan fiindcă ea, această contribuție este esențială de fiecare dată în structura și organizarea întregului spectacol. Pentru profesionalitatea, pentru generozitatea și rescul cu care acești băieți contribuie și penumbră la succesul tuturor celorlalți, și pentru frumoasa colegialitate cu care semnează tăcut, de ani de zile, implirea fiecărui spectacol, acompaniînd două-trei excepții, toate piesele, adî tot ce se întîmplă în scenă ca fapt de artă, ei bine, pentru toate acestea îng duții plumbului tipografic și hirtiei acei pagini — cu viață mai scurtă decît unei albine — îngăduiti să le rețină în mele din fagurul întregului cenaclu Alexandru Zărnescu (chitară solo), Jer Schwartz (chitară bas) și Romeo Beian (bateriee ! foc !).

DORIN GHERGHINESCU

Ați citit cronicile manifestărilor cu numerele: 1.170, 1.171, 1.172, 1.173, 1.174, 1.175 și 1.176.

Tinerii din Vălenii de Munte, într-o sărbătoare a spiritului românesc: ziua de naștere a lui Eminescu

Cîntece de pace, de dragoste și de țară la Ploiești

Fotografii de VICTOR RĂDULESCU

Pentru o medicină integrală

NATURA,
SURSA ȘI RESURSA
VIETII NOASTRE

• Din nou despre remediile lui Olivian Pașcanu • Boicil împotriva astmului bronșic și a arteritei! •

Caută în librării o carte care n-a fost tipărită niciodată

Carte multă lume caută în librării o carte care nu s-a tipărit niciodată. Este vorba de „Micul îndreptar de medicină naturistă” datorat rădăuțeanului Viorel Pașcanu. Nevinovata eroare s-a produs printr-un concurs de împrejurări care ne propunem să vorbim la puținul relatării noastre.

Crearea în cauză a fost concepută și creată prin munca, osidria și pasiunea cercetător solitar. Ea propune în plan teoretic asocierea mai multor remedii medicinale naturiste, „Micul îndreptar” fiind în acest sens cinci mari grupe procedee și proceduri terapeutice: ceaiuri, tincturi, vinuri, sucuri și băi de plante. 2. Hidroterapie, masaj, ventilație. 3. Revigorarea organismului prin opunitivă, exerciții de respirație și fizice statice. 4. Autosugestie. 5. Alimentație și comportament. De la caz la caz se stabilește funcția de boală respectivă, acțiunea lor sinergică poate avea — a obține autorul — efecte curative chiar superioare celor dobândite prin mijlocirea medicamentelor de sinteză.

Un exemplar al acestei lucrări a fost trimis redacției noastre care l-a prezentat publicului larg prin intermediul unui articol publicat cu mai bine de un an în urmă. Ulterior, cum era de așteptat, de cetățeni s-au adresat autorului, solicitându-i lucrarea. Pe această cale, mai multe exemplare dactilografiate ale „Micului îndreptar” au ajuns în posesia unor cititori, care, la rândul lor, le-au trimis „tirajul”, multiplicându-le prin xerox.

bine, așa s-a născut legenda. Ca toate legendele, prin amplificarea sau scăderea datelor originare. Numeroși cetățeni au auzit de existența „Micului îndreptar” fără să afle însă că este vorba de o lucrare în manuscris și nu de una tipărită. Și lumea a început să o caute în librării. Iată ce ne scrie în acest sens corespondenta noastră Vasilica Codreanu Bușteni, str. Industriei, bl. B-6, 12:

„Vestea despre existența Micului îndreptar de medicină naturistă a ajuns și

pină la noi la Bușteni, dar nimeni nu a izbutit să-mi spună exact despre ce este vorba. Atunci am început să caut cartea în librării din Bușteni, Azuga, Sinaia, Ploiești. În cele din urmă am izbutit să află adresa autorului (Rădăuți, str. Tudor Vladimirescu 2, ap. 43) și l-am scris de îndată, rugându-l să-mi trimită lucrarea. Pe această cale am ajuns să am la mine acasă valorosul îndreptar care a devenit în traiul meu zilnic cel mai apropiat și prețios prieten. Am să vă dau câteva exemple. De când am studiat lucrarea lui Olivian Pașcanu, am înlocuit cu totul tratamentul cu **miofilin** și **bronhexin**. În locul acestor droguri, iau acest ceai din amestec de plante: luminărică, pin, pătlăgînă, cătină, podbal, pluminărică (din toate cite o linguriță) plus frunze de păducel (o jumătate de linguriță). Când mă sufoc și am bronhiile încărcate fac o inhalatie cu luminărică și imediat îmi revin, iar expectorația devine foarte ușoară. Nu mai iau de luni de zile nici ampicilină, nici biseptol. Am izbutit, de asemenea, să-mi înlătur și chinuitoarele crize de insomnie pe care le tratam de ani de zile cu somnifere. În locul lor folosesc acum un săculeț cu hamei pe care îl așez pe pernă. Dorm tun, cum se zice, iar dimineata mă scold bine dispusă. S-a produs un adevărat miracol! Dar mai trebuie să spun ceva. Urmind indicațiile Micului îndreptar, am găsit și un remediu împotriva durerilor de inimă (senzația de gheață în torace), a senzațiilor de sufocare, a nervozității specifice acestei afecțiuni. Folosesc în acest sens tinctura de păducel (25 grame fructe de păducel măcerat 10 zile în 50 grame de alcool) din care iau cite 10 picături cind încep crizele. Gheara din piept și senzația de sufocare dispar în mai puțin de un minut. Ca printr-o minune! Iată de ce mă întreb cu uimire cum este posibil ca un asemenea ghid terapeutic atât de necesar n-a cucerit pină în prezent interesul editorilor noștri?”

Iată în continuare ce ne-au declarat, în cadrul unor scrisori asemănătoare, și alți beneficiari ai Micului îndreptar de medi-

cină naturistă.

A.M., Piatra Neamț: „Indicațiile din Micul îndreptar m-au ajutat să elimin aproape cu totul neplăcerile provocate de spondiloză și de către o bronșită cronică”.

I.T., Măcin: „Pot să vă comunic că, pe baza ceaiurilor indicate și a celorlalte proceduri, nevroza și tulburările de digestie de care sufar de ani de zile s-au ameliorat vizibil”.

T.T., Moreni: „Pot spune că, aplicând sfaturile tovarășului Olivian Pașcanu, am scăpat de durerile de ulcer”.

M.M., București: „Cit timp am băut ceaiul menționat în îndreptar, crizele de astm bronșic au dispărut cu totul”.

Avind în vedere aceste declarații și sugestii, în cursul anului trecut am dedicat un nou articol **Micul îndreptar de medicină naturistă** conceput de Viorel Olivian Pașcanu. Am arătat cu acel prilej că, sub presiunea sutelor de solicitanți, autorul este în imposibilitatea de a-și multiplica și difuza lucrarea, că tocmai de aceea Micul îndreptar ar trebui să intre de urgență în atenția unei edituri de profil, fiind vorba de un ghid terapeutic extrem de util, bazat în exclusivitate pe bogatele tradiții ale medicinei populare și pe unele recomandări ale terapiei extrem-orientale. Din păcate — așa cum a tinut să ne informeze autorul lucrării — pină la ora actuală lucrarea continuă să fie ignorată. În același timp însă — ne permitem noi să observăm — editurile continuă să tipărească zeci de broșuri și broșurele încărcate de sfaturi și recomandări cunoscute astăzi de toată lumea: cum să luptăm contra sedentarismului, importanța mișcărilor și exercițiilor în aer liber, importanța respectării orelor de somn, nevoia de a renunța la alcool și tutun, sau alte asemenea „secrete” ale sănătății pe care omul contemporan le învață încă din leagăn. Dacă numai o parte cu totul infimă din hirtia cheltuită pentru asemenea cărți școlare ar fi fost folosită pentru editarea **Micul îndreptar de medicină naturistă**, zeci de mii de oameni ar fi avut la îndemână un ghid practic pentru prevenirea și vindecarea bolilor celor mai diverse afecțiuni, iar aceasta tocmai la o oră cind, prin indicațiile conducerii superioare de partid, medicina este invitată să acorde un plus de interes fitoterapiei și celorlalte metode de tratament propuse și verificate de-a lungul veacurilor de medicina populară.

LIVIU TIMBUS ■

Premiul revistei Flacăra

Un tânăr la 70 de ani

O fericită coincidență a făcut ca doctorul Vasile Boici din Timișoara să primească Premiul „Flacăra” pentru medicină pe 1983 exact în ziua în care împlinea 70 de ani, născut fiind dinsul la 11 ianuarie 1914, în satul Buzad, comuna Bogda, județul Timiș. Virsta aceasta, despre care scriem, obligatoriu, că e venerabilă, l-a găsit pe inventatorul medicamentului Boicil în plină tinerete sufletească, conducind și azi, cu energie și neastâmpăr, Centrul metodologic de recuperare și terapie pe bază de Boicil (înființat la Timișoara în martie 1973), de ale cărui servicii s-au bucurat, prin spitalizare (50 de paturi) sau ambulator, peste 110 mii de suferinzi, români și străini.

Vasile Boici este, deci, numele unui medic, care a terminat facultatea tirziu, spre 40 de ani, ocupându-se de o circumscripție rurală, la Moravița, dar mai este și numele unei bătaii purtate timp de 11 ani de revista „Flacăra” și, întâi și întâi, ca să respectăm cronologia, de poetul Adrian Păunescu, cel care, la 28 octombrie 1972, în rubrica sa „Lumea ca lume” din „Magazin”, făcea primele referiri publice la activitatea unui doctor de țară, la acea oră necunoscut, ce descoperise și pusese la punct (prin experiențe pe el însuși și pe câteva rude) un nou medicament cu efecte antialgice și antireumatismale. Această bătaie, căreia îi stau mărturie atâtea și atâtea articole (vezi „Flacăra” numărul 27/1982, o retrospectivă a temei), n-a fost ușoară, dar pină la urmă a triumfat, dincolo de pedici, obtuzități și invidii. S-a întâmplat ca ea să dureze mult, abia la 8 noiembrie 1973 O.S.I.M. a decis brevetarea Boicilului, iar medicamentul a pătruns în circuitul oficial în 1975, pentru că, se știe, noul nu se afirmă, în nici un domeniu, cît ai bate din palme! În calitatea noastră de ziaristi comuniști, acționând cu consecvență și fidelitate în spiritul îndrumărilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, am militat și pentru afirmarea Boicilului (ca și pentru a Ucosilvanului, Covalitinului, Tropofarului, Autovaccinului etc.), ca parte integrantă a luptei pentru promovarea valorilor proprii, a noului în toate sectoarele de activitate. Azi, cind inventatorul împlineste 70 de ani în mulțumire și sănătate, cind medicamentul său a devenit o realitate terapeutică unanim apreciată (utilizat fiind ca antialgic, antireumatic, antispastic, vasodilatator și vasoregulator), e parcă mai limpede ca oricind că n-am greșit în alegerea drumului, pe care înțelegem să rămănem angajați în continuare, aducându-ne o contribuție, cît de mică, la binele și mai binele oamenilor acestei țări, patriei însăși.

Vasile Boici are, cum ziceam, motive să fie mulțumit. Munca sa de o viață, chiar dacă, la un moment dat, mini-malizată, a fost recunoscută după meritele ei, iar numele anonimului de altădată a devenit, de mult, notoriu în aria medicinei românești și internaționale. Centrul metodologic continuă să funcționeze cu toate motoarele în plin, el beneficiind, de citeva luni, de competența unui al patrulea specialist, colectivul format din medicul Vasile Boici, Vasile Dindelegan și Aurel Nicoară completându-se, ca urmare a cererii crescînde, cu doctorul Florin Albu. Apropiat de cauza Boicilului, dr. ing. Francisc Kerek, de la Centrul de chimie din Timișoara, produce mai departe, cu rivnă și eficiență, extractele de plante necesare fabricării industriale a medicamentului livrindu-le către „Terapia” Cluj-Napoca (pentru fiole și tablete), „Nivea” Brașov (pentru unguent) și „Miraj” București (pentru „Belatrix” cu Boicil). Alte forme galenice — sprayul destinat tratării astmului bronșic (terapia prin Boicil s-a extins și se extinde) și fiolele de Boicil S recomandate în combaterea arteritei (maladie în care Centrul metodologic deține o cauzistică remarcabilă) — urmează a fi validate și nu ne rămănem decît să nădăjduim că, printr-o grabire a formalităților (e vorba, practic, despre același produs, doar concentrația diferă!), ele vor ajunge cît mai curînd la îndemina bolnavilor, în farmacii.

Nu putem încheia astfel aceste rânduri decît urîndu-i doctorului Vasile Boici, la 70 ani, multă sănătate și spor la treabă! La mulți ani, doctore Boici!

OVIDIU IOANIȚOIA ■

O idee și două brevete deosebit de valoroase

Asadar, tovarășe doctor Traian Enache, aniversatul anului trecut v-a adus la bucurii.

Chiar în ultimele zile ale anului trecut s-a comunicat oficial că cel de-al treilea brevet O.S.I.M., cu numărul 83 425/1983, reprezintă o premieră pe plan mondial. Acest brevet completează, să nu se uite, lucrarea brevetată sub numărul 80 263 înregistrată în anul 1981 și care, la rândul ei, o premieră mondială.

Despre ce este vorba?

Ca să fim cît mai explicit ar trebui să încep a vă povesti cite ceva din vreaștămintele. După diferite intervenții chirurgicale, am observat unele fenomene ale cicatrizării post operatorii a plăcii. Am constatat anumite fenomene deosebite pe care în decursul a mai multor ani am căutat să le explic științific. Mai mult, paralel cu teza de doctorat, am listat fenomenele pe care le-am verificat în condiții de laborator pe diferite țări de celule.

Vă întreb pușin. Intimplător, mi-a venit în mină teza dumneavoastră de doctor intitulată: „Cercetări asupra întrebării hipotermiei și revulsiei în terapia chirurgicală la animale” — susținută în 1982. Referenții o caracterizau în următor: „Este prima lucrare de gen din țară care oferă un studiu științific asupra hiperemioterapiei chimice în cuprinsul ei are inserate o serie de investigații originale în premieră în medicina veterinară românească”.

Teza de doctorat a fost un alt punct plecare în cercetările mele. Am obținut în timp, diferite rezultate care m-au ajutat la finalizarea unei soluții de întrebare a culturilor de țesuturi cu un ser obținut pentru prima dată în practică, pe cal.

Pină acum aceste culturi de celule, care vorbii, se întrețineau numai cu ser fetal bovin...

Da. Tocmai aici este curiozitatea și izvoarea. Serul fetal bovin nu are inconveniente biologice pentru culturile ce se — fiind de fapt singurul ser folosit în momentul de față în acest domeniu rezultate foarte bune. Inconvenientul este că se spunea, al acestui ser este acela se obține foarte greu de la vitei exil prin operație cezariană și de la care se obține în medie doar 250—300 de mililitri ser. Operațiunea are loc numai în latoroare speciale, cu o anumită dotare tehnică. Se înțelege, de la sine, că ceea ce se obține de la un donator, mă refer

Traian Enache este directorul adjunct al Direcției sanitare veterinare din cadrul M.A.I.A., doctor în științe medicale veterinare; membru în comisia națională de cancer din cadrul Ministerului Sănătății — subcomisia de oncologie comparată.

la cantități, sînt insuficiente față de necesități. Pe lîngă toate acestea, operațiunile sînt laborioase și foarte scumpe. Serul normal de cal, în mod natural, conține fracțiuni toxice pentru culturile de celule și are întrebunțări restrînse numai pentru culturi de țesuturi de cal. Noutatea pe care am propus-o constă în înlăturarea fracțiunilor toxice printr-o procedură tehnică nouă neutralizată încă nicăieri în lume și nesemanlată în literatura de specialitate. Dacă ar fi să cităm din brevet se spune clar: „Procedeu de preparare a serului stimulat de cal este caracterizat prin aceea că oferă posibilitatea preparării culturilor celulare, în condițiile în care pe plan mondial încercările de folosire în acest scop a serului normal de cal au avut rezultate nesatisfăcătoare”.

— **Avantaje?**

— Multiple. În primul rînd se pot obține cantități foarte mari de ser: patru litri la o recoltare. Cabalinele, care sînt utilizate în acest scop, pot fi folosite timp îndelungat. Nu ca în cazul bovinelor unde se sacrifică și mama și fătul. Prin folosirea acestui ser se exclud posibilitățile de infecție a culturilor de celule cu virusuri enteropulmonare de tip bovin, înlăturîndu-se astfel apariții citopactice nedorite. Din literatura de specialitate se cunosc puține efective de bovine libere de aceste virusuri, fapt ce ridică multiple probleme și pentru marile firme produ-

cătoare de ser fetal bovin.

— Dacă înțeleg bine, din ceea ce spuneți, propuneți o nouă metodologie de lucru cu un produs biologic nou.

— Exact. Este esența celor două premiiere.

— Care-s aplicările lor directe?

— În primul rînd în laboratoarele de diagnostic virusologic. Apoi în cercetare și în producția de biopreparate antivirale. Cele două brevete fac obiectul unei idei comune, cu aceeași destinație, dar sînt de fapt două proceduri diferite prin care se obține ser atoxic de cal. Utilizarea lui depășește granițele medicinei veterinare. De acest produs beneficiază medicina în general.

— Ce spun testările de pină acum?

— Au fost foarte bune pe toate tipurile de culturi. Față de cel bovin s-au observat unele rezultate superioare la unii parametri biochimici. Se înțelege că toate aceste testări s-au făcut după toate normele internaționale. Fără nici un fel de abateri. Apoi serul atoxic de cal, în cazul meu, obținut după o procedură tehnică specială se realizează, în primul rînd, prin modificarea reactivității generale nespecifice organismului. Altfel spus nu este vorba de un tratament al serului de cal — ci procedeu se referă la animalul donator de ser atoxic.

— Din punct de vedere economic ce ne puteți spune?

— În primul rînd, serul fetal bovin se importă. Și, ca să vă satisfac curiozitatea, el costă cam 12 000 de lei litru. Prețul de cost al serului atoxic de cal obținut în țară este derizoriu. Încă n-as putea spune cu exactitate prețul lui, dar va costa foarte puțin. La toate acestea se mai adaugă și faptul că animalele furnizoare de ser sînt menținute în viață timp mult mai îndelungat. Cred că la această întrebare nu trebuie să spun mai multe. Este clar marele avantaj pe care îl prezintă. Desigur se înțelege că, în curînd, noi putem fi furnizori și exportatori de asemenea ser. De fapt aceasta este una din cele mai importante preocupări ale ministerului nostru.

— Ce vă doriți în continuare?

— Să se creeze, cum bănuiesc că s-a înțeles, o biobază pentru prelucrarea serului și un centru de cercetare pe mai departe. Din partea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare am avut lot sprijinul. Porțile, cum se spune, sînt deschise.

SORIN POSTOLACHE ■

FLACĂRA LA DISPOZIȚIA DUMNEAVOASTRĂ

● Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități ●

■ Brad Grigore din comuna Florești, județul Cluj, a cumpărat mobilă tip G. 76 pentru o cameră de zi. La livrare a descoperit că una din piese era descompletată. A trimis o sesizare fabricii de mobilă din Beius. La nici o săptămână de la expedierea scrisorii, piesa lipsă i-a fost livrată. Corespondentul nostru nu roagă să transmitem mulțumirile sale colectivului acestei fabrici pentru promptitudinea cu care răspunde solicitărilor cumpărătorilor. O facem cu plăcere.

■ Apartamentul deținut de Iulian Diaconu în bl. C. 4 de pe strada I.C. Frimu nr. 55 din Cimpulung — Argeș se află deasupra unui atelier de tricotate al cooperativei Munca colectivă. Prin specificul său, activitatea din acest atelier este foarte zgomotoasă, împiedicându-i pe cei ce locuiesc la etajul I să se odihnească. Diferite foruri au verificat nenumăratele sesizări ale corespondentului nostru, i-au dat integral dreptate, dar n-au luat nici o măsură. Tovarășul Diaconu face o propunere. La nici 30 de metri, în același corp de clădire, dar fără a avea deasupra spațiu locuibil se află o frizerie. Un schimb între cele două unități ar rezolva problema. Soluția ni se pare realizabilă.

■ Procuratura județeană Cluj ne informează că aspectele semnalate de nota apărută în revista noastră, privind condiționarea vânzării unor mărfuri la chioșcul alimentar al minei Popești, din comuna Baciu, s-au dovedit reale. Intrucât această practică contravine legii nr. 3/1972, a fost sesizată conducerea cooperativei de producție, achiziții și desfacerea mărfurilor Baciu, care a sancționat-o disciplinar pe gestionara Maria Molnar cu diminuarea retributiei cu 5 la sută pe luna decembrie 1983.

■ Posesorii de autoturisme Trabant din Oradea își puteau gresa mașinile la unitatea autoservice de pe Calea Clujului. „Punem „puteau” căci de un an de zile gresorul este defect, iar conducerea unității nu întreprinde nimic pentru a-l repara ori pentru a organiza gresajul manual. Și astfel, uzura pieselor este mult grăbită, iar securitatea mașinilor la drum este amenințată. Cele de mai sus ne-au fost semnalate de Ciprian Ciutu din Oradea, str. Sebeșului nr. 4.

■ „În august 1983 am sesizat ICRAL Giulești, centrul 4, că în apartamentul în care locuiesc se infiltrază apa prin plafon, datorită defectării hidroizolației de la terasa blocului. O comisie s-a deplasat la fața locului constatând temeinicia sesizării mele și promițându-mi rezolvarea situației în cel mai scurt timp. De atunci au trecut aproape 6 luni și acum umezeala a pătruns și la etajul inferior. Printr-o adresă trimisă luna trecută ICRAL Giulești mă informează că lucrările vor fi efectuate în anul 1984, fără a preciza perioada. Cert este că apa se scurge tot mai tare pe pereții camerelor mele, afectând înceț, înceț și instalația electrică”. (Florea Ioana din București, str. Pravăț nr. 8, bl. P. 5, ap. 137)

■ Referitor la memoriul Rodică Iordache din București, Aleea Sinaia nr. 20, primim din partea Casei de asigurări sociale și pensii din cooperativă meșteșugărească următorul răspuns: „Dosarul cu toate actele necesare deschiderii dreptului la pensie de urmaș a fost înregistrat la filiala CASCOM, la 26 august 1983. Ca urmare a apelului formulat de petiționară la Comisia centrală de pensii a cooperativei meșteșugărești, s-a pronunțat hotărârea nr. 2.239, prin care s-a admis acordarea dreptului la pensie de urmaș de la data decesului sustinătorului. În cursul lunii noiembrie toate sumele de bani restante au fost expediate Rodică Iordache”.

■ Din nou despre lipsa pieselor de schimb pentru robinete. Memntu Vasile otelar la C.U.G. Cluj-Napoca, după ce enumeră grasele în care a căutat zadarnic piese de schimb, face o propunere care credem că poate fi luată în seamă: ca o serie de cooperative muncitorești să

„În revista Flacăra din 25 XI 1983 se milita pentru un muzeu al culturii Cucuteni. Sint fără rezerve alături de ceea ce se spune în acest articol dar cred că se pretinde prea puțin pentru punerea în adevărată valoare a acestui miracol al civilizației preistorice din Europa. Consider necesară întocmirea în primul rând a unui „tezaurs” de fotografii cu o descriere amănunțită a tot ce s-a adunat până acum, colecție completată anual cu tot ce se extrage nou din săpăturile arheologice. Pe această bază ar putea fi întocmit studiul multilaterale asupra

preia, conform specificului lor, realizarea capetelor de închidere și deschidere, semeringurilor și garniturilor de etanșare. În felul acesta problema s-ar rezolva și n-ar mai fi necesar ca, în cazul unei mici defectiuni, să fii nevoit să cumperi bateria întreaga care costă între 280 și 380 de lei.

■ Vasile Bolboja din Tinganu, Sectorul agricol Ilfov, ne scrie plin de indignare despre faptul că în trenurile care circulă pe distanța București — Oltenița, s-a instaurat printre călătorii obiceiul consumului de alcool. În mod special de țuică, pe care o vind cu dezinvoltură diverși negustori ambulanz. Dacă lucrurile stau așa, rugăm organele în drept să intervină pentru a reda acestor „baruri” sui generis, destinația lor inițială de vagoane civilizate pentru transportul călătorilor.

■ Analizând memoriul lui Daniel Giza din Sinaia, str. Muncii nr. 3, Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale a județului Prahova ne informează că începând cu 5 decembrie 1983, sotiia petiționarului a fost încadrată la centrul de librării Ploiești, chioșcul telecabina Sinaia, în funcția de vânzătoare.

■ „Mă numesc Dumitru Teofil și locuiesc în comuna Manasia din județul Ialomița. În apropierea casei mele se află sediul I.A.S. Manasia, în incinta căruia există un centru de prelucrare a strugurilor. Până aici toate bune. Numai că acest centru nu are însă o canalizare corespunzătoare, resturile provenite din prelucrarea strugurilor fiind aruncate în șanțul de pe marginea drumului. Șanțul se infundă și devine un focar de infecție într-un loc public, circulat. Rugăm în numele corespondentului nostru, conducerea I.A.S.-ului să realizeze până la viitoarea recoltă un canal adecvat acestei activități.

■ Zilele trecute a revenit la redacție Alexandra Popescu din București, strada Valea Argeșului nr. 10, bl. M 24, sc. 1. et. 2, ap. 13 pe care Cooperativa Constructorilor, grupul de șantiere nr. 4 o poartă pe drumuri de mai mulți ani, refuzând să-i restituie o parte din suma achitată pentru o lucrare funerară neexecutată. În legătură cu această problemă revista noastră a mai publicat în numărul 48 din anul trecut o notă, rămasă însă fără nici un ecou. Reamintim cooperativei că erorile din evidențele sale nu reprezintă o scuză pentru ca sumele pe care le datorează să nu fie restituite.

■ Ministerul Educației și Învățământului, analizând memoriul profesorului Andrei N. Vasile, ne informează că avându-se în vedere starea sănătății acestuia, s-a dat indicație Inspectoratului școlar al județului Galați să-l sprijine, încadrându-l, prin detașare, la școala din Poiana. Pentru a nu se crea perturbări în desfășurarea procesului instructiv-educativ, în școlile respective, detașarea urmează să se efectueze începând cu trimestrul al II-lea al acestui an școlar.

■ „În toamnă am fost în satul meu natal Făgărașul Nou din județul Tulcea. Cu acest prilej am drumet prin împrejurimi. Am fost de-a dreptul impresionat de bogăția și diversitatea faunei și florei pe care le-am întâlnit în preajma satului Măgulele. Copaci, flori, păsări și animale specifice stepii dobrojene, rarități astăzi prin alte locuri, cresc și se dezvoltă aici în voie. As sugera organelor care se îngrijesc de ocrotirea naturii și a mediului înconjurător, să studieze posibilitatea de a declara acest colț al Dobrogei rezervă naturală”. (Constantin Vasile din București, Soseaua Mihai Bravu, nr. 37 A)

■ Despre modul în care este organizată — mai bine zis nu este organizată activitatea autogărilor Baneasa ne scrie Bucur Drăghici din comuna Ciolpani, Sectorul Agricol Ilfov. În incintă nu există nici un grafic al orelor de plecare și sosire a mașinilor și al direcțiilor în care acestea se deplasează. Faptul că șoferii trag mașinile la locurile de plecare numai cu 2-3 minute înainte, nu permite călătorilor să se urce și să-și

caute locurile în mod civilizată. La ușile mașinilor se creează o înghesuală de nedescris căreia oamenii în vîrstă — cum este corespondentul nostru — nu îi pot face față. Bucur Drăghici recomandă celor de la autogara Baneasa să preia din buna organizare a colegilor de la autogara Filaret, unde, printre altele, l-a văzut pe șeful autogării asistând la plecarea fiecărei mașini.

■ Întreprinderea de produse ortopedice și proteze — formația Oradea ne informează că, analizându-se sesizarea lui Doru Gavra din Lăpușnic, județul Hunedoara, s-a constatat că ea este reală, fapt pentru care s-au luat următoarele măsuri: ghețele solicitate de petiționar i-au fost predate la 6 decembrie 1983 în condițiile de calitate normală. Atît vechiul coordonator al atelierului de încălțăminte, Pașca Viorel, cit și actualul coordonator, Nagy Emmeric, care s-au făcut vinovați în acest caz, ca și în altele, de abateri de la calitatea produselor și de nerespectarea termenelor de predare, pe lingă faptul că au fost sancționați, vor suporta și cheltuielile suplimentare de deplasare ale clientului.

■ „În noiembrie 1982 ne-am mutat într-un apartament nou. Curînd însă am observat că pereții exteriori aflați la 40-60 cm de cei ai blocului vecin încep să se umezească. În citeva săptămîni au prins mușcași, ca de altfel și parchetul și mobila din preajmă. Totul se datorește faptului că spațiul mic dintre cele două clădiri nu a fost acoperit și deci ploaia și zăpada se preling pe ziduri. Era necesară deci o remediere de mică amploare care nici după un an de zile nu a fost executată. I.G.O. dă vina pe constructor. Constructorul tace”. (M. Antonache din Focșani, strada Bucegi nr. 11, ap. 3). Știm o vorbă mai veche „Meșterul bun tace și face”. Se vede însă că meșterii în cauză n-au aflat decît prima parte a zicalei.

■ „În seara zilei de 27 octombrie 1983 mă întorceam acasă cu tramvaiul. La coborîre în stație, am alunecat pe ultima treaptă și am căzut lovindu-mă foarte rău la cap și la piept și pierzîndu-mi pentru citeva clipe cunoștința. Am rămas pe spațiul de refugiu încercînd să-mi revin. O mașină a oprit lingă mine și doi tineri au coborît să vadă ce mi s-a întimplat. Observînd că singerez m-au urcat în mașină și m-au dus la Spitalul de urgență, unde am primit îngrijirile necesare. Apoi, cei doi tineri m-au transportat acasă. Soțului meu, care mă aștepta îngrijorat i-au spus doar atît: „Sotia dumneavoastră a avut un accident, dar nu vă speriați, nu este nimic grav”. Din păcate nu știu decît că unul dintre tineri se numește Petrescu este din Botogani și se afla în trecere prin București. Dorim, atît eu cit și soțul meu să le transmitem pe această cale multe mulțumiri pentru gestul lor de adevărată omenie”. (Elena Floreanu, strada Soldat Tina Petre, nr. 9, bl. 438, ap. 81 — București).

■ Consiliul popular al Municipiului București: „Urmare scrisorii tovarășului Ene Vasile, strada Vistiernicul Stavros nr. 21 bl. 53 vă facem cunoscut că din verificările efectuate de G.I.G.C. s-a constatat că cele sesizate sint reale și s-a analizat posibilitatea unificării contractelor pe toate scările blocului, începînd cu 1 ianuarie 1984”.

■ Isabela Ștefănescu din Ploiești, strada Cometului nr. 15, elevă la un liceu cu profil de matematică-fizică dorește să se prezinte la examenul de admitere în învățămîntul superior. Pînă acum însă nu a găsit în librării o serie de cărți necesare unei astfel de pregătiri, cum ar fi: „Culegere de probleme de mecanică și acustică”, „Probleme de fizică pentru admiterea în învățămîntul superior”, „Probleme de matematică pentru treapta I și a II-a” etc. Poate că printre cititorii noștri tineri se găsesc și unii care dețin aceste culegeri și sint dispuși să le vîndă sau să

le imprumute corespondentei noastre.

■ Scrisoarea următoare este semnată de o fostă elevă, acum absolventă a liceului nr. 4 din Pitești, secția electromecanică. „Am primit repartiție pentru Combinatul de articole tehnice din cauciuc — Pitești. Prezentîndu-mă la combinat mi s-a refuzat încadrarea pe motiv că întreprinderea nu a cerut liceului nici un absolut. Mai mult, mi s-a refuzat și eliberarea unei negații fără de care nu pot obține un alt loc de muncă. (Duminiță Florica, strada Demozitelor nr. 20, bl. 9, ap. 7 — Pitești). Rugăm organele de resort să încerce îndreptarea neconcordanței care a generat această situație neplăcută pentru corespondenta noastră.

■ Ministerul Industrializării Lemnului și Materialelor de Construcții: „În legătură cu scrisoarea adresată revistei de către un colectiv de oameni ai muncii din Fabrica de produse pentru construcții din mase plastice — București, vă informăm că din analiza făcută a reieșit că aspectele sesizate erau reale. Pentru remedierea deficientelor s-a întocmit un program de măsuri cu termene și responsabilități, aprobat de conducerea ministerului. Totodată au fost sancționate disciplinar cele două persoane reclamate în scrisoarea ca avînd o comportare necorespunzătoare față de personalul muncitor din secția respectivă de producție”.

■ Se pare că ideea retragerii din circulație, în toamna anului trecut, a trenurilor personale 544 și 549 de pe ruta Buzău — Nehoișu, n-a fost dintre cele mai fericite. Oamenii muncii de pe Valea Buzăului care lucrează în întreprinderi industriale din Buzău, sint acum nevoiți să pornească cu o oră și jumătate mai devreme la lucru, iar după program să aștepte 4 ore și jumătate, pentru a lua trenul de la ora 20,32. În numele lor, Ioana Marian, din comuna Vîperești roagă Regionala C.F.R. Galați să revadă mersul trenurilor pe această rută și eventual să scoată din circulație alte personale care — după cum afirmă dînsa — circulă mai mult goale. Un exemplu ar fi personalul 6446, cu plecare din Nehoișu la ora 6,59 și sosire la Buzău la ora 9,01.

■ Referitor la scrisoarea adresată revistei noastre de către Georgescu Dan Corneliu cercetător științific la Institutul de cercetări etnologice și dialectologice din București, Consiliul Culturii și Educației Socialiste ne informează că, începînd cu data de 1 decembrie 1983, petiționarul a fost transferat la revista „Muzica” a Uniunii Compozitorilor.

■ Supunem atenției Oficiului județean de pensii și asigurări sociale Teleorman situația lui Ion Diniță din satul Merișani, comuna Dobrotești. Din 1 Mai 1980, tovarășul Diniță, fost muncitor constructor de căi ferate, a fost pensionat cu gradul II de invaliditate. Boala agraviindu-se, comisia medicală din Roșiori de Vede a stabilit, prin decizia nr. 1764 din 1983, trecerea la gradul I de invaliditate. Timp de mai bine de 6 luni de la data revizuirii omul nu a primit drepturile ce i se cuvin conform noii decizii.

■ Pînă acum citva timp dispensarul medical nr. 10 din Arad își avea sediul în cadrul policlinicii de adulți de pe bd. Republicii nr. 45, deci în zona centrală a orașului. El a fost mutat în strada General Dragelina, la o distanță mare de teritoriul ce-i revine și de parte de mijloacele de transport în comun. Schmidfelden Otto, pensionar în vîrstă de 77 de ani, domiciliat în str. Mărțișor nr. 2-4, ne scrie despre faptul că oamenii în vîrstă parcurg cu greutate cei aproape 5 km care-i separă de dispensar și roagă Direcția Sanitară

să analizeze posibilitatea revenirii la vechiul sediu.

■ Despre o frumoasă inițiativă a cercului de geografie „Terra” al Școlii generale nr. din Sighișoara ne scrie tovarășa profesoară Sabina Goid. După ce au făcut o excursie o autocarul la Blaj și Alba Iulia vizitînd locuri și monumente istorice, pionierii acestui cerc au alcătuit o hartă a țării pe care au împodobit-o cu imagini semnificative de la Adunarea de pe Cîmpia Libertății de la Blaj din 1848, precum și de la istorica Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918.

■ Nuță Ion din comuna Budești, județul Vâlcea, a încheiat un contract cu asociația crescătorilor de albine. Pentru respecta obligațiile contractuale a solicitat sprijinul filialei A.C.A. Rîmnicu Vâlcea în achiziționarea unui motor ARO, necesar stufării pe care și-a construit-o în luna septembrie, motorul promis de filială a sosit la Dacia-Service. Din acest moment lucrurile au luat o întorsătură neașteptată, deoarece pînă la motor i se impune să cumpere și o cutie de viteze care nu îi este necesară. Această condiție este cu atît mai anormală cu cît costul cutiei de viteze se ridică la suma 17000 de lei.

Pagină realizată de
ALEXANDRU ȘERBAN

Poșta redacției

Vilhelm Fodor — Cluj-Napoca: Puteți obține un triciclu manual, cu manetă sau volan, la recomandarea medicului, ca contribuție din partea dv. de 25% din costul integral al acestui sens, adresați-vă Oficiului de asistență socială din cadrul DPMOS — Cluj cu actele necesare. Alexandrina Dogea nu — Drăcșenei (Teleorman): Pensia a fost corect calculată. Anicuța Kopacz — București: Nu constituie vechime în muncă. Mihaela Ciobanu — Ploiești: În cazul în care în unitatea 1 care v-ați transferat în interesul serviciului se aplică niveluri de retribuție mai mari, retribuiția tarifară poate fi stabilită pînă la cel mult graduația avută.

Ioan Capotă — București: Nu există text de lege care să excepteze de la obligația de cotizare vreo categorie de meșteșugari și nici un text de lege care să prevadă vreun regim special pentru profesii dactilograf. Ion Stanciu — București: Aveați obligația de termen de 10 zile să anunțați la ICRAL. Marin Popa — Vaslui: Sentința fiind definitivă, vă puteți adresa cu un memoriu la Procuratura Generală în vederea declarării unui recurs extraordinar în termen de un an de la data rămînerii definitive a sentinței. Florin Hagi — București: Suma la care vă referiți este calculată pentru 100 de apartamente, respectiv 100 membri ai asociației.

Marin Radu — București: La Oficiul forțe de muncă. Cornel Stoil — Uricani: Cereți sprijinul C.O.M. din întreprindere. Zoieța Baciu — București: Vă puteți adresa instanței judecătorești care poate obliga pe tatăl copiilor la plată unei pensii de întreținere. Radu Tudor — București: Normele privind categoria cheltuielilor de întreținere de care poartă scutite persoanele care absentează mai mult de 30 de zile calendaristice prevăd limitată cheltuielile pentru consumul de apă și canalizare, consumul energiei electrice necesare funcționării crematorului, combustibilului necesar preparării apei calde, ridicarea gunoaielor, vîdărirea, cu condiția comunicării în scris comitetului asociație de locatari.

MARGA NEDELEA

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10—13.

În capcana „bunelor intenții”

ONORATĂ
INSTANȚĂ
A MORALEI

● Mai greu a fost pină s-au scuturat de visele că vor ocupa un post cald ● Un stilp, patru copii și-o fișă de pontaj ●

Au venit în audiență două fete — una a absolvit liceul, cealaltă 10 clase. Prima din Moldova, a doua din Ardeal. Ne-au declarat cu sinceritate că nu-și vor da numele, starea de fapt pe care vor să o sesizeze nemaiprivindu-le pe ele, care s-au păcălit deja, ci pe alte fete naive și increzătoare, gata oricând să pice în plasa care li se întinde. Dramatizau puțin. O și recunosc, la un moment dat, cu toate că, oricum ar lua problema pentru care s-au deplasat la „Flacăra”, esența ei continuă să rămână aceeași: sint momele, acesta este cuvântul, ele, fetele de la țară în special, de un anunt într-un ziar, cum că în 2 luni, 3 luni, 4 luni sau chiar în 15 zile (intensiv!) vor putea învăța cursul de stenodactilografie, curs în urma căruia vor obține o diplomă de absolvire! Cite porți nu se deschid pentru ele, tinere fete care au picat la facultate, pentru cele care au absolvit 10 clase, cind cu o astfel de diplomă în buzunar te poți visa, nu-i așa, secretară a unui director, a unui director general. „Și ce-i rău în acest lucru? — le-am întrebat — cine oprește posesoarele unei asemenea diplome să-și vadă visul cu ochii?” „Este — ne răspund. Fie dacă te gîndești numai la gustul amar al căutărilor unui asemenea post, cu o diplomă în buzunar care nu are nici o valabilitate”. „Atunci de ce se emite o astfel de hirtie?” „Asta-i și prima noastră întrebare la care, mărturisim, nu am primit niciodată răspuns. Dar, mai sînt și altele!”

Devine interesantă discuția cu cele două fete. În vremea cît au făcut cursul au trebuit să stea în București pe la hoteluri sau gazde costisitoare, plus prețul cursului, bani ieșiți din miinile bătătorite ale părinților. Puteau urma în acest timp un curs de un real folos, cum au și făcut în final. Mai greu a fost pină s-au scuturat de visele că vor ocupa un post comod, cald, după cum, cu greu a trebuit să recunoască fiecare în parte că s-au ales, la sfîrșitul cursului, cu minimum de cunoștințe în materie. Pentru că, la toate casele de cultură unde se desfășoară asemenea activități, se primesc cursanți în permanență! Uneori, profesorii-instructori abia se mai mișcă printre elevi de bătrîni ce sînt, alteori, sînt recrutați instructori chiar dintre cei care termină proaspăt acest curs.

Am verificat la cîteva case de cultură bucureștene. Nu mică ne-a fost mirarea

cind am descoperit că lucrurile stăteau întocmai precum le prezentaseră cele două fete. La Casa de cultură a sectorului 4, directoarea instituției, Andrea Cîrnaru, știa că diplomele emise de dumnealor (sub antetul Consiliului Culturii și Educației Socialiste) sînt valabile! (La celelalte, că nu sînt valabile!) Că sînt „valabile” ne-o dovedea doar cu prezența unuia dintre profesorii-instructori de dactilografie-secretariat, Tănase Minodora, care, în 1980, a absolvit un asemenea curs de două luni la Casa de cultură a fostului sector 3 unde, imediat, a intrat ca profesor-instructor de dactilografie-secretariat, după care s-a transferat la dumnealor, pe ace-

Cursuri care nu folosesc la nimic

lași post. Așa da vis împlinit, ne-am zis, știind din proprie experiență că dactilografia este un obiect a cărui tehnică de studiu nu este tocmai ușoară, că, oricum, trebuie să exersezi zi de zi! Cam aceeași situație am descoperit și la Casa de cultură a sectorului 1 „Infrățirea între popoare”. Una dintre instructori era absolventă a unui curs de două luni.

Spuneam că pentru a preda la un astfel de curs trebuie să ai experiență. Cîtă experiență ar trebui însă să aibă un astfel de profesor-instructor pentru a face față, onorabil și pedagogic, la însușirea lui corectă, cîtă vreme înscrierile la aceste cursuri sînt non-stop? Cum poți să-l faci să priceapă pe un începător „alfabetul” dactilografiei cind în aceeași sală se află și cursanți pe ultima sută de metri? Cum poți verifica, în aceste condiții, calitatea unor asemenea cursuri? Am fost gata să credem că logicele noastre întrebări rămîn fără suport după ce am cunoscut-o pe Virginia Gheorghiu Duploayen, persoană respectabilă, în pragul a 70 de ani, care ne declară că nu are nevoie de

o diplomă, tatăl și bunicul dumneaei fiind inventatorii renumitei metode Duploayen a cărei știință s-a perpetuat, precum floccilor, din generație în generație. Am cunoscut-o la Casa de cultură a sectorului 5 și am regăsit-o în scripte, tot ca instructor, la Casa de cultură „Infrățirea între popoare”. Cind dumneaei se îmbolnăvește, stipulează contractul, cursul nu se întrerupe ci îi ține locul soțul, ceva mai în vîrstă decît domnia-sa, soț care, cum era și firesc, și-a adăugat și dumnealui numele marelui inventator de metodă. Un astfel de nume cu rezonanță este, trebuie să recunoaștem, un adevărat magnet pentru clientelă, mai ales că dumnealor au instituit și acel intensiv și nemai-pomenit curs de 15 zile!

Ne-a picat în mîna, cu totul întimplător, cîutînd să aflăm cît mai multe date despre metodele de stenodactilografie, cartea „Stenografia Stahl” — ed. II — București, tipografia „Cotroceni” unde, la pag. 78, la capitolul Stenografia Duploayé, am găsit următoarea însemnare: „Printre profesorii care au predat cei dîntii în România stenografia Duploayé (a fost — n.n.) și dl. H. Hirsch, profesor de franceză, stenografie, caligrafie etc. Cu toată supărătoarea reclamă pe care o face, d-sa are totuși meritul de a fi răspîndit stenografia Duploayé în Capitală. D-l Hirsch a făcut însă marea greșeală de a-și fi schimbat numele în cel de... Duploayen — iar fiul d-lui Hirsch poartă numele de Emil Duploayen, așa încît mulți îi credeau inventatorul sistemului Emil Duploayé”.

După cîte se vede și astăzi se perpetuează această credință (în folosul cui, ne întrebăm) susținută de înșiși descendenții celor despre care se face această subliniere.

Cel puțin din sondajul efectuat am înțeles că viața acestor cursuri este strict legată doar de realizarea planului la casele de cultură. Faptul că nu sînt controlate însă, conduce, firesc, la urmări în ceea ce privește calitatea. Fetele cu pricina ne-au dat și cîte o probă din știința agonisită de ele la un asemenea curs. Vai de hirtie, sărmana! Și atunci, ne întrebăm și noi, ca și ele, cui folosesc aceste diplome care nu au valabilitate? Să fie oare acestea doar un argument moral pentru un curs care nu le dă satisfacții?

GEORGETA ȘTEFANESCU

Spaimea de accidente a devenit, pentru mulți șoferi, un fel de superstiție, aproape că adevărul nu e chiar departe, dacă schimbăm puțin o vorbă veche și spunem că „spaimea bună trece primejdiea rea”. Vasile Stănescu, șofer la Autobaza 2 — călători din cadrul întreprinderii de transporturi auto București, s-a ferit el cît s-a ferit și de spaimă și de primejdie, dar pină la urmă tot s-a întimplat. În iulie 1983, mai precis în ziua de 2 iulie, el a întins o mină fermă... ghinionului, părăsind autobaza fără foaie de parcurs, la volanul autobuzului R.D. 109 pe care lucra nu de multă vreme. Si (aproape) inevitabilul s-a produs. Graba de a isprăvi o cursă în fapt ilegală, care se mai făcea și pe la miezul nopții, poate și starea oarecum precară a unora din angrenajele mașinii de-abia ieșită din reparații au dus la accidentul din noaptea cu pricina, din fericire nesoldat cu victime, ci doar cu pagube: un stilp de beton (proprietatea IDEB) retezat și avarii ușoare ale autobuzului. Numai că odată cu acest „ghinion” a început pentru Vasile Stănescu — capul unei familii deloc ușoare: patru copii între 2 și 13 ani, soție casnică și un tată infirm, octogenar, în întreținere — o întreagă deingroladă.

Omul reclamă o situație cît puțin ciudată: din iulie și pină în octombrie 1983 el nu a fost deloc retribuit, cu excepția concediului de odihnă efectuat în luna august, iar din octombrie '83 pină în prezent, numai sporadic, pe pontaje infime, desigur afirmă a fi fost zi de zi la lucru. Să vedem ce se întimplă la Autobaza 2 — călători. În virtutea ordinului nr. 930 al ministrului transporturilor și telecomunicațiilor, Inspectoratul centralei de transporturi auto a dispus retragera pe timp de doi ani a dreptului de a-și exercita profesia (șofer, categoria D) și încadrarea sa ca mecanic în cadrul autobazei. Pină aici, toate bune, dacă ne gîndim că paragraful respectiv din ordinul amintit precizează că, pentru astfel de abateri grave (cursă ilegală soldată cu accident de circulație) se prevăd sancțiuni severe „mergînd pină la desfacerea contractului de muncă”. Avînd însă în vedere situația familială a lui Vasile Stănescu, s-a optat pe bună dreptate pentru o pedepză să întrucitva mai blîndă, care să-i asigure mijloacele de a-și întreține familia. Iată însă că bunele intenții ale inspectoratului n-au putut fi aplicate concret, pentru simplul motiv că... Stănescu Vasile nu are calificare de mecanic! Da, el a lucrat ca mecanic auto, atît la Autobaza 5 cît și la Autobaza 2, dar în virtu-

te de șofer cu cele necesare celeilalte meserii. Nu facem nimănu o culpă din aceasta. Nu numai Stănescu a fost încadrat așa, sînt numeroase cazurile în domeniul transporturilor și, de cele mai multe ori, ele răspund nevoii de a asigura necesarul de forță de muncă la un moment dat sau pur și simplu pînă la cea de toate zilele a unor oameni. Numai că, la momentul cind această decizie trebuia să devină realitate, activitatea din atelierele Autobazei 2 era în restrîngere, așa dar Stănescu Vasile nu a putut fi încadrat mecanic auto fără calificare. Din această clipă, el devine încadrat fără post, pentru că luni de zile stătea de plată arătînd în dreptul numelui său retribuiția zero, fiind absent nemotivat (lunile iulie și septembrie, de pildă). Cum e posibil,

Încadrat fără post

ne întrebăm, ca un om să absenteze nemotivat șazececi de zile (!), cind se știe bine că la trei zile lipsă fără motiv de la locul de muncă unitatea are dreptul, conform Codului muncii, să-i desfacă nedisciplinatului contractul de muncă?!? Și ce trebuie să înțelegem cîtă vreme Vasile Stănescu susține sus și tare că el a fost la lucru zi de zi?...

Din discuția purtată cu factorii din conducerea autobazei se desprind alte și alte piste ale acestei curioase situații. Am mers, cît s-a putut, pe fiecare din ele. Da, spun unii, omul a fost la lucru, dar nu pot pune mina-n foc că zi de zi, n-am stat cu ochii pe el. A dispărut pur și simplu din autobază după accident, spun alții. Greu de dovedit și ce spune Stănescu și ce spun colegii lui de muncă, pentru că fișele de pontaj sînt goale în dreptul acestui nume. Și nici n-ar putea fi altfel cîtă vreme nici un șef de coloană sau maistru nu poate spune că l-a avut în subordine în această perioadă! Așadar, omul a fost al nimănu. Care cum l-a văzut, i-a dat cîte ceva să facă, „pină ce ti se va rezolva situația”. Și azi așa, mine așa, du-te colo și rezolvă cutare problemă, cară aștea, încarcă aici, dă și tu cu mătura pe rampă, a făcut omul cam de toate, dar nimeni,

absolut nimeni nu s-a gîndit că activitatea lui, de orice fel, prezența lui în autobază, atîta cîtă a fost, trebuia consemnată legal. „Nu-l puteam pontaj, nu era la mine”, ne spune un șef de coloană, și ca el, dacă i-am întreba, ne-ar spune toți, pur și simplu pentru că Vasile Stănescu n-a fost repartizat nicăieri. Deci nu era nevoie de el? Atunci de ce nu i s-a desfăcut contractul de muncă? „Ne-am gîndit că are copii” s-a răspuns. Și ce s-a făcut în fapt pentru acești copii, dacă omul n-a fost retribuit?

La mijloc este, evident, o serioasă neglijență din partea conducerii Autobazei 2 — călători, care trebuia să sesizeze în scris Centrala transporturi auto asupra imposibilității de a-i aplica decizia, pentru a se găsi eventual o altă soluție.

Desigur, — și aci ne plasăm deja într-o altă perspectivă asupra acestui caz, o perspectivă care-l privește pe Vasile Stănescu în mod deosebit — mai era ceva de făcut. Ca el să fi înaintat centralei, în termenul prevăzut de lege, o contestație la decizia de încadrare. N-a făcut-o, desigur, dar verbale și nu întotdeauna purtate pe tonul cel mai potrivit. E poate momentul să spunem că omul nostru e departe de a fi un muncitor fără cusur. A mai lipsit nemotivat, a mai scurtat zilele de muncă, a mai lungit timpul de deplasare, are la activ o abatere gravă (cea pentru care a fost sancționat), o muștrare scrisă pentru neprezentare la schimb (oct. '83) ș.a.m.d. Tirul susținut al reclamațiilor sale, chiar dacă nu întotdeauna cu justă adresă, pare să fi răzbit în cele din urmă: în octombrie '83, centrala, prin inspectorul șef Marius Nicolau, răspunde sesizării sale printr-o decizie de încadrare ca șofer pe autobasculantă, deschizînd astfel un epilog, nici el prea tîhnit, acestei istorii. Fiindcă autobasculanta n-a avut la început cauciucuri, apoi a avut (și omul a lucrat în condiții normale), apoi iar n-a avut (și i s-a dat un tractor), acum are din nou și sperăm să punem punct. Să punem punct tot mai pentru a vedea dacă Stănescu Vasile merită într-adevăr sprijinul pe care am încercat să i-l dăm prin această anchetă, dacă el va demonstra prin fapte, muncind adică zi de zi, corect, dacă și el însuși poartă într-adevăr responsabilitatea celor patru copii ai săi. Pentru că ei sînt o realitate — și încă una care are nevoie de foarte multe — dar nu trebuie totuși să devină un veșnic paravan pentru greșelile tatălui!

TANIA RADU

Paravanul... cumînțirii

Nu se împlinise încă anul de cind beneficiaseră de clementă. „Gata, ne facem băieți cumînți. A fost așa, o rătăcire, dar vă promitem. Ne încadrăm imediat și nu mai aveți treabă cu noi...”

Intr-adevăr, s-au încadrat la puțin timp după ce fuseseră liberati, înainte de a-și ispăși întreaga pedeapsă, conform Decretului nr. 349/1982, Victor Băzavan — de 21 ani, din str. Maior Vasile Băncilă nr. 45, la întreprinderea de elemente industriale auto, mecanică și construcții Bragadiru; Mihai Gheorghe, de 23 ani, din str. Litoralului nr. 77, la întreprinderea de cinescoape; Constantin Bichir, de 19 ani, din str. Cosaci nr. 6, la Grupul de șantieri nr. 2, iar Andri Turcanu, de 28 ani, din str. Poștarului nr. 4, la întreprinderea de mașini grele București. Societatea noastră, generoasă cum este, nu numai că le redusesse pedeapsa pentru faptele infracționale comise, dar le și oferise șansa de a putea să-și cîștige existența onorabil.

Cum s-au comportat cei patru în continuare?

În luna octombrie 1983, conducerea magazinului „Bucur-Obor” sesizează Miliția sectorului 2 că a fost spart un depozit al unității respective, situat în șos. Colentina. Se deplasează urgent la fata locului ofiterii Alexandru Matei și Nicolae Mihai, de la judiciar. Autorii furtului pătrunseseră prin subsolul clădirii, forțaseră mai multe uși cu rânji anume confecționate și ajunseseră în compartimentele de aparatură electronică, încălțăminte și îmbrăcăminte, de unde luaseră mărțuri în valoare de zeci de mii de lei.

Locotenent-colonel Alexandru Matei a privit atent și meditativ spărtura inițială, ușile interioare zdrobite cu furie, ca în orice act de demență de vandalism, și după cîteva clipe de concentrare nervoasă profundă i-a șoptit colegului său: „Mda, presupun eu a cui e opera asta... grupul Băzavan-Turcanu, Bichir și Mihai folosește un asemenea „stil”, plus predilecția lor pentru aparatură electronică de import...”

„Să nu ne pripim — a replicat nu mai puțin experimentatul judiciarist, locotenent-colonel Mihai Nicolae. Cei patru, după cîte știu, s-au încadrat imediat după liberare”. „S-ar putea, nu te contrazic, dar să verificăm suspiciunile cu multă discreție...”

„Evident, s-ar putea să mă înșel. Nu ne putem permite să riscăm, jignind niște oameni care doresc sincer să se îndrepte. Dar nici să ne lăsăm înșelați de aparențe. Știi bine că unii, sub paravanul cumînțirii... ne-au dat mult de furcă”.

Și, paralel cu toate celelalte măsuri, specifice acestei activități laborioase și tenace, cei doi ofiteri au verificat cu discreție absolută comportarea celor patru tineri care săvîrșiseră altă dată fapte similare cu cea de la depozitul magazinului „Bucur-Obor”.

Și bănuiala locotenentului-colonel Matei avea să se confirme. Băzavan și ceilalți vinduseră în zilele de după comiterea spargerii, la diverse persoane, obiecte identice cu cele furate din depozit. Altele, de același fel, au fost găsite în locuințele celor patru.

În timpul cercetărilor efectuate cu infractorii în stare de arest s-au stabilit și alte spargerii și furturi comise de aceștia. Prin utilizarea metodelor criminalistice de comparare a amprentelor digitale ale infractorilor cu urmele ridicate de la locul faptei, în mai multe cazuri, rămase inițial cu autori necunoscuți, s-a dovedit că tot ei au furat, în noaptea de 20 iulie 1983, suma de 26 000 lei de la Dumitra Giurgiușman, femeie în vîrstă de 70 ani, din str. Brigadier Dumitru Tănase nr. 32, ca și buteliile de aragaz ale cetățenilor Ion Crăciunescu, din str. Oituz nr. 88, Constantin Rafira, din str. Simetriei nr. 32, Doina Călinescu, din șos. Colentina nr. 340, și Tudor Vasile, din str. Brigadier Dumitru Tănase nr. 14, butelii pe care le-au vîndut lui Mircea Teodorescu, din str. Icoanei nr. 94, proprietarul unui atelier de confecționat cizme din cauciuc, unde au fost găsite și ridicate pentru a fi rediate păgubașilor.

În paranteză fie spus, Mircea Teodorescu ar fi putut să-și dea seama de proveniența dubioasă a celor 4 butelii cumpărate în condiții avantajoase pentru el, de altfel, și să acționeze în consecință, dacă n-ar fi pus mai presus de îndatoririle civice interesele personale.

În ceea ce-i privește pe cei patru beneficiari ai Decretului nr. 349/1982, care sub paravanul „cumînțirii” au săvîrșit noi și grave fapte penale, mai trebuie să precizăm că pe lingă pedeapsa pe care le-o va aplica instanța de data aceasta vor mai avea de executat și restul de închisoare pentru care fuseseră grațiați, după cum urmează: Mihai Gheorghe și Andri Turcanu — cîte un an, Victor Băzavan — 1 146 zile, iar Constantin Bichir — 1 508 zile.

MIHAI GROZAVU

Forța unui fotbal vine din interiorul lui

● Recordmana mondială la lungime și antrenorul ei sînt increzători ●

Premiul revistei Flacăra

ANIȘOARA CUȘMIR STANCIU:

„Obiectivul meu: 7,50 la Los Angeles”

— Felicitări pentru premiul obținut cu zece minute mai devreme!
— Mulțumesc. Mărturisesc că a fost o surpriză. Ca să nu mai vorbesc de emoții...

— Surpriză?

— Da. Pentru că Flacăra a scris întotdeauna frumos despre mine, dar nu foarte des. Iar după mondialele de la Helsinki, performanța mea, dar mai bine nu-mi mai amintesc. Cit despre emoții, ce să vă spun, atîtea personalități, poetul Adrian Paunescu înmîna premiile și cei care le primeau erau academicienul Șerban Cioculescu, sculptorul Ion Irimescu, poetul Ioan Alexandru, scriitorul Fănuș Neagu, doctorul Pușcaș și mulți alții. Parcă mă simțeam mică, nu știu cum să vă spun... Cînd a mulțumit Șerban Cioculescu, mi s-au umezit ochii.

— De ce nu vrei să-ți mai amintesci de Helsinki?

— Mai exact, de ceea ce a urmat după. S-a așternut o liniște, nimc nu mi-a zis nimic, nu m-a felicitat, era totuși o medalie de argint, obținută într-un an obositor. Nu era nici o deosebire între medalia aceasta și ultimul loc din nu mai știu care serie a unei probe în care am fost anonimă.

— Ce s-a schimbat anul acesta în pregătirea ta?

— Nu prea multe. Spre deosebire de 1983, am un singur concurs important, olimpiada. Ți-am spus și după mondiale, medalia de aur de la Edmonton m-a împiedicat să iau locul întâi la Helsinki. Cu un singur vîrf de formă, în acest an, cel din vară, lucrurile de schimbă. Pregătirea am început-o în octombrie și tovarășul profesor Moroiu mi-a făcut un program cu accentul pe pregătirea fizică, cea specifică începînd din februarie. Desigur, voi concura și în sală, am și o invitație, naționalele R.F.G., dar fără obiectiv. Singura schimbare este faptul că am înlocuit medicul și acum lucrez sub supravegherea conferențiarului universitar dr. Ion Drăgan, directorul Centrului de medicină sportivă.

— Pregătirea o faci numai la Complexul „23 August”?

— Deocamdată, da. Trebuie să plec într-un cantonament, în Turcia, dar necunoscînd condițiile de antrenament de acolo, am renunțat.

— Ce știi despre Daute, Carol Lewis, probabil principalele tale adversare de la olimpiadă?

— Nimic. Fiecare stă ascunsă, ca să zic așa. Sezonul de sală n-a fost niciodată important. Vor participa și ele, cred, la concursuri de sală, dar nu pentru performanță, ci pentru a schimba monotonia pregătirii.

— Și, totuși, americanii au anunțat cîteva concursuri tari, unde au invitat nume celebre.

— Într-adevăr. Ei însă preferă acest sistem de antrenament, prin concursuri, nu-și propun rezultate deosebite, în această perioadă.

— Agențiile de presă încă îi aleg pe cei mai buni atleți ai anului. Pe cine vezi pe primele locuri la băieți și la fete?

— Carl Lewis, un atlet senzational, și Jarmila Kratochvilova, care a luat trei medalii de aur la Helsinki.

— Să revenim la pregătirea ta. Cum te simți față de aceeași perioadă a anului trecut?

— Mult mai bine. Sînt sănătoasă, iar indicii de viteză sînt mai buni. Profesorul Moroiu mi-a spus că la sală pot sări 7,10 m, fără o pregătire specifică, ceea ce ar însemna record mondial de sală, lucru pe

care îl pot obține fără să mi-l propun, performanța venind firesc. Asta ar corespunde unei sărituri de 7,50 m, 7,60 m, afară. De fapt, anul acesta, obiectivul meu este 7,50 m.

— Cu ce performanță crezi că se va ciști la Los Angeles?

— Oricum, cu o săritură de peste 7,43, actualul meu record mondial, și, în condiții normale, mă refer la starea de sănătate, titlul nu-mi poate scăpa.

— Nu ți-e teamă de vreo surpriză?

— Nu. Surprize pot fi, dar în ierarhia din jurul cifrei de 7 m. O săritură de 7,40—7,50 m nu are cum să apară peste noapte.

★

Profesorul Ion Moroiu, antrenorul Anișoarei, pe care l-am întîlnit a doua zi la Complexul „23 August”, bucuros de premiul elevei sale și necăjit că n-a participat și el la festivitatea care a impresionat-o atît de mult pe recordmana lumii și pe care ea a povestit-o în cantonament cu lux de amănunte, ne mărturisise că pregătirile Anișoarei merg bine, dar ar putea merge și mai bine.

— Explicăți-vă.

— Rezultatele probelor de control sînt cu mult mai bune decît cele din ianuarie 1983. Anișoara mi-a cerut acum două zile s-o las să facă o singură săritură cu elan mare, știut fiind că vrea să începem pregătirea specifică mai tîrziu, prin februarie. A sărit 6,65. Anul trecut sărise 6,20. N-a repetat săritura, pentru că nu vreau să forțez. Colaborarea noastră este excelentă. În afara dr. Ion Drăgan, din echipa care o pregătește mai fac parte psihologul Ovidiu Smădoiu, care în '83 ne-a fost de un mare folos, este vorba de o asistență continuă și nu numai la concursuri, și asistentul medical Liviu Boros, care a lucrat cu lotul de gimnastică.

— Ce concursuri aveți în vedere?

— Doar naționalele R.F.G., la 1 februarie, la Sindelfingen, dar fără obiectiv. Am mai avut o invitație făcută de japonezi pentru două concursuri, la Osaka și Tokio. Pe lângă Anișoara, organizatorii invitaseră și ștafeta de 4x400 m fete. A plecat doar ștafeta. Anișoarei i s-a motivat că, fiind în lotul olimpic, această deplasare i-ar fi deranjat programul de pregătire. Ar fi concurat însă fără să ne propunem o anumită performanță, deci fără obiectiv, și, în plus, asta ar fi avut un efect și asupra moralului ei. Anișoara este o atletă care se cunoaște foarte bine. Este sinceră și nu vrea să păcălească pe nimeni. Trage cinește la antrenament. Cu pregătirea și calitățile ei este imposibil să scape titlul olimpic. Dacă totul merge perfect, este capabilă chiar să atingă 7,60 la Los Angeles.

RAZVAN BARBULESCU

Campionatul

Aproape că ne-am obișnuit cu afirmația că, obținînd calificarea pentru turneul final al europenelor, echipa noastră națională a depășit, prin prestații și rezultate, nivelul campionatului intern. Afirmația rămîne valabilă, socotim, numai în sensul în care campionatul mai are destule de îndreptat și de îmbunătățit. În rest nu, pentru că, dacă analizăm mai atent, constatăm că și pe plan intern fotbalul românesc a înregistrat, în toamna anului trecut, o creștere calitativă. Încă insuficientă, de acord, dar evidentă la mai multe capitole. Bunăoară, dacă lupta pentru titlul de lider la jumătatea întrecerii se dădea, de regulă, între mereu aceleași echipe, Universitatea Craiova și Dinamo, de data asta numărul candidaților a sporit la patru, revirimentul Stelei, cea mai tinăra dintre ele, aducînd un aer proaspăt și dînd speranțe. Pentru că formația din Ghencea, mai mult decît celelalte, pare să însemne tocmă ziua de mîine a fotbalului nostru. Mecuriile dintre aceste grupări, dar și altele (ne gîndim la F.C. Baia Mare — Sportul studentesc, Dinamo — F.C. Bihor, Universitatea Craiova — Rapid etc.), au intrunit sufragiile spectatoților și, deopotrivă, ale specialiștilor, asta în condițiile în care, în general, am asistat (în campionat) la o reconsiderare a spiritului ofensiv.

Dacă, în turul campionatului trecut, echipele în deplasare obținuseră 19 victorii, în primele 17 etape ale ediției în curs, numărul acestor victorii a urcat pînă la 23. În etapa a 4-a, de pildă, oaspeții au acumulat 11 din cele 18 puncte puse în joc, ei marcînd tot ațtea goluri (9) cit gazdele. În etapele a 9-a și a 10-a, apertitul ofensiv al formațiilor vizitatoare a fost și mai concludent: 10 și, respectiv, 12 goluri, față de 8 și 10 ale echipelor aflate pe teren propriu. Și starea disciplinară s-a arătat în creștere: 295 de cartonașe galbene în turul 1983/84, cu 54 mai puține decît în aceeași perioadă a campionatului 1982/83, 36 de lovituri de

la 11 metri, față de 56 etc. Arbitrajul, indice menit să exprime (după unele opinii) starea la zi a fotbalului, s-a înscris, și el, în progres, o mai judicioasă „politică” a delegărilor și, în paralel, o mai responsabilă pregătire a „cavalerilor fluiereiului” conducînd la obținerea (după „Sportul”) a 69 de calificative de foarte bine, a 63 de bine și a 12 de satisfăcător, aprecieri superioare celorla din turul campionatului trecut: 39, 77, 20. Numai 3 prestații au fost cotate, în această toamnă, ca slabe, față de 16 în sezonul autumnal 1982/83. Nu zicem, evident, că nu mai sînt multe de pus la punct, dar toate cifrele de mai sus, sustrase oricăror speculații, stau mărturie că, într-o măsură mai mare decît altădată, campionatul (diviziei A) și-a făcut datoria, atît față de spectatori (apropo, o interesantă statistică, datorată cititorului Gheorghe Moanță din Hunedoara, ne informează că, la meciurile susținute acasă, cel mai numeros public l-au avut cluburile Rapid — 186 000, Universitatea Craiova — 149 000, Dunărea Galați — 132 000, F.C. Bihor — 115 000, Steaua — 105 000 etc.), cit și față de echipa națională.

Toate aceste argumente, ca și cel (subînțeles) al nevoii de stabilitate, de continuitate, ne-au determinat să scriem și să repetăm: campionatul trebuie să rămînă campionat! Au existat voci, vă reamintim, care au cerut transformarea lui, din mers, într-o competiție pe grupe valorice (ca în alte discipline), în așa fel încît o serie de date, ocupate de partidele diviziei A, să fie eliberate în folosul formației reprezentative, aflată pe ultima linie dreaptă înaintea europenelor. Sigur, practica a demonstrat că metoda pregătirii centralizate (utilizată inițial de națională și de Universitatea Craiova, preluată și de Dinamo) e cea mai indicată. Procedînd așa, federația (ca să nu zicem Mircea Luceșcu!) a cîștigat o experiență și departe de noi

intenția de a solicita abandonarea ei! Dar una e, veți fi de acord, să oferi echipei reprezentative răgazul necesar pregătirii unor mari bătălii (deși, paradoxal, la nivelul selecționatelor olimpice, și ea cu obiectiv major, regula n-a mai fost respectată!) și alta e să încerci atingerea acestui scop prin sacrificarea campionatului! Dealtfel, și viitorii noștri adversari de la C.E., R.F.G., Spania și Portugalia, au restructurat calendarul de primăvară (portughezii, de pildă, vor încheia sezonul în 13 mai), comprimîndu-l, dar nici unul dintre ei n-a renunțat la campionat. Și nici la cupă.

Și-ar mai fi o problemă. Adepții renunțării la campionat (sau la Cupa României) au bătut moneda pe faptul că eventuala calificare a echipei Dinamo în C.C.E. (dorită de noi toți) ar perturba și mai mult desfășurarea sezonului de primăvară, și așa destul de înghesuit ca date (14 săptămîni). Și o astfel de afirmație e valabilă numai în parte, intrucît cei în cauză par să fi uitat că fotbalul nostru a ajuns la europene în condițiile în care, mai tot sezonul trecut, Universitatea Craiova și-a însoțit splendida ei ascensiune de o serie întreagă de meciuri amînate! Iar Craiova, inutil să mai insistăm, furniza (și furnizează) grosul lotului reprezentativ. Mai normal ar fi fost ca F.R.F. să-și fi luat din timp măsuri de precauție în ceea ce privește calendarul, nu să se străduiască să improvizeze acum, cînd (fie și din punct de vedere regulamentar) e prea tîrziu! Campionatul, mai spunem o dată, trebuie să rămînă campionat! Forța unui fotbal provine, în majoritatea cazurilor, din situații (o excepție ar fi Danemarca, finalistă la C.E., dar jucătorii ei de elită evoluează în străinătate, în campionate puternice), din interiorul lui, reprezentarea internațională nefiind decît o oglindă, o expresie a acestei forțe. Să găsim deci soluții și resurse spre a ridica nivelul diviziei A (eventual micșorîndu-i numărul de echipe la 16), operație care n-ar face altceva decît să consolideze piramida fotbalului nostru.

OVIDIU IOANIȚOIA

Așii volanului

În cadrul întreprinderii de autoturism Pitești funcționează, cu rezultate notale și un compartiment mai aparte: cel de competiții. De ce aparte și, totodată, despre el în această pagină? Pentru că reprezintă, ca să zicem așa, poligonul testare a mașinilor, a reperelor acestor peste 2 000 de piese din alcătuirea „cilindrului”, de la radiator la suspensii și de la segmentii la pistoane etc., fiind verificat și, firește, îmbunătățit aici. Pe de altă parte, iată a doua explicație, lucrătorii acestui sector sînt, fără excepție, alături de treabă de care se ocupă, cu pricepere și patimă, chiar și cei ce conduc departamentul, inginerii Ovidiu Scobai, Nicu Grigoras, nume cu rezonanță în automobilismul nostru.

Aici lucrează, ca subinginer mecanic Constantin Ciucă, triplu campion național de circuit și coastă, pilot despre care afirmă, numai pe jumătate în glumă, se simte mai în largul său la volan de pe picioare! Concret, cînd a cîștigat ultima dată, la Cimpina, la apreciablea cîntă față de următorul-clasat, Constar Ciucă n-a putut cobori decît cu gîndul din mașină spre a-și savura victoria! Motivul? O lombosciatică rebelă care parcă ținuse la volan, împiedicîndu-l ar după ce cursa va fi fost încheiată și cîntă, să facă fie și doi pași pe jos! Urmind riscurile meseriei, veți fi de acord meserie ce mai presupune, ca să fie reu primul, cutezantă și ochi siguri, și pînă de sine și, mai presus de orice, meinică învătare a mașinii și a traseului. Despre alergători se spune că pot conduce și cu ochii închiși. Metafora e frumoasă, dar, vai, atît de neadevărată! Abordînd unii traseu se face după un studiu în lung și în lățime, pînă și cel mai amănunțit, o denivelare a șoselei, de pildă, avînd importanță. „Cheia” succesului, desigur, pilotul, dar izbînda e, în egală măsură, și a mașinii. Aceasta trebuie meargă ca un ceasornic și dacă „Dacia” lui Ciucă nu i se întimplă niciodată altă asta se datorează, recunoaște chiar campionul, mecanicilor care o îngrijesc, Chiru Ghioculescu și lui Aurel Boboc. Patru, adică pilotul, mașina și mecanicii formează o echipă, ba încă, în cazul cî-

Un campion numit Constantin Ciucă

creț, una redutabilă, obișnuită cu victoriele. Constantin Ciucă nu-i singurul ca să fi dus, prin competență și curaj, faimă în întreprinderii de autoturism Pitești și „Dacilor” acesteia, colegii și coechipierii lui numîndu-se Viorel Obrejan, Viorel Nicoară, Constantin Zărnescu și Ștefan Iancovici, și ei așii ai volanului, și ei campioni. Pe toți, chiar dîncolo de titlurile lor, din ce în ce mai greu de numărat, directorul general al Centralei industriei de autoturism, inginerul Simion Săpănu, îi prefăcește la fel și, încă mai mult îi încurajează, înțelegînd că sectorul de competiții e dintre cele mai utile și, tot odată, dintre cele mai eficiente.

Altfel, în drumurile lor de fiecare campion de la I.A.P. sînt cei mai în regulă dintre șoferi. Nici unul dintre ei n-are, ne-am lămurit călătorind alături de Constantin Ciucă, mania vitezei. Obișnuiți cu rigorile raliurilor și ale circuitelor (paranteză fie spus, Ciucă e împotriva specializării, socotind că, deși condițiile de feră, un bun pilot poate alerga cu succes și raliu, și circuit, și coastă, și viteză etc. ei respectă cu sfințenie semnele și îndicătoarele de circulație și par, dacă nu roșim o vorbă urită, niște șoferi monoton chiar plătisitori. În curse însă, lucrurile se schimbă și abia urmîndu-i acolo cum devorează kilometrii, își dai seama că sînt, cu adevărat, pătimași. Pentru așii de la „Dacia” Pitești, mașina e un mod de muncă și, în același timp, un mod de trăi. La cea mai înaltă tensiune.

ANDREI GEORGESCU

Fotografie de PAUL AGARICI

„Cu cât e mai aspră lupta, cu atât e mai mare victoria“

Shakespeare

SPORT,
TIMP LIBER

• Un simultan la 25 de mese cu toate partidele pierdute • Cum a renunțat Monti la un titlu olimpic •

La peluză

Turul s-a încheiat! Trăiască returul! (III)

Zarurile au fost aruncate și nimic nu mai poate fi schimbat. Sintem nguri în fața Spaniei, R.F.G. și Portugaliei. O mare șansă pentru Geolău și compania tină. O ultimă și vigoasă capcană pentru Ștefănescu, Iolăni, Balaci care și-ar putea încheia definitiv și nedrept carierele ici. Lozul cel mare sau ruina. Cum e prea tirziu să mai dăm înapoi. Num își vor juca destinele, băieții ceștia?

Realismul i-ar ucide. Realismul le-ar lăsa drept obiectiv un prea rivnit de 2 împodobit cu toată puterea de acricificiu a echipei. Riscant și dăunător, ca mersul pe sirmă, ca joaca pe marginea prăpastiei, ca paiul pentru necat.

Sintem prea săraci să cumpărăm lucruri ieftine. Mergem în Franța, ca săvingem. Totul: prejudecăți, complexe, calcule ale hirtiei, manevre. Mergem în Franța avind un singur biectiv: locul 1.

Și de-ar fi să eșuăm pe locul doi, golaveraj, să ne fie atunci învățără de minte și jucătorii să fie aspru edepși, și Biroul federal să convoace o ședință deschisă în care eșecul să fie supus unei responsabile analize. I presa să dea nu numai sfaturi, ci i sancțiuni, și trenurile să lase sirelele să urle, și automobilele să meargă ziua cu farurile aprinse, claxonind, i opinia publică să protesteze, și fenele să nu-și mai aștepte în prag ărbații și nimic să nu domolească această durere națională pînă-n seara inalei de la Paris unde România va ntlni Franța.

Și atunci se vor inversa rolurile din otbalul european și Spania și Portu- alia și R.F.G. vor zice, da, români- or ce le pasă, în vreme ce ei au ca dversari Spania, Portugalia și R.F.G., oi trebuie să jucăm cu România.

NICOLAE CRISTACHE

Simultanele

Una dintre modalitățile de popularizare a șahului și de descoperire a tinerelor talente o reprezintă simultanele. Această formă de joc constă în lupta unui singur jucător — de obicei foarte puternic — împotriva mai multor adversari, aflați fiecare în fața unei table de șah. Simultanistul își asumă responsabilitatea rezolvării problemelor de pe toate tablele de șah, deținind — conform regulamentului — piesele albe. Desigur a avea piesele albe într-o partidă este un element favorizant, dar nu decisiv. Cu tot avantajul primei mutări, simultanistul este handicapat de mulțimea de variante calculate, de imensitatea pozițiilor în transformare, în timp ce fiecare adversar al său trebuie să rezolve o singură dilemă pe o singură tablă de șah. Simultanistului îi este necesară o bogată experiență în acordarea de simultane pentru a putea economisi eforturi inutile și pentru a obține cât mai rapid victoria. În general, simultanistii obțin un foarte mare număr de succese în fața pasionaților, dar istoria șahului a cunoscut, în anul 1910, și un moment de mare surpriză: cind maestrul Krejciik, în simultanul susținut la 25 de mese, în orașul Linz a pierdut toate partidele!

La ultimul Congres al Federației Internaționale de șah, ținut în luna septembrie a anului trecut, la Manila, cunoscutul jucător Raymond Keene, președintele al Comisiei pentru publicații, informații și statistici șahiste, ca urmare a unei experiențe de peste 20 de ani în domeniul manifestărilor simultane, a elaborat și supus spre aprobare Regulamentul de desfășurare a simultanelor conținând 16 puncte. Conform noului regulament, se impune folosirea pieselor standard Staun-

ton (de aceeași mărime) așezate pe table de șah aranjate circular sau sub formă de potcoavă, pentru a înlesni deplasarea simultanistului. Reuben Fine spune, pe deplin justificat, că pe lângă talent și experiență simultanistul trebuie „să aibă picioare bune și privire ascuțită”, pentru a face față efortului de durată. Regulamentul lui R. Keene limitează timpul de gândire al grupului de jucători la 2 minute de mutare și nu dă dreptul acestora de a lăsa să treacă simultanistul fără a efectua mutarea, decit în cazul în care acesta mai are de jucat mai puțin de 10 partide. Mutările se efectuează tot după regula „mutare văzută”, un șir de mai multe mutări se pot efectua numai cu acordul simultanistului, care își rezervă dreptul de-a întirzia răspunsul său pînă la următorul circuit.

Există mari maestri renumiți prin recorduri deosebite în materie de simultane susținute la un număr incredibil de mese: Capablanca, 1922, Cleveland, 103 partide, +102, =0, =1; Marshall, 1922, Montreal, 155 partide, +126, =8, =21; Najdorf, 1947, Sao Paulo, 202 partide, +182, =8, =12 sau același Najdorf, 1950, Sao Paulo, 250 partide (11 ore), +226, =10, =14. Uneori se întâmplă ca organizatorii să aibă un număr inferior de table de șah față de numărul amatorilor, și atunci, de îndată ce o partidă se termină, se schimbă jucătorul. Acest sistem este rar întrebuintat, deoarece solicită în plus simultanistul. În acest mod de-a se juca s-au realizat performanțele: Koltanovski, 1949, San Francisco, 271 partide (14 ore), +251, =3, =17; Stahlberg, 1941, Buenos Aires, 400 partide (36 ore), +264, =22, =14; Dr. Backer, 1938, San Francisco, 1 000 de partide (!), +343, =138, =519.

Simultanele de șah au oferit deseori surprize în depistarea unor talente de mare perspectivă. Așa, de exemplu, necunoscutul Robert Hübner al anului 1963, învingătorul fostului campion mondial Tigran Petrosian în simultanul de la Hennef, a devenit candidat la titlul mondial al ciclului actual, iar Maia Ciburdanidze, campioana mondială, este fetița cu codițe ce o întilnea, în 1973, pe Nona Gaprindașvili într-un simultan, pentru ca apoi, la Pițunde, în 1978, să cîștige împotriva aceleiași titlul mondial!

Tot mai mult se încearcă îngreunarea condițiilor de joc pentru simultanist. Regulamentul lui R. Keene prevede ca timp de gândire-limită și pentru simultanist 2 minute. Ceasurile de control al timpului de gândire apar tot mai des și la simultane. Dacă la jocul practic de turnee ceasul de control a fost introdus cu ocazia turneului internațional de la Hastings în anul 1893, în manifestările simultane el a apărut abia în ultimul deceniu, simultanistii manifestind deseori rețineri în folosirea lui, din cauza exhibițiilor spectaculoase care apar în momentul crizei de timp notate pe toate ceasurile de control. După o astfel de „aventură”, simultanistul nu mai reușește timp îndelungat să se oprească din mișcarea circulară.

O formă aparte a acestor manifestări o reprezintă simultanul „la două miini” sau, cum i se mai spune, partidele simultane alternative, în care doi maestri dețin piesele albe și efectuează alternativ mutările. Această manieră de joc este mai rapidă, dar dificilă pentru cei doi simultanisti, care nu pot să se consulte, fiecare din ei trebuind să intuiască procesul de gândire al celuilalt. Cunoscută este manifestarea simultan-alternativă a foștilor campioni mondiali Mihail Tal și Nona Gaprindașvili, simultan încheiat în favoarea lor. Dacă nu ar fi fost declarațiile de după victorie, nu am fi știut cit de mult a suferit M. Tal pe parcursul acestei întilniri. Fire romantică, Tal, prin explozia combinațiilor, își adjucea partidele în atac, culminind cu sacrificii spectaculoase. Toate mutările sale erau îndreptate spre regele advers, dar cum și Nona avea dreptul la o mutare în mod alternativ, deseori planurile tactice ale campionului erau curmate de aceasta prin retragerea piesei din atac, neputindu-se hotări spre riscul asumat de colegul său, predispus la sacrificii oricind și oriunde.

Simultanele au un mare rol în propaganda șahului, dar, totodată, ele reprezintă o formă excelentă de verificare a rapidității în gândire și o formă de pregătire fizică în vederea sporirii rezistenței înaintea „partidelor-maraton” din concursuri.

MARGARETA MUREȘAN

FAIR PLAY

amne bune anul are

Ați citit probabil această știre: „Chiar în prima zi a Noului An, fotbalul spaniol Juanito și-a depus o serioasă candidatură pentru premiul fair play, făcând un gest de aleasă sportivitate. În timpul meciului Real Madrid — Espanol Barcelona, aflat în bună poziție de a marca, Juanito l-a văzut pe portarul advers, carunezul N'Kono, întins pe gazon, accentuat și a trimis mingea în afara ter-

renului de joc. Real Madrid a cîștigat în cele din urmă la limită, cu scorul de 1—0, prin golul marcat de... Juanito!”

Deci se poate, chiar și într-un campionat în care vest-germanul Schuster este mereu accidentat iar argentinianul Maradona se bucură de „atenții” care-l trimit mereu pe tușă, se poate ca un spaniol să-și respecte adversarul camerunez. Bravo Juanito! Sportivitatea nu înseamnă numai a fi corect cu adversarul, a nu-l lovi sau înșela, ci, deși pare bizar, chiar a-l ajuta să lupte în condiții egale.

Îmi revine în minte acum gestul primului sportiv distins cu premiul fair play Pierre de Coubertin, boberul italian Eugenio Monti, de 11 ori campion mondial și cîștigător a 6 medalii olimpice, considerat de toți specialiștii cel mai bun pilot al tuturor timpurilor.

Era în 1964, la Jocurile Olimpice de iarnă de la Innsbruck, Monti coborise vertiginos pîrtia, în timp record, asigurindu-și titlul olimpic. Mai trebuia să coboare echipajul englez, dar chiar în acea clipă Monti recepționează la radio că englezii se află în grea cumpănă, fiindcă li s-a defectat o piesă și nu au cum să o înlocuiască. Dar Monti nu era numai un mare campion ci și un adevărat sportiv. Scoate repede piesa necesară englezilor din bobul său, se suie în Jeep și în citeva clipe echipajul englez Nash—Dixon este gata să-și apere șansa cu ajutorul adversarului direct.

Bobul englez coboară în mare viteză, spulberă secunde și obține, de necrezut, chiar victoria, medalia de aur care în urmă cu citeva momente o avusese Monti.

Primul care-i felicită pe Nash și Dixon este italianul. Cum ar fi putut învinge un adversar în condiții inegale, lipsit de posibilitatea de a-și apăra șansa?

De atunci, Monti a rămas nu numai un recordman și deținător de medalii, ci și un adevărat campion al sportivității. Sau așa cum îi spune toată lumea „Monsieur Fair Play”.

Vom reveni cu exemple din sporturile de iarnă, mai ales că se apropie Olimpiada Albă — ediția Sarajevo 1984. Pînă atunci, așteptăm din partea dumneavoastră primele scrisori cu relații despre gesturile de sportivitate văzute în arenele noastre în acest ianuarie al anului olimpic. Ca de obicei, vă mulțumim anticipat pentru sprijinul acordat redacției acestei rubrici.

CRISTIAN ȚOPESCU

tonica șoselei

respectind strada, e respectăm pe noi

La intrarea într-un bloc, cuiva i-a scăpat în mină o sticlă. Cioburile ascuțite, dar ai ales partea groasă de la bază, cea mai rezisivă, stau ca niște sulite dintr-o pecană de pădure, așteptindu-și victima. Ce oameni, domnule, nu se gîndesc că neva ar putea luneca pe gheață drept în oburile astea? remarcă un bărbat între uă virste. Ar fi putut să le împingă or cu virful pantofului în rigola trotuului, dar nu a făcut acest lucru. Nu trec ci cinci minute și un grup de copii se ecipită spre curtea blocului, unde locata- ura instalat citeva leagăne pentru cei mici. O fetiță cam de cinci anișori, care pare că nu vrea să piardă un loc la agan, o ia la fugă să-i ajungă pe ceilalți, dar nu-și poate menține echilibrul gheșului de la intrare și cade peste mășilele sticlei. Minutele și obrazul sinerează puternic. Speriată la culme de sinea care-i curge de peste tot, începe să ingă, să țipe. O femeie aflată în apropiere reușește să o potolească cit de cit cu ajutorul batistei să oprească sîngea puternică de la baza degetului mare. Cost nevoie de transportarea copilului la ital, de intervenția chirurgului, pentru i coase rana și de cea a oftalmologului ntru scoaterea unor particule de sticlă n ochi.

„Un caz banal” vor spune unii. Cu sticle arte te întilnești la tot pasul”. Ghinio- ul”, vor zice alții. „Nu peste fiecare glajă

spartă trebuie neapărat să nimerească un copil”. Să recunoaștem totuși, că la mijloc e vorba de o formă a lipsei de respect față de semenii, față de stradă și nu exagerez cind spun și de înconștiență. Cu atât mai mult cu cit printre copiii ieșiți la joacă era și băiețelul de 5 ani al gospodinei care a scăpat din mină sticla cu lapte.

O autobasculantă transportă var. Lipsa de etanșeitate a cutiei din spatele cabinei, permite scurgerea pe asfalt a pastei albe. „Smintina” căzută pe carosabil formează o diră continuă. Traseul urmat de mașină poate fi recunoscut cu ușurință.

Cei patru șoferi amatori, care s-au trezit cu mașinile în pomii, în garduri, pe trotuare, după nedoritele pîruete făcute ca urmare a derapajului pe pasta alunecoasă de var stîns, rămîn pentru moment perplecși. Apoi, revoltați de modul cum au ajuns să-și vadă autoturismele în postură de bidoane turtite, merg pe urma albă și ajung la originea direi. Se răstesc la seful de șantier și cer să le plătească daunele.

„Și de unde știți, mă rog, că varul a căzut de la o autobasculantă de-a mea?” Unul dintre șoferii amatori îl ia de mină pe inginer și încearcă să-l tîrîie după el. „Veniți să vedeți urmele care duc exact în curtea dumneavoastră”. „Vă rog să nu mă bruscați, ce-s metodele astea?”, se împotrivesc inginerul vădit contrariat. Stă apoi un pic în cumpănă: „să merg, să nu merg?” Își dă seama că nu poate pleda pentru o cauză pierdută. „Da, e de la mine. Și ce vreți să fac acum?” Discuții aprinse, reproșuri, remarci malițioase ale păgubașilor referitoare la controlul deficiențelor al mașinilor și al conducătorilor auto. Șoferul autobasculantei spune candid: „Eu ce-s vinovat? Ce-mi dă șantierul, eu aia conduc!” Dindu-și seama că n-o vor scoate la capăt, păgubașii pleacă cu chipurile mohorite spre sucursala de asigurări.

La cîțiva kilometri de intrarea în oraș un automobilist, a cărui mașină chinută,

murdară, cu urme de avarii prost retușate. „Ah, cit de multe ar spune această mașină dacă ar ști vorbi”, lasă după ea o adevărată baltă de ulei. Efectele, probabil, ale spargerii băii de ulei. Lichidul viscos, închis la culoare, e insesizabil noaptea. Puținii șoferi (din ferircire) care circula la ora aceea tirzie de noapte în zona respectivă, nu scapă cu mașinile neșfonate. Sint sase la număr. Doi intrați în derapaj, au ieșit, cum se spune, în decor, ajungînd pe cimp, iar ceilalți patru au provocat un „modest” carambolaj, formînd pe șosea un fel de schemă, gen „carul mic” astronomic. Vinovatul e ajuns, în sfîrșit, din urmă. „Uită-te în spatele dumatiale, să vezi ce șavagii ai făcut!” „Aoleu maică, ce-am pățit! Mi s-a spart baia. Te pomenesti c-am gripat motorul. Treabă de 15 000—20 000 de lei. „Da” mașinile bușite nu le vedeți?” „Mie mi s-a spart baia, și dumneata, îmi tot spui de mașini lovite? D-ai-a îmi arde mie acum!”

Poluarea ulițelor se face uneori și prin altă formă, și anume prin risipirea unor particule solide. Zilele trecute, un șofer zbura, nu altceva, pe caldarimul din pia-tră cubică, cu un camion mare, plin cu țărîie. De regulă, pentru a împiedica risipirea unei asemenea încărcături, peste ea se fixează o prelată, lucru pe care însă șoferul nu l-a făcut. Cu batistele la ochi, încercînd să-și curețe hainele, trecătorii se străduiau să distingă de unde vine „bombardamentul” cu minusculele particule. În urma colosului strada se colora în bej. La destinația carosiera era pe jumătate goală. „Dacă țărîțele erau ale dumatiale, probabil că le protejai mai bine”. Șoferul lasă capul în jos, tace și într-un tirziu răspunde: „Mă grăbeam, iar cel cu prelatele era plecat”.

Ediliți unor orașe, în frunte cu ai Capitalei, au avut o minunată inițiativă, aceea de a instala în intersecții plăcuțe vizibile, îngrijit confecționate, pe care e desenat frumos numele străzii respective.

Măsura se înscrie pe coordonatele ridicării nivelului de civilizație al orașelor noastre, căci a informa pe cetățeni în chip modern, clar, fără echivoc, asupra locului unde se află și cum pot ajunge acolo unde doresc, este fără îndoială un act de civilizație, de cultură. Amplasarea indicatoarelor de străzi la o înălțime ceva mai mare, s-a făcut pentru a fi vizibile de la distanță. Doar olteanul Gogea Mitu, cu cei peste doi metri ai săi, ar fi putut ajunge cu brațele la plăcuțele amintite. Întreba indignat, mai zilele trecute, un bătrîn: „Ce rău ț-au făcut tinere, tăbițele astea, de le lovești? Nu ț-e rușine chiar deloc?”. Vlăjganul lovea cu o prăjină în tăbliță, pentru a-i schimba direcția. Interpelatul răspunde cu nonșalanță: „Dar nu vă dați seama ce haos e să îndici că str. Rosetti e spre Sahia?” „Dar dacă ai fi provincial și tăblița ț-ar indica aiurea strada dorită, ț-ar conveni?” „Lasă-te dom-le cu morala, eu is bucureștean get-beget. N-au decit să întrebe asa cum s-a făcut din moși-strămoși”.

Șoferii unor autovehicule grele, de mare gabarit, acroșează și ei deseori tăbițele cu numele străzilor. Le rup, le indoie, le modifică direcția. Văd ispravă făcută, dar nici nu se sînchiesc. Pleacă mai departe. „Las că le înlocuiesc ei, le repară, doar d-ai-a e o unitate specializată la Consiliul popular”.

Iresponsabili, neglijenții se prezintă singuri prin faptele pe care le săvîrșesc. Datorită cogdutei lor nocive, ei produc nu numai pagube materiale importante, ci seamănă în mijlocul nostru pericol, panică. Ei atentează la viața, sănătatea unor oameni nevinovați, la civilizația, ordinea și disciplina străzii, impunind o unanimă și fermă luare de poziție pentru a preveni degenerarea unor fapte, doar la prima vedere mărunte, în alele, care pot provoca prejudicii ireparabile.

VICTOR BEDA

Lucrativul „echilibrul al spaimei”

• Orașul celor 100 de sate • Bacterii reinviolate după 12000 de ani •

Asasinatul în masă: o „afacere” rentabilă...

Un glonte trimis în pieptul unui inamic, o bombă sau o rachetă destinate geografiei adversarului încheie ciclul unei afaceri. Ca orice produse, armele și armamentele se fac pentru a se utiliza, se utilizează stimulând producția care stimulează investițiile și deci beneficiile. Dacă producția de armament nu ar fi rentabilă, războaiele și-ar pierde un sens major, deși disimulat, și anume de a fi o piață care aduce profituri.

Cu excepția războaielor impuse și adăugate de o parte în numele supraviețuirii și al libertății, corăgărațiile mari sau mici inițiate pentru împlinirea unor apetituri au fost niște grandioase afaceri. Desigur luptătorii, combatanții trimiși pe teren pentru a se măcelări nu și-au încasat redevențele la sfârșitul spectacolului. Bani au curs în alte direcții, după reguli severe stabilite și în pușcuțele unei minorități perfecționate în arta de a se proteja și de a-și rotunji veniturile pe seama naivității restului lumii.

În zilele noastre, complexe militare-industriale reprezintă forma modernă, sofisticată și vag impalpabilă a artei de a scoate bani din asasinat oficial. Aceste instituții complexe, miripodice, temeinic înfipte în subsolul mineralelor al Terrei, în rețeaua de transporturi, în sectoarele economice, în comerț, burse etc., își verifică rațiunea de a fi din dezvoltarea ideii de război, a echilibrului spaimei mondiale și, în final, a războiului însuși. Sursa existenței și amplificării lor apocaliptice: munții de bani rezultă din producția de arme care înlocuiesc armele de ieri sau arme-

le consumate azi în cine știe ce confruntare mai mult sau mai puțin marginală.

Pregătirea asiduă a războiului, clasic sau nuclear, aduce, așadar, în dauna directă a umanității, profituri grase. Iată ce scrie revista „Tricontinental”: „În ultimii ani s-au produs numeroase schimbări în reglementările contractuale, pentru a se spori marjele de profit ale producătorilor de arme”. Un document al Pentagonului explică motivele: „Politica Ministerului Apărării constă în utilizarea profiturilor pentru a încuraja executarea corectă a contractelor. În general, profiturile reprezintă scopul principal al întreprinderilor comerciale. Afacerile puțin rentabile, utilizarea unei medii în timp a beneficiilor sau aplicarea automată a unui procentaj stabilit în prealabil nu oferă suficiente stimulente... Obiectivul negocierilor trebuie să fie utilizarea profiturilor ca stimulent pentru executarea contractelor... Aceasta va crea o gamă mai largă de profituri care, în numeroase cazuri, vor depăși cu mult normele prevăzute”.

Să reținem, în același context, al manevrelor financiare și economice ale complexelor militar-industriale, și alte aspecte relevante: Suplimentul lui „New York Times” — intitulat „Carieră 83”, care publică mici anunțuri destinate inginerilor, profesioniștilor și tehnicienilor — era plin de oferte ale producătorilor de armament și ale directorilor pentru material militar ale noilor firme. Dar aceste locuri de muncă sunt rare. Militarii, în general, privează știința de mulți fonduri și locuri de muncă decât le furnizează. După cel de-al doilea război mondial — când comandanții de portavioane dădeau ordine ca avioanele avariate să fie aruncate în mare, în loc să le trimită pentru a fi reparate, și când izbucneau dese scandaluri în legătură cu cererile de material sau profiturile prea mari — lucrurile nu s-au schimbat. „Tehnologia

de virf”, care se schimbă de la o zi la alta, precum și creșterea cererii au determinat o adevărată „ploaie de aur” și majorarea excesivă a profiturilor. În ultimii 30 de ani, profiturile noilor tancuri au sporit de 10 ori, cel al avioanelor de luptă de 30 de ori, fără a mai ține cont de majorarea datorată inflației”.

„Ploaia de aur” la care se referă revista poate fi analizată în procente semnificative: profiturile fabricanților de arme au crescut spectaculos în 1932, în pofida crizei din economia civilă. În ultimul trimestru din 1932, profiturile a opt dintre cei mai mari producători de armament („Boeing”, „General Dynamics”, „Lockheed”, „McDonnell-Douglas”, „Northrop”, „Rockwell International”, „Grumman” și „United Technologies”) au crescut cu 23 la sută față de anul anterior, în timp ce pe ansamblul marilor întreprinderi profiturile au scăzut cu 24 la sută.

Sporirea profiturilor fabricanților de material de război a fost moderată în 1932 datorită pierderilor din sectoarele civile ale firmelor, generate de criza economică. Dar specialiștii de la firma „Value Line”, care oferă date orientative privind investițiile, au calculat că profiturile firmelor aerospațiale și din alte domenii deosebit de productive de arme, inclusiv cele mai mici firme din această categorie, vor spori cu 34 la sută în 1933 și 164 la sută în perioada 1932-1936.

Quod erat demonstrandum. Războaiele nu se pregătesc și nu se desfășoară sub zodia nerentabilității. Productivitatea profiturilor în departamentul cel mai absurd pus vreodată pe roate scoate în evidență că și moartea urmează aceleași legi ale pieței precum viața însăși. Iată un motiv să mai eliminăm niște superstiții dacă asta ajută la ceva...

RADU BUDEANU

Florile lui Edo (III)

Au existat cel puțin două momente biografice capitale nipone, când vechea devenit vechi, putea fi dat deoparte și lăsat la lăsa loc noului, chiar dacă acela va deveni, la rîndu-i, mai devreme sau mai târziu, învechit. Nici cutremurul 1923, nici bombardamentele din 1945, mai bine zis nici prăpădul adus cu de cutremur, nici prăpădul adus cu de bombardamente nu au convins pe cei puteau lua o decizie ca, pe terestru astfel măturat, să se poată trasa cu și compasul un nuanț urbanistic de nesă consiliu să prefigureze fundul unui alt Tokio al prezentului, atunci viitorului, acum al viitorului mine. Ie n-a-u lipsit, n-a lipsit pe de-a-ntr-uni efortul de a le da viață, dar Te consecvent cu sine, a respins, rînd rînd, ofertele, întorcîndu-se înapoi de unde a plecat. Un motiv de je Dimpotrivă, ca și în cazul deja cita Edo Nohana, neordinea din așezarea și zărilor a devenit a fost transformată în virtute. Se spune de pildă, că așa New York-ul își are străzile sale însuși în unghi drept, așa cum Venetia își are canalele sale ei bine, la fel și Tokio are haosul său.

Cineva găsește că Tokio este, mai grabă a așezare alcătuită din vreo de sute de sate, 100 de sate ce nu s-a alege în căntarea orașului, formă expresivă pusă în circulație, leagă după mine ca să te prindă. Ar hui probabil ca cineva să coboare în dincol, ca să-i descrieze în tate, să-l radiografeze, să-l sector să-l vorbeze în elementele sale de stitute intrinsecă pentru a putea să-i izoneze algoritmul ce-l reprezintă. I sul care murește, numit Tokio, își a de treabă poate chiar sub ochii celor tin să-i găsească un loc în tabelul, standardele așezărilor urbane ale secol nostru. Pînă una alta, el este mai p preocupat să se catalogheze, să se o fice să se autoticheteze; ceea ce îl ocupă pare a fi altceva, și anume o mai bună sudură între numeroasele lule ce-l compun, să confere viață acei insule plutitoare în spațiile largi, asigură racordurile firești, să vegheze zi și noapte nimic din ceea ce înseamnă vital să nu liosească imensului oraș, prea mult spus, pentru cei care pre să privească cu ochelari rurali, prea tin spori pentru ceea ce înseamnă în litate Tokio. Un plan de sistemati: n-a fost posibil, au prins contur, schimb. soluțiile care să suplinaască această scădere sau poate nepuțință poate voită situație. Orașul înse nă, prin definiție, mișcare. Și Tokio-orașul este privit ca a atunci mișcarea devine o pr mă nu oarecare, problemă nu ușor rezolvat, o problemă adesea irezolvat. Primul contact cu orașul înseamnă în tablă contactul cu strada, contactul cu meni în mișcare, cu vehicule în miș și, dacă ar fi să rămii la această imag a capitalei, probabil ai duce cu tine, probabil, ci sigur, ai duce cu tine din stările cele mai acute ale ideii mișcare. Exista în 1954 o singură linie metrou, linia Ginza, există acum 10 l însumind peste 200 de kilometri, angaj alți 250 de km în perspectivă. Cine prive harta trenurilor subterane, cine prive harta trenurilor de la suprafață, cine v este dispunerea șoselelor aeriene, c ia act de faptul că, de la orice aseme stație poți ajunge în câteva minute p tic la oricare din punctele de interes capitalei, va putea afirma, va putea c firma că, la capitolul transporturi, Te concurează, cu meritată șansă, la u din primele locuri în lume.

NEAGU UDROIU

12000 de ani într-un bloc de gheață

De cînd lumea, oamenii au nădăjduit să trăiască a doua oară, să revină adică la viață după o întrerupere a acesteia mai lungă sau mai scurtă. Visele au prins aripi și mi s-a mai după cunoașterea fenomenului anabiozilor, adică a posibilității unor organisme vii ca în condiții neprielnice ale mediului înconjurător (frig, lipsă de apă, unele boli ș.a.) să-și încetinească sau să-și întrerupă cu totul, pe o anumită perioadă, procesele vitale active, revenind la viață cînd condițiile sint din nou favorabile. Catalepsia și hibernarea nu sint altceva decît stări de anabioză. Cum factorul conservant principal este frigul, imaginația oamenilor n-a întîrziat să se dezlănțuie. Poate, cine știe, — gîndeau foarte multi — în stare înghețată omul ar putea să reziste zece, sute și chiar mii de ani în condiții de anabioză și să se întoarcă în cele din urmă printre cei vii. Literatura și filmele de anticitație n-au întîrziat să avară („Zece mii de ani într-un bloc de gheață”, „Hibernatus” ș.a.). S-a trecut chiar la conservarea în hidrogen lichid a unor decedați (de moarte clinică), în speranța că vor putea să trăiască din nou.

Treptat însă, pe măsură ce se efectuau noi cercetări, entuziasmul a început să scadă. S-a ajuns la concluzia că posibilitatea supraviețuirii prin anabioză este invers proporțională cu stadiul de dezvoltare a ființelor vii. Deci, cel mai puțin apt să reziste este chiar omul, iar cele mai adecvate sînt ființele unicelulare, microorganismele. Acestea au însușiri deosebite, care le fac candidați ideali pentru o existență în rate. Astfel, unele bacterii pot să trăiască fără oxigen. Cele mai multe din ele își pot elabora singure vitaminele și aminoacizii de care au nevoie. În împrejurări favorabile, microorganismele pot să se dividă și să se înmulțească foarte repede. Întreaga colonie poate să apară dintr-un singur individ. Ele pot fi supuse vreme îndelungată temperaturilor joase ori pot fi lipsite de apă — toate acestea nu le dăunează cu nimic. Pe pămînt, bacteriile trăiesc în cele mai diferite condiții — în izvoarele fierbinți și în pusturile neclocuite. Unele din ele se adaptează în cursul evoluției așa de bine, că pot trăi și sub efectul unei radiații intense, cum este cazul în interiorul unui reactor nuclear. Sînt foarte mici, miliarde de bacterii pot încăpea într-un volum de numai cîțiva centimetri cubi. În sfîrșit — și acesta este aspectul care ne interesează acum cel mai mult — în stare congelată, la temperaturi scăzute, microorganismele se pot păstra o perioadă îndelungată și pot să-și recapete funcțiile vitale după dezghețare.

Însă cu toate că fenomenul menționat era cunoscut demult, pînă în ultima vreme savanților nu le era clar care sînt totuși limitele în timp ale acestei reacții de apărare. Și iată că în 1933, oamenii de știință sovietici au descoperit, în probele de gheață luate din An-

tartica, microorganisme pe care au izbutit să le reinsuflețască. Aceste bacterii fuseseră cufundate într-un „somn” anabiotic care ținușe mai bine de 12000 de ani!

Cum a fost posibilă o asemenea descoperire? Se știe că platoșa de gheață a Antarcticii, crescînd din deceniu în deceniu, a păstrat practic neatîns straturile care au format suprafața acestui continent cu multe zeci de mii de ani în urmă. Iar microbiologii n-au întîrziat să se folosească de această posibilitate. Ei au elaborat o metodă originală de obținere, în condiții absolute sterile, a eșantioanelor de gheață la diferite adîncimi, la care se atinge prin forare. Cercetările făcute anterior dovediseră că microorganismele nu sint capabile să pătrundă prin grosimea gheții și rămîn mereu la suprafața ei. Culturile efectuate în laboratoarele Institutului de

microbiologie al Academiei de Științe a U.R.S.S. au dovedit în chip indubitabil că în eșantioane se găseau bacterii și că acestea își restabiliseră complet funcțiile vitale. După cum era de așteptat, cele mai rezistente s-au dovedit bacteriile care se înmulțesc prin spori. Potrivit Agenției sovietice de presă „Novosti”, cercetările continuă pe măsura forării în straturile mai joase ale gheții din Antarctica. Și, desigur, e de așteptat să se găsească bacterii de o vîrstă și mai mare.

Aceste cercetări îmbogățesc substanțial cunoștințele cu privire la originea vieții pe Pămînt. Pe de altă parte, în miinile specialiștilor au apărut noi date de cea mai mare importanță cu privire la anabioză. Aceasta înseamnă că specialiștii pot astăzi să pună în mod efectiv microorganismele cu însușiri valoroase în stare de anabioză și să le păstreze astfel pe timp practic nelimitat. În ceea ce privește omul, fără a ne pierde speranța, trebuie totuși să mai așteptăm.

ION D. GOIA

Roza vinturilor

VASKO POPA

(Iugoslavava)

Cutiuța

Cutiuței îi crește primii dinți
Îi crește mica lungime
Mica lățime micul gol
Și-i crește tot ce mai are

Cutiuța crește și crește
Puneți acum în ea
Dulapul în care a stat

Crește și crește întruna
Puneți acum în ea
Odaia casa orașul pămîntului
Și universul în care a stat

Cutiuța își amintește copilăria
Și de-atîta dor
Se face cutiuță din nou

E-acum în cutiuță
Întreaga lume mică mărunțică
Lesne o poți viri în buzunar lesne
S-o furi lesne s-o pierzi

Păziți cutiuța

Arendașii cutiuței

De-arunci în cutiuță
O piatră
Tragi din ea o pasăre

De-arunci propria ta umbră în ea
Tragi cămașa fericitului

De-arunci în cutiuță rădăcina ta
părîntescă
Tragi din ea osia universului

Cutiuța e-n slujba noastră

De-arunci în cutiuță
Un șoarece
Tragi muntele-cutremur din ea

De-arunci în cutiuță propria ta
scoică maternă
Cupa nemuririi tragi din ea

De-arunci în cutiuță capul tău
Două capete tragi din ea

Cutiuța e-n slujba noastră

Maestrii cutiuței

Nu deschideți cutiuța
Cade scufia cerului din ea

Pentru nimic în lume nu o
deschideți
Spintecă cracol de la pantalonul
veșniciei

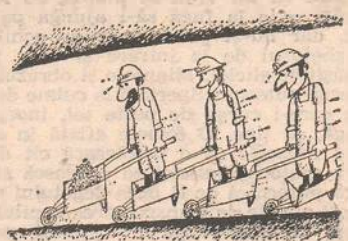
N-o trîniți de pămînt
O turtește oul soarelui

N-o purtați în miini
Se acrește aluatul cerului în ea

Ce faceți aici pentru numele
domnului
Nu o pierdeți din ochi

În românește de
PETRE STOICA

Lumea se amuză

Din FUR DICH — R.D.G.

Acum, cînd încă nu e prea tîrziu

UNIVERS

• Imperativele păcii și dezarmării — mai actuale ca oricînd •

07, preistoric

Se spune că la supermagazinul spioni-
s, celebrul agent 007, alias James Bond,
ră umil pe ușa de serviciu. Azi meto-
le sale au devenit artizanale, sint de o
suetudine care stîrnește compasiunea.
ntru că la „Electronics for National
curity“ (ENS), cel mai exclusivist expo-
p deschis în această iarnă la Bru-
lles, exponatele sint atât de ultra, su-
a, maxi perfecționate încît cunoscutul și
vincibilul de o seamă de ani Gigaspion
ar simți năucit numai privindu-le. Des-
is e un fel de-a spune, pentru că a-
asta a fost una din puținele manifestări
poziționale din lume unde preocuparea
căpătii a organizatorilor a constituit-o
ducerea numărului vizitatorilor. Și, a-
mă specialiștii, lucrul care i-a preocu-
it cel mai puțin pe exponanți a fost pu-
icitatea. De-a dreptul bizar. Într-o lume
unei adevărat exhibiționism comercial
re sfidează imaginația și forțează pînă
ste poate condiții mandibulari ai pre-
ntivului cumpărător pentru a-l face
inghită, vrînd-nevrînd, preparatele
ei indus'rii a risipei, calificativul bizar
te cel puțin un eufemism. Și totuși...

Deși aici toți pare pe dos, nimic nu e
de la întimplare. Vizitatorii au fost
lecționați după criterii severe. O haită
gorile mai mult sau mai puțin echipa-
ce cel de-al doilea sistem de semnali-
re a descărcat pe curioșii care încercau
aruncă o privire măcar în incinta in-
mată lui Marte. Descinzînd din limuzi-
de dimensiuni pe potruva unei apuse
undențe energetice au apărut vizitator-
: producători și vinzători de arme și
dget-uri electronice de interes militar.
tențiali clienți și... presa de specialita-
Există, iată, și așa ceva — presă spe-
alizată în armament și aparatură pen-
a spionaj. Pen'ru că, acesta este ob'ec-
l expoziției : cele mai noi creații pen-
lat secretele altora. Indiferent că se
age cu ochiul, cu urechea sau cu alte
gane ale corpului spionicesc — lasere,
stoale silențioase, proiectile cu carbon
zos etc. Standurile găzduiesc produse
măsură să intereseze serviciile de si-
ranță naționale sau particulare, statele
ajore ale unor forțe armate angajate
lup'a anti-guerilla, sau diferite insti-
ții organizate pentru deconspirarea a-
ratelor secrete economice. De la siste-
de ascultare la mare distanță la apa-
tură de decodificare a mesajelor, de la
strumete optice cu raze infraroșii care
c din noaptea zi la radare ultraprecise,
la sisteme de ghidaj a rachetelor de
mensiunea unui pachet de țigări la la-
re de luptă de buzunar, iată doar cîe-
u din sutele de produse ale celor mai
de 150 de societăți occidentale care
au reunit aici pentru schimb de expo-
nță și vinzare. Lista exhibanților este
i fel de almanah Gotha al producător-
r de arme, dar mai ales al liderilor
electronici agresive. Clienții cei mai
ulți au sosit din lumea a treia. Ofițeri
civil și oameni de încredere ai dicta-
rilor au venit, au văzut, au semnat
acte. Chile și Africa de Sud s-au nu-
ărat printre cei mai asidui solicitanți.
ficial, NATO n-a participat la această
anifestare, dar n-a lipsit de la mesele
tunde organizate pe teme diverse ale
dionajului. Dr. Gaber, vicepreședinte al
UNS (secretariat al alianței atlantice
ntru probleme de apărare), a prezidat
mpozițional „Electronică și securitate“.

Ofițeri vest-ge-manii din comandamentul
ATO au exp'licat do'itorilor impo'tanța
municării la distanță, a sistemelor de
mlare, ghidaj și radar conectate la
mputere. Ca la orice expoziție care se
spectă, n-au lipsit, prin urmare, nici
anifestările științifice, cu care prilej
oți vorbitori s-au referit la...

Pe la colțuri se șoptește că din benefi-
le realizate vor fi deschise uriașe in-
epinderi producătoare de aparatură
edicală, alimente și îmbrăcăminte des-
tate populațiilor din lumea a treia. Gra-
s. Firma ale cărei echipamente de ascult-
re la distanță au fost folosite pentru a
la această ul'imă informativă și-a cerut
ublic scuze. Computerul a refuzat să
elucreză informații eronate.

IOAN ROȘCA ■

Să dăm o șansă păcii

Anul 1983 a marcat un avînt fără pre-
cedent al luptei pentru pace și dezarm-
mare. Prin varietatea și amploarea ac-
țiunilor cu care popoarele lumii s-au
ridicat împotriva pericolului războiului
nuclear pustiitor, cerîndu-și ferm drept
inalienabil la viață, 1983 poate fi nu-
mit un an al păcii. Un an în care mi-
lioane și milioane de oameni de cele mai
diferite categorii sociale, orientări po-
litice și filozofice și-au unit glasurile și
voinea, spunînd un rîspicat NU catastro-
fei termonucleare, un DA hotărît păcii
ca singura alternativă a vieții pe pla-
neta Pămînt.

Manifestațiile de masă în favoarea
păcii și împotriva unui război nuclear
pustiitor au devenit o constantă a vieții
internationale. Oameni de știință, parla-
mentari, lideri politici, muncitori și țā-
rani, organizații sindicale, mișcări pa-
cifiste au continuat, lună de lună, zi de
zi, sub diferite forme, să se pronunțe
pentru eliminarea oricărei amenințări la
adresa civilizației umane.

Ingrijorătoarele dimensiuni la care a
ajuns cursa înarmărilor, consecințele ei
incalculabile fac ca lupta pentru asigu-
rarea securității mondiale, pentru dezarm-
mare să devină azi problema centrală.
Fără eliberarea uriașelor resurse mate-
riale și umane pe care le inghit înarmă-
rile nu se poate imagina soluționarea
problemei grave pe care le creează
perpetuarea crizei economice, subdezvol-
tarea, menținerea și adîncirea decalaje-
lor dintre țările bogate și cele sărace.

Sînt încă, vii în memoria poporului
român ororile și suferințele pricinuite,
de două ori în acest veac, de cele două
mari conflagrații mondiale. De aceea, el
a învățat să prețuiască mult pacea, aspi-
rînd necontenit să trăiască în liniște și
securitate, spre a-și împlini mărețele
programe de dezvoltare economico-so-
cială pe care și le-a propus. Edificînd o
societate nouă, elaborînd și înfăptuînd
Programul de construire a societății so-
cialiste multilaterale dezvoltate și înaint-
ate spre comunism, România militază
în același timp pentru realizarea condi-
țiilor internaționale favorabile acestei
vaste opere cu caracter pașnic.

La fel ca și în celelalte domenii ale
activității interne și externe, poziția și
activitatea României socialiste în favo-
rea dezarmării, destinderii și colaborării
între popoarele din Europa și din în-
treaga lume s-au afirmat în acest an cu
cea mai mare vigoare. Au dobîndit un
conținut mai profund și o amploare fără
precedent în perioada de după Congresul

al XII-lea al partidului, aspirațiile po-
porului nostru spre pace și colaborare
găsindu-și în secretarul general al Partid-
ului Comunist Român, în președintele
Republicii un exponent strălucit și un
promotor înflăcărat, un adevărat OM al
păcii.

Programul de pace și dezarmare pre-
conizat de țara noastră pornește de la
coordonatele de bază ale concepției
României și președintelui Nicolae
Ceaușescu asupra salvărilor păcii și
înfăptuirii dezarmării, și în primul rînd
a dezarmării nucleare : garantarea secu-
rității și asigurarea echilibrului militar
nu pe călea creșterii cheltuielilor mili-
tare, a armamentelor și efectivelor ar-
mate, ci prin ajungerea la un nivel tot
mai redus al acestora, prin dezarmare
reală ; înscrierea dezarmării într-o largă
viziune politică de eliminare a forței și
amenințării cu forța în viața internațio-
nală și de soluționare a problemelor ce
pot apărea între state exclusiv pe ca-
lea tratatelor pașnice, de așezare a ra-
porturilor dintre state pe principiile le-
galității internaționale ; împletirea dezarmă-
rii cu străduințele consacrate rezol-
vării nevoilor economice și sociale
acute ale lumii contemporane, în primul
rînd ale țării în curs de dezvoltare ;
fundamentarea tratatelor în materie de
dezarmare pe participarea tuturor state-
lor ; mobilizarea în sprijinul dezarmării
a popoarelor, unirea eforturilor tuturor
forțelor sociale înaintate.

După cum este cunoscut, în august
1983, tovarășul Nicolae Ceaușescu a adre-
sat mesaje Biroului Politic al Comitetu-
lui Central al Partidului Comunist al
Uniunii Sovietice, tovarășului Iuri An-
dropov, precum și președintelui Statelor
Unite ale Americii, Ronald Reagan. Con-
ținînd propuneri de larg răsune internațio-
nală, ele exprimă atitudinea poporului
nostru față de posibilitatea trecerii la
amplasarea de noi rachete cu rază medie
de acțiune în Europa.

Noua inițiativă a tovarășului Nicolae
Ceaușescu, pretutindeni cunoscut ca un
militant de frunte pentru apărarea drept-
ului fundamental al oamenilor la viață,
se adaugă în mod firesc amplelor ac-
țiuni care au mobilizat întregul popor
român. Ne referim la marile demonstra-
ții, marșuri și mitinguri ce au avut loc
de la un capăt la altul al țării în fa-
voarea păcii, la Apelul cu 18 milioane
de semnături adresate sesiunii speciale
a O.N.U. consacrată dezarmării.

Suita acestor acțiuni de rezonanță pe
planul politicii interne și internaționale

se completează fericit cu Apelul pentru
dezarmare și pace al adunării reprezen-
tanților organizațiilor de masă și obștești
și al celorlalte organizații componente ale
Frontului Democrației și Unității Socia-
liste. „Susținem întru totul — se subliniază
în Apelul F.D.U.S. — poziția exprimată
de tovarășul Nicolae Ceaușescu în legă-
tură cu tratativele de la Geneva dintre
Uniunea Sovietică și Statele Unite ale
Americii și ne manifestăm speranța că
realismul și luciditatea, spiritul de înaltă
responsabilitate pentru viața și pacea po-
poarelor continentului și ale întregii lumi
vor învinge“. În interesul păcii și liniștii
pe planeta noastră, Apelul ne cheamă să
ne ridicăm cu toată energia împotriva
politicii de continuare a înarmărilor !

A urmat Apelul Marii Adunări Națio-
nale către parlamentele și parlamentarii
din statele europene, S.U.A. și Canada,
Declarația Comitetului Politic Executiv
al Comitetului Central al Partidului Co-
munist Român, Consiliului de Stat și
Guvernului Republicii Socialiste Româ-
nia. Toate acestea reprezintă o luare
de poziție lucidă, demersuri perseverente
pentru a opri turnura agravantă pe
care a luat-o în ultima vreme situa-
ția internațională ca urmare a părăsirii
de către cele două superputeri a trata-
tivelor de la Geneva și a hotărîrii
unor țări europene din blocul N.A.T.O.
de a admite amplasarea de noi rachete
pe teritoriile lor.

Intr-un moment de mare înălțare pa-
triotică, prilejuit de sărbătorirea a 65 de
ani de la fătura statului național uni-
tar român, președintele Nicolae Ceaușescu
a adresat din nou popoarelor lumii, fac-
torilor responsabili ai statelor, chemarea
României socialiste de a face totul pen-
tru pacea lumii. „Mai mult ca oricînd —
se subliniază în expunerea conducătoru-
lui partidului și statului nostru la adu-
narea festivă — este necesară întărirea
solidarității și colaborării tuturor forțe-
lor progresiste, antiimperialiste, a tutu-
ror popoarelor care se pronunță pen-
tru pace și colaborare. Avem ferma con-
vingere că stă în puterea popoarelor,
acționînd într-o deplină unitate, să
oprească cursul spre prăpastie, spre ca-
tastrofă al evenimentelor, să asigure
triumful rațiunii, să impună dezarmarea,
și în primul rînd dezarmarea nucleară,
să asigure pacea, libertatea și independen-
dență fiecărui popor, dreptul fundamen-
tal al oamenilor la existență, la viață“.

Avem dreptul să sperăm, să nutrim
convingerea că pacea va fi salvată,
că noi și copiii copiilor noștri vom avea
parte de zile însoțite, de liniște și cer
senin.

MIHAI STANESCU ■

O lucrare științifică fundamentală

În revista „Flacăra“ nr. 2, din 15 ianua-
rie 1982, semnalăm cititorilor apariția pri-
mului volum din tratatul de drept inter-
național public elaborat de dr. doc. Gri-
gore Geamănu, profesor la Facultatea de
drept din București, membru al Aca-
demiei de Științe Sociale și Politice. La sfîr-
șitul anului 1983, în Editura didactică și
pedagogică a apărut cel de-al doilea tom
al acestei lucrări fundamentale, intitulată
„Drept internațional public“.

Ca și în primul volum al tratatului său,
autorul realizează o amănunțită și apro-
fundată cercetare a materiei dreptului in-
ternațional public în epoca contemporană,
evidențînd cu rigurozitate transformările
calitative și cantitative de mare amploare
ale acestei ramuri de drept. Autorul relevă
că inovările de natură calitativă interve-
nite în dreptul internațional sub influența
forțelor noi, progresiste, ce se manifestă
cu tot mai multă putere în viața internațio-
nală, și-au găsit o largă reflectare în
noi norme juridice menite să apere valori
etice și sociale de importanță primordială,
cum sînt pacea, libertatea, dezvoltarea,
progresul, demnitatea persoanei umane.

În cele 600 de pagini ale volumului al
doilea al tratatului de drept internațional
public, prof. Grigore Geamănu izbutește
pe baza explorării practice și a unei lite-
raturi de specialitate de o mare diversita-
te, să pună în lumină aspectele relevante
pe care procesul de codificare și dezvoltare
progresivă a dreptului gînților le-a
introdus într-o materie aflată sub perma-
nenta incidență a luptei popoarelor pentru
edificarea unei noi ordini mondiale, întem-
eiate ferm și inderogabil pe normele
dreptului, justiției și echității. Școala ju-
ridică românească aduce prin tratatul
prof. Grigore Geamănu o contribuție ori-
ginală la aprofundarea teoretică a rolului
dreptului internațional în edificarea noii
ordini mondiale.

Unul dintre cele mai izbutite capitole
este cel referitor la rezolvarea diferende-
lor dintre state, în cuprinsul cărui este
pus în evidență locul preponderent pe

care-l ocupă negocierile. Autorul relevă
că, în condițiile lumii contemporane, com-
plexitatea problemelor ce trebuie soluțio-
nate pe cale pașnică implicățiile lor asu-
pra intereselor altor state, asupra păcii și
securității mondiale, nu fac decît să spo-
rească ponderea primordială a negocierii
diplomatice, în sistemul mijloacelor de
reglementare pașnică a diferendelor și
conflictelor dintre state.

Dezvoltări de mare însemnătate teoretică
și practică întîlnim în capitolul consacrat
dreptului internațional penal. În pa-
ginile acestui capitol, prof. Grigore Geamănu
valorifică, în lumina exigențelor
epocii noastre, tradițiile juridice romă-
nești, ilustrate între altele prin contribu-
ția lui V.V. Pella, jurist român de presti-
giu mondial, care definea dreptul inter-
național penal ca fiind „totalitatea regu-
lilor de fond și formă, care guvernează
modul de reprimare a acțiunilor comise de
state sau de indivizi, de natură să tulbure
ordinea publică internațională și armonia
între popoare“. În mod firesc, prof. Gri-
gore Geamănu acordă o atenție deosebită
crimelor contra păcii și contra umanității.
Printre acestea din urmă figurează geno-
cidul, crima de apartheid, folosirea arme-
lor nucleare și a altor tipuri de arme de
distrugere în masă. Pronunțîndu-se în fa-
voarea accelerării elaborării unui Cod al
crimelor împotriva păcii și securității
omenirii, prof. Grigore Geamănu se de-
clară partizan al tezei potrivit căreia a-
doptarea unui asemenea document ar da
finalitate eforturilor conjugate și luptei
organizate pe tărîm juridic împotriva cri-
melor internaționale, favorizînd înțelege-
rea reciprocă între popoare, stimulînd,
totodată, lupta comună contra agresivității
și militarismului. Semnalăm actualitatea
opinieii autorului, potrivit căreia „în con-
dițiile actuale Codul trebuie să țină seama
de cea mai înfricoșătoare amenințare pen-
tru omenire : războiul atomic. El trebuie
să prevadă că folosirea armei termonucle-
are reprezintă în sine un mijloc barbar de
distrugere în masă, o crimă contra uma-
nității“. (pag. 567)

Întreaga lucrare a prof. Grigore Geamănu
este un patetic apel științific și u-
manist pentru domnia dreptului în rapor-
turile dintre toate statele. Materializarea
acestui obiectiv suprem postulează acțiuni
unite din partea tuturor forțelor progre-
siste, ale tuturor popoarelor, pentru pace

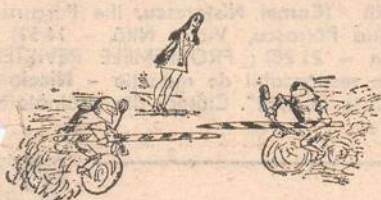
și dezarmare, pentru respectarea principi-
ilor fundamentale ale dreptului gînților,
în relațiile dintre toate statele lumii.

Este neîndoielnic că afirmarea principi-
ilor și normelor dreptului internațional
contemporan, punerea în valoare a dez-
voltării sale progresive sub incidența
transformărilor innoitoare pe care le par-
curge, eficiența reglementărilor pe care le
instituie pentru cele mai diverse capitole
ale cooperării internaționale, contribuția
sa reală la soluționarea problemelor glo-
bale ale umanității nu pot fi separate într-o
analiză științifică și realistă de ten-
dințele opuse, de contradicțiile ce domină
viața internațională, de lupta dialectică
dintre vechi și nou. În acest context, de o
deosebită importanță este propunerea for-
mulată de România privind elaborarea u-
nui Cod de conduită cu caracter univer-
sal, care să statuteze drepturile și îndatu-
ririle fundamentale ale statelor. Această
propunere se înserează organic în iniția-
tivele României cu privire la îmbunătățirea
și democratizarea activității Organiza-
ției Națiunilor Unite, la întărirea rolului
său în realizarea colaborării între toate
statele, fără deosebire de orînduire so-
cială, a unei lumi mai bune și mai drepte,
a unei păci trainice.

Propunerile și inițiativele românești, ac-
țiunea consecventă și neobosită a Romă-
niei pentru apărarea legalității internațio-
nale în raporturile dintre toți membrii
comunității internaționale își găsesc o
amplă reflectare în paginile tratatului de
drept internațional public, semnat de prof.
dr. doc. Grigore Geamănu. Prin profun-
zimea analizei, prin întinderea și varieta-
tea documentării, prin logica argumen-
tării politico-juridice, prin claritatea stilu-
lului, prin capacitatea remarcabilă de sin-
tetizare a unei vaste materii, lucrarea
prof. Grigore Geamănu se impune ca o
operă de studiu și referință fundamentală,
care îmbogățește literatura de specialitate,
asigurînd, totodată, școlii juridice romă-
nești un loc de cinste în dialogul mondial,
de înaltă responsabilitate, privind căile de
promovare și apărare a dreptului la pace
și la viață ca valori supreme ale întregii
umanități, valori care alcătuiesc însăși ra-
țiunea de a fi a disciplinei dreptului in-
ternațional public, deschisă spre lume
și om.

IOAN VOICU ■

Lumea se amuză

După „Panorama“ — Polonia

● După 14 spectacole, publicul prahovean este publicul campion al Cenaclului Flacăra ●

Filipa... de Ia... : o sală de oameni crescuți în cultul muncii și al artei

Fotografie de VICTOR RADULESCU ■

Basorelief de Mizil

Localitatea : Mizil, 10 ianuarie 1984,
orele 18, sala Casei de cultură.

Număr de spectatori : 1 000.
Calitatea spectacolului : foarte bună.
Atmosfera : reținuță la început, s-a
transformat treptat într-o sărbătoare a
spiritului tânăr.

Noutăți : no-ăm cu bucurie revenirea (e
drep), doar pentru o seară), la această
manifestare a cenaclului, a actriței Adam
Erzsebet.

Aportul organizatorilor : foarte bun.

După un drum greu, prin ninsoare și
ceață, am ajuns pe scena din Mizil la
timp. Organizatorii făceau eforturi încă
pentru a-i ajuta măcar pe aceia care
aveau bilete să ajungă în sala arhiplină.
Spațiile ferestrelor erau tablouri vii, ba-
soreliefuri mișcătoare pulsând de viață.
Chiar și pe pereți, prin te miri ce pro-
cedeu, prin analogie cu plantele agăță-
toare, stăteau cite unii în poziții dintre
cele mai curioase. Și cu toate acestea,
„Iancu la Tebea”, semnalul cenaclului, este
primit cu un fel de stăciune ce ne de-
termină să ne gândim la faptul că n-am
mai fost de multă vreme în această loca-
litate. Dar chiar dacă nu și-au desfășurat
glasurile imediat în cîntec, aplauzele și
strigătele de bucurie, prin care aveau să
ne răsolătească din plin, ne-au liniștit cu-
rînd. Dinu Olărașu, Vali Gereș (purtînd
și-n această seară „Căciula”), Arpad Do-
mokoș au pregătit publicul pentru intil-
nirea cu exuberantul Cristian Minculescu,
alături în această apariție a sa Trupeii
„Totuși”. Primim în continuare bilete din
afară în care ni se cere să facem ceva
pentru cei aflați acolo. Din păcate, sala
aceasta nu mai avea cum să-i încapă.
Nicolae Cenani, mai inspirat astăzi ca ori-
cînd, face un număr mare. De la acest
moment încolo seara avea să devină subli-
mă. Ovidiu Haidu a trecut cu bine proba
muzicală la care l-a sîmpus inspirata idee
a conducătorului cenaclului. Pe rînd, a
trecut cu a sa „Puștoaică” prin tonalități
succesive, de la bariton la sopran, stîrnind
tuturor bună dispoziție. Ce-ar mai fi putut
urma după acest moment ? „Ioane, Ioane”
și ultima amintire a răcelii inițiale este
spulberată în „furia” entuziasmului. Re-
luăm cîntecul făcînd loc pe rînd bărbă-
ților și femeilor din sală pentru a cînta
refrenul. Am aflat astfel că timiditatea
este aici un substantiv... de gen masculin.
Surprindem un avlaudabil gest. În mo-
mentul în care Alexandru Zărnescu era
ocupat cu pregătirea unei piese pentru
seara aceasta, Marius Bațu l-a înlocuit cu
strălucire nesfiindu-se să fie acompania-
tor al altor colegi. El însuși învățase asta
de la Alexandru Zărnescu și din întreaga
atmosfera de colegialitate instaurată de
spiritul cenaclului. „Trupa din Nord” ne
reduce în sufletele zăpada fierbinte a dra-
gostei de țară : „Lumineze-ne zăpada /
Care mistuie Carpații / Lumineze-ne ză-
pada / Care cade pentru alții” transfor-
mată într-un argument al dragostei pen-
tru oamenii locului : „Lampa cerului să-și
stîngă / Pe Muntenia fitilul / Lumineze-ne
zăpada / Care mistuie Mizilul”.

O apariție care a făcut plăcere tuturor
a însemnat recitalul plin de nerv al actri-
ței de la Teatrul Național din Tîrgu Mu-
reș, Adam Erzsebet. Am notat în acest
recital complex de poezie, muzică și miș-
care o noutate, „Lacul”, un cîntec de Sa-
rosi Endre pe versurile lui Mihai Emi-
nescu. Momentele de maximă tensiune
emoțională au continuat cu micuța Sorina
Hasegan. Imaginea mișcării mici stringînd
cu putere microfonul, după ce cu numai
cîteva momente înainte lăsase din aceeași

mină păpușa, îmi pirjolește sufletul de
dor de-acasă. Rockul și poezia au fost la
fel de bine primite. Adrian Păunescu a
răspuns cererii exprimate din public de
a recita „Presimțămînt”, apoi „Pacient”.
Am fi dorit să programăm după aceste
momente „Dor de Eminescu”, dar inter-
venția colorată și pitorească a unui per-
sonaj coborît parcă din scrierile lui Ion
Budai-Deleanu ne determină să schimbăm.
Îi asortăm deci culoarea galbenă a sub-
marinului bine știut, căci „noi sîntem acea
sumă de valori care atunci cînd nu pot
cînta Dor de Eminescu cîntă Submarinul
galben”. Virful serii l-au dat momentele
acordate muzicii folk(lorice), muzicii de
geniu a poporului nostru. Sirba și hora
au adus în spațiul acela izul sărbătorii
revărsate de trecerea alaiului de nuntă,
convîngîndu-ne de locul și rostul prezen-
ței creației populare în viața oamenilor.
Oameni care plecau în schimbul III au
cerut să reasculte succesele serii, „Ioane,
Ioane” și „Sanie cu zurgălăi”. Acceptăm
în ideea că arta trebuie să tonifice oam-
enii nu doar pentru schimbul I, II și
III, dar și pentru schimbul vieții pregă-
tindu-i pentru toate ale ei. Avem să în-
cheiem, după ore de înaltă trăire, prin
cîntecele noastre de pace, o seară de o
intensitate deosebită la sfîrșitul căreia
simteam doar atît : dorința de-a o lua
de la capăt.

CONSTANTIN DRAGOMIR ■

A doua seară mare la Ploiești

Localitatea : Ploiești, 11 ianuarie 1984,
orele 18, Sala Sporturilor „Victoria”.

Număr de spectatori : 6 000.
Calitatea spectacolului : foarte bună.
Noutăți : au revenit Ștefan Hrușcă și
Vasile Șeicaru. Au debutat Elena Mănea,
Sandel Bălan, Cristian Bucătaru, Nicola
Mazilu, Alina Munteanu. Au revenit,
pentru o seară, surorile Alice și Ioana
Ionescu.

Atmosfera : la început foarte bună, a
scăzut la un moment, partea a doua
fiind la nivel ce-or 100 de puncte pe
care le-a primit Ploieștii.

Aportul organizatorilor : impecabil,
impecabil, impecabil.

Cum a început cea de-a doua seară la
Ploiești, toți membrii cenaclului au pri-
mit în dar, din partea publicului ploieș-
tean, panglici tricolore cusute în formă
de „L”, simbolul cenaclului, crezul nos-
tru, semn îndrăgît de tineri și de bă-
trîni, prescurtare a celor trei mari idei
care constituie telul vieții : Lumină,
Luptă, Libertate. Am prins tricolorul în
dreptul inimilor și astfel am cîntat cîn-
tecele noastre de pace, de dragoste de
țară. Din mînunchiul de cîntece închi-
nate țării și libertății noastre, „Să fie
pace-n lume” interpretat de Carmen An-
ta și „Cîntecul lui Ștefan cel Mare” cu
Sorina Hasegan și Adrian Păunescu au
cunoscut cea mai puternică participare.

În orașul lui Nichita Stănescu, cele
mai emoționante momente, cele mai
calde s-au întimplat atunci cînd poetul
Adrian Păunescu împreună cu Vali Șer-
ban și Alexandru Zărnescu au readus în
sufletele noastre fiorul, poeziei lui George
Bacovia și a lui Mihai Eminescu.
„Oda în metru antic” de Mihai Eminescu,
recitată de Adrian Păunescu, a sunat
mai puternic, mai înspăimîntător, mai
purificator aici, de unde au plecat fără
întoarcere pașii lui Nichita. „Nu credeam
să-nvăț a muri vreodată”. Iată cum o
sală de sport, cu 6 000 de oameni în ea,
poate deveni în fața artei, în fața me-
sajului ei care în cazul de față vine de

peste 100 de ani, mai sublimă, mai inti-
mă decît cea mai pretențioasă sală de
concerte. Iar în Ploiești mai ales, spiri-
tul lui Caragiale, al lui Nichita Stănescu
au lăsat amprente puternice în conștiin-
ța oamenilor.

O sală cu un nivel atît de ridicat, un
public atît de elevat, cum dealtfel am
intîlnit în toate localitățile județului
Prahova, un public atît de expansiv,
uneori și la propriu și la figurat, la ora
10 și 40 de minute este „nevoit” să
afle că au primit cele 100 de puncte
atît de mult dorite de oricare oraș al
țării în frumoasa competiție a bunei re-
ceptări și participări, a deplinei înțele-
geri a mesajului transmis de scena Ce-
naclului Flacăra. „Vă voi anunța o veste
zguduitoare — în sală se face brusc li-
niște — duminică la orele 18 Cnaclul
Flacăra va susține un nou spectacol în
Ploiești”. Ce a urmat după această știre,
în Sala Sporturilor „Victoria”, este lesne
de închipuit. În aceste condiții, nu am
avut ce face, am fost nevoiți să conti-
nuăm spectacolul ce devenea, cu fiecare
moment, mai frumos, mai înalt.

Și dacă organizarea impecabilă a sprî-
jinit concret bunul mers al spectacolu-
lui, nu putem uita și aportul colegilor
noștri din echipa tehnică, echipă unită-
ră, funcționînd la același nivel cu scena.
Trecînd aici numele lor — Roland Pan-
tel, Sandu Petre, Costel Ionescu, Cris-
tian Nemuc, Victor Rădulescu — nu fa-
cem decît să le aducem mulțumirile
noastre colegiale. Scriam în caseta că au
revenit în rîndurile noastre Ștefan Hruș-
că și Vasile Șeicaru. Au revenit după o
absență de 10 zile pe scena cenaclului,
finindu-se cont de faptul că erau doi
dintre oamenii în care cenaclul, Adrian
Păunescu, au investit enorm, doi dintre
cîntăreții de virf ai generației tinere,
activitatea lor bogată contrabalansînd
micile lor uitări.

Cel mai frumos spectacol la sat a avut loc la Valea Doftanei

Localitatea : Valea Doftanei, 12 ianu-
arie 1984, orele 17,40, sala Căminului cul-
tural.

Număr de spectatori : 1 000.
Atmosfera : excepțională.
Calitatea spectacolului : foarte bun,
desfășurat într-o atmosferă de intimitate
proprie sezătorilor de iarnă.

Noutăți : Sorina Hasegan a interpretat
în premieră cîntecele grecești „Maria” și
„În cartierul de sus”.

Unfi își pregăteau chitarele. Alții
la bufet, alții în jurul tablei de sah,
se auzi vocea poetului Adrian Păune-
„Gong !” Uluiți, în viteză, într-un
vom intra în scenă, începînd specta-
cu 20 de minute mai repede. Și ace-
din respect pentru o sală umplută și
refuz, care aștepta prima intîlnire
istoria comunei cu Cnaclul Flacăra.
mosfera s-a incins repede în sala C
nului cultural, astfel că la 6 fără 5
nute cîntecul lui Valeriu Penis
„Viitorul” este preluat fantastic de
cei prezenți. Spectacolul de la V
Doftanei a continuat șirul speco-
de bună calitate din această stag
prahoveană, „cea mai caldă și în
stagiune din toți anii cenaclului”,
cum spunea Adrian Păunescu. T
doar puțin de ora 6 și cîntecul „Căc
înregistrează cea mai bună recepție
partea publicului. Nu va trece o oră
cîntecele interpretate de Carmen
A sint atît de bine reluate de sală,
poetul Adrian Păunescu e nevoit să
cunoască cel de-al doilea record al
rii : cîntecul său „Toate femininele
pace” cîntat cel mai bine din într-
sa istorie. Dealtfel, am văzut la t
cîntecele de țară, de pace un mod
fi reluate cu putere, cu sănătate,
ne-a trimis cu gîndul la gosoada
acestei mari comune, oglinda fide-
acestor minunați oameni. Cîntînd
Arpad Domokoș, precum un uriaș
„Noi aici sîntem o țară / Unică și
lenară”, publicul din Valea Doftanei
a făcut altceva decît să repete crea-
care i-a stăpînit de-a lungul istorie
pămînturile natale. Credință și mai a
că în vremuri de pace, căci așa cum-
nea ”tovarășul Nicolae Ceaușescu
excepțională intuiție — pacea și pa-
merg împreună, nu există pace prin
criticarea independenței naționale ;
înțelegem pacea ca o relație între
libere și suverane — de aceea spu-
împreună cîntece de pace și cîntece
patrie.

Marele succes pe care-l înregistră
cîntecele „Ioane, Ioane” și „Sar-
aici, ca în toate sălile pe unde am
în acest ianuarie, precum și cele
vechi cîntate în cenaclu „Foae v
spic de piine” și „Săracă inima
demonstrează încă o dată apetitul tin-
tului din România pentru muzica pe
lară de calitate. Alături de aceste
tece, cîntecele din repertoriul inte-
tional, de mare succes, sînt primite
Valea Doftanei cu aceeași egalitate,
cum îi stă bine unui om deplin sti-
pe cultura sa și cu deschidere către
universală. „Niciodată nu-i prea tî-
niciodată nu-i prea mult — suneau
— să ne rugăm pentru părinții nos-
Daci, Ștefan Hrușcă cu „Rugă pe-
părinți”. În recitalul său, roul cîntec
versurile poetului A.P., „Gînd de ian-
vine ca o nouă limpezire a sufletu
uman.

Superbă seara de la Valea Doftan
Privînd sala înțesată, oamenii care
teau cum puteau, cei de la balcon
nîndu-se parcă de tavan, cu pereții u
ziți de căldură, cu picături de con-
care se prelineau parcă după o pl-
strănsică, emoționați de felul în care
desfășura spectacolul ne gîndeam
Adrian Păunescu a și mărturisit-o
„aici în munții Carpați în nordul M
teniei s-a petrecut în această seară
mai frumos spectacol la sate, din înti
ga istorie a cenaclului”. Pentru tîria

(Continuare în pag. 14)

UDUC BERTZ

Programul Cnaclului

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C.
și revista Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu, își continuă turneul prin
țară după următorul program :

Vineri, 20. orele 18, Vaslui — Sala Sporturilor
Sîmbătă, 21. orele 18, Roman — Casa de Cultură
Duminică, 22. orele 18, Suceava — Casa de Cultură
Luni, 23. orele 18, Botoșani — Casa de Cultură
Marți, 24. orele 18, Iași — Sala Sporturilor

Noi ne-am gîndit să organizăm acest turneu al capitalelor de județe. De la
județul Neamț ni s-a spus că ar fi bine să facem spectacolul la Roman, ceea ce
vom și face.

Flacăra. Redacția : București, Piața Scintei 1, căsuța poștală 3 312, cod 71 341. Telefoane : 17 60 10, 17 60 20. Interioare : PROBLEMELE OMULUI (Răzvan Bărbulescu,
Marga Nedelea, Mihai Stănescu, Emanuel Valeriu, Georgeta Ștefănescu — 25 42, 21 30 ; audiențe — 25 58) ; PROBLEMELE DEZVOLTĂRII (Cornel Nistorescu, Ilie Purcaru,
Nicolae Grigore, Ion D. Goia, Dumitru Constantinescu — 25 66) ; PROBLEMELE CULTURII (George Arion, Adrian Dohotaru, Horia Pătrașcu, Victor Niță — 14 57) ;
PROBLEMELE NOULUI (Ovidiu Ioanîțoia, Oprea Georgescu, Liviu Timbus, Lionel Nițescu, Constantin Balaciu, Margareta Mureșan — 21 28) ; PROBLEMELE REVISTEI
(Dorin Gherghinescu, Dan Bărlădeanu, Constantin Dragomir, Elena Ghera, Sorin Postolache — 21 23, 25 69, 20 72, 14 53) ; secretar responsabil de redacție — Nicolae
Cristache — 21 43 ; redactor șef adjunct — Nicolae Arsenie — 21 24 ; redactor șef — 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scintei”. Cititorii din străinătate
se pot abona adresîndu-se ILEXIM — Departamentul Export Import Presă, P.O. Box 136—137, telex 11 226, București, strada 13 Decembrie.

**Și, dacă vreți, prieteni, să ne gândim mai bine
Ce a făcut din clipa când cirna-n mâini a luat,
El și-a păstrat blîndețea și milă, omenia,
Și-n faptele de arme e cel dintîi soldat.**

**„Căci dintr-a lumii deasă
pădure de stindarde,
Nici unul pentru dînsul
ca tricolorul nu-i!”**

Una dintre cele mai tulburătoare imagini fotografice îl reprezintă pe secretarul general al partidului nostru în seara zilei de 30 decembrie 1947 votind în noul parlament revoluționar al țării pentru republică. E o imagine fixată de memoria aparatului de fotografiat pentru totdeauna, o imagine în care secretarul general de astăzi al partidului purta pe chip expresia unei mari fericiri, a unei mari iluminări interioare, ca și cum pe fața sa se putea citi bucuria întreagă a unei istorii de lungi frământări și de zăbucim, visarea cea mai adîncă a generațiilor de români de a face din țara lor o republică a oamenilor muncii. De gestul acela suprem al votului pentru republică secretarul general al partidului nostru s-a pregătit din cea mai fragedă copilărie, s-a simțit chemat să refacă echilibrul distrus al unei lumi în delir, împărțită înjust între clase și măcinată de oribile inegalități sociale, de nedreptăți paroxistice, bintuită de mari agresiuni împotriva firii, de măceluri mondiale. Viața sa a fost de la început pusă sub semnul unei stele care i-a luminat copilăria grea prin hățiturile inspăimîntate ale timpului, existența sa a fost încă din cea mai pură copilărie, după martorii vremii, una de călăuză. O călăuză neînfricată în nopțile întunecate prin pădurile satului său, sub steaua care a răsărit pentru a-i lumina speranța, spre care a durat prin timp un drum imens, aproape cosmic, și care este steaua fericirii. A fost întotdeauna preocupat de fericire pentru că a înțeles cit de nenorocit a fost acest popor de-a lungul vremilor, în disputa atîtor interese și cotropiri. Ochii săi din primele imagini ale copilăriei poartă în lacrima lor lăuntrică lumina acelei stele a speranței, luceafărul vieții sale angajate din primii ani de luciditate pe drumul edificării unei vieți fericite, eliberate de constrîngerile tragice ale societății împărțite pe clase, răzbutate de nedreptățile suferite de toate generațiile de dezmoșteniți ai sorții. A străbătut treptele formării sale ca revoluționar de profesie, asumîndu-și un destin de sacrificiu, de luptă, un destin eroic, angajîndu-se de la început, definitiv, în prima tranșee a vieții politice, din nobila aspirație de a face din politică istorie, istorie la zi, de a transfigura la scara unu pe unu a realității o filozofie constructivă, o filozofie care transformă lumea în chip concret încercînd să-l facă pe om fericit. Tovarășii săi de luptă depun mărturie despre memoria sa fabuloasă și despre puterea neșăuită de a învăța rapid, temeinic, în școlile ilegale ale partidului, în periculoasă clandestinitate, sub amenințarea fronturilor care se rup, a bombardamentelor și dezastrelor siguranței. Prin tot ceea ce a făcut, prin toate gesturile existenței sale, secretarul general al partidului nostru s-a pregătit să trăiască în sensul viitorului. A dorit o Românie republicană și a avut fericirea să se afle printre cei care au impus acest destin al ei. A dorit o Românie eliberată de tensiunile nefirești ale luptei dintre clase și a lucrat pentru egalitate și dreptate socială, înfrîntînd o societate edificată pe etică și echitate socialistă. A visat o Românie fericită și iată-l frîmîntat clipă de clipă de destinele acestei fericiri într-o lume binuită de crize morale și sociale, de tensiuni politice catastrofale. Un om al păcii și înțelegerii între popoare, un militant pentru armonie și echilibru între popoarele lumii. Sensul suprem al întregii sale existențe este fericirea țării sale și a concetățenilor săi. Dar nu o fericire paradisiacă, ci o fericire creatoare, a muncii libere, a conștiințelor devotate, a lucidității vizionare, a demnității.

Din prima clipă a venirii sale la cirna partidului și statului a luptat pentru repunerea istoriei noastre în drepturile ei. Secretarul general al partidului a redat istoriei noastre dimensiunile ei reale și în primul rînd adevărurile ei fundamentale. Mai presus de orice, prin sufletul său fluturător liber stindardul țării sale. Învaluit în faldurile acestui stindard a muncit epuizant, titanice, clipă de clipă în cei cincizeci de ani de activitate revoluționară, a mers în împinerea istoriei, s-a întîlnit cu milioane de oameni ai muncii, a stat de vorbă cu ei înțelept, deschis, generos, i-a îmbrățișat, le-a urat multe succese și sănătate în muncă și în viață, a pus piatra de temelie a multora din edificile socialismului românesc, a străbătut mări și țări cu soliile de pace încredințate de poporul său, a vorbit de la tribuna celui mai înalt forum politic al lumii, în plenul Organizației Națiunilor Unite. Este omul pe care l-am văzut sărutînd cu ochii scîldați în lacrimi stindardul țării sale. Pentru că mai presus de orice viața sa se confundă cu frîmîntările și grijile țării sale. Lucid în fața greutăților prin care trecem, frîmîntat de împlinirile noastre dar și de neîmpliniri, el caută mereu soluții pentru a pune de acord lumea cu visul, pentru a-i face pe oameni fericiti și trăiește profund zăbucimul nostru, al tuturor, în miezul furtunilor acestui veac paradoxal. Din acest punct de vedere secretarul general al partidului este omul care sintetizează suprem destinul nostru în existent. Un destin de luptă și neatințare, de muncă și speranță.

ADRIAN DOHOTARU

ei în spirit revoluționar, patriotic, pregătirii temeinice a schimbului de miine al constructorilor socialismului și comunismului. Cel care și-a început ucenicia revoluționară, drumul eroic al revoluționarului de profesie încă din cei mai tineri ani s-a preocupat și se preocupă îndeaproape de problemele tineretului, de formarea sa pentru muncă și viață, avînsind teze de înaltă generozitate, indemnuri înflăcărâte, în spațiul cărora tineretul României se regăsește cu tot ce are mai bun, mai nobil, cu marile sale aspirații de afirmare a personalității în opera de construcție socialistă, de slujire a cauzei partidului și poporului.

Totodată, tovarășul Nicolae Ceaușescu este creatorul unor teze de recunoscută valoare privind schimbările ce au și vor avea loc în lumea contemporană. Pornind de la experiența țării noastre în ceea ce privește dezvoltarea societății socialiste românești, analizată în legătură dialectică cu tendințele și exigențele evoluției sistemului internațional, de la cunoașterea și studierea ampler transformări revoluționare naționale și sociale care au loc în lume, de la realitatea afirmării tot mai puternice a maselor largi populare, a popoarelor în determinarea cursului politicii internaționale, **președintele României este autorul unei politici externe active și dinamice, a cărei promovare cu consecvență și strălucire, prin acțiuni și inițiative de rezonanță internațională, a impus România, prestigiul ei în conștiința umanității.** Tezele sale cu privire la noua fază a crizei sistemului capitalist, la inevitabilitatea înlăturării vechilor raporturi de dominație și asigurare și înlocuirea lor cu raporturi întemeiate pe echitate, pe dreptul fiecărui popor de a fi pe deplin stăpîn pe destinele sale, cu privire la principiul coexistenței pașnice între țări cu orînduirii sociale diferite, la consolidarea cursului spre destindere și colaborare, la soluționarea pe cale pașnică a litigiilor dintre state, a tuturor marilor probleme care confruntă omenirea, cu privire la noua ordine economică și politică internațională, la creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite și al altor organisme internaționale, la rolul tot mai crescînd al țărilor în curs de dezvoltare și nealiniate; conceptele sale privind suveranitatea și independența deplină, egalitatea în drepturi, neamestecul în treburile interne și avantajul reciproc, renunțarea la folosirea forței și la amenințarea cu forța; conceptele cu privire la înalta răspundere istorică ce revine țărilor socialiste în promovarea acestor principii, precum și inițiativele destinate întăririi securității și colaborării pe continentul european, lichidării subdezvoltării și decalajelor uriașe care separă țările lumii prin schimbarea vechilor relații interstatale și înlocuirea lor cu o politică nouă, de deplină egalitate în drepturi dintre toate statele lumii — ca o legitate a dezvoltării sociale — au impus în conștiința umanității personalitatea unui mare om politic, ineztrat cu o rară capacitate de discernămint și remarcabil spirit analitic. După cum ideile, avansate cu o exemplară consecvență, vizînd înlăturarea dezarmării generale, și în primul rînd a dezarmării nucleare, demersurile ferme în vederea înlăturării acestui deziderat vital, poziția de înalt realism cu privire la hotărîrea de amplasare în Europa a noulor arme nucleare, inițiativele organizării unor mari manifestări pentru pace și prietenie între popoare au aflat un larg ecou pe toate meridianele planetei. Apelul său înalt-responsabil și-a făcut drum spre conștiința lumii, tot mai acut pătrunsă de adevărul — atît de răspicat rostit de președintele României — potrivit căruia activitatea fiecărui guvern, a fiecărui stat, a fiecărui conducător politic va fi judecată de omenire nu după vorbe, ci după fapte, după energia cu care militează pentru eliberarea popoarelor de povara chel-tuicilor militare, de cosmarul unui nou război mondial nimicitor, pentru făurirea unei lumi a păcii și securității, a bunăstării și fericirii tuturor popoarelor.

Un loc distinct în concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu, în ceea ce cu legitimitate îndreptățim numim „doctrina Ceaușescu”, îl ocupă ideile avansate cu privire la **rolul deosebit al partidelor comuniste și muncitorești, al celorlalte forțe progresiste, democratice și antiimperialiste în viața contemporană.** Politică partidului nostru de întărire continuă a relațiilor de prietenie, colaborare și solidaritate cu partidele comuniste și muncitorești din întreaga lume, de intensificare a relațiilor de colaborare cu partidele socialiste și social-democratice, cu partidele de guvernămînt din țările în curs de dezvoltare, cu alte partide și organizații revoluționare, progresiste, democratice, în vederea întăririi unității și solidarității tuturor acestor forțe, a colaborării lor active pentru promovarea idealurilor și aspirațiilor înaintate ale tuturor popoarelor, precum și ideile prin care militează pentru realizarea unei unități de tip nou între toate partidele comuniste și muncitorești, pentru respectarea dreptului fiecărui partid de a-și stabili de-sine-stătător linia politică, strategia și tactica revoluționară, de a aborda în mod creator problemele revoluției și construcției socialiste se constituie în contribuții de larg interes teoretic și de evidentă însemnătate practică, dovedind **spiritul creator, realist, constructiv în care abordează secretarul general al partidului cele mai complexe probleme ale vieții politice contemporane.**

Punînd la baza activității lor internaționale asemenea principii și teze, izvorite dintr-o profundă cunoaștere a realității și legităților dezvoltării sociale, partidul, statul nostru desfășoară cu strălucire și consecvență o politică externă dinamică, realistă, al cărei inspirat etitor și neobosit promotor este tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Prin activitatea inepuizabilă pusă în slujba cauzei socialismului, democrației și păcii, prin angajarea plennară în sfera raporturilor internaționale și spiritul nou pentru care militează, cu prestigiu și consecvență, în vederea soluționării problemelor tot mai complexe ce se ridică în fața umanității, printr-o prezentă a României dintre cele mai dinamice în rîndul forțelor înaintate de pretutindeni, pentru efectuarea unor pași efectivi pe calea dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare, pentru edificarea unui sistem trainic de securitate în Europa și în lume, pentru asigurarea libertății, neatințării și demnității naționale a tuturor popoarelor, tovarășul Nicolae Ceaușescu este considerat, pretutindeni, ca un mare om al păcii, ca o personalitate predominantă a vieții politice internaționale.

Prin tot ceea ce a făcut și face pentru binele poporului său, pentru pacea lumii, prin uriașa sa activitate organizatorică desfășurată în fruntea partidului și a țării, prin strălucitele sale inițiative de pace și colaborare, secretarul general al partidului, președintele României socialiste, **tovarășul Nicolae Ceaușescu, se înfățișează partidului, țării și lumii întregi ca un mare om politic, ca un mare conducător, ca un demn continuator al tradiției celor mai ilustre personalități ale poporului nostru, numele său identificîndu-se — în conștiința poporului român și în conștiința lumii — cu însuși numele țării, al României socialiste.**

**UN NUME AȘEZAT ÎN PRAGUL
DE SĂRBĂTÔARE AL TUTUROR
INIMILOR ȚĂRII**

Societatea românească de astăzi se înfățișează, prin realizările sale, ca o societate omogenă, în care unitatea dintre toate clasele și păturile sociale ce alcătuiesc orînduirea noastră socialistă a devenit tot mai puternică, constituind certitudinea supremă a prezenței și viitorului socialist al patriei.

Pe fondul noilor prefaceri revoluționare din țară au sporit, ca urmare a preocupării directe a partidului, a secretarului său general, tovarășului Nicolae Ceaușescu, atribuțiile sindicatelor, organizațiilor de tineret și femei, ale celorlalte organizații obștești în viața societății, s-au dezvoltat raporturile de colaborare, frăție și solidaritate între toți oamenii muncii din România socialistă, fără deosebire de naționalitate. Frontul Democrației și Unității Socialiste, cel mai larg și mai reprezentativ organism al democrației noastre, asigură, sub conducerea partidului, participarea activă a întregului popor la rezolvarea problemelor majore ale statului nostru socialist, la conducerea societății.

Partidul a găsit în cei mai fertili ani din istoria țării, anii de după Congresul al IX-lea al partidului, datorită laborioasei, strălucitei activități teoretice și practice desfășurate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, puterea de a soluționa probleme dintre cele mai complexe, de a canaliza și uni energiile maselor, a le valorifica în măreața operă de construcție socialistă. Și aceasta tocmai pentru că nu s-a rupt nicodată de popor. Pentru că, urmînd îndemnul vizionare ale secretarului general al partidului, partidul a știut să-i atragă în rîndurile sale pe fiii cei mai buni ai clasei muncitoare, ai tărînimii, ai intelectualității, să atragă de partea sa forțele cele mai înaintate ale societății. Pentru toate acestea, pentru marele exemplu de patriotism, de devotament pentru cauza patriei, a socialismului pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu îl dă întregii țări, poporul român vede în partidul comunist exponentul unic al năzuințelor sale fundamentale, chezașul victoriilor sale de miine, urmîndu-l cu fidelitate, cu nețărmurită încredere și devotament.

Partidul, țara, poporul au în frunte un mare și încercat conducător. Un conducător care s-a identificat în cel mai înalt grad cu idealurile și aspirațiile maselor. Un conducător pentru care este mereu actuală lecția de permanență a istoriei, care știe că poporul l-a urmat întotdeauna pe acei fii ai săi ce s-au dovedit a fi luptători exemplari pentru afirmarea deplină a personalității umane, pentru asigurarea demnității și progresului patriei.

Ridicat din rîndurile poporului, cel care pornea dintr-o familie de oameni cinștiți și drepti, de tărani, spre orăș și se înrola de foarte tînăr în rîndurile luptătorilor revoluționari ai clasei muncitoare, ale partidului, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, este marele, supremul exemplu pentru toți fiii patriei, prin hotărîrea și voința cu care acționează ca România să se inscrie ferm pe traiectoria progresului, a civilizației socialiste, așa cum o atestă și istoricele hotărîri adoptate la Conferința Națională a partidului. Este deosebit de semnificativ faptul că pentru tovarășul Nicolae Ceaușescu legătura continuă cu poporul — fapt ce este relevant și de numeroasele vizite de lucru în toate județele patriei — constituie o sursă continuă de vitalitate, de regenerare a forțelor, de dezvoltare a capacității sale de acțiune.

Pentru toate marile sale înlăturiri din anii lumenosi care au urmat Congresului al IX-lea al partidului, poporul nostru își exprimă întreaga sa prețuire, dragoste și recunoștință față de cel mai iubit fiu al său, a cărui activitate, în fruntea partidului și statului, constituie marea certitudine și luminosul indemn la fapță creatoare pentru toate conștiințele țării.

Înminarea titlului de onoare suprem, „Erou al Republicii Socialiste România”, tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu la aniversarea a șase decenii de la făurirea P.C.R. reprezintă tocmai expresia dragostei profunde pe care partidul, poporul le poartă secretarului general al partidului, tovarășei sale de viață, de muncă și luptă pentru cauza demnității și libertății celor ce muncesc, pentru dezvoltarea continuă și înflorirea multilaterală a patriei, pentru triumful idealurilor păcii și socialismului în lume.

Nicolae Ceaușescu: un om a cărui viață s-a împletit strîns cu lupta eroică, cu activitatea glorioasă a partidului comunist.

Nicolae Ceaușescu: un om, un conducător merit unei epoci istorice a țării sale, un mare făuritor de istorie nouă, socialist, un luptător neobosit pentru triumful cauzei păcii și prieteniei între popoare, personalitate proeminentă a mișcării comuniste și muncitorești, a lumii contemporane.

Nicolae Ceaușescu: un mare om politic, un luminat patriot pe care avîndu-l în frunte, partidul, poporul privesc încrezători spre viitor, acționează în strînsă, indisolubilă unitate pentru a întîmpina cu noi și mărețe înlăturiri socialiste cea de-a 40-a aniversare a eliberării patriei și cel de-al XIII-lea Congres al partidului.

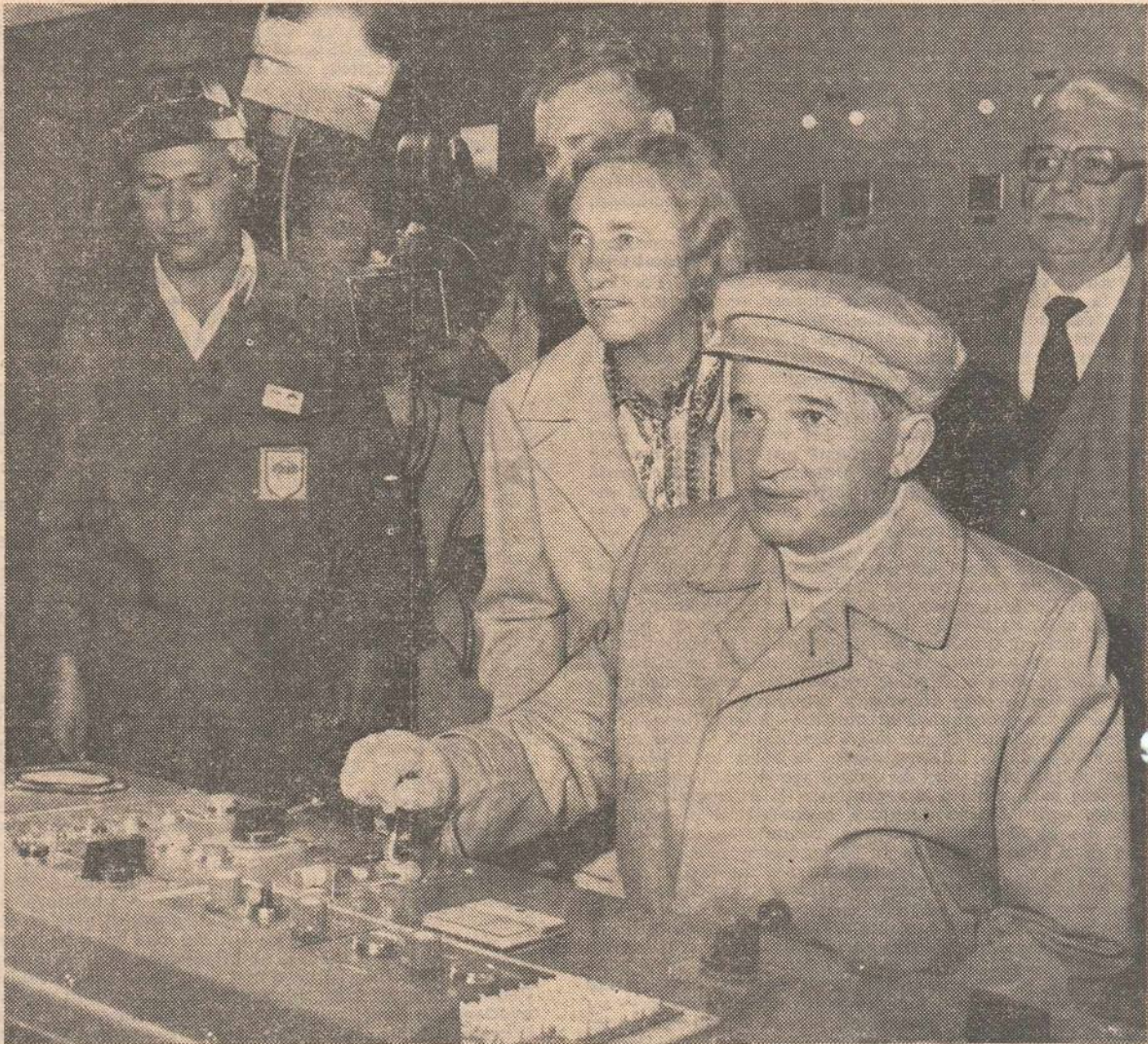
Nicolae Ceaușescu: un om al cărui nume drag este așezat în pragul de sărbătore al tuturor inimilor patriei, căruia țara întreagă, toți fiii ei îi adresează, cu dragoste și căldură, cu nețărmurit devotament și adîncul respect ce-l datorăm celui ce și-a făcut din slujirea poporului său și a cauzei socialismului și păcii ideal suprem, urarea strămoșească, rostită într-un unic glas, amplu cit țara însăși: „La mulți ani, cu fericire și sănătate, cu mereu tînără putere de muncă, spre gloria nepieritoare a Partidului Comunist Român, a României socialiste!”

NICOLAE DRAGOȘ

*Noi îl iubim că țara e liberă sub soare
Și că poporu-n țară e liber și stăpîn,
Noi îl iubim că este conștiință muncitoare,
Că azi te simți fericite, ca om, că ești român.*

Arhitect și constructor de țară nouă

Ianuarie îmbracă țara întreagă în albele borangicuri ale zăpezilor pline de speranță, anul a început cu teme gospodăresc, nu există vatră românească fără lumina încrederii în viitor, trăim cum frumos spunea poetul, în miezul unui ev aprins, nici un vis nu mai e azi în afara voinței noastre și a puterii noastre, descătușate și libere frunțile inseninate și miinile harnice clădesc ziua de mine cu certitudine, niciodată, poate, o națiune n-a fost mai conștientă de faptul că destinul ei e, sigur, opera ei, și că numai de ea și de fiii ei depinde ca viața să-i fie mai bună, mai dreaptă, mai spornică, mai demnă.

Iată gândurile cu care străbat azi cu ochii minții geografia socialistă a României încercând să închipui un arc peste timp și să înțeleg mai bine drumul pe care un popor l-a străbătut cutezător în ultimele două decenii înaripat de patima comunistă a propășirii consacrată de programe sociale și economice cu adevărat grandioase, ambiționind și izbutind, într-un timp istoric atit de scurt totuși să redimensioneze o întreagă spiritualitate și să implinească vocația ei constructivă într-o operă pentru care, altădată, n-ar fi fost, poate, de ajuns un veac întreg. Căci nu există astăzi, într-adevăr, în România colț de țară care să nu fi fost răscolit de înnoitoare prefaceri ale revoluției socialiste, care să nu fi fost fericit dinamizat și dinamizat de anvergura fără precedent a procesului regenerativ al gândirii comuniste a partidului clasei noastre muncitoare el însuși cutezător inspirat de o strategie și o tactică a căror originalitate unanim și internațional recunoscute și-au aflat în tezele liderului său izvorul unei mari înțelepciuni.

Saltul cu adevărat impresionant făcut de România în ultimii douăzeci de ani, impetuoasa dezvoltare a forței ei industriale, capabilă în domenii de importanță capitală să o proiecteze în rindul economiilor cu veche tradiție și să o facă partener de prestigiu în cadrul amplului schimb de valori științifice, tehnologice și de produse de cea mai înaltă calificare pe plan internațional, conectarea agriculturii la parametri altădată de neconcepți, în cadrul unor programe în stare să determine și în spațiul ei o nouă revoluție, autoritatea de necontestat a locului și rolului internațional ale statului român socialist, întemeiată pe principiile suveranității, independenței și politicii de sine stătătoare, sint toate, strîns și hotărîtor legate de faptul că din 1965 la cirna poporului și țării românești se află un conducător așa cum și-a visat această națiune în toată istoria ei.

Nu există piatră de temelie, nu există grădina cu roade, nu există oraș nou, nu există școală nouă, nu există uzină nouă, nu există proiect menit să revoluționeze viața noastră întreagă și să o determine să fie mai bună prin noi înșine și prin munca noastră înaripată, care să nu fie, la rîndul lor, determinate, de neostenita patimă patriotică a marelui nostru conducător, de strălucirea gândirii sale vizionare, de unica și mistuitoarea sa angajare în slujba mai bine-lui țării și poporului român.

Vocația constructivă a unui popor întreg și-a aflat, astfel, în acest timp de renaștere, o strălucită împlinire în opera de ctitor a președintelui Ceaușescu.

Reporter pe magistralele țării, am fost neconținut martorul unui fapt repetat cu o valoare emblematică în toată geografia noastră și reverberat în mindria și recunoștința cu care cetățenii acestei geografii legau, pentru totdeauna, saltul localității lor, progresul șantierului lor, înființarea sau dezvoltarea uzinelor, clădirea blocului lor de locuințe, înălțarea școlii lor, a casei lor de cultură, a grădiniței lor, a căilor ferate, de prezența nemijlocită a președintelui Nicolae Ceaușescu, de sfatul lui direct, de indicațiile lui concrete, de propunerile și hotărârile luate împreună cu ei și pentru ei pentru ca viața lor să fie mereu mai bogată și mai frumoasă și mai rodnică.

Această imagine simbol a conducătorului neprecupețind nimic pentru a se afla clipă de clipă în mijlocul poporului său, pentru a-i cunoaște viața adevărată și năzuințele, pentru a se sfătuși cu el și pentru a hotărî împreună cu el, mi se pare efigia cea mai de preț a epocii pe care cu drept cuvînt o numim Epoca Nicolae Ceaușescu. Ctitor de țară și de istorie, Președintele Nicolae Ceaușescu reprezintă, azi, în fruntea națiunii române, chezașia viitorului nostru comunist.

DINU SĂRARU ■

Să vezi ideile unui om cum schimbă fața țării

De aproape 20 de ani construim și sintem mindri că grupul nostru de șantiere și-a legat numele de mari proiecte, trecute de la documentație la scara 1/1. Noi am construit magistrala cerului — Transfăgărășanul, șoseaua la cea mai mare altitudine din România, noi am construit drumuri forestiere și fabrici de mobilă la Rm. Vilcea, la Craiova, Tr. Măgurele, Caracal, Roșiori, extinderi și modernizări la multe alte fabrici de mobilă, de P.A.L. și de prefabricate. Grupul nostru de șantiere a construit toată platforma de prefabricate de la Tirgu Jiu, Fabrica de beton celular autoclavizat de la Drobeta-Turnu Severin și multe altele, obiective care dau măsura amplitudinii programului de construcții inițiat de secretarul general al partidului. De două ori am avut onoarea să particip la discuțiile cu dînsul, să primesc direct indicațiile de mare însemnătate pentru bunul mers al lucrurilor. Ele s-au dovedit a fi de o importanță covârșitoare.

Așa ne-a spus: „Ați făcut o treabă bună”

Institutul național de motoare termice din București, înființat din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, s-a bucurat în decursul celor 9 ani de existență, de îndrumarea atentă și competentă a secretarului general al partidului. Sperăm că rezultatele oamenilor muncii din institut, muncitori, tehnicieni și ingineri, au fost pe măsura încrederii pe care ne-a acordat-o conducerea partidului. Începînd cu 1975, anul înființării institutului, țara noastră nu a mai apelat la licențe în domeniul de vîrf al motoarelor termice. Mai mult, în anumite ramuri s-au creat excedente pentru export. Specialiștii români acoperă astăzi toate necesitățile industriei noastre în domeniul motoarelor termice.

În aceste clipe de mare bucurie, cînd țara își omagiază președintele, îmi reamintesc cu emoție că am avut fericirea de a-l cunoaște pe tovarășul Nicolae Ceaușescu direct, cu ocazia vizitelor de lucru pe care le-a efectuat în institut în anii 1978, 1980 și 1983. Nu voi putea uita cuvintele pline de căldură și bunătate, avînd lîngă dînsul pe distinsa sa tovarășă de viață, academician doctor inginer Elena Ceaușescu, la analiza ultimelor noastre motoare de mare performanță. Ați făcut o treabă bună. Acum avem planuri naționale de perspectivă, bine conturate, pen-

Niciodată în țara noastră nu s-a construit atit de mult și într-un mod vizionar, cu imaginea foarte precisă a ceea ce a devenit țara noastră în acești ani și mai ales imaginea a ceea ce va deveni țara noastră prin edificarea actualului program de dezvoltare. Și acesta este rezultatul proiectării în viitor a unor idei curajoase, a credinței că țara noastră este capabilă de a se metamorfoza prin muncă, prin eforturile tuturor, și în primul rînd ale întîului ei constructor și proiectant, care este secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Căci modul de a concepe industria țării, felul în care tovarășul Nicolae Ceaușescu a reușit să descopere în fiecare loc o valoare și-n fiecare om un tezaur constituie în fond o revoluționare a modului nostru de a gîndi. În aceste zile fiecare dintre noi are pentru secretarul general al partidului cele mai frumoase gânduri, atit de simplu sintetizate în La mulți ani cu sănătate.

ION ZAVOIANU ■
Erou al Muncii Socialiste

tru care va trebui să faceți totul, ne-a spus dînsul. La fiecare vizită de lucru, după o analiză atentă a stadiului în care ne găseam, tovarășul Nicolae Ceaușescu ne trasa cu claritate obiectivele pentru atingerea cărora trebuia să muncim cu toată priceperea noastră.

Am credința fermă că în curînd îl vom putea primi din nou pe iubitul nostru președinte pentru a-i raporta că prețioasele sale indicații și recomandări au fost deja îndeplinite, respectîndu-ne cuvîntul de comuniști. Îl asigurăm pe tovarășul Nicolae Ceaușescu că vorbele noastre s-au transformat în fapte iar faptele au depășit vorbele. Nu pot descrie sentimentele de înalt patriotism pe care le-am trăit cu ocazia vizitei de prietenie efectuată de președintele Nicolae Ceaușescu în Pakistan și Iran. Mă aflu acolo pentru asistență tehnică și mi-am dat seama de respectul și dragostea cu care era înconjurat de la oficialitățile guvernamentale și pînă la cetățeanul de rînd. Cînd ești printre străini și simți dragostea și respectul pentru conducătorul țării tale, iar pe toate străzile și bulevardele vezi arborat tricolorul nostru sfînt, înțelegi pe deplin ce înseamnă Ceaușescu—România. Acum, în aceste zile de sărbătoare pentru întregul popor, îi doresc tovarășului Nicolae Ceaușescu ani mulți fericiți, putere de muncă și sănătate pentru binele întregului popor.

ION CIOLAC ■
mastru principal specialist

„Mărețele infăptuiri ale României reliefează, totodată, spiritul revoluționar și capacitatea creatoare a minunatei noastre clase muncitoare, faptul că, devenind forța socială conducătoare a societății, ea își îndeplinește cu cinste rolul istoric de a conduce întreaga națiune pe drumul luminos al socialismului și comunismului“.

Unul din exemplele noii noastre istorii

Trăim vremea unor mărețe realizări în toate domeniile vieții economico-sociale ale țării, înscriind această epocă drept cea mai fertilă din întreaga istorie a construcției noastre socialiste, din istoria milenară a României, de cind asupra întregii activități a partidului și statului și-a pus puternic amprenta gândirea creatoare și acțiunea revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

În organizarea și conducerea întregii activități economice concepția politico-stiințifică a tovarășului Nicolae Ceaușescu și-a găsit o excepțională concretizare privind perfecționarea unui sistem unic în felul său de acțiune, al democrației socialiste, capabil să stimuleze participarea tuturor oamenilor muncii la conducerea vieții economico-sociale a țării.

Unul din miile de exemple ale istoriei celor aproape două decenii de la Congresul al IX-lea al partidului este și unitatea noastră, **Întreprinderea de aparate electrice de măsură din Timișoara**, cu profil unic în țară, cu o producție de vîrf, la nivel mondial, care în cei 11 ani de activitate s-a dezvoltat puternic, produsele noastre, în principal aparate electrice și electronice de măsură și control, contoare electrice, ajungînd să se exporte în peste 20 de țări. Beneficiind în toți acești ani de sprijinul, încrederea și atenția deosebită a conducerii de partid și de stat, ne-am bucurat în mai multe rânduri de prezența în mijlocul nostru, cu ocazia vizitelor de lucru, a tovarășului secretar general Nicolae Ceaușescu, vizite care au constituit evenimente de referință în viața și activitatea întreprinderii. Înconjurîndu-l pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, ascendenți întregului popor, cu neînmurită dragoste, stimă și prețuire, oamenii noștri, în număr de peste 4.600, au transpus în practică prețioasele indicații primite cu aceste ocazii, și-au onorat angajamentele făcute secretarului general, realizînd și depășind, an de an, sarcinile de plan, obținînd de două ori locul întâi în întrecerea socialistă pe țară și Ordinul Muncii clasa I.

Azi, întreaga noastră producție se bazează pe concepție proprie, pe aplicarea soluțiilor tehnice originale. În acest sens, cele 400 de soluții noi înregistrate la I.A.E.M. Timișoara s-au concretizat în 86 de invenții aplicate, noutăți pe plan mon-

dial, brevete înregistrate și peste hotare, și, de asemenea, în 113 certificate de inovație ce autentifică aplicarea, pentru prima oară în țară, a acestora. În același context vom aminti că întregul export, care constituie aproape 40 la sută din producția întreprinderii, conține 53 de soluții originale, invenții și inovații. De altfel, în ultimii ani, activitatea de creație tehnică din întreprindere s-a situat pe locul I în cadrul ministerului. Este știut lucru, anume că produsele și soluțiile tehnice noi aplicate conduc la realizarea unei înalte eficiențe economice, exprimată în economii de energie electrică și combustibil, materii prime și materiale, precum și la diminuarea efortului valutar nu numai în întreprinderea noastră, ci și în întreaga economie. Numai aplicarea invenției constind într-o soluție nouă pentru ansamblul magnet de la contoare a reprezentat, la nivelul anului 1983, o economie de materiale în valoare de 22,8 milioane lei și o reducere cu 3,5 tone a consumului de cobalt din import.

Îndeplinirea, lună de lună, a indicatorilor de plan, în condițiile aplicării sistemului de lucru în acord global din anul 1978, a condus la realizarea, în acest an, a unei retribuții medii a oamenilor muncii de 2.890 lei pe lună. Aceasta, precum și asigurarea unor condiții deosebite de muncă și de viață conferă oamenilor noștri, în majoritate tineri, posibilități deosebite de afirmare pe tărîm profesional și social. Toate acestea ilustrează participarea activă și competentă a celor ce muncesc la I.A.E.M. Timișoara la rezolvarea problemelor majore ale întreprinderii, demonstrează clocotul aplicării principiului autoconducerii muncitorești, instaurarea unui climat de disciplină și responsabilitate în realizarea sarcinilor, în aplicarea în viață a politicii partidului și statului nostru, a indicațiilor iubitului nostru conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Realizările noastre sînt o expresie vibrantă a atașamentului oamenilor muncii din I.A.E.M. Timișoara, ca de altfel al întregii noastre națiuni, față de politica partidului, a profundului respect, a recunoștinței față de modul înțelept și cutezător cu care marile fiu al poporului nostru tovarășul Nicolae Ceaușescu, conducătorul nostru iubit, călăuzește spre un viitor mereu mai luminos, destinele României socialiste.

Ing. GHEORGHE TIRPE

Dincolo de performanțele tehnice

La vremea ei, cînd se construia, Hunedoara era un subiect de discuție aproape cotidian, pomenit de toți, inclusiv de familii, de la specialiști și proiectanți, pînă la țărani din locuri izolate, care nu prea înțelegeau ce se întîmplă dar participau și ei la acel mit al anilor de după război. Lumea trăia sentimentul că peste Hunedoara nu se mai poate face nimic, că acest combinat siderurgic era menit ca ani și ani să rămîna un fel de simbol al industriei românești. N-au trecut cinci ani de la încheierea lucrărilor acestui mare combinat siderurgic al țării și mitul Hunedoara a început să obosească. Oamenii au uitat campania în care fuseseră și soldați și generali, s-au mutat la alte obiective economice, la hidrocentrale și alte combinate siderurgice și acel prestigiu aproape fabulos al orașului transilvan socotit un fel de vîrf al industriei, a început să reîntre în fîgașul său firesc.

Prima mare minune a industriei care a redus orgoliul hunedorenilor a prins contur la Galați. Un alt combinat siderurgic, de proporții și mai mari se naștea pe ultima parte a Dunării. A fost aceeași prăvălă de lume, aceleași povești, aceleași frumoase exagerări care dădeau combinatului importanța unei mari cetăți de la gurile Dunării. Prin discuțiile stîrnite, orașul părea că monopolizează viața întregului sud-est al Europei. Istoria combinatului de la Galați a durat aproape două decenii. Asta numai construcția. Și în vreme ce de pe malul Dunării veneau tot felul de vești, pe Lotru se construia o mare hidrocentrală a României, asta în timp ce la Porțile de Fier se modifica însăși configurația geologică a văii Dunării mijlocii. Cîte hidrocentrale s-au construit în vreme ce pe Dunăre s-au ridicat cele două așa-zise „Porți de Fier”? Pe toate rîurile țării au apărut hidrocentrale, pe Argeș, pe Rîul Mare, pe Olt și despre ele, pentru că nu prezentau o cit de cîtă concurență la superlativale economiei românești, s-a vorbit mai puțin. Președintele țării intuia perfect mersul economiei mondiale și prevedea proporția crizei de energie, în întîmpinarea

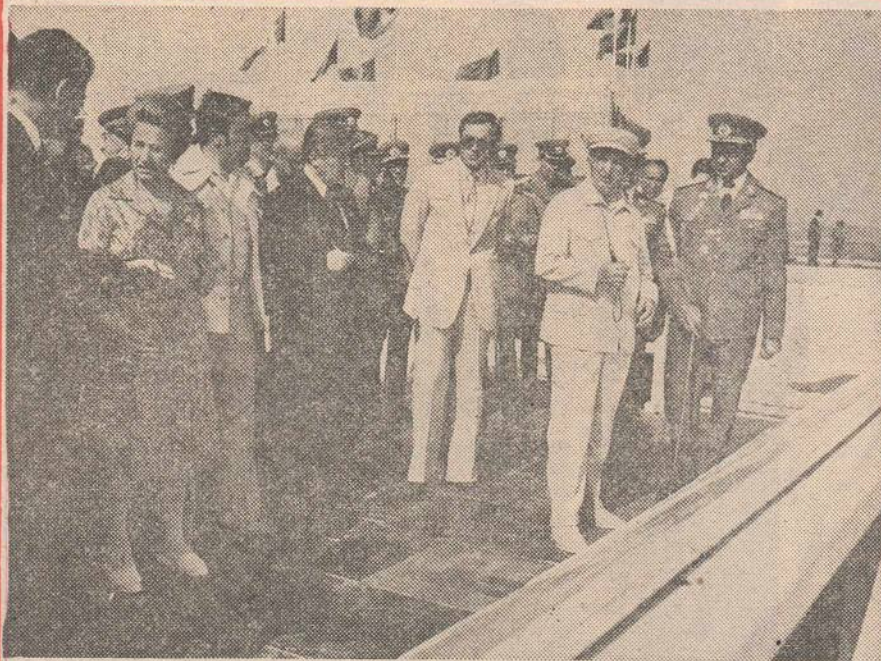
ăreia avea să vină acest mare plan al independenței energetice a României. În acești ani reușiți într-o epocă, deschisă de Congresul al IX-lea al partidului, industria românească, de la stadiul de subiect de ironie a ajuns la stadiul superlativelor care domină atenția opiniei publice. În această perioadă industria românească a ajuns să-și recupereze puțina ei tradiție și apoi să își dobindească performanțele. Au fost anii în care România a produs pentru prima oară autoturisme, platforme marine, nave de mare tonaj, ceasuri electronice, prese hidraulice de mare putere, macarale, locomotive diesel, calculatoare și echipamente electronice, fibre de sticlă și aparatură pentru cercetare, medicamente de mare prestigiu, avioane de pasageri de mare capacitate, motoare cu combustie de diferite mărimi, o gamă de produse pe care nu le-ar fi anticipat nici cel mai optimist judecător al industriei românești de acum douăzeci de ani. „Epoca Ceaușescu” în industria românească, pe lîngă performanțele tehnice, a însemnat și organizare, sau, mai bine zis, întii organizare și apoi performanțe tehnice, calitate și competitivitate. Această perioadă a adus industriei noastre autoconducerea muncitorească, autofinanțarea, a schimbat fundamental raportul între muncitori și întreprindere, trecîndu-i pe oamenii muncii de la statutul de salariați la acela de producători, proprietari și beneficiari.

În acești ani industria și — implicit — economia țării noastre au înregistrat progrese care nu au termen de comparație cu nici o altă etapă istorică, progrese mai mari decît cele realizate în aproape un secol de economie capitalistă. Au fost anii în care s-au dezvoltat vertiginos o serie de ramuri de vîrf ale industriei, cele purtătoare de progres tehnic, care valorifică superior resursele materiale și umane — adică inteligența tehnică. Au evoluat rapid indicii care desenează eficiența: productivitatea muncii, costurile de producție, beneficiile și rentabilitatea.

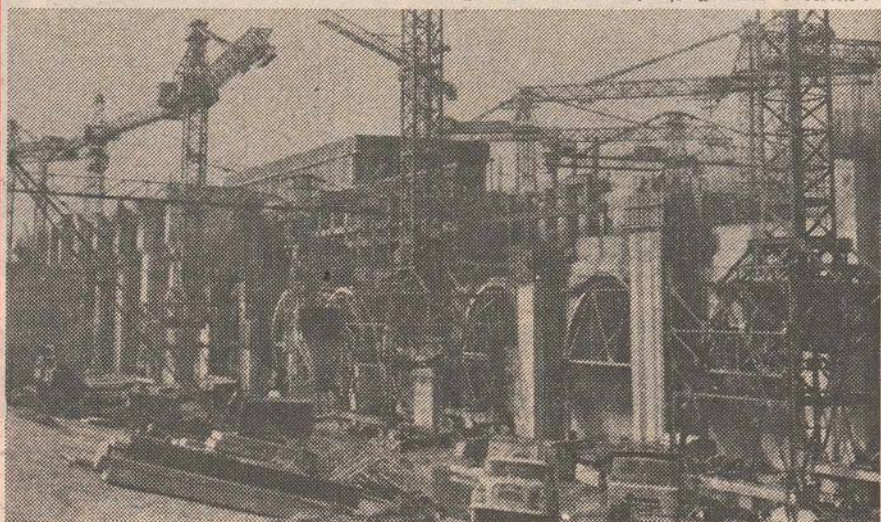
Toate aceste date ale industriei românești în ultimii doizeci de ani au dispersat atenția opiniei publice de la un singur obiectiv la o sumedenie. După Hunedoara, cel mai mult nu se discută azi de Galați sau de o altă mare construcție sau obiectiv industrial ci fie fragmentat, despre una sau alta, fie despre întreaga industrie românească.

C. NISTORESCU

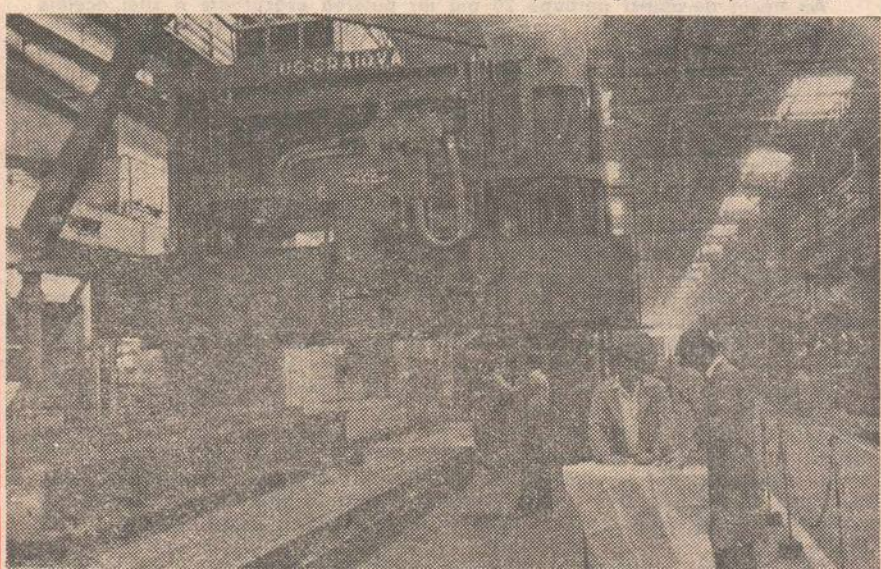
Mărturii despre glorioasa epocă NICOLAE CEAUȘESCU

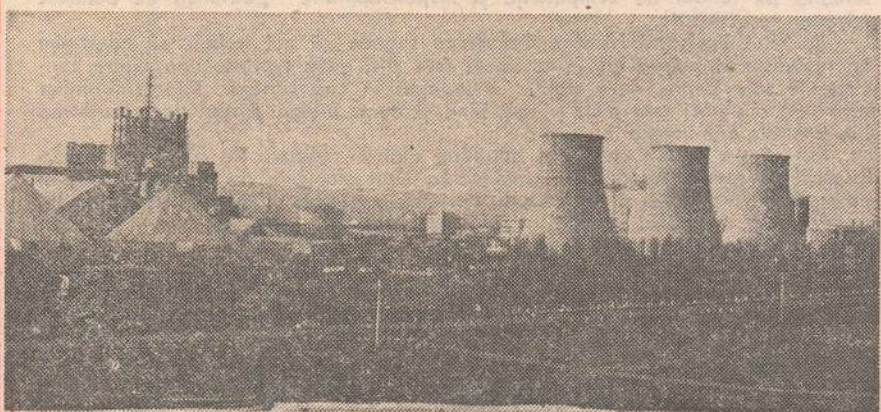
Canalul Dunăre-Marea Neagră — afirmarea deplinei maturități a unei economii.

Un pas important spre obținerea independenței energetice: Porțile de Fier

Ultimul venit între giganții construcțiilor de mașini: Combinatul de utilaj greu de la Cluj-Napoca

Azomures — tehnologie de vîrf în chimia modernă

*E om ca fiecare, e om, e om, e omul
Nu-i supraom, nu-i zeul ori bronz de cabinet,
Știe mirosul brazdei, știe cum crește pomul,
Gîndește viu și iute și hotărăște drept.*

Eu știu un OM

Eu știu un Om ! O țară-ntreagă-l știe,
Trec anii. El tot tinăr a rămas
câci faptele îi sint de omenie
iar verbul lui dreptății îi dă glas.

Eu știu un Om ! El fruntea niciodată
nu și-a-nclinat-o înfruntînd urgii
ea să ne fie bolta mai curată
și viața pe mai drepte temelii.

Eu știu un Om ! El duce-n mîini ștafeta
acestui timp spre timpii care vin,
cînd pacea luminîndu-ne planeta
ca soarele ne va-nălzi deplin.

Eu știu un Om ! E-al vrecilor supreme
și-un brav popor în jur îi face zid
spre gloria slăvitei noastre steme
și slava glorioșului partid !

BOKOR KATALIN ■
În românește de VICTOR TULBURE ■

Unitate

Ceașescu ! Patria ! Partidul !
Din adîncul inimii fierbinți
sună-n patru zări nestăvilitul
glas al marii noastre năzuinți.

În lumina care nu apune,
sub un steag ce-a biruit furtuni,
vestitor ne e de vremuri bune
pe pămîntul dacilor străbuni.

Și în frează auriu de spice
și în murmur proaspăt de izvor
e roșit de un popor ferice
ce-și elădește-un falnic viitor.

ale cărui porți strălucite
de pe-acum în lături se deschid
sub ecoul glasurilor toate :
Ceașescu ! Patrie ! Partid !

FRANZ LIEBHARD ■

Redescoperind vatra veșniciei românești

Să ne reamintim : cînd, în 1965, fusese investit cu cea mai înaltă funcție de conducere în partid, tovarășul Nicolae Ceaușescu făcea prima vizită de lucru, la vremea culesului grîului, printre țărani unei comune din Bărăgan.

Au trecut de-atunci aproape 20 ani iar puterea evocatoare a zilei aceleia păstrate în memoria noastră întemeiază înțelesul unui gest plin de semnificație : cel plecat din vatra unuia dintre satele acestei țări a ales să înceapă dialogul său cu țara, cu oamenii ei, întîlnindu-se înși cu muncitorii pămîntului.

Semnificația acelui gest de omagiu pentru cei ce-au dîs greul țării, în încercările istoriei, se împlinea însă prin conștiința unei misiuni, a unei datorii care, așa cum dialogul început atunci a dovedit, de-a lungul anilor ce-au trecut, impunea împlinirea aspirației unei demnități noi a vieții lor, pe temelia unică a muncii libere.

Astăzi apare ca un adevăr limpede că transformările revoluționare pe care societatea românească le-a cunoscut în perioada ce a urmat Congresului al IX-lea reflectă gîndirea cutezătoare și originală a secretarului general al partidului, însuflețită de un adînc simț al datoriei și al dreptății, și fără îndoială că în cadrul acestui cuprinzător proces de evoluție istorică temeinicia și consecvența cu care tovarășul Nicolae Ceaușescu a inițiat acțiunile ce-au deschis un orizont nou de civilizație pentru toți muncitorii pămîntului îndreptătesc afirmația că am fost martorii unei adevărate opere de înnoire a satului românesc.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost întîmpinat, în vatra satelor noastre, cu piine și sare, ca un oaspete drag, în fața căruia oamenii și-au deschis inimile, bucurîndu-se să afle o vorbă de laudă și, după împrejurări, un sfat bun. Politica agrară a partidului a înmănușat astfel energiile tuturor satelor noastre iar dintre infățișările, atît de numeroase, ale împlinirii ei putem să ne oprim în fața realității că recoltele trec dincolo de ceea ce țărani ar fi cutezat altădată să gîndească, fie la realitatea că, bunăoară, ei, țărani, au astăzi case cum n-au avut niciodată.

Sînt, acestea, adevăruri la îndemîna oricui vrea să le vadă, adevăruri la lumina zilei și ele reafirmă caracterul global al conceptului unei noi revoluții agrare, elaborat de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu clarviziunea prospectivă formată pe fondul de competență și responsabilitate patriotică ce definesc întreaga sa activitate.

Iar cînd tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea că noi trebuie să construim un socialism al belșugului, în cuvintele sale și-a găsit expresie una dintre convingerile sale ferme, de-o viață, încrederea în capacitatea tuturor țărănilor noștri de a munci mai mult și mai bine și de a atinge pragul unei bunăstări binemeritate prin munca lor.

Fie că s-a întîlnit cu Sfatul bătrînilor dintr-o comună, fie că într-alt loc a discutat cu specialiștii despre introducerea unor elemente de progres tehnic în procesul de producție al agriculturii, cuvintele secretarului general al partidului au exprimat o analiză atentă a realităților satului românesc și au formulat soluții practice, concrete ale devenirii sale.

Avînd cîntea de a se afla de atîtea ori în preajma secretarului general al partidului, de a-i asculta cuvintele și îndemnul, muncitorii pămîntului nostru, țărani și specialiști, au deprins de fiecare dată lecția încrederii neștrămutate în ei înșiși, de a proba prin fapte că înțeleg să-și facă datoria alături de toți făuritorii bunurilor și avuției acestei țări. Prin fapte, nu prin vorbe, fiindcă numai prin vorbe, cum spunea secretarul general al partidului, nu putem produce nici grîu, nici carne, nici lapte. Darul pămîntului, fiind, altfel spus, chiar munca țărănilor.

Agricultură 365 zile pe an

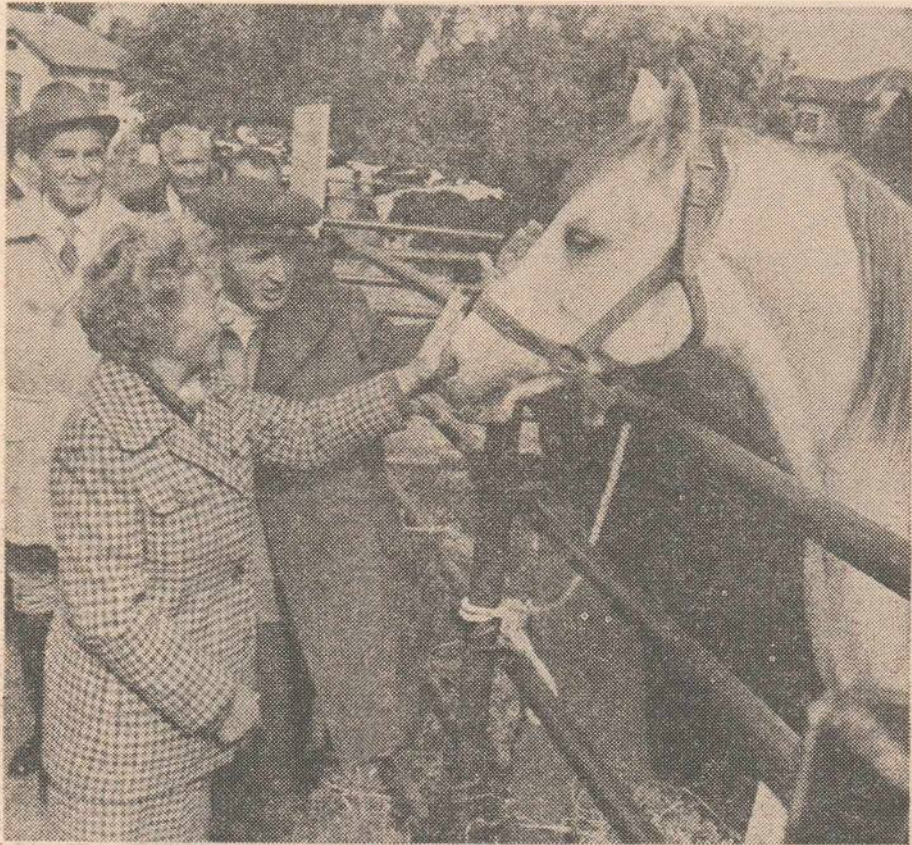
La Stațiunea de cercetări agricole Căracal, inginerul Constantin Olaru conduce laboratorul de genetică și ameliorare a plantelor. În acest laborator sau în cîmpul experimental al stațiunii prin mijlocul căruia trece drumul roman ce suie de la Dunăre, de la Celei, către Romula-Malva, capitala Daciei Malvensis, munca lui n-a putut fi, se înțelege, la fel de dreaptă ca un drum roman dar n-a fost cu siguranță nici atît de întortocheată încît el să nu poată spune, limpede, că s-a ocupat mai ales de cereale și în special de grîu. Îndemnul pe care președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, le-a adresat cercetătorilor din domeniul agriculturii de a crea soluri valoroase, mai productive, s-au materializat aici, în această stațiune care cu cîva timp în urmă a fost vizitată de secretarul general al partidului, printr-o strădanie continuă, de ale cărei rezultate pe drept cuvînt inginerul Constantin Olaru și echipa sa de colaboratori pot fi mîndri. Au fost create aici cîteva soiuri de grîu, precum „Olt” sau „Malva”, superioare ca nivel de producție și timpurietate unora dintre acelea aflate în circulație. Dar, peste toate, mîndria lui Constantin Olaru stă în finalizarea unor cercetări prin care a urmărit crearea unui soi de grîu super-intensiv. Douăzeci de ani a muncit la el și înțelege că nu-i deloc departe vremea cînd va ajunge să vadă intrat definitiv în producție acest grîu uriaș, deocamdată fără nume și care a fost cultivat, pînă acum numai pe terenurile stațiunii de cercetări. Acest grîu cu talie scurtă și spic lung de peste 20 de centimetri a dat pe terenurile experimentale peste 10 tone la hectar. El va fi pus la înmulțire rapidă și verificat, cît de curînd, în condiții obișnuite de producție. Despre o altă reușită a stațiunii căreia îi este și director, să-l lăsăm chiar pe Constantin Olaru să vorbească : „Se știe că în repetate rînduri secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ne-a adresat chemarea de a valorifica toate posibilitățile de care dispune agricultura noastră și în această direcție o cale este, fără îndoială, crearea unor soiuri mai producti-

ve, însă o soluție care ne-a reținut mai puțin atenția pînă acum este ca pămîntul să fie cultivat, cel puțin în anumite zone ale țării, în tot atîtea zile cîte zile are un an. Suprafețe mari de pămînt, care urmează să fie însămînțate primăvara, rămîn în timpul iernii nefolosite. Prin crearea unui soi de mazăre furajeră care să fie semănat toamna, pe la mijlocul lui octombrie, și să fie cules primăvara, pe la mijlocul lunii aprilie, a unui soi rezistent așadar la gerurile iernii, noi credem că rezultă cîteva avantaje importante ; folosirea în condițiile noastre, de climat temperat, a terenurilor agricole în tot cursul anului, nu numai în cele 5-8 luni cît aceste terenuri sînt folosite în mod curent ; obținerea pe ogoarele de toamnă a unor furaje bogate în proteine și indigestibile cantitativ, prin producții certe de 25 tone la hectar ; protejarea pămîntului împotriva degradării prin eroziunea provocată de apă și vînt în timpul iernii ; refacerea fertilității pămîntului prin mijloace biologice și menținerea ei ; reducerea considerabilă a cantităților și a unor sortimente de îngrășăminte chimice și evitarea poluării solului și a apelor subterane ; producții mari și constante la plantele care urmează acestei recolte de iarnă ; veniturii mai mari la hectar și economii însemnate de energie. Acest soi de mazăre a fost omologat iar ministerul a aprobat extinderea în cultură a unei linii, C-39. Cantitatea de sămînță de care dispune stațiunea va fi înmulțită rapid, astfel încît unităților specializate în producerea de sămînțe să le putem livra chiar în acest an superelită, pentru ca mazărea de toamnă să intre în circuitul normal al înmulțirii și producției.”

Cu mulțumirea de a ști că am contribuit astfel, după puterile noastre, la soluționarea unor probleme asupra cărora tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a atras atenția prin nobilele sale îndemnuri, prin chemările adresate tuturor celor ce lucrează în agricultură de a face ca munca lor să devină mai fertilă, mai rodnică, aducem secretarului general al partidului, președintelui țării, acum, la aniversarea a peste 50 de ani de activitate revoluționară și cu prilejul zilei sale de naștere, urările noastre prin care-i dorim din toată inima sănătate, viață lungă și noi succese întru binele țării noastre doritoare de progres și de pace în lume.”

DUMITRU ELIADE ■

„Am ferma convingere că țărâna noastră, care întotdeauna și-a îndeplinit cu cinste rolul important în societatea noastră — care, în trecut, a dat tributul greu de singe, cind a fost necesar, pentru apărarea patriei, pentru făurirea națiunii și realizarea statului național unitar — va acționa și în viitor cu toată abnegația, cu toată hotărârea pentru a-și îndeplini cu cinste misiunea în societatea noastră socialistă, în alianță și împreună, frățeste cu clasa muncitoare !”

Un program de proporții istorice

„Să devină întreaga țară o grădină” este îndemnul recent al Președintelui țării, al tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român. Este greu de găsit un îndemn mai bogat în conținut și frumusețe, mai pacifist și mai benefic decât acesta.

Dezvoltarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare în țara noastră a înregistrat un ritm poate nemaîntâlnit în nici o parte a lumii și în nici o etapă. Începutul s-a făcut cu circa trei decenii în urmă, prin scoaterea de sub inundații — prin lucrări de îndiguire — a citorva zeci de mii de hectare în lunca Prutului și în zona brațului Borcea al Dunării.

Au urmat apoi alte lucrări de îndiguire și de desecare în luncele Siretului și Dunării, printre care cunoscuta Insulă Mare a Brăilei, „Bărăganul dintre ape”, o adevărată uzină de producție vegetală. Cu începere din anul 1968 s-a trecut la amenajarea unor mari sisteme de irigații: Carasu, Terasa Brăilei, Gălățui-Cărlărești, Pietroi-Stefan cel Mare, Jegălia ș.a. — etapă nouă, un adevărat pas gigantic în domeniul irigațiilor în țara noastră. A trebuit să se însușască într-un timp foarte scurt tot ceea ce era modern pe acest țărm pe plan mondial, să se rezolve probleme complexe de organizare și de execuție care să permită, prin extinderea mecanizării și a industrializării unor procese de producție, realizarea marilor obiective cuprinse în program și în planurile cincinale. Esențial este faptul că aceste examene grele au fost trecute cu bine. În țara noastră nu s-au petrecut în cadrul acestui proces ratări de proporții, degradări de suprafețe masive din potențialul agricol, cum au fost cazuri în alte părți ale lumii.

Programul Național privind asigurarea unor producții agricole sigure și stabile, dezvoltarea lucrărilor de irigații, desecări și combatere a eroziunii solului la scara întregii țări — în complex și prin corelare cu lucrările de gospodărire a apelor — recent elaborat sub direcția îndrumare a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, fundamentează o nouă etapă, de proporții istorice, în acest domeniu deosebit de important al economiei naționale. Programul Național prevede, după cum este cunoscut, două etape: perioada 1983—1985 și 1986—1990. Caracteristica principală a primei etape constă în faptul că un număr de patru județe prioritare vor fi integral amenajate. În etapa a doua se va ajunge la amenajarea pentru irigații a întregului potențial economic al țării, respectiv la impresionanta cifră de 5,5 mil. hectare.

Astăzi nu există județ care să nu aibă o întreprindere specializată în execuția și exploatarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare și aproape nu există comună care să nu cunoască și să nu participe la realizarea acestor lucrări. Un important detașament de aproape 100 mii de oameni ai muncii, specialiștii în îmbunătățiri funciare și de alte profesii conexe, este angrenat în execuția, exploatarea și proiectarea acestor lucrări.

Un sector tânăr, cu personalitate pro-

fesională impusă la scara economiei naționale, care are de îndeplinit un impresionant program cu implicații deosebite în dezvoltarea agriculturii țării, acesta este sectorul de îmbunătățiri funciare. Lucrările care s-au executat pînă în prezent și cele prevăzute în Programul Național reprezintă zeci de milioane de metri cubi de terasamente, sute de mii de metri cubi de botoane în lucrări hidrotehnice, mii de kilometri de rețele de conducte, sute de kilometri de linii electrice ș.a.

Dr. ing. VIRGIL DOBRE

Munca te face vestit și bogat

Maria Mareu se apropie de 60 de ani și nu chiar demult a aflat că despre el s-a dus faima, intrucitva, numele lui fiind amintit, alături de al altor țărani din Poiana Mare, la un simpozion național unde se discuta despre creșterea tomatelor. Era amintit acolo pentru isprava de-a fi obținut o producție de roșii timpurii prin care, în medie pe trei ani, a ridicat valoarea hectarului la mai bine de o jumătate de milion de lei, adică destul de mult peste ceea ce reușese alți grădinari. Se înțelege, cifra de mai sus reieșea nu din faptul că el ar fi avut de lucrat chiar un hectar de grădină, ci din raportarea la această suprafață a rezultatelor obținute, împreună cu familia, pe o parte din cei 50 de ari din curtea casei. „Dintre acestia, spune el, 36 înseamnă loturile în folosință, de câte 9 ari fiecare, la care am dreptul eu, nevastă-mea, băiatul și nora noastră. Punem în grădină tot felul de legume, tot ce trebuie într-o casă, dar roșiile timpurii, care ne aduc cele mai mari venituri, le punem numai pe 12 ari. Pe acești 120 de metri pătrați am avut anul trecut exact 4 300 de fire și-am izbutit ca pînă la începutul verii să prodăm 10 tone de roșii pentru export. Roșiile astea timpurii sînt foarte căutate și sînt plătite la un preț bun, nu putem să fim decât foarte mulțumiți cu felul cum ne este plătită această muncă și tocmă de aceea comuna noastră, Poiana Mare din județul Dolj, a ajuns să fie o comună vestită pentru cele vreo 60 de milioane de lei pe care le cîștigă în fiecare an de pe urma creșterii acestor legume pentru export. Cu vreo lună înainte de-a le culege pe ultimele, semănătorumb printre rîndurile de roșii, așa că de pe aceiași 120 de metri pătrați eu mai scoț în toamnă și vreo sută de doble, adică 1 500 kilograme de porumb. Muncim și la cooperativă și muncim și acasă, ne lucrăm pămîntul așa cum se cuvine, adică fiecărei palme de pămînt i se găsește o întrebuințare, după cum ne îndemna secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, știind că îndemnul acesta ne aduce folos și nouă, țărănilor, și țării întregi, fiindcă astăzi nimeni nu se mai teme că țărani s-ar îmbogăți, ei pot să cîștige cît de mult, cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, prin munca lor”.

DUMITRU ȚIADĂ

Mărturii despre glorioasa epocă NICOLAE CEAUȘESCU

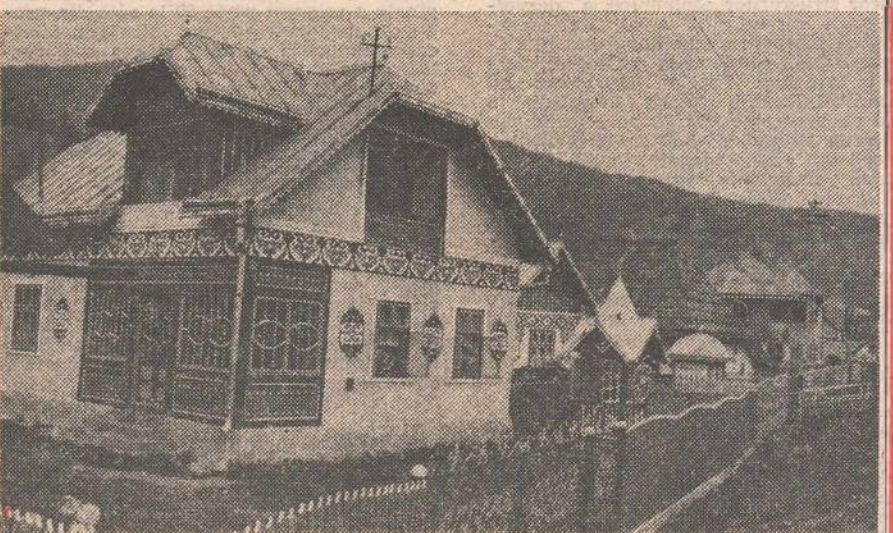
Un obiectiv spre împlinire deplină: legume proaspete în tot timpul anului

Îndeletniciri tradiționale contribuie la noua calitate a vieții

Intr-un avanpost al zootehniei moderne

Socialismul belșugului în arhitectura unei localități din Țara de Sus

*Nu i-a scăpat problemă a oamenilor țării,
Și el cu îndrăzneală a spus ce-a fost și rău,
El ne învață lupta-mpotriva nepăsării
Și nu e spirit critic mai critic ca al său*

**O chemare
ca o deschidere
de orizont:**

**„Să gândim
cu capetele
noastre”**

Toate marile opțiuni ale devenirii noastre socialiste se leagă, indestructibil, de gândirea și acțiunea primului bărbat al țării, de spiritul revoluționar, novator, constructiv al tovarășului Nicolae Ceaușescu, a cărui întreagă activitate, concepție și operă filozofică, social-politică reprezintă un înalt model de analiză și aplicare creatoare a legităților istorice, obiective, ale materialismului științific la realitățile României și, totodată, la condițiile concrete ale epocii pe care o trăim. În acest context, se cuvine subliniat, în deplin respect față de adevăr, că tovarășul Nicolae Ceaușescu este cel care, pentru întâia dată în istoria patriei, a conferit activității științifice statului ferm și responsabil al unei întreprinderi naționale de mare însemnătate, asigurându-i, în paralel, condiții propice de afirmare și fixându-i obiective dintre cele mai îndrăznețe.

În concepția secretarului general al partidului, științei îi revine un rol important, hotărâtor, în edificarea noii societăți: „A subaprecia, în aceste condiții, rolul științei, a nu depune eforturi susținute pentru stăpânirea marilor ei cuceriri, a nu te strădui să mergi în ritm cu progresele științei secolului nostru înseamnă a te condamna cu bună-știință la stagnare și inapoiere, cu repercusiuni serioase asupra dezvoltării societății pe o lungă perioadă de timp. Aceasta aduce daune intereselor poporului, dezvoltării națiunii, asigurării independenței și suveranității naționale, înfloririi patriei”. O economie modernă și, în temelul ei, o societate a bunăstării oamenilor — a arătat, în repetate rânduri, tovarășul Nicolae Ceaușescu — nu pot fi concepute în afara tehnologiilor avansate, de vîrf, a produselor de calitate, cu o înaltă competitivitate. Ținînd cont, în mod științific, solid argumentat, de necesitatea modernizării tuturor structurilor economice, a dezvoltării țării într-un ritm rapid, fără precedent, cu începere de la Congresul al IX-lea al P.C.R., conducerea partidului, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu au elaborat, inițiat și urmărit în practică o serie de programe menite să concentreze eforturile științei, să-i dinamizeze pe lucrătorii din acest domeniu, în așa fel încît să contribuie într-o măsură și mai mare, decisivă, la realizarea programului de dezvoltare a societății socialiste, la satisfacerea nevoilor mereu crescînde ale economiei naționale. Nu e vorba aici, insistăm, despre o idee sau alta, ci despre o concepție revoluționară, dinamică, cu bătaie lungă, despre o gândire profund originală, cutezătoare, opusă oricărei închistări sau dogme, capabilă să aplice în mod creator, cu atâtea și atitea dovezi, principiile socialismului științific la condițiile concrete ale României și ale lumii contemporane.

Ca urmare a hotărîrilor Congresului al IX-lea al P.C.R., a fost creat, în 1965, Consiliul Național al Cercetării Științifice, devenit ulterior Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie, for de partid și de stat însărcinat cu coordonarea activității

științifice în lumina concepției secretarului general al partidului. Desemnarea, în iunie 1979, a tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, eminent om de știință, savant de renume mondială, ca președinte al Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie a însemnat un moment de referință nu numai în viața organismului respectiv, ci și în ceea ce privește și privește, în general, dezvoltarea științei și tehnicii în România. Numirea tovarășei Elena Ceaușescu în fruntea C.N.Ș.T. a constituit un puternic impuls dat propășirii științei și, totodată, o garanție că toate programele de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și de introducere a progresului tehnic vor fi duse la îndeplinire, ceea ce, privind retrospectiv, s-a și întimplat, obținându-se și în acest domeniu progrese de anvergură, altădată de neimaginat. S-a declanșat o amplă bătălie pentru nou, împotriva stagnării în gândire și a comodității, bătălie câștigată prin rivna creatoare și abnegația oamenilor de știință, a cercetătorilor, mai uniți ca oricînd în jurul partidului, mai devotați. Înflorirea științei a antrenat modernizarea tuturor structurilor economice în noua etapă de dezvoltare a României, pe baza aplicării în producție, cit mai rapide, a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. Conceptul de revoluție tehnico-științifică, purtînd amprenta gândirii clarvăzătoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, vizează acest proces amplu și dens, cit și, în paralel, afirmarea tot mai deplină a științei românești pe plan mondial, creșterea contribuției ei la zestreă de valori materiale și spirituale a contemporaneității.

Urmînd prețioasele indicații ale secretarului general al partidului, în repetate rânduri prezent în mijlocul oamenilor de știință, al cercetătorilor, al studenților, în cincinalul trecut, cercetarea științifică originală a asigurat peste 90 la sută din produsele și tehnologiile noi intrate în fabricație, industria chimică și cea constructoare de mașini înregistrînd realizări deosebite. Concomitent cu fructificarea, cu maximum de eficiență, a rezultatelor obținute în cercetarea aplicativă, s-au dezvoltat și cercetările fundamentale, de perspectivă, în perimetrul fizicii, chimiei, biologiei, ciberneticii etc. O permanență a gândirii tovarășului Nicolae Ceaușescu a constituit-o abordarea problemelor majore legate de integrarea cercetării cu învățămîntul și producția, domenii care trebuie să existe într-o intercondiționare perfectă, proprie unei economii înaintate. Secretarul general al partidului a conceput și fundamentat teoretic învățămîntul și cercetarea ca veritabilă coloană vertebrală a tuturor ramurilor științei, ele venind în întîmpinarea nevoilor economiei naționale și, în același timp, formînd prin muncă și înaltă specializare generațiile prezente și viitoare de constructori ai socialismului. Concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu implică o cercetare deschisă față de nou, interdisciplinară, capabilă să descopere drumuri noi și, totodată, să asimileze din mers soluțiile

adoptate de alții, punîndu-le neîntîrziat în slujba progresului societății românești. Ea repudiază, în aceeași ordine de idei, un învățămînt îngust, prevăzînd o îmbogățire a cunoștințelor tinerei generații într-un sens mai larg, mai complet, sincronizat la spiritul tehnologiilor și industriilor actuale, lăsînd liber fiecărui student, fiecărui elev, dreptul la creație.

Cum precizăm, la indicația tovarășului Nicolae Ceaușescu, activitatea de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică cuprinde mai multe orientări de bază, corespunzînd noii etape de dezvoltare economico-socială a țării. Aici trebuie inclus, în primul rînd, programul de largire a bazei proprii de materii prime și de sporire a gradului de asigurare, din resurse interne, a necesităților economiei naționale ca și, în strînsă legătură, efortul menit să realizeze, în următorul deceniu, independența țării din punct de vedere al aprovizionării cu energie și combustibil. Dînd dovadă de spirit vizionar, cel mai iubit fiu al poporului a intuit încă din 1965 că, nu peste mult timp, omenirea va cunoaște vicisitudinile unei crize energetice de anvergură. Așa se face că, la numai 2 ani după Congresul al IX-lea al P.C.R., la inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, a luat ființă cel dintîi institut de cercetări de tip departamental cu profil energetic. Dacă îi revine Congresului al IX-lea al partidului meritul, istoric, de a fi definitiv și aprobat, la îndemnul și sub îndrumarea secretarului general, un plan concret de dezvoltare a bazei energetice a țării, se impune să menționăm că, în toți anii de după 1965, acea strategie a fost reafirmată și îmbogățită de celelalte congrese și conferințe naționale ale partidului, căpătînd un sens clar, complet, în cadrul „Programului-directiv de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și de introducere a progresului tehnic în perioada 1981—1990 și direcțiile principale pînă în anul 2000”, adoptat de Congresul al XII-lea al P.C.R. În folosul independenței energetice, ca obiectiv prioritar, s-au depus și se depun eforturi materiale și de inteligență considerabile. S-au intensificat și diversificat acțiunile de valorificare a combustibililor inferiori și a surselor noi și recuperabile de energie. S-a dezvoltat termoficarea. Energiele așa-zise neconvenționale, eoliană, biogaz, energia valurilor etc., au fost readuse în centrul atenției. Cercetarea a fost orientată, într-o măsură și mai mare, în direcția reducerii și substituirii hidrocarburilor. A fost accelerată realizarea centralelor nucleare-electrice, toate aceste acțiuni — inspirate și puse în mișcare prin gândirea și competența secretarului general al partidului — făcînd parte dintr-un program vast, întocmit științific, menit să asigure independența energetică a României socialiste într-un răstimp scurt.

În aceste condiții, avînd o linie de acțiune și un orizont clare, știința și teh-

nica au înregistrat progrese spectaculoase, sporindu-și neconținut contribuția la dezvoltarea generală a societății, la ridicarea nivelului de bunăstare și civilizație a poporului. Bunăoară, spre a rămîne în domeniul concretului, numai în cursul anului 1981 i-a fost raportată secretarului general al partidului, cel dintîi autor, cu gîndul și cu fapta, al revoluției tehnico-științifice, intrarea în fabricație a 2579 mașini, utilaje, instalații și aparate noi, într-un context în care, în perioada cincinalului 1976—1980, cercetarea științifică și tehnologică autohtonă și-a adus aportul la asimilarea a peste 10000 de noi tipuri de mașini-unelte și aparate, a peste 5100 de noi materiale și bunuri de consum etc., toate aceste reușite certificînd justetea orientărilor date de cel mai iubit fiu al poporului. Datorită contribuției novatoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la rolul științei în viața societății, România dispune, pentru prima dată în istoria ei, de o politică de stat programatică în domeniul cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și introducerii progresului tehnic, de o concepție larg și temeinic fundamentată care consacră contribuția științei și tehnologiei în edificarea noii societăți. Această concepție este una pentru prezent, dar și, în egală măsură, pentru viitor, programele amintite avînd, cum ziceam, bătaie lungă, pînă în anul 2000. Făcînd, o dată în plus, dovada unei intuiții excepționale, tovarășul Nicolae Ceaușescu afirma: „Următoarele două decenii se vor caracteriza printr-un puternic avînt al științei, tehnicii și tehnologiilor noi, de înaltă productivitate. Pornind de la aceasta, este necesar ca România să asigure dezvoltarea intensă a întregii activități științifice și tehnice, preocuparea pentru crearea de noi tehnologii”.

Dezvoltarea impetuoasă și multilaterală a științei, aplicarea rezultatelor cercetării, ale creativității maselor, în beneficiul exclusiv al binelui și mai binelui poporului, acordă slujitorilor acestui sector de activitate, angajați cu hărnicie și fidelitate în primele rînduri ale luptei pentru o Românie mai bogată și mai fericită, pe deplin stăpînă pe destinele sale, liberă și independentă, un statut de demnitate și conștiință, de deplină afirmare a personalității. Ei, slujitorii științei românești, care au cîștigat din fiecare întîlnire cu tovarășul Nicolae Ceaușescu noi și rodnice orientări, către marile probleme ale dezvoltării naționale, care se bucură, prin grija partidului și statului, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu, de condiții optime pentru a lucra și a se afirma, își unesc în această zi aniversară, și pentru istorie, glasul cu al țării, urîndu-i cirmaciului destinului național La mulți ani, sănătate și putere de muncă! Spre fericirea României eterne, a oamenilor ei!

OVIDIU IOANIȚOIAIA

Noi îl iubim că are în inimă nesațul
De a munci, ca țării să-i fie traiul bun
Toți voievozii noștri îi țin puternic brațul
Și toți străbunii șoapte de-nțelepciune-i spun.

Vremurile mari creează oameni mari, vremurile revoluționare creează oameni revoluționari

O judecată, devenită adevăr axiomatic, afirmă că vremurile mari creează oameni mari, vremurile revoluționare creează oameni revoluționari. Oameni mari și revoluționari care s-au identificat și se identifică cu idealurile popoarelor, au luptat și luptă, s-au dăruit și se dăruiesc pentru împlinirea acestora, spre binele și fericirea popoarelor lor și a altora. Idealuri general umane și deopotrivă ale popoarelor pe care le reprezintă și care, de aceea, investesc pe cei ce le intruchipează în chip superior cu încredere deplină. Idealuri ce pot fi sintetizate în trainice și impunătoare coloane de susținere a edificului național al popoarelor și națiunilor, care înseamnă trecutul, prezentul și viitorul acestora: dreptate și libertate, independență și unitate, fiecare dintre aceste coloane sprijinindu-se pe celelalte, fiecare condiționându-le pe celelalte. Dreptatea popoarelor, dreptatea socială și națională, condiționează libertatea, de asemenea socială și națională. Căci nu se poate inchipi libertate fără dreptate și nici dreptate fără libertate. După cum nu se poate imagina dezvoltarea firească a popoarelor și națiunilor fără independență și suveranitate, deoarece o dominație străină, oriunde și oricând s-ar fi exercitat înseamnă o piedică deosebit de păgubitoare pentru popoarele și națiunile de sub dominație străină în dezvoltarea lor din toate punctele de vedere. Ceea ce explică tendințele și stăruințele, lupta făcuse și năzuințele popoarelor și națiunilor pentru salvagardarea independenței depline sau recuștigarea acesteia în cazul cind ea a fost pierdută. După cum păgubitoare în același grad este despărțirea popoarelor și națiunilor de aceeași origine, vorbind aceeași limbă, creatoare a unei culturi unitare, cultivând aceleași tradiții și obiceiuri, prin granițe artificiale impuse de vicisitudinile vremurilor. Căci alt adevăr, devenit axiomatic și acesta, verificat istoriceste, este acela a-nume că numai unite putem și unele posibilitățile, o etnie își poate valida și-și poate realiza pe deplin valențele, materiale și spirituale.

Dorințele și năzuințele, aspirațiile și idealurile poporului roman, prin granițe artificiale impuse de vicisitudinile vremurilor, intruchiparea în proeminentă personalitate a lumii contemporane care este tovarășul Nicolae Ceaușescu. De aceea, poporul l-a investit cu cele mai înalte și de mare răspundere demnități și-l cinstește cu deplină încredere. Poporul muncitor a simțit și a intuit că tinărul, adolescentul și bărbatul la vîrsta deplinei maturități s-a identificat cu lupta sa neabătută pentru o viață mai bună, întemeiată pe dreptate și libertate, pe independență și unitate.

Adevărată personalitate nu poate fi decit cel ce se identifică cu trecutul de luptă, pentru progres al popoarelor în general, și îndeosebi al propriului popor, cel ce luptă el însuși, neabătut, cu consecvență revoluționară pentru împlinirea idealurilor permanente ale omenirii. De aceea istoria și istoricii sint datori cu recunoștință secretarului general al partidului, președintelui României socialiste, tovarășului Nicolae Ceaușescu, și pentru contribuțiile sale creatoare și analizele pătrunzătoare spre deslusirea fenomenelor și proceselor istorice, a complexității și legității acestora, îndemnînd la deplină obiectivitate și maximă responsabilitate științifică pe istorici, politici, sociologi. Și niciodată nu uită, secretarul general al partidului, însemnăta re-punerii istoriei în drepturile ce i se cuvin ca „învățătoare a vieții”, îndrumătoare în activitatea practică, a rolului ei de necontestată însemnătate în educația patriotică și internaționalistă a omenilor. Și, de asemenea, niciodată tovarășul Nicolae Ceaușescu nu uită să adauge îndatoririle istoricilor de a infățișa realitatea în chip veridic, cu luminile și umbrele sale, cu sușurile și coborșurile, cu înfringerile și izbînzile sale. Deoarece „istoria trebuie să prezinte întregul proces al luptei revoluționare în complexitatea sa: să pornească de la analiza științifică a realității sociale, să infățișeze faptele nu după dorințele subiective ale oamenilor, nu după nevoile politice de moment, după criteriile de conjunctură, ci, așa cum s-au petrecut, corespunzător adevărului vieții”, subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu în repetate rânduri. Pentru că, așa cum mai subliniază secretarul general al partidului de asemenea de multe ori „istoria cu adevărat științifică este o oglindă a conștiinței de sine a poporului, a claselor, înmănunchiînd experiența de viață și de luptă a maseilor și conducătorilor lor”. A conducătorilor care intruchipează aspirațiile maselor, se identifică cu acestea și, identificîndu-se, luptă fără preget pentru împlinirea lor.

Alte învățăminte de seamă pe care istoria le oferă celor în stare să le înțeleagă, doritori să le realizeze, afirmate de asemenea de secretarul general al partidului de cite ori se oferă ocazia sint că

marile culturi și marile civilizații, supra-viețuitoare timpurilor, prin care omenirea și-a afirmat potențele creatoare și care, astfel, și-au prelungit viața prin valorile materiale și spirituale transmise fără conținere, au fost rezultatul colaborării popoarelor.

Pe temeiul acestor adevăruri incontestabile, pledoaria convingătoare, întregită prin acțiunea neobosită a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele României socialiste, de a le transforma în fapte și acte concrete, are valoarea trăiniceiei perene. Cînd popoarele și-au înțeles comunitatea de interese pe temeiul necesităților economice, politice și culturale, pe lingă creațiile de valori superioare de civilizație, lupta lor pentru o viață liberă, independentă, a fost și ea încununată de succes. Iar lipsa colaborării a avut urmări nefaste pentru cei ce nu i-au înțeles însemnătatea și necesitatea. Subliniind asemenea adevăruri cu caracter axiomatic, secretarul general al partidului nostru asocia importanței lor pentru vremurile trecute, însemnătatea acestora pentru timpurile noastre și pentru cele viitoare chiar. De aceea, oamenii de știință, din orice domeniu al tot mai cuprinzătorului cîmp al cunoașterii, sint datori să acționeze în toate împrejurările, astfel încît „să contribuie la crearea unui viitor al prieteniei și frăției tuturor popoarelor”, din toată lumea, peste deosebirea de concepții filozofice, politica, religioase; oamenii de știință sint, de aceea, datori să-și unească tot mai strîns rîndurile și, împreună cu forțele iubitoare de pace de pretutindeni, să se ridice împotriva politicii imperialiste, de dominație, împotriva războiului, pentru o lume a păcii, dreptății și egalității. În realizarea acestei legitime dorințe și imperative necesități, evenimentele și fenomenele istorice se cuvin judecate spre a servi drept sprijin acestor nobile năzuinți și străduinți ale popoarelor, spre o politică de prietenie și de colaborare între ele. „Istoria”, afirma cu deplină îndreptățire tovarășul Nicolae Ceaușescu, va servi adevăratelor scopuri ale științei numai în măsura în care va contribui la realizarea unei politici de largă conlucrare economică, cultural științifică, de egalitate și respect între toate popoarele”.

Această misiune nobilă a istoriei se cuvine cultivată mai mult ca oricînd în vremurile noastre, cînd societatea este confruntată cu probleme atît de grave. De aceea, subliniază accentuat secretarul general al partidului, istoria este datoră să mobilizeze „conștiința oamenilor de pretutindeni, a popoarelor din întreaga lume”, pentru a se împotrivi războiului, politici de înarmări și de forță, influențînd opinia publică, masele populare spre soluționarea exclusiv pe cale pașnică prin tratative a problemelor litigioase „pentru apărarea celui mai fundamental drept al omenirii, dreptul la viață, la existență liberă și independentă”. Existența liberă și independentă a popoarelor, libertatea și dreptatea socială și națională a acestora, colaborarea și conviețuirea lor pașnică, domină întreaga gândire, inițiativele și acțiunile președintelui României, care se dăruiește fără preget, cu întreaga sa ființă pentru fericirea propriului popor și a întregii omeniri, într-o lume mai bună și mai dreaptă, întemeiată pe o nouă ordine economică și politică mondială condiționată de o colaborare sinceră și echitabilă între popoare, de dorința acestora de pace. Nu orice pace, însă, ci, din nenumăratele forme de pace înregistrate de istoria omenirii optiunea incontestabilă a oamenilor sinceri doritori de pace este pentru pacea justă, adică dreaptă pentru toate popoarele, sinceră, întemeiată pe gânduri și dorinți curate, neumbrite de ascunzîri. Numai o astfel de pace poate fi caracterizată drept pace adevărată, în interesul popoarelor, care au nevoie de pace și liniște creatoare, așa cum vietuitoarele au nevoie, pentru a putea trăi și a se putea dezvolta de aer, de apă și de soare. Lipsite de unele și de altele, vietuitoarele pier, după cum este amenințată cu pierrea omenirea de războaiele distrugătoare. Numai pacea adevărată, în interesul și spre fericirea popoarelor poate fi înfrumusetată de atributul de pace durabilă și pace sigură. Spre asemenea pace năzuiește și de o asemenea pace are nevoie omenirea. Identificarea cu aceste năzuinți și nestrămutate dorinți ale popoarelor explică politica de pace, colaborare și înțelegere a României socialiste, a secretarului general al partidului, președintelui țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, prin tot ceea ce gîndește și înfăptuiește, popor și conducător într-o solidaritate deplină.

Acad. ȘTEFAN PASCU

Un vis la Baia de Aramă

Oricui poate să pară romantic, și chiar este, să te trezești în fiecare dimineață cu ochii pe o frunte de stîncă, pe o geană de soare răsărită dintre paduri arzînd de lumină, să te speli cu apă de izvor și să aprinzi un bec în tavanul unei camere cu pereții mirosînd a brad. Pentru o zi, pentru două, pentru o insolită excursie la munte. Dar pentru 365 de zile într-un an? Și în fiecare dimineață să imoraci o salopetă, peste salopetă, o pufoaică, să-ți așezi pe cap, cu gesturi cu care ți-ai azeza o cunună, o cască de miner iar la gît, ca pe un medalion de pret, un lămpăș și s-o iei la pas spre gura unei mine, intrînd în stăpînirea întinericului și adîncului? Așa fac zilnic, de 3 ani de la absolvirea facultății, cu dragoste și din dragoste pentru profesiunea lor, doi tineri geologi — Elena și Marian Grigore. Pentru ei geologia este un vis lucid al adolescenței, dreptul la un romantism real, aspru și fecund al marilor impliniri. Deși bucureșteni, născuți pe asfalt și crescuți, ca atîția alți copii și tineri, în blocuri ultramoderne, opțiunea lor pentru această profesiune grea și cu răspunderi copleșitoare pentru destinul țării întregi, a fost și rămîne una de conștiință făcută într-un moment de consonanță cu un important moment politic al timpului nostru. Erau — relatează Marian Grigore — elevi de liceu, cînd tovarășul Nicolae Ceaușescu promova, la Congresul al XI-lea al partidului, o idee de politică economică de o mare forță și îndrăzneală ce implica, mai ales, tineretul, destinul și viitorul lor. În contextul crizelor din economia mondială, șansa României de a-și continua ritmurile înalte ale dezvoltării sale, pentru a ajunge din urmă țările avansate, era de a se bizui mai mult pe resursele proprii de materii prime, de a le descoperi și valorifica întens. Un drum fascinant se deschidea în fața geologilor și a geologiei. Pe făgașul căruia au pornit și ei. „Așa am ajuns la Facultatea de inginerie geologică și geofizică a Universității din București, unde

ne-am cunoscut și ne-am căsătorit, pentru că avcam aceleași gînduri, același ideal, același mod de a trăi și concepe viața”. A o trăi în locurile ei fierbinți și aspre, unde se cer caractere tari și devoțiune pentru cauze mari. Cum sint, dealtfel, tinerii zilelor noastre din țara noastră în care secretarul general al partidului crede cu tărie și se bizuie pentru viitorul țării.

Au absolvit cu medii mari; erau îndrăgostiți de Maramureș, au oscilat între Banaț și Apuseni, locuri mai bine rostute pentru geologi, dar ei au absolvit facultatea într-un alt moment politic ce implica întreaga conștiință națională. În anul Congresului al XII-lea al partidului, cînd se dădeau publicității, supunîndu-se cunoașterii și dezbaterii oamenilor muncii, documentele și programele sale prin care gîndirea economică a tovarășului Nicolae Ceaușescu privind asigurarea într-o măsură covîrșitoare a materilor prime din resurse interne devine o prioritate a priorităților. Geologii trebuie deci să lucreze repede, bine, temeinic, precis și cuverez pe o punte în evidență minieră utilă în timp util. Se deschisese marile șantiere pentru cupru — piinea de toate zilele, aerul supraviețuirii industriilor de vîrf ale epocii, energetica, electrotehnica, electronica, aeronautica... — de la Roșia Poeni și Baia de Aramă. Baia de Aramă era unul din marile puncte fierbinți. Dispuțele specialiștilor erau aprinse și cei mai mulți contestau că ar mai exista aici aramă, rezervele care să justifice întemeierea unei exploatare. Era nevoie astfel, de viziuni proaspete, de spirite tenace, de elanuri tinerești, de oameni care să se angajeze la o muncă asiduă de zi și noapte. Timpul nu așteaptă. Și cum ne spune șeful Secției de prospecțiuni din zonă, geologul Sabin Răuți, acești doi tineri sint astfel de oameni, care își iau în spate sarcini foarte grele. Recunoaștem desigur, în ei pe tinerii țării noastre, al zilelor noastre, aducați în spiritul valorilor noastre.

Aramă de Baia de Aramă este astăzi o certitudine.

Doă momente politice și gîndirea unui mare conducător au, firește, consecințele logice în toate planurile vieții noastre, sint creatoare de destine umane și de valori.

CICI IORDACHE-ADAM

**Dar dincolo de toate și mai presus de toate
Să ținem minte pururi că-n acest timp și loc
A-nvins ideea sfântă de muncă și dreptate,
Care-a trecut și țara sub zodii de noroc.**

Comunistul de omenie

„Eu cred că Ceaușescu înseamnă omenie”. Am reținut aceasta din vorba unui țăran. Și cred că tocmai de aceea întreg poporul îl iubește și-l stimează; peste tot, oamenii mai tineri sau mai vîrstnici, bărbați sau femei, îl așteaptă cu dragoste și încredere, simt nevoia firească să-l vadă și să-l asculte, să-i vorbească, așa cum ar vorbi unui frate mai mare și mai înțelept.

Secretarul general al partidului și președintele republicii poartă grija noastră, a tuturor. Și grija aceasta nu-i o grijă abstractă, ci una foarte concretă, manifestată în formele cele mai felurite. Oamenii muncii de la noi primesc, de pildă, mii și mii de noi locuri de muncă, în fabricile și uzinele ce s-au construit ori se construiesc pe tot întinsul țării. Pentru munca plină de avînt pe care o desfășoară, ei se bucură de retribuții și cîștiguri sporite, de alocații de stat date copiilor, de pensii de bătrînețe. Astfel încît nimeni să nu ducă lipsa mijloacelor de existență. Să aibă fiecare asigurată ziua de mîine.

Prin grija partidului, a secretarului său general, construcția de locuințe a luat un mare avînt. Sub ochii noștri, orașele și satele patriei și-au schimbat înfrînșarea, devenind mai frumoase și mai bine gospodărite; anual, zeci și zeci de mii de apartamente și case noi sînt puse la dispoziția celor ce muncesc, spre a locui în condiții de confort ridicat. Nenumărate săli de clasă, amfiteatre și laboratoare, cîmine și internate sînt date în dar elevilor și studenților. Învățămîntul, arta și cultura dispun de o tot mai puternică bază materială pentru educarea și formarea omului nou, multilateral dezvoltat. În sfîrșit, nu putem să nu amintim și cu acest fericit prilej de tot ce s-a făcut și se face pentru apărarea sănătății oamenilor, pentru petrecerea în cele mai bune condiții a vacanțelor și a timpului liber.

Prin tot ceea ce întreprinde și gîndește, conducătorul partidului și statului nostru este și va fi pentru noi toți un strălucit exemplu de omenie. Grija sa cea mai mare se cheamă fericirea poporului, bunăstarea și prosperitatea tuturor fiilor țării, indiferent că sînt români, maghiari, germani, sirbi sau de altă naționalitate. Iar dragostea, grija și înțelegerea aceasta nemărginită nu-i o sîrare de moment a OMULUI din fruntea țării. Ea e o permanentă a marelui și incomparabilului său caracter, o chintesență a neasemuitei, unice sale personalități.

Un om care trăiește prin oameni, pentru oameni. Pentru că, știm bine din practica vieții de fiecare zi, din vizitele de lucru în județe, în fabrici sau pe cîmp, din întreaga sa activitate, tovarășul-Nicolae Ceaușescu e prezent întotdeauna în locurile cele mai fierbinți, acolo unde munca e mai grea, e nelipsit de la bucuriile ca și de la necazurile țării, discută cu oamenii de cele mai diverse categorii. Se interesează de condițiile lor de muncă și de viață. Se bucură de succesele și împlinirile lor, îi încurajează atunci cînd fac un lucru bun, cînd se revoltă împotriva rutinei și a lucrului făcut de mintuală. El le ascultă cu înțelegere păsurile și necazurile, atunci cînd treburile nu prea merg bine, și cel mai important este că acționează direct, neobosit, indicînd cele mai chibzuite măsuri, pentru triumful noului și binelui. Eroismul său, dovedit și în înlăturarea urmărilor seismului din martie 1977, ne stă ca o pildă vie, ca o dragoste fierbinte pentru om.

E nemărginită omenia lui! Ea îl definește în tot și în toate. Și atunci cînd pe masa de lucru din cabinetul său se află spre definitivare un program vizînd dezvoltarea ori perfecționarea unui sector sau altuia de activitate. Și atunci cînd primește soliile de prietenie. Și atunci cînd e vorba de pine și de locuințele noastre, de școală și învățatură, de sănătate. Și atunci cînd veghează să ne creștem copiii în spiritul eticii și echității socialiste. Și atunci cînd veghează la cerul senin și la pacea întregii planete.

OMUL din fruntea țării este garantul omeniei și al demnității noastre.

MIHAI STĂNESCU ■

Ne-a învățat să credem despre noi că putem fi formidabili

Peste un an, lăcătușul **Mircea Ursache**, șef de echipă la „școlăria generală”, un fel de bastion al noului sau mina dreaptă a proiectării, va număra patruzeci de toamne petrecute, adică muncite și trăite, la întreprinderea „23 August”, uzină în care a avut norocul să i se întîmple toate cîte se întîmplă într-o viață de om, adică într-un loc unde și-a împlinit destinul și în care timp și-a rostuit și copiii. Aproape patru decenii dintre care ultimele două, cele mai rodnice cum le consideră el, au marcat „istoria modernă a uzinei”. Istorie care pentru Mircea Ursache și pentru colegii săi de muncă a însemnat din 1965 încoace mult mai mult decît spera în luna aceea de primăvară timpurie a anului 1945, cînd a stat două săptămîni la poarta fabricii, ca să prîndă un post de ajutor de mecanic. „Istoria de care vă vorbesc, îmi spune el, sînt ani de foc în care secretarul general al partidului ne-a învățat să credem despre noi că sîntem niște oameni formidabili. Nu ne-a spus-o astfel, dar ne-a demonstrat că putem realiza produse pe care altădată le priveam minunîndu-ne cum veneau de la alții”. Mircea Ursache vorbește despre noul de la „prototipurii”, de care se ocupă de ani și ani, de noul ieșit de pe planșetele proiectanților, este vorba de tehnologii și dispozitive cu ajutorul cărora se realizează piesele și ansamblele locomotivelor, compresoarelor etc., dar și de noul din mentalitatea oamenilor. „Nu poți fabrica produse competitive pe plan mondial dînd cu ciocanul în loc să utilizezi un dispozitiv care-ți face viața mai ușoară și este și mult mai eficient: costă puțin și are productivitate mare. Vorbesc despre toate acestea și gîndul mă poartă la secretarul general al partidului, la permanenta sa luptă cu vechiul. De aici toate se înlanțuie logic: s-a dezvoltat întreprinderea, avem locuri noi de muncă, avem apartamente mai multe. Ani în urmă, un om al muncii la „23 August”, cu mari probleme de familie, aștepta cam patru-cinci ani pînă i se rezolva problema locuinței. Astăzi, așteaptă cîteva luni. Mai sînt probleme de locuințe, dar problemele grave se rezolvă operativ. A fost una dintre indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, ca sectoarele calde să fie modernizate. Din cauza condițiilor mai grele, tinerii se îndreptau către sectoarele prelucrătoare. Forța nouă, comparativă cu tot ceea ce

există mai modern în lume, este o dovadă a griji pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu a purtat-o mereu oamenilor muncii de la „23 August”, în mijlocul cărora se află în fiecare an hotărînd împreună și prezentul și viitorul uzinei. În numele acestor oameni, îmi îngădui să-i urez președintelui României, cu prilejul împlinirii a peste 50 de ani de activitate revoluționară și a aniversării zilei sale de naștere. La mulți ani, alături de tovarășa sa de viață, Elena Ceaușescu, cu multe împliniri, spre binele națiunii, al țării”.

Cu ani în urmă, înainte de a ne despărți după un interviu, mi-a oferit cartea sa de vizită: „**Marian Avram** — muncitor la Uzina «23 August»”. Gestul firesc m-a surprins, făcîndu-mă să-mi descopăr o prejudecată, de care mi-a fost jenă să-i amintesc. Mindria lui de a aparține uneia dintre cele mai mari uzine din Românie nu era una de paradă, ci se datora credinței că este un lucru cu totul excepțional să fii muncitor la „23 August”. „Bucuriile mele, îmi mărturisea de curînd, își au temeiul în tot ce mi s-a întîmplat în uzină, de cînd am pașii aici și i-am cunoscut pe cîteva dintre comunistii de la „Malaxa”, și pînă cînd am devenit Ero al Muncii Socialiste. Această onoare, care nu este numai a mea dar și a muncitorilor lingă care stăruim în fiecare zi, este legată de istoria mai nouă a uzinei, de devenirea ei, istorie și devonire ce se datorează omului despre care putem spune că a „pontat” vreme de aproape douăzeci de ani împreună cu noi, la bine și la greu, tovarășului Nicolae Ceaușescu. Eu lucrez la „compresoare”. Peste 400 dintre compresoarele fabricate aici lucrează azi în întreaga țară. Primele le-am făcut într-o hală veche, de care puțini își mai aduc aminte. Noua fabrică de compresoare s-a născut la indicația secretarului general al partidului. Și, de altfel, toată această întreprindere nouă este urmarea indicațiilor secretarului general. Dar niciodată, tovarășul Nicolae Ceaușescu nu a tras un hotărînt între munca noastră și viața noastră. Viața noastră a însemnat și ridicarea unui spital, și a unei policlinici, și metrourile care ne aduc și ne ia „de la scară”, și noua sistematizare a zonei din jurul întreprinderii, cu blocuri, a căror arhitectură va contribui la zestrea edificată a Bucureștiului. Toate acestea din indicațiile exprese ale președintelui țării, căruia în semn de prețuire a iubirii sale de oameni, îi urez din tot sufletul un fierbinte La mulți ani și multă sănătate și putere de muncă cu acest prilej scump întregii națiuni, împlinirea a peste 50 de ani de activitate revoluționară și a aniversării zilei sale de naștere”.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

„Nu trebuie să uităm nici un moment că mai presus de orice se află omul; dezvoltarea lui multilaterală trebuie să stea în centrul tuturor preocupărilor partidului nostru, trebuie să fie țelul suprem al societății noastre socialiste”.

Case frumoase pentru oameni

Memoria nu poate să uite, memoria tuturor bucureștenilor, memoria tuturor românilor a săpat adânc în interiorul său — pentru totdeauna — faptele, gândurile, inițiativele omului care a stat și stă de veghe la renasterea orașelor noastre, la modelarea lor în chip de adevărat urban, la scara arhitecturii secolului XX. Cu o atenție specială, firească desigur, pentru întruparea Capitalei ca metropolă modernă, cu farmec propriu între metropolele Europei. Dacă expresiile acestei stări de veghe ale secretarului general al partidului sunt atât de concrete — însemnând vastele cartiere noi ce înconjoară și măresc perimetrul orașului la dimensiuni niciodată visate, însemnând recompunerea arterelor lui vitale, ca Mosilor, Colentina, Mihai Bravu, Stefan cel Mare, Rahova, Alexandriei, Oltenitei, Giurgiului, Băneasa și alte numeroase trasee, pietă, căi, însemnând atâtea edificii de anvergură — memoria nu uită nici timpul record în care toate acestea au fost împlinite. Un timp asaltat, prin voință și deliberare, la îndrumările tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru ca oamenii, bucureștenii, în continua lor creștere demografică, să intre în proprietatea unui confort real, civilizat, total. Cine poate să uite, de pildă, acel moment de excepție în viața noastră, după cutremurul de la 4 martie 1977, când, înainte încă de a se fi ridicat molozul clădirilor răpuse, secretarul general al partidului a dat indicații ferme ca, în cel mai scurt timp posibil, pe acele locuri să se înalte case trainice, solide, case frumoase pentru oameni. (Desi atunci, țara își avea altfel rostuite fondurile, bugetele pentru investiții.) Cu orice efort, cu orice sacrificiu, în paralel cu refacerea și fără a se încetini ori micșora planul construcției de locuințe al Bucureștiului, și care se ridica la 20 000 de apartamente anual. Astfel, încă din toamna aceluiași an, 1977, și din iarna celui următor au început a se ridica — simbolice păsări Phoenix — „blocurile unicate”. „Efegii ale gândirii secretarului general al partidului, cum ne spune arhitectul Gheorghe Nadrag, unul dintre prestigioșii arhitecți de la Institutul „Proiect” București, cel care a realizat Complexul urbanistic „Dunărea”. Pentru toate aceste blocuri a indicat să se instituie concursuri, astfel încât să fie admise cele mai bune proiecte, care să ne reprezinte peste timp, care să lumineze încrederea noastră în puterile noastre. A găsit timpul — un timp atât de drămuț — să vadă și să analizeze personal, la fața locului, fiecare dintre spațiile unde urmau să se amplaseze respectivele blocuri, să analizeze fiecare proiect și fiecare machetă propusă, viziunea sa monumentală privind sistematizarea modernă a Capitalei, resimțind aici dimensivitatea unicatului, dorința unor edificii cu

specific național, în cele mai bune tradiții ale arhitecturii românești. Se interesa totodată de mărimea încăperilor, a dependințelor, hotărând ca, tocmai în conformitate cu tradițiile casei și familiei noastre, să sporim spațiul bucătăriilor și al celui de locuit. Se interesa de finisajele interioare și în egală măsură de plastica fatadelor, de armonia acestora cu cele mai valoroase clădiri din preajmă”. „A tinut mult — completează arhitectul Antonio Todorov, de la același institut, autorul proiectului după care s-a executat blocul „Delta Dunării” — ca la parterul fiecăruia dintre aceste edificii bucureșteanul să regăsească aceleași magazine, existente înainte, pentru a-l ajuta să uite, să nu mai resimtă prin timp rănile seismului. Un act de o asemenea generozitate nu poate fi propriu decît unor spirite mari, devotate întru totul cauzelor colective ale poporului, așa cum ne-a dovedit prin întreaga sa viață exemplară tovarășul Nicolae Ceaușescu”. „S-a întilnit de numeroase ori, în cursul anului 1978, cu noi, arhitecții și proiectanții, cu cadrele de conducere din domeniul construcțiilor și al materialelor de construcții pentru a definitiva noua concepție și noua linie privind dezvoltarea arhitecturii românești, cu specific național, în condițiile timpului de azi, al industrializării construcțiilor, al prefabricatelor, al tipizării elementelor — ne reliefează arhitecta Paraschiva Iubu, cea care a gândit frumosul bloc din Piața Rosetti”. „Grija pentru individualitatea acestor case a fost permanent dublată de preocuparea pentru trăinicia, soliditatea, rezistența lor. A dat, precum se știe, îndrumări, în conformitate cu noile studii de geofizică a pământului Bucureștiului, pentru a se ridica gradul de seismicitate al structurilor de rezistență pentru toate construcțiile Capitalei” — subliniază un alt aspect arhitectural Ruxandra Verona, autoarea blocurilor de pe Calea Victoriei, dintre străzile Lipscani și Stavropoleos.

Dar cite case nu și-au ridicat fruntea biruitoare spre cer din acele hăuri pe care le lăsase cutremurul?! În Calea Victoriei, pe străzile Domnița Anastasia, Academiei, Alexandru Sahia, Maria Rosetti, Hristo Botev... Aproape toate începute în acel an alert, acel an februarie 1978. Jurnalul fiecărui șantier a retinut vizitele repetate ale secretarului general al partidului, impulsivând lucrările, veghind ca locuitorii să ajungă a le stăpîni cit mai curînd. În 1980 aproape nu mai exista nici un loc gol din cele lăsate de dezastur.

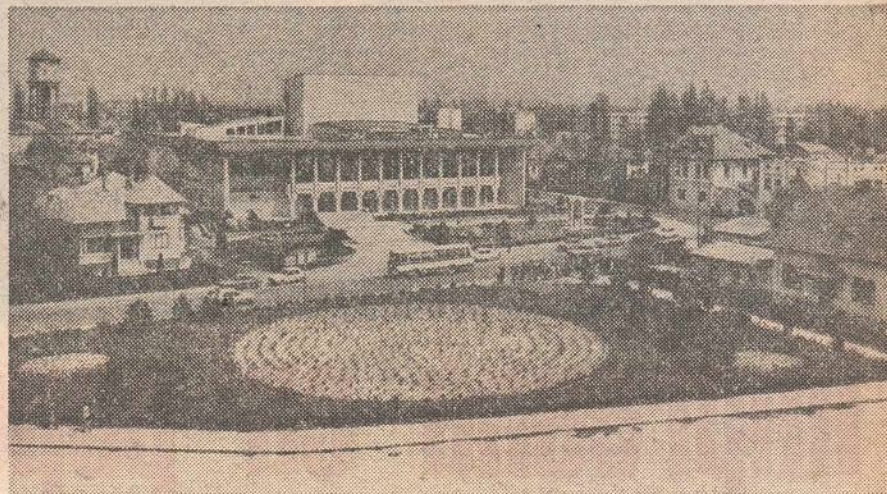
Să ne trăiești ani mulți, Omule de Omenie care ni le-ai dat, pentru a împlini toate gândurile mari și generoase ce le cutezi întru viitorul nostru al tuturor.

CICI IORDACHE-ADAM

Mărturii despre glorioasa epocă NICOLAE CEAUȘESCU

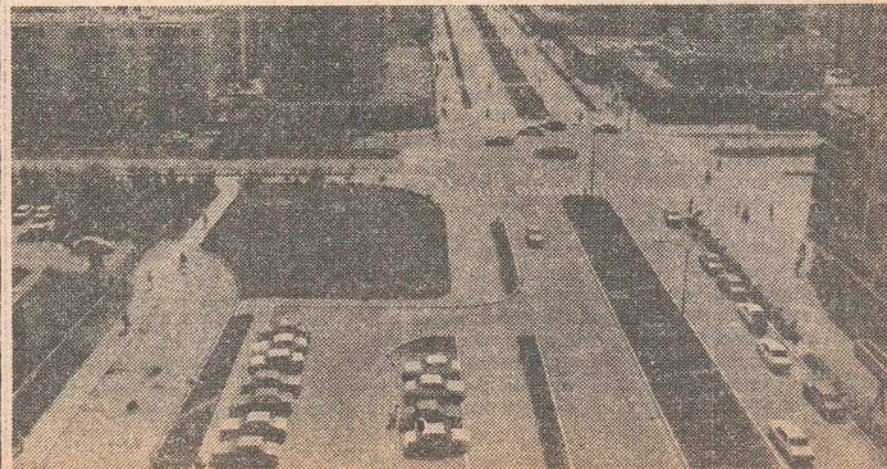
Cercetare — învățămînt — producție într-un renumit centru universitar al României: Cluj-Napoca

Ritmuri noi în capitala Gorjului — Tg. Jiu 1983

Bunăstarea la rangul de politică de stat — toamnă bogată în Oborul Bucureștilui

Armonii urbanistice de ultimă oră în Cetatea de scaun de la Aida Luna

„Spitalul acesta este darul făcut de secretarul general locuitorilor județului Harghita”

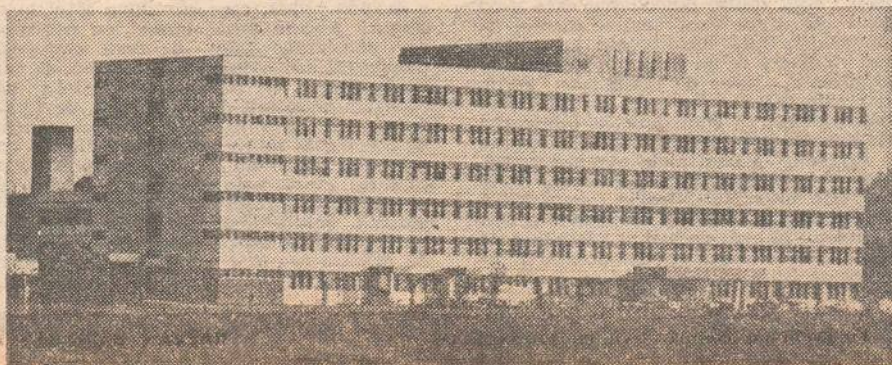
Zărești de departe clădirea imensă din sticlă și beton, aflată sus, pe o colină, parcă veghind asupra orașului. Începe acolo unde dispar ultimele blocuri de locuințe și cresc brusc dealurile Ciucului. Este înconjurată de o armată de brazi tineri care fac eforturi să semene a pădure. Peste cîțiva ani vor alcătui un parc în stare să așeze spitalul de vînturile dinspre apus, azi însă nu sînt decît o promisiune de viitor. Aproape de spital, turnul de apă care aduce cu turnul de control al unui aeroport.

O splendidă întimplare de solidaritate umană mă aduse pînă aici, gestul sublim al unei întregi echipe de cadre sanitare care reușiseră, grație competenței dar și omeniei, dăruirii, să salveze viața unui om atunci cînd totul părea pierdut. Venisem să laud un gest de excepție și descoperisem și un așezămînt spitalicesc de excepție. Dincolo de estetica deosebită a clădirii, de așezarea ei, de utilitatea celor 15 secții, coridoarele largi, aerisite, geometrice ca ale unui imens acvariu, curățenia și halatele scrobite și de un alb impecabil estompează oarecum obișnuita atmosferă de spital. Doctorul Jakob Kálmán, șeful secției cardiologie, medic de un

înalt profesionalism, crescînd la școala unor ilustre nume ale medicinei românești, ca Iuliu Haieganu, Endre Horvath sau Constantin Iliescu, socotește spitalul la care lucrează ca unul dintre cele mai moderne, mai bine utilitate și mai bine gîndite dintre cele pe care le-a văzut sau în care a lucrat în cei treizeci de ani de meserie. „Spitalul nostru, construit într-un timp fantastic de scurt, cred că este un record mondial în materie, a fost înălțat doar într-un an de zile, este darul pe care secretarul general al partidului l-a făcut oamenilor din județul Harghita. Mă fac mesagerul locuitorilor județului nostru ca să mulțumim încă o dată tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru grija sa și să-i urăm cu prilejul împlinirii a peste 50 de ani de activitate revoluționară și a aniversării zilei sale de naștere mulți ani cu sănătate, putere de muncă și numai bucurii alături de tovarășa sa de viață, Elena Ceaușescu. Dînsul a urmărit personal lucrările de construcție și ne-a făcut cîntea și bucuria de a veni și la inaugurare. Spitalul are 1170 de paturi iar saloanele noastre de la reanimare au la fiecare pat sonerie, oxigen și posibilități de aspirație. După cum vedeți, ne străduim să păstrăm în perfectă stare de funcționare această bijuterie, în semn de respect față de gestul președintelui țării, față de oamenii care au încredere în noi”.

Un spital, unul dintre miile de semne de generozitate cu care ne-a obișnuit istoria ultimelor două decenii, semn al unei imense iubiri față de oameni.

RĂZVAN BĂRBULESCU

*Chiar cei ce văd în negru și lucrurile bune
N-au cum să nege faptul, de cel mai mare preț,
Că însăși libertatea de a gândi și-a spune
Ne-a dat-o Ceaușescu, bărbatul îndrăzneț.*

Împreună cu poporul, pentru popor

În România, în acești aproape 20 de ani de când la conducerea destinului național se află, prin voința supremă și unanimă a poporului, cel mai iubit fiu al său, tovarășul Nicolae Ceaușescu, s-a înfăptuit, printre alte monumentale construcții românești, și un cadru organizatoric, unic în felul său, bazat pe structuri și forme care au putut da viață uneia dintre cele mai reale și mai profunde democrații. Și aceasta pentru că una din preocupările majore și constante ale secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a fost și rămâne perfecționarea continuă a conducerii întregii vieți economice și sociale de către popor, de către făuritorii bunurilor materiale și spirituale.

Prin tot ce întreprinde secretarul general al partidului, la Congresele și Conferințele Naționale ale partidului, la Plenarele Comitetului Central, la întâlnirile din alte forumuri naționale ale democrației noastre socialiste, în vizitele de lucru în toate județele țării, în dialogul de la om la om cu muncitori, țărani, intelectuali, specialiști și alți oameni ai muncii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, „suflet din sufletul neamului” său, a fost și este clipă de clipă părtaș la bucuria poporului. De la secretarul general al partidului a plecat totdeauna îndemnul care a ridicat masele populare, chiar și atunci când ne-a fost mai greu, la căderea și fundamentarea chipului luminos de azi al României socialiste. Consacrându-și întreaga viață acestui scop, ridicării bunăstării, libertății și independenței poporului său, necunoscând altă îndatorire mai mare decât aceea de a-și dedica și jertfi întreaga ființă și viață slujirii partidului, țării și poporului din care a apărut, în acești 19 ani de când se află în fruntea partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu alți tovarăși din conducerea de partid și de stat, a făcut 581 vizite de lucru, în toate județele țării și în Capitală.

În această perioadă, secretarul general al partidului a efectuat 2.013 vizite în unități economice și sociale, 945 în unități industriale, 369 în unități agricole, 124 pe șantiere de construcții, 298 în unități social-culturale și de învățământ, 109 în institute de cercetare științifică și de proiectare, 140 la expoziții economice, de artă și târguri, 28 în porturi.

De asemenea, tovarășul Nicolae Ceaușescu a participat la 207 congrese, conferințe, consfătuiri, ședințe și întâlniri de lucru la nivel național care au crescut cadre de conducere și oameni ai muncii din toate domeniile de activitate. „Forța partidului nostru, prestigiul său — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — constau tocmai în faptul că acționează permanent în strinsă legătură cu clasa muncitoare, cu celelalte categorii sociale, cu întregul popor, că întreaga activitate a partidului este pusă în slujba poporului, a construcției socialiste, a bunăstării și fericirii întregii națiuni, a întăririi independenței și suveranității țării”.

Din această consultare fructuoasă cu masele populare, din acest Sfat al țării cu țara, din felul unic în care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, știe să mobilizeze, să înflăcăreze masele, așa cum a știut să o facă încă din fragedă tinerețe, a rezultat chipul luminos al patriei de azi.

Participanții la această anchetă sint ei înșiși participanți la amplul dialog dintre șeful statului și popor. Și iată cum ne mărturisesc ei, prin cuvinte simple și directe, emoționante și pline de recunoștință, dragostea față de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în preajma sărbătoririi zilei sale de naștere, dragostea față de partid și față de patrie. Iar cuvintele lor, mărturiile dragostei lor, sint doar o părticică din marea dragoste a țării.

Un sistem democratic unic

Desele vizite de lucru, pe care secretarul general al partidului le-a făcut în întreprinderea noastră, și în special participarea sa la adunarea generală a oamenilor muncii, în anul 1978, reprezintă pentru mine expresia uneia dintre cele mai reale democrații, mai profunde și mai umane. Atunci, la întreprinderea de mașini grele București, s-au pus bazele noului mecanism economico-financiar, componentă a aceluiași sistem democratic. Am fost de față și imi simt întipărite în memorie cuvintele de încurajare, de mobilizare la realizarea sarcinilor mari ce ne stau încă în față, ale secretarului general ale primului muncitor al țării, așa cum ne place nouă să-l numim pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, care ne spunea: „Noi am stabilit într-adevăr ca această uzină să devină cea mai modernă și puternică întreprindere constructoare de mașini din țară”. Și, cred eu, întreprinderea noastră a atins acest prag de dezvoltare, pentru că a stat mereu în atenția secretarului general al partidului. Fiecare vizită făcută de tovarășul Nicolae Ceaușescu în uzina noastră a dat naștere și unui dialog viu, fructuos între șeful statului și oamenii muncii de la I.M.G.B. De fiecare dată au fost date îndrumări colectivului, conducerii întreprinderii, îndrumări privind mai buna organizare a muncii, creșterea productivității, realizarea unei noi calități, superioare, a producției. Nu a fost secție nouă, fabrică nouă, obiectiv nou, care să nu fi fost analizat, căruia să nu i se fi cîntărit oportunitatea, căruia să nu-i fi urgentat apariția, atunci când acesta se impunea. Sint multe obiectivele care s-au născut în urma unor analize atente și profunde, la fața locului, așa cum este, ca să rămînem la un exemplu dintre cele mai recente, presa de 12.000 tone forță, utilaj de mare capacitate, complexitate tehnică, menit să contribuie la fabricarea componentelor viitoarelor cetăți de lumină din România — centralele atomoelectrice. La punerea în funcțiune a presi de 12.000 tone forță tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost din nou în uzină, a dialogat din nou cu oamenii muncii de aici și acest fapt ne probază nouă adevărata democrație muncitorească. Știm că în fiecare an, la 26 ianuarie, sărbătorim ziua de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, zi dragă nouă, zi pe care o sărbătorim prin fapte

de muncă eroică, prin noi izbînzi pe frontul acesta fierbinte al industriei constructoare de mașini.

PETRE BORȘARU ■
maistru principal specialist

Consultarea directă și permanentă a poporului

Dialogul permanent al secretarului general al partidului cu oamenii muncii din agricultură, cu noi, cei care asigurăm agricultura mașinile de care are nevoie, și-a arătat roadele și în activitatea noastră. Fiecare combină nouă pe care am fabricat-o la **Semănătoarea**, a fost mai întâi o idee, un îndemn al secretarului general al partidului, o necesitate dezvoltată nouă și pe care eram chemați să o realizăm. Am simțit de multe ori, foarte direct nu numai îndemnul, dar și ajutorul efectiv al tovarășului Nicolae Ceaușescu, ajutor dat prin îndrumarea și controlul asupra muncii noastre, a mașinilor pe care le-am fabricat. Fiecare mașină nouă, echipament nou cu care am dotat combinele, semănătoarele, tractoarele, au fost mai întâi examinate de secretarul general al partidului. Combina cea mai nouă și cea mai modernă — de recoltat porumb integral, pe șase rânduri — pe care o fabricăm acum la **Semănătoarea**, este, de asemenea, rodul acestui mod de a dialoga cu țara. Ideea acestei combine totale a aparținut, nu ne sfiim s-o spunem, tovarășului Nicolae Ceaușescu. Dînsul ne-a recomandat, proiectanților și constructorilor, să concepem o mașină totală, care să adune totul la o singură trecere peste lanul cu porumb, ca pămîntul, față de care tovarășul Ceaușescu are o grijă permanentă, să nu fie bătătorit de mai multe mașini; să realizăm economii de carburanți, de forță de muncă, de timp, să evităm pierderile de recolte. Și iată cum din consultarea cu oamenii, dintr-un astfel de mod de a conduce țara, prin consultare directă și permanentă, găsește, la timpul cel mai potrivit, soluțiile și rezolvările cele mai bune. Consultarea permanentă cu poporul dă măsura cea mai exactă a uneia dintre cele mai reale și mai profunde democrații.

IOAN ILIESCU ■
maistru

**„Din nou, tovarăși, să facem legămint
Uniți în veci să fim în crez și gînd.
Să apărăm uniți ce-avem mai sfînt
Peșorul, comunismul, pacea pe pămînt!”**

NICOLAE CEAUȘESCU

În aceste cuvinte, conducătorul partidului și statului nostru a exprimat gîndul tuturor cetățenilor devotați, al tuturor oamenilor muncii de bună-credință din patria noastră, atunci cînd, în decembrie trecut, în expunerea prezentată cu prilejul adunării festive dedicate celei de-a 65-a aniversări a făuririi statului național unitar român, el a rostit un jurămint festiv față de slujirea neabătută a cauzei sfînte a patriei noastre, România socialistă, și a Partidului Comunist Român, față de înfăurirea și pe mai departe a unității noastre de nezdruccinat, față de salvarea păcii mondiale. Jurămintul festiv al primului bărbat al țării reprezintă înflăcăratul program de lucru al fiecăruia dintre noi. Jurămintul festiv al președintelui Republicii și secretarului general al partidului reprezintă stindardul revoluționar al fiecăruia dintre noi, asumarea acestuia și mîndra lui înaltare, în orice situații, fiind o cauză a cinstei și demnității, datorită noastră fundamentală ca oameni și cetățeni.

În aceste zile, în care un întreg popor aduce primul bărbat al țării prinosul iubirii fierbinții, al devotamentului adevărat, mulțumirii și profundei recunoștințe, este greu să găsești cuvintele potrivite care să cuprindă tot ceea ce, alături de toți oamenii muncii din patria noastră, și noi, maghiarii din România, nutrim în inimile noastre față de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Pentru că, ceea ce poporul român poate mulțumi celui mai de seamă fiu al său, ceea ce patria noastră, partidul, întreaga națiune română împreună cu naționalitățile conlocuitoare socialiste care trăiesc într-o unitate și frăție de nezdruccinat cu ea, pot mulțumi iubitelui nostru conducător este nespuse de mult, și nu poate fi exprimat în întregime, în realitate sa istorică, deosebita ei semnificație și mărție nici chiar de cele mai măiestre cuvinte scriitoricești, dat fiind faptul că această realitate exprimă însăși noua calitate de esență a vieții noastre de fiecare zi, renăscută pe traseul unui nou avînt revoluționar în perioada care s-a scurs de la cel de-al IX-lea Congres al partidului, cu alte cuvinte, deci: modernă, înfloritoare România socialistă de azi.

În persoana tovarășului Nicolae Ceaușescu noi îl omagiem pe cititorul României moderne, pe marele om de stat de renume mondial care intruchipează idealurile de libertate și independență ale marilor înaintași, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Nicolae Bălcescu, Avram Iancu, Alexandru Ioan Cuza, pe omul de stat care a arătat lumii întregi minunile și realizările revoluționare pe care le poate înfăptui un popor care trăiește în deplină libertate și independență, făuritor de sine stătător, fără opreliști, al propriului său destin. Îl omagiem deci pe acel genial conducător de partid și de stat, ridicat din rîndul păturilor clasei revoluționare muncitoare românești, care de-a lungul întregii istorii a poporului român, a depus cele mai strălucite eforturi pentru ca oamenii muncii de diferite limbi care trăiesc de secole împreună în această vatră străbună să se simtă cu adevărat uniți în cuget și-n simțiri, să fie cu adevărat pe veci un gînd și-o faptă. Pentru această operă de ordin istoric, de eternă amintire — elaborarea teoretică și consecventă transpunere în viață a politicii naționale revoluționare a partidului — noi sintem azi îndreptățiti să declarăm cu mîndrie: stimăm și iubim nespuse de mult în persoana tovarășului Nicolae Ceaușescu pe conducătorul de partid și de stat care va rămîne peste veacuri în memoria acestui pămînt ca cel mai consecvent luptător al înaltului ideal al egalității între oameni, al idealului de frăție dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare. Faptul că oamenii muncii care aparțin naționalităților conlocuitoare pot să spună astăzi că se simt în România socialistă în toate privințele acasă este o dovadă grăitoare că, mai ales în cele aproape două decenii care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, Partidul Comunist Român a făcut tot ce se putea face pentru ca în această țară naționalitățile conlocuitoare să se simtă cu adevărat la ele acasă. Noi toți știm foarte bine că în această operă, în marea operă a înfăptuirii frăției depline, o contribuție hotărătoare a avut-o și o are tovarășul Nicolae Ceaușescu, al

cărui nume reprezintă pentru noi, pe lângă acela al libertății și independenței, și un simbol al egalității în drepturi și al frăției.

Putem sta cu conștiința împăcată și cu fruntea în sus în fața întregii lumi pentru a spune că patria noastră comună, liberă și independentă, România socialistă, este astăzi o țară a frăției înfăptuite, un cămin adevărat al oamenilor muncii care se bucură de drepturi egale și își asumă îndatoriri comune.

Este prin urmare pe deplin îndreptățit indemnul pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu ni-l adresează nouă, scriitorilor, fără deosebire de naționalitate, de a reflecta mai plenar, mai adevărat în operele noastre toate rezultatele acestei frății și egalități în drepturi, toate rezultatele strălucite pe care le-am atins. Este îndreptățit prin urmare indemnul de a da prin scrierile noastre un răspuns și mai ferm, și mai hotărît tuturor acelor cercuri reacționare, imperialiste din occident, care prin calomniile lor ne falsifică realitățile și rezultatele. Cel care vrea să-și schimbe țara, ar trebui mai înainte să-și schimbe inima! Inima noastră nu este de vinzare, ea nu poate fi scoasă la mezar, și degeaba mai încearcă unele cercuri reacționare occidentale să învrăbească masele române, maghiare și germane de la noi, fiindcă acestor calomnii nu le mai dau crezare oamenii de bună credință și de mentalitate umanistă din America de Nord și Europa occidentală, care vor pace și înțelegere. Anii trecuți, de pildă, am avut prilejul de a vorbi cu mulți oameni de peste hotare, care, cunoscînd viața noastră, și-au exprimat sincera prețuire față de rezultatele noastre mărețe, față de viața culturală, științifică, literară și artistică variată a naționalității maghiare din România, condamnînd cu hotărîre pe exponenții neofascismului, care vor să tirască popoarele noastre într-un nou război, un nou măcel. După cum a subliniat nu o dată tovarășul Nicolae Ceaușescu, nu negăm că

site de baza morală care să le confere dreptul de a se amesteca în destinul unui popor, al unei naționalități, neavînd nici un fel de impuțențire de la poporul lor pentru o astfel de imixtiune. Oamenii muncii din țara noastră condamnă cu hotărîre acțiunile dușmănoase ale acestor cercuri reacționare occidentale, acțiuni care nu au alt scop decît să ne abată atenția de la munca noastră constructivă, pașnică. Oamenii muncii de la noi — români, maghiari, germani deopotrivă, au învățat dintr-o serie de fapte triste ale trecutului să nu se mai lase niciodată

Amplasarea în Europa a rachetelor nucleare cu rază medie de acțiune a creat — după cum a atras atenția de nenumărate ori conducătorul partidului și statului nostru — o situație de o gravitate fără precedent în istoria omenirii. Iată de ce tovarășul Nicolae Ceaușescu, expresia cea mai nobilă a voinței și dorinței noastre unanime de pace, stă ca un zid de neclintit la locul de veghe al păcii, apărînd prezentul și viitorul fericit ale patriei noastre. Acesta este motivul pentru care, reprezentînd cu demnitate și fidelitate irepresibilă dorința de pace a poporului nostru, conducătorul nostru luptă cu o pasiune mereu vie pentru cauza păcii, pentru triumful rațiunii, pentru ca toți factorii de răspundere din lumea întreagă să înțeleagă că trebuie să se treacă de îndată la acțiune, trebuie să se întreprindă de urgență ceva împotriva halucinantelor curse a inarmărilor, a bombelor atomice și cu hidrogen, împotriva amplasării în Europa a rachetelor nucleare, împotriva celor care vor să declanșeze o posibilă a treia conflagrație mondială.

Noi nu ne numărăm printre marile puteri nucleare. Din această cauză, noi nu putem modifica într-un mod esențial raportul de forțe din cadrul acestui secol XX bogat atît în lucruri minunate cît și înfricoșătoare. Numai că, „ștergîndu-și sudoarea de pe fruntea-i prea-ncercată”. Pacea nu a înzestrat popoarele cu răspundere doar în funcție de mărimea și puterea lor. Sintem toți deopotrivă răspunzători — după cum ne atrage atenția numeroasele constatări de principiu ale tovarășului Nicolae Ceaușescu — pentru ca „turbata fiară dezlănțuită”, catastrofa planetară să nu se declanșeze niciodată, pentru ca viața de pe planeta noastră să nu se ofilească-n veci, pentru ca mina înghetată a sfîrșitului nuclear să „nu se joace-n ceruri cu capete de oameni”, — pentru ca-n „lumea noastră-ncăruntată” profunzimile și înălțimile să nu reverberizeze ecoul „blestemelor popoarelor dezbinat”.

Aceasta este ardentă responsabilitate care-l animă pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, neobosit purtător al stindardului luptei pentru pace, eroicul conducător al poporului nostru. Aceasta este și responsabilitatea care ne determină și pe noi, fiii acestei patrii comune, — români, maghiari, germani și de alte naționalități — ca de la Carpați și pînă la Marea cea Neagră să ne adunăm cu puterea unei singure voințe în jurul curajului și consecventului apărător al păcii, omeniei și demnității noastre naționale, a demnității naționalităților conlocuitoare, în jurul persoanei tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Iar strigătul se aude acum, la noi, pînă la cer, roșit de milioane și milioane de guri:

„Ceaușescu — pace!”

„Pace — Ceaușescu!”

„Viața trăiește și vrea să trăiască!”

Îi mulțumim tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru strălucitul exemplu pe care ni-l dă stînd de veghe neobosit pe baricadele păcii, apărînd prezentul nostru fericit, fertil, și viitorul nostru comunist. În aceste clipe sărbătorești, ca de altfel și în ritmul muncii de fiecare zi, sintem uniți în cuget și-n simțiri, omagiindu-l cu puterea unei singure voințe pe iubitelui nostru conducător, dorindu-i să conducă încă mulți ani de acum înainte poporul nostru, pe noi toți, în deplină sănătate și putere creatoare, pe drumul progresului și al civilizației, spre culmile comunismului. Dorim ca unitatea noastră-n cuget și-n simțiri, frăția noastră de nezdruccinat să fie încununată încă mulți ani de acum înainte de înaltul umanism, patriotismul ardent, internaționalismul comunist și spiritul revoluționar ale tovarășului Nicolae Ceaușescu.

HAJDU GYÖZÖ

Uniți pe veci în cuget și-n simțiri

o societate ca a noastră, care se află într-un amplu proces de transformare revoluționară, are în mod firesc — mai ales în actuala conjunctură internațională grea și complexă — probleme economice și de altă natură. Și, de vreme ce progresul general ne impune zilnic rezolvarea unor noi și noi probleme în industrie și agricultură, la fel, în cadrul aceleiași dezvoltări generale, în interesul înfăptuirii politicii naționale revoluționare a partidului nostru, al realizării egalității depline în drepturi, trebuie să rezolvăm tot zilnic noi și noi probleme în diversele domenii ale vieții sociale, culturale, învățămînt, în viața literară și artistică etc. După cum a constatat tovarășul Nicolae Ceaușescu, nu am fi revoluționari dacă am declara că am rezolvat pe deplin toate problemele de orice natură. Dar problemele noastre, ridicate de viața cotidiană, trebuie să le rezolvăm, ca și pînă acum, noi înșine, aici, în patria noastră, Republica Socialistă România, în spiritul politicii naționale revoluționare a partidului, urmînd indicațiile sigure ale conducerii Partidului Comunist Român, singurul nostru centru vital, urmînd indicațiile revoluționare ale tovarășului Nicolae Ceaușescu. Pe ce bază morală vor să se amestece în viața noastră acei oameni care au fugit de pe pămîntul lor natal, de la socialism, care și-au părăsit țara, duși de dorul de a se îmbogăți, care nu vor să împartă cu națiunea, cu naționalitatea lor destinul poporului pe pămîntul strămoșesc, să ia parte la elanul constructiv comun pentru viitorul fericit, socialist al milioanelor? Este clar că astfel de elemente sînt lip-

induși în eroare de exploatare, să nu mai îngăduie niciodată ca alții să dispună de soarta și viitorul lor. Unitatea și solidaritatea noastră frățească din epoca Ceaușescu sînt mai tari ca orice. Ne aliniem deci cu un singur gînd și cu o singură voință în jurul Comitetului Central al partidului, al tovarășului Nicolae Ceaușescu, fiindcă aprobăm fără rețineri politica internă și externă a partidului nostru, pentru că toate faptele, cuvintele, propunerile, inițiativele și îndemnul de pace de răsunet mondial ale președintelui țării exprimate în realitate propriile noastre dorințe vitale, garanția unui prezent liniștit, lipsit de amenințarea armelor, și a unui viitor fericit, comunist.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a exprimat convingerea noastră, a tuturor, și atunci cînd a spus că pentru un scriitor sau un artist nu există o sarcină mai înălțătoare, mai sfîntă, decît slujirea partidului, a țării și poporului, decît să scrie despre acei eroi ai vieții și muncii care transpun în viață — pe șantierele edificării socialiste, în brigăzile de muncă patriotică ale tineretului, în întreprinderi, fabrici și pe ogoare — unitatea și frăția noastră, mărețul vis al poporului nostru, socialismul și comunismul.

Și de cite ori nu s-a făcut tovarășul Nicolae Ceaușescu mesagerul celor mai intime dorințe ale noastre atunci cînd, acasă sau la forumuri internaționale de mare importanță, a ridicat glasul cu consecvență și cu un curaj adevărat bărbătesc în favoarea salvării păcii popoarelor de pe planeta noastră! Alături de mărețul program revoluționar al partidului, izvorul veșnic viu, mediul vital permanent al unității noastre-n cuget și-n simțiri, al frăției de monolit dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare îl reprezintă crezul de nezdruccinat al tovarășului Nicolae Ceaușescu, atitudinea sa consecventă, profund umană, pilduitoare în întreaga lume, cu care luptă neobosit pentru pacea poporului nostru și a întregii lumi, pentru o lume fără războaie și arme atomice, pentru o Europă a păcii.

Uniți în cuget și-n simțiri, ne asumăm și afirmăm împreună cu conducătorul partidului și statului nostru: nicidecum omenirea nu a avut, nu are și nu va avea o cauză mai sfîntă decît pacea. Nu a existat, nu există și nu va exista niciodată o forță care să poată uni mai bine popoarele lumii, să le poată apropia mai bine decît dorința de pace a tuturor popoarelor. Nu a existat, nu există și nu va exista nicidecum o datorie mai sfîntă pentru căminul tuturor popoarelor, pentru planeta noastră, decît apărarea păcii.

Pictură de Dan Băjenaru (detaliu)

**Noi îl iubim că lumea el vrea să nu se-mpartă
În zone influente, strivite de tirani,
Să-și aibă orice țară cea mai cinstită hartă,
Și țări să nu se vîndă pe tunuri sau pe bani.**

Omagierea zilei de naștere a conducătorului partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, reprezintă, de fiecare dată, un prilej fericit de a evoca, cu profundă mîndrie patriotică, activitatea sa inepuizabilă pusă în slujba celor mai nobile idealuri de înțelegere, colaborare și pace între națiuni, ale independenței și suveranității popoarelor, apărării dreptului fundamental al oamenilor la viață, la pace, la dezvoltare liberă și demnă, într-o lume mai dreaptă și mai bună, fără arme și războaie. Sub conducerea înțeleaptă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, România socialistă promovează o politică fermă de pace și colaborare, participă activ și constructiv la dezbaterile și soluționarea marilor probleme internaționale, ceea ce i-a adus o largă recunoaștere și prețuire pe plan mondial, ocupînd astăzi un loc demn în rîndul națiunilor lumii, bucurîndu-se de un înalt prestigiu internațional și avînd prieteni pe toate meridianele globului.

Căutînd să arătăm prin ce se distinge personalitatea proeminentă și activitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu în viața internațională, credem că trebuie să situăm pe prim plan viziunea sa planetară și de largă perspectivă asupra unei lumi în permanentă transformare, analizele profund științifice, materialist-dialectice și istorice asupra acestei lumi, descifrarea tendințelor și forțelor ce se confruntă pe plan mondial, concluziile clarvăzătoare privind direcțiile în care trebuie acționat, inițiativele și propunerile oportune, realiste, constructive pentru salvagardarea păcii, întărirea colaborării și încrederii între state. Cu gândirea sa vie, profund creatoare și novatoare, străină oricăror dogme și prejudecăți, sesizînd esența mișcărilor în toată adîncimea lor, cu o neobișnuită putere de sinteză, de trecere de la particular la general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, analizînd situația internațională în ansamblul ei, nu a scăpat niciodată din vedere fenomenele, problemele și aspectele ei concrete, mergînd pînă la sesizarea detaliilor realităților internaționale imediate. Într-adevăr, într-o lume atît de complexă și contradictorie ca cea în care trăim, într-o lume a marilor contraste — economice, sociale, tehnice, științifice, — într-o lume caracterizată printr-un nemaiîntîlnit circuit de valori materiale și spirituale, la care participă, într-o măsură mai mare sau mai mică, toate națiunile și cînd mijloacele moderne de transport și comunicație au făcut ca planeta noastră să pară mai mică, în aceste condiții problemele cu care se confruntă omenirea — economice, sociale, militare, ecologice și de altă natură — se află într-o strînsă interdependență și conexiune reciprocă, rezolvarea unora depinzînd de soluționarea altora. În aceste condiții, progresul unor națiuni depinde mai mult ca oricînd de progresul altora și al comunității umane în general, iar pacea și colaborarea internațională depind în mod hotărîtor de respectarea riguroasă a suveranității fiecărei națiuni, a dreptului fiecărui popor de a trăi liber și de a se dezvolta potrivit propriilor sale interese și năzuințe.

Cu remarcabila sa forță analitică și putere de generalizare, secretarul general al partidului, președintele Republicii a îmbogățit teoria revoluționară, socialismul științific cu noi teze privind definirea conținutului epocii contemporane, a sensului evoluțiilor mondiale, sesizînd, din confruntarea tendințelor, pe cele purtătoare ale noului. Menționăm, în continuare, cîteva din direcțiile de bază ale activității și gândirii tovarășului Nicolae Ceaușescu în domeniul relațiilor internaționale: elaborarea, cristalizarea și promovarea principiilor și normelor relațiilor dintre țările socialiste, dintre toate statele lumii, indiferent de orînduirea lor social-politică, ca singura bază pe care se poate clădi o colaborare internațională echitabilă, pacea și securitatea tuturor popoarelor și care „sînt pentru societatea omenescă de astăzi, pentru relațiile de colaborare în lume ceea ce sînt apa și aerul pentru existența omului”; formarea bazelor și conceptului de edificare a unui sistem de securitate reală și de colaborare egală în drepturi pe continentul european, în care fiecare țară, fiecare popor să se poată dezvolta liber și independent, la adăpost de orice agresiune și ingerință din afară; la inițierea, organizarea și desfășurarea Conferinței pentru securitate și colaborare în Europa de la Helsinki, la asigurarea succesului reuniunilor după Helsinki, inclusiv al reuniunii de la Madrid; evidențierea imperativului opririi cursei înarmărilor nucleare în Europa, salvării continentului european de holocaustul atomic și formularea unui complex de propuneri menite să ducă la reluarea negocierilor sovieto-americane de la Geneva, oprirea amplasării noilor rachete americane în Europa occidentală și sistarea contramăsurilor anunțate de Uniunea Sovietică, pentru lichidarea tuturor armamentelor racheto-nucleare pe continent; promovarea unor raporturi de bună vecinătate între țările din zona geografică în care România se află, la transformarea Balcanilor într-o regiune a colaborării pașnice, lipsită de arme nucleare și baze militare străine, ea parte integrantă a procesului mai amplu de edificare a securității pe continentul european și convocarea, în acest scop, a unei

reuniuni balcanice la nivel înalt; la inițierea unor propuneri de mare anvergură, care se constituie într-un program cuprinzător și unitar, concret și realist, ce întrupează consensul tuturor popoarelor, de dezarmare generală și, în primul rînd, la dezarmare nucleară; stingerea și reglementarea exclusiv prin negocieri a focarelor de incordare și conflictelor dintre state, ca unica metodă rațională, care permite cristalizarea unor soluții reciproc

rea unei concepții originale, științifice, realiste privind destinderea internațională, ca un proces dinamic, care nu înseamnă înghețarea unei anumite situații date, ci presupune exercitarea, de către fiecare popor, a dreptului său suveran, de a se dezvolta liber și independent, pe calea progresului economic și social, fără nici un amestec din afară, ca un proces universal, care trebuie să cuprindă toate sferile relațiilor internaționale — politi-

lor, adevăratele creatoare ale istoriei, la lupta unită pentru pace și securitate, pentru salvarea omenirii de catastrofa nucleară; creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite și instituțiilor sale specializate, precum și al altor organizații internaționale, în soluționarea, cu participarea și contribuția activă a tuturor statelor, a problemelor majore cu care se confruntă omenirea, în realizarea unei păci trainice în lume.

Născută din cunoașterea profundă și investigarea științifică a realităților lumii contemporane, gîndirea teoretică a secretarului general al partidului, președintelui țării, are o finalizare practică nemijlocită.

Sub conducerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, România promovează, cu o consecvență rar întîlnită, o politică externă iubitoare de pace, acționează hotărît pentru diminuarea incordării internaționale, reluarea politicii de destindere, soluționarea marilor probleme internaționale, în interesul popoarelor, al păcii, securității și înțelegerii dintre state, lucrînd activ cu toate țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare și nealiniate, cu toate statele lumii, indiferent de orînduirea socială, cu forțele progresiste, democratice de pretutindeni.

Faptul că astăzi România întreține relații diplomatice și consulare cu 139 de țări, relații economice cu 150 de state și raporturi culturale cu peste 140 de țări, că face parte din 18 organizații specializate ale O.N.U. și din 470 de organizații internaționale guvernamentale și neguvernamentale, că Partidul Comunist Român dezvoltă raporturi de colaborare și solidaritate cu 89 de partide comuniste și muncitorești, cu 53 partide socialiste și social-democrate, cu 66 alte partide și formațiuni politice, precum și cu diverse alte organizații și mișcări de eliberare națională, vorbește de la sine despre politica de largă deschidere spre lume, de colaborare cu toate forțele înaintate ale contemporaneității, promovată de partidul și statul nostru, în numele cauzei colaborării, progresului și păcii pe pămînt.

În perioada care a trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut 248 întîlniri la nivel înalt în străinătate (vizite oficiale de prietenie, vizite de prietenie și de lucru, participări la conferințe internaționale și la congresele diferitelor partide comuniste și muncitorești etc.) și 178 de întîlniri, la același nivel, pe pămîntul patriei noastre. Cu prilejul întîlnirilor la nivel înalt au fost semnate tratate de prietenie, colaborare și asistență mutuală cu 6 țări socialiste europene, 16 tratate de prietenie și colaborare (cooperare), 38 declarații solemne comune, 66 declarații comune, 252 comunicate comune și numeroase alte documente de conlucrare în cele mai diverse domenii de activitate — politic, economic, tehnic, științific, cultural s.a. — cu state din Europa, Asia, Africa, America Latină și America de Nord.

O contribuție originală, revoluționară a adus secretarul general al partidului și în ce privește reflectarea voinței și exercitarea puterii poporului în acțiunile întreprinse de România pe plan internațional. În elaborarea politicii externe, ca și în legătură cu direcțiile și măsurile de dezvoltare economico-socială internă, partidul nostru, conducătorul său, președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, se consultă cu poporul, fie direct — prin marile adunări populare și dialogul de lucru aproape permanent cu oamenii muncii, cit și prin reprezentanții partidului și poporului, în forumurile conducătoare ale partidului — Congresele, Conferințele Naționale, Plenarele C.C. al P.C.R. și întîlnirile de lucru organizate la Comitetul Central al partidului, în sesiunile Marii Adunări Naționale, congresele și conferințele oamenilor muncii din diverse domenii de activitate, pe scurt, prin toate verigile sistemului nostru original, unic în felul său, de democrație socialistă, muncitorească, revoluționară. Fiind deci emanația conștiinței și voinței naționale, fiecare act de politică externă și poziția de ansamblu a României socialiste în lumea de azi se bucură de adeziunea deplină și sprijinul unanim din partea întregului popor român.

Implinirile și realizările istorice ale ultimelor două decenii, care au plasat România pe o poziție de prestigiu fără precedent în întreaga sa istorie, imaginea patriei noastre de azi, politica sa externă și prestigiul dobîndit în ochii popoarelor lumii sînt nemijlocit legate de activitatea revoluționară neobosită, de gîndirea și acțiunea practică, de contribuția personală hotărîtoare ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele țării. Dimensiunea internațională a personalității tovarășului Nicolae Ceaușescu este subliniată pe toate continentele, iar omagiul pe care îl adresează întreaga noastră națiune personalității de frunte ale vieții politice, economice, științifice, culturale contemporane celui pe care poporul român l-a ales, cu aproape douăzeci de ani în urmă, la cîrmă destinelor sale, este cea mai elocventă dovadă de înaltă apreciere și prețuire a operei pe care o înfăptuiește, spre binele țării sale și al progresului general în lume, al păcii, colaborării și securității internaționale.

Erou al păcii planetare

acceptabile și crutarea omenirii, a popoarelor de grele suferințe, precum și la formularea propunerii în legătură cu înființarea, în cadrul Organizației Națiunilor Unite, a unui mecanism (organism) pentru bune oficii, mediere și conciliere, care să acționeze în direcția prevenirii apariției de noi confruntări armate și a soluționării pe calea tratativilor a oricăror probleme litigioase dintre state; elaborarea unei concepții revoluționare multidimensionale — politice, economice, tehnico-științifice, juridice — de lichidare a fenomenului subdezvoltării, de edificare a unei noi ordini economice și politice internaționale; la democratizarea relațiilor internaționale și organizarea democratică a lumii, din care să fie exclusă definitiv politica imperialistă de forță și dictat, subînțînându-se, totodată, rolul crescînd al țărilor mici și mijlocii, al țărilor în curs de dezvoltare și nealiniate, care formează marea majoritate a statelor lumii și care trebuie să participe în condiții de egalitate la dezbaterile privind soluționarea, spre binele popoarelor, a problemelor majore cu care este confruntată omenirea; elaborarea

că, economică, militară, tehnico-științifică, culturală, toate regiunile și zonele geografice și la realizarea căruia să participe, în condiții de deplină egalitate, toate statele lumii, indiferent de mărime, potențial economic, uman și material, fără deosebire de orînduire socială, ca un proces complex, care presupune o luptă continuă a popoarelor și maselor populare, a tuturor forțelor progresiste și democratice împotriva adversarilor destinderei, împotriva vechii politici imperialiste, colonialiste și neocolonialiste de forță, dominație și dictat, de împărțire a zonelor de influență, pentru aprofundarea destinderei, pentru dezarmare, în primul rînd dezarmarea nucleară, pentru o lume fără arme și războaie, a colaborării pașnice între toate națiunile lumii; intensificarea contactelor și dialogului la nivelul cel mai înalt, cărora li s-au imprimat un sens nou și un conținut superior în explorarea căilor și modalităților de amplificare a colaborării bilaterale în cele mai diverse domenii de interes reciproc, de întărire a înțelegerii, păcii și securității internaționale; atragerea și mobilizarea maselor populare, a popoare-

„Poporul român se angajează solemn să nu precupească nici un efort pentru apărarea dreptului său suprem, a dreptului suprem al tuturor popoarelor — la existență, la libertate și independență, la pace, la viață!”

Mărturii ale unui înalt prestigiu internațional

„Comuniștii bulgari, poporul bulgar cunosc bine viața dumneavoastră, de fiu credincios al poporului român și al Partidului Comunist Român. Comuniștii bulgari, oamenii muncii bulgari vă cunosc ca pe un renumit militant al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, unul din marii prieteni ai țării noastre“.

TODOR JIVKOV
Secretar general al C.C.
al P.C. Bulgar,
președintele Consiliului de Stat
al R.P. Bulgaria

„M-a impresionat personalitatea președintelui Ceaușescu și rămân cu impresii deosebite despre cel ce se află la conducerea României, țară dornică să-și dezvolte cooperarea ei cu alte națiuni. România depune eforturi susținute pentru consolidarea păcii și înțelegerii, inclusiv prin numeroasele contacte directe care duc la dezvoltarea colaborării bilaterale, a colaborării internaționale“.

MARGHARET THATCHER
Prim-ministru
al guvernului Marii Britanii

„Tovarășul Nicolae Ceaușescu, eminent conducător al poporului român, militant de seamă al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, desfășoară o amplă activitate internațională ca militant pentru pacea lumii“.

KIM IR SEN
Secretar general al C.C.
al Partidului Muncii din Coreea,
președintele R.P.D. Coreene

„Având posibilitatea să vorbesc cu președintele Nicolae Ceaușescu, am constatat în cit de mare măsură Domnia Sa personal, guvernul român sint atașați Națiunilor Unite. Este o satisfacție pentru mine să aduc mulțumiri unei personalități ca președintele Nicolae Ceaușescu pentru contribuția atit de activă, constructivă și energică adusă în toate sferile de activitate ale O.N.U.“.

JAVIER PEREZ DE CUELLAR
Secretar general al O.N.U.

„Ca o consecință a originalității, independenței și fermității opțiunilor președintelui Nicolae Ceaușescu,

România a fost pioniera destinderii internaționale și a stabilirii de bune relații între țări cu puncte de vedere divergente și, în anumite cazuri, antagonice“.

ANTONIO RAMALHO EANES
Președintele
Republicii Portugheze

„Salutindu-l pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, salutăm cu afecțiune poporul român prieten, care întotdeauna a știut să-și manifeste cu hotărâre și fără preget solidaritatea sa față de poporul mozambican, ieri în lupta sa pentru libertate și independență, astăzi — în aceea pentru construirea unei noi societăți, societatea socialistă. În istoria poporului nostru sint pagini de neuitat ale valorosului sprijin pe care personal ni l-a acordat tovarășul Nicolae Ceaușescu, ilustru luptător internațional, conducător de necontestat și iubit al poporului român, prieten de seamă al poporului mozambican“.

SAMORA MOISES MACHEL
Președinte
al Partidului FRELIMO
și al Republicii Populare
Mozambic

Președintelui

Nicolae Ceaușescu,

omagiul poezilor străini

IMAD EL MULA (Sudan)

Pupitrele sint goale. Rind pe rind colegii au plecat grăbiți. Eu încă mai stau și-mi sprijin fruntea de un gind în liniștea amurgului adinecă.

Din continentul albului Carpat mă-mbie doru-n licăriri de stele spre negrul continent îndepărtat al Africii și al iubirii mele.

Spre zorii Khartumului gindul meu, ca pe-o corabie de vis, cutează și al zăpezii carpatine zeu plecarea-n larg mi-o binecuvintează.

Din țărnul lui pornesc bogat la drum căci el mi-a fost luminătorul astru și-alit de cald mă roagă el acum să-i duc salutul Nilului albastru.

Mi-s ochii de o vrajă aburiți. Din suflet dorul nimeni nu mi-l smulge. Plutese în juru-mi lotuși înfloriți și-și răspîndesc mireasma lor cea dulce.

Dar mă trezesc... E-aceiași vechi decor cel din Carpații cu zăpezi pe cetini în amfiteatrul vast și primitiv ca inima românilor prieteni.

Și iarăși văd portretul Lui ca-n vis. E-al Omului, ce-mi stăruie în minte. El porțile luminii mi-a deschis și „La mulți ani!“ eu îi urez fierbinte.

ZHANG ZHIXIANG (China)

Vorbește la tribună o inimă de jar. Ecoul ei pătrunde, în zări țără notar, în alte milioane de inimi și răsună bătaia lor solemnă în ritmul unitar.

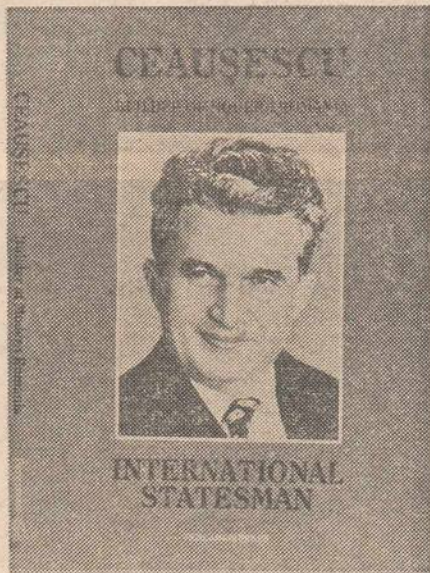
Supreme idealuri sint scrise pe-un drapel. Voința națiunii e de-a-mplini sub el o viață mai bogată, mai dreaptă și mai bună și-n veci inflăcărată de un magnific țel.

Să-și dăruiască obștea belsugul tuturor! Si orice om să fie al obștei slujitor! O! glasul vremii care olaltă ne adună și miine să se-audă, pe culmi, triumfător! Te-avintă, Românie, pe-un drum fără apus!

Tu știi să-nlături greul. În cale-ți piedici nu-s. Cu sceptrul bărbăției te-arăți și în furtună cu pieptul înainte și fruntea pururi sus!

Traduceri de **RALUCA TULBURE** și **VICTOR TULBURE**

(Pagini din volumul în pregătire Privighetori din alfe zări slăvesc Cin'area României)

O politică externă în consens cu năzuințele întregii omeniri

Pentru înlăturarea primejdiei nucleare din Europa și din întreaga lume

● România, președintele Nicolae Ceaușescu au adus o contribuție remarcabilă la definirea conceptului de securitate europeană, la pregătirea și desfășurarea Conferinței general-europene de la Helsinki.

● Participantă activă la reuniunea de la Madrid, țara noastră a susținut ideea unei conferințe pentru măsuri de încredere și securitate și pentru dezarmare în Europa.

● Pornind de la situația deosebit de gravă la care s-a ajuns, abordind cu exemplară responsabilitate cea mai acută problemă a actualității, înlăturarea primejdiei nucleare, România a prezentat un ansamblu de propuneri concrete, realiste, pentru împiedicarea amplasării de noi rachete nucleare în Europa, pentru trecerea la retragerea și distrugerea celor existente, pentru eliberarea continentului nostru și a întregii omeniri de pericolul unei catastrofe nucleare.

● În cuvântările tovarășului Nicolae Ceaușescu, în Declarația Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., Consiliului de Stat și Guvernului român se subliniază necesitatea opririi punerii în practică a

măsurilor stabilite sau anunțate de S.U.A. și de U.R.S.S. în problema rachetelor în Europa, necesitatea reluării grabnice a tratativelor de la Geneva, în scopul realizării unui acord general, care să ducă la sistarea amplasării de noi rachete cu rază medie de acțiune, la retragerea și distrugerea celor existente; în Declarație se subliniază, de asemenea, necesitatea organizării de întâlniri la diferite niveluri sovieto-americane, precum și ale reprezentanților statelor membre ale N.A.T.O. și țărilor participante la Tratatul de la Varșovia.

● Din inițiativa României, pe ordinea de zi a O.N.U. a fost înscris punctul „Închegarea și reducerea bugetelor militare“.

● Atribuind o mare însemnătate creării de zone denuclearizate în diferite regiuni ale lumii, România militează și acționează cu perseverență pentru transformarea Peninsulei Balcanice într-o zonă a prieteniei, colaborării, bunei vecinătăți și a conviețuirii pașnice, fără arme nucleare.

Pentru afirmarea dreptului popoarelor la dezvoltare liberă, independentă

● România socialistă a adus, prin întreaga sa politică externă, o importantă și unanim apreciată contribuție la lupta pentru împlinirea aspirațiilor de libertate și progres ale popoarelor, fiind o formă și

neabătută susținătoare a dreptului fiecărei națiuni de a fi stăpînă pe propria soartă, de a-și redobîndi avuțiile naționale și a le folosi în vederea propriei dezvoltări.

● România se numără printre autorii „Declarației cu privire la acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale“, adoptată de Organizația Națiunilor Unite, precum și printre țările inițiatore sau coautoare ale rezoluțiilor O.N.U. referitoare la decolonizare, la lichidarea discriminării rasiale și a apartheidului.

● Pe diferite continente ale lumii sau la București, au avut loc numeroase întâlniri între tovarășul Nicolae Ceaușescu și lideri ai mișcărilor de eliberare, întâlniri care au prilejuit exprimarea puternică a solidarității poporului român cu lupta dreaptă a acestor mișcări.

● Partidul Comunist Român a încheiat cu reprezentanții mișcărilor de eliberare ale popoarelor din Mozambic, Angola, Guinea-Bissau, Sao Tomé și Principe, Zimbabwe ș.a. documente comune care au constituit prime recunoașteri ale acestor mișcări pe plan internațional, iar după ce popoarele țărilor respective s-au eliberat, țara noastră a stabilit imediat relații de strînsă colaborare și cooperare pe multiple planuri, care constituie un model de relații noi, cu adevărat fructuoase.

● România socialistă, președintele Nicolae Ceaușescu se pronunță neabătut în sprijinul dreptului poporului namibian la libertate și independență și sprijină cu fermitate drepturile legitime ale poporului palestinian.

Pentru o nouă ordine economică internațională, dreaptă și echitabilă

● România se pronunță cu fermitate pentru respectarea dreptului fiecărui popor de a fi pe deplin stăpîn pe bogățiile naționale și de a le valorifica potrivit propriilor interese.

● Cu prilejul sesiunii extraordinare a Adunării Generale a O.N.U. din septembrie 1975, a fost prezentat la Națiunile Unite documentul „Poziția României cu privire la instaurarea unei noi ordini economice internaționale“.

● Ca urmare a unei inițiative a României, a fost constituit Comitetul plenar al O.N.U. pentru noua ordine economică internațională.

● Documentul cuprinzînd poziția și propunerile României la sesiunea a VI-a a U.N.C.T.A.D. de la Belgrad, din 1983, prezentat în numele președintelui Republicii, definește un program concret și cuprinzător de măsuri pentru lichidarea subdezvoltării și instaurarea unei noi ordini economice internaționale.

● România a propus, de asemenea, reducerea cu 10—15 la sută a cheltuielilor militare, fondurile astfel eliberate urmînd a fi folosite în proporție de 30—50 la sută pentru sprijinirea eforturilor țărilor în curs de dezvoltare.

INSTANTANEU ÎNTR-O OGRADĂ, DIN CHISINDIA ARADULUI

Iată cine nu lasă muș

Socoteli gospodărești la scara unui județ

— Tovarășe Nicolae Mihalache, sinteți directorul general adjunct al Direcției Agricole din județul Arad. Mă întâlnesc cu dumneavoastră la numai câteva zile de la recenta Consfătuire de lucru de la Sinaia. Mai știu că ați participat și dumneavoastră. Care vă sint impresiile?

— Consfătuirea de la Sinaia, consacrată creșterii contribuției sectorului gospodăriilor personale ale cooperativelor și ale producătorilor particulari din zonele necooperativizate, dovedește grija deosebită a tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru înfăptuirea unei agriculturi intensive moderne, de înaltă productivitate care să asigure o bună aprovizionare a populației, pentru a se satisface cerințele economiei naționale. Înfăptuirea Programului unic va duce la mai bună punere în valoare a marilor posibilități de care dispune agricultura noastră. Realizarea obiectivelor noii revoluții agrare va trebui să treacă în domeniul cifrelor, relațiile de producție din agricultură, la intensificarea schimbului echitabil de produse între sat și oraș. Ceea ce s-a petrecut, să spun așa, în acest început de an la Sinaia face ca specialiștii, țărânii, toți oamenii care lucrează pământul să fie mindri că fac acest lucru. Cu mare responsabilitate pentru redarea în circuitul agricol de noi suprafețe care în momentul de față se pierd, pentru creșterea unui număr mai mare de animale.

— Dacă ar fi să ne raportăm la județul Arad, ce ne puteți spune?

— Sectorul socialist deține în județul Arad circa 88 la sută din întreaga suprafață arabilă asigurând cea mai mare parte a producției agricole, vegetale și animale — constituind sursa principală de realizare a fondului de stat. Astfel, dacă ar fi să trecem în domeniul cifrelor, participarea acestui sector la fondul de stat a fost de peste 90 la sută la carne, peste 80 la sută la lapte și aproape de sută la sută la ouă, legume și fructe. Dar un rol important în sporirea producției agricole, în asigurarea populației cu produse il au, se înțelege, și gospodăriile personale ale membrilor cooperativelor precum și gospodăriile producătorilor agricoli particulari. Țărânii coopera-

tori din județ primesc anual în folosință din proprietatea cooperativelor 28 494 de hectare teren agricol din care 24 361 hectare de teren arabil. Gospodăriile populației din zonele necooperativizate dețin o suprafață de 26 862 hectare teren agricol din care 14 000 hectare de teren arabil. Dacă ar fi să mai adăugăm în calcul și efectivele de animale, putem spune că peste 30 la sută din bovine o reprezintă sectorul particular, 36 la sută la porcine, peste 40 la sută la ovine.

— Se deduce, din calculele pe care le-ați făcut până acum că, până în momentul de față, nu s-a acordat suficientă atenție acestui sector...

— Așa-i: iar posibilitățile materiale de care dispun aceste gospodării și contribuția gospodăriilor populației la realizarea autoaprovizionării și la formarea fondului de stat nu este încă la nivelul potențialului pe care-l au. De aceea fiecare specialist, fiecare muncitor din agricultură consideră că recenta Consfătuire de la Sinaia a avut loc exact la momentul oportun, când fiecare trebuie să se gândească la ce are de făcut în continuare pentru întărirea acestui sector. Anul 1984, așa cum arăta și secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, trebuie să fie un an cu recolte record din toate punctele de vedere...

Desigur, noi ne gândim departe. Dar cifrele pe care îndrăznesc chiar să le spun aici nu au darul să ne sperie. Au darul să ne ambiționeze. Așa stind lucrurile, dorim ca din sectorul particular să se obțină cel puțin 150 000 tone de cereale, peste 100 000 tone legume, și cartofi, peste 30 000 tone fructe, 22 873 tone de carne, 512 000 hectolitri de lapte, 92 milioane ouă și 930 tone de lână. Desigur că o mare parte din aceste cantități vor fi livrate către fondul de stat. La astea ne gândim toți țărânii și specialiștii județului Arad — cifre care nu sint deloc imposibile și sintem în măsură să le realizăm. Poate o să avem ocazia să mai stăm de vorbă la toamna viitoare...

ntzii să cadă spre vale

...Ne aștepta doctorul Florin Birnețiu, un om al locului, un inimos, care în ciuda multor tentații a rămas precum o stincă, avind în buletin localitatea de naștere identică cu cea de domiciliu: Chisindia. Și fiindcă drumurile motorizate se opresc parcă obosește aici, doctorul Florin Birnețiu ne-a invitat să ne conțingăm „navigarea” prin zăpadă cu o sanie cu zurgalai. Am pornit-o pe așa-numea Vale a Prundului care, aveam să vedem, după cîteva kilometri se oprește, așa, ca o săgeată în Munții Zărandului. Valea este imbrățișată, vegheată și străjuită de Virful Drocea... Și acolo, în sanie, imbrăcați în zăpadă am aflat că această așezare de oameni mai cuprinde, pe lângă satele Văsoaia și Păușeni, și cătunele Ciolt, Hurez și Valea Cioltului și numără vreo 2 300 de locuitori care păzesc și muncesc cam 10 kilometri pătrați de pămînt. De cînd se știu pe aici cei din Chisindia au scos din piatră pămînt și din pămînt bogății. Au crescut și mai cresc animale, păsări și albine. Chisindia reprezintă, după spusele celor care o cunosc bine, o mare uzină de carne și lapte la care se mai adaugă și fructele, cartofii, fasolea și chiar cerealele. Ei nu cer de la cei de „jos”, cum le place să-i numească pe cei de la cîmpie, mai nimic. În schimb nu uită de tinerii plecați de pe aici și trimit orașului și carne, și lapte, și brînzetură. Așa, ca să se știe de ei. Doctorul Florin Birnețiu ne-a lăsat să batem la poarta oricărui gospodar vrem noi. Așa s-a întimplat, după ce am traversat o punte numai de-un lat de talpă, ne-am decis să batem la poarta lui Andraș Simion și Petre Tîrsală. Primul are 65 de ani și este socrul lui Petre. Altfel spus, Petre ține una din fetele lui nea Andraș, Cealaltă fată a lui Andraș Simion a plecat puțin mai jos, pînă la Chisindia. Acolo și-a făcut o altă gospodărie. Aici a rămas doar cea mică care l-a luat pe Petre Dar și Petre și-a lăsat un frate mai mic în gos-

podăria părintească aflată doar la cîteva case și care, la rîndul lui, este un mare crescător de animale. Petre și Maria a lui Andraș Simion au doi feciori. În ciuda faptului că Petre are doar 40 de ani, feciorul cel mare, Simion, este în armată și este, cum spune, tehnician în automatizări. Dacă o fi să plece de pe aici, o să rămînă, o zice cu mîna de inimă, cel mic, Petrișor care a trecut cu bițe cea de-a noua clasă. Așa stînd lucrurile,

**„Am dat și ni s-a dat.
Și putem da și mult”**

familia Tîrsală pare să fie mulțumită: are cine să-i înlocuiască atunci cînd puterile or fi să-i lase. Nemulțumită în toată această poveste pare a fi decanul de vîrstă al familiei. Străbunica și mama lui Simion care în martie va începe să traverseze cel de-al zecelea deceniu. Carolina, așa se numește, pe lângă că este străbunică cu nepoți în armată, este și un fel de director general al unei mari întreprinderi. Cuvîntul ei

este ca un fel de decizie. O hotărîre nu se mai comentează. Și tot ceea ce face trebuie să aibă aprobarea și consimțămîntul Carolinei. Este drept că, la cei 90 de ani ai săi, puterile au cam lăsat-o dar asta n-o împiedică să-și facă zilnic focul și să aibă grijă de ouătoare. Au mai lăsat-o, spune, și vederile. De aceea citește mai greu ziarele fiindcă, ne face un reproș, noi le scriem cu o literă prea mică pentru ochii ei. Dar de lingă aparatul de radio este nelipsită. Și la televizor se mai uită. Săptămîna trecută, ne spune, a ascultat în întregime tot ceea ce s-a petrecut la Sinaia. „Maică, este foarte bine așa. Tovarășul Ceaușescu se îngrijește de noi. Copiii mi-au citit și ziarele și mi-au explicat tot ce n-am înțeles. Maică, noi am contractat tot timpul cu statul fiindcă avem. Am dat și ni s-a dat. Fără ca cineva să ne bată în poartă. Și anul trecut am dat doi taurăși de toată frumusețea. Și un porc mare care de abia se mai putea ridica de jos. Am vorbit cu ai mei. Ne-am sfătuit. Putem da mai mult! Ne gîndim ca anul acesta din gospodăria noastră să contractăm cu primăria trei sau patru taurăși și doi sau trei porci. Încă nu ne-am decis. Dar vom face sfatul de familie”.

...Și această familie trăiește într-o perfectă armonie. Nu au vreme ca să se certe pentru simplul fapt că nu au timp. Vorbînd altfel, muncesc 365 de zile dintr-un an și aproape 20 de ore din 24. Altfel, o zic ei, nu se poate. Poate am fi bătut și la poarta altui gospodar. Poate am fi urcat și pînă la Văsoaia. Dar întinericul coborît mai repede decît trebuia ne-a gonit către vale. Doctorul Florin Birnețiu ne-a condus pînă la intersecția drumului și ne-a strîns mîinile prin fulgi de zăpadă. Ne-a spus doar atît: țineți drumul Pincotei pînă la Arad...

GOSPODĂRIA FIECĂRUIA POATE PRODUCE MAI MULT. S-O FACEM SĂ PRODUCĂ!

• Un specialist al muntelui trăiește o mare satisfacție • Meditație despre cite sintem datori a face •

ntre țărani cu gospodării particulare Carpații românești, Consfătuirea de la Sinaia privind activitatea în agricultură și creșterea mai puternică a producției animale și animale în gospodăriile particulare ale membrilor cooperativelor de producție și ale producătorilor particulari desfășurată la Sinaia la 17 ianuarie, a constituit un eveniment cu importanță deosebită: s-a conturat un Program de construcție a viitorului în munții

mpla cuvintare a secretarului general al partidului, președintele Republicii România, Nicolae Ceaușescu, a adus importante clarificări și valoroase îndrumări asupra rolului și importanței ce revin și gospodăriilor din zonele necooperativizate, privind perspectivele ce se deschid în fața agriculturii și satelor noastre de munte.

Pe baza gândirii conceptuale a Programului unic, a strategiei de urmat, se află în discuție oportunitatea folosirii integrale și la potențial a capacității de producție a pășunilor, — bun național limitat și extensibil — și gospodărirea chibzuită, în unică răminind acea acțiune ce a fost folosită întotdeauna și pretutindeni: munca, singura garanție posibilă a bunăstării umane, în socialism.

Dintre ideile valoroase cuprinse în cuvintare se desprind și cele care privesc direct agricultura montană: prioritatea creșterii bovinelor și ovinelor, importanța majoră a finetelor și pășunilor, îmbunătățirea acestora în structură în opoziție cu sporirea substanțelor nutritive, a potenței vegetale, necesitatea utilizării raționale a întregii rezerve de îngrășăminte naturale, folosirea finurilor numai pentru creșterea directă, locală, a animalelor și excluderea oricăror forme de deșeu, producerea și punerea la dispoziția producătorilor a uneltelor și altor mijloace de muncă, ș.a.

Toate aceste precizări vin să contureze în mod de lucru adaptat specificului zootehnic montan, atenția ce va trebui acordată acestui sector, tuturor elementelor ce compun activitatea productivă și globală a gospodăriei particulare de munte, ca unitate de producție care urmează să funcționeze la parametrii optimizați, pe principii autogospodăriei. Aceasta presupune ca pentru etapele mediate următoare, gospodăria de munte să facă obiectul studiului și aprofundărilor științifice, în abordare complexă, în măsură să conducă la transformarea acestor gospodării într-un mediu de producție și viață socială tot să valorifice, superior potențialul uman, vegetal și animalier de care dispun regiunile muntoase.

O dată cu precizarea obligațiilor ce revin gospodăriilor particulare, Programul unic prevede sarcini importante pentru organismele agricole, comitetele populare, alte instituții, privind asigurarea acestor gospodării cu tot ceea ce este necesar bunului mers al producției, între care se amintesc: semințe — în funcție de caracteristicile geoclimatice ale zonelor, reproducători de mare valoare, asigurarea asistenței veterinare, încastrarea de specialități agricole în localitățile necooperativizate, mecanizarea unor lucrări, acțiuni de îmbunătățire funciare.

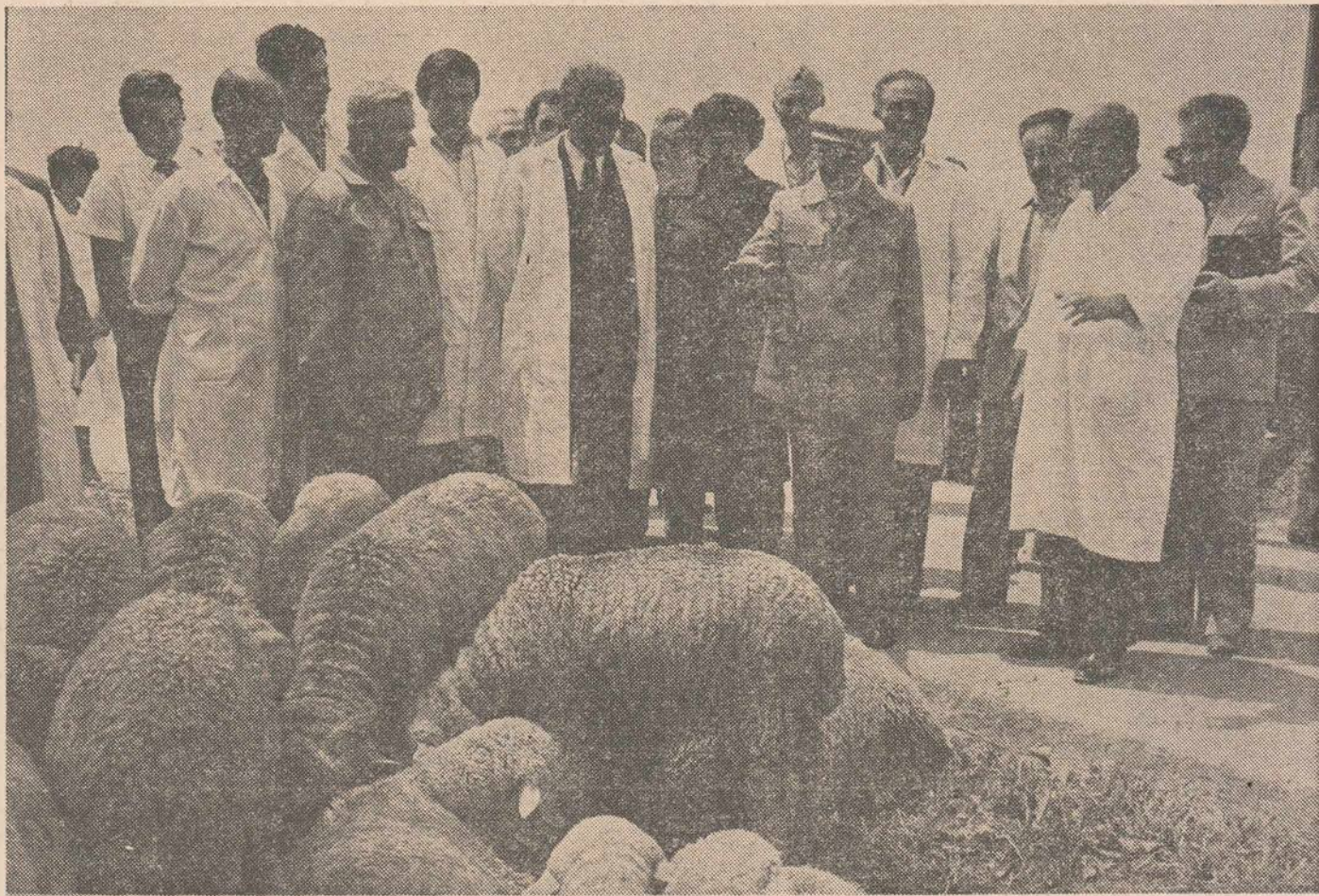
Pentru ducerea la îndeplinire a acestor prevederi ample, se impune desigur o evaluare corectă, realistă, a resurselor și posibilităților existente în etapa actuală, în cadrul și pentru dezvoltarea agriculturii și în general a satelor de munte, participarea susținută a tuturor organismelor și specialiștilor direct interesați în domeniu la elaborarea unor soluții viabile.

Referitor la aceste resurse care există și pot fi valorificate, din cadrul sectorului agricol montan și în legătură cu acesta, se pot desprinde câteva direcții principale posibile de abordat: punerea în valoare a capacității de producție a pământului prin creșterea animalelor mai ales — ca formă primară de industrializare a producției agricole vegetale — și mica agricultură gospodărească; utilizarea unor rezerve de timp ale agricultorilor, prin mica industrie și mai ales în forma muncii la domiciliu; valorificarea peisajului, a spațiilor de cazare, folclorului și altor disponibilități, prin agroturism.

Dezvoltarea creșterii animalelor implică prioritar sporirea în volum și calitate a bazei furajere, acțiune care necesită atât lucrări de îmbunătățire funciare cât și mărirea suprafețelor de finete, prin raționalizarea pășunatului, în sensul că pentru pășunat să fie destinate acele suprafețe care nu justifică o exploatare mai intensivă, ca finete sau terenuri arabile.

O altă cale a calității este reprezentată de îmbunătățirea finetelor și pășunilor în structură, aspect care necesită organizarea de loturi pentru producerea semintelor de trifoliene, de preferat din surse montane autohtone și sporirea majoră a procentului de trifol alb și roșu, până la peste 50 la sută din structura florei spontane, acțiune legată direct de cantitatea și calitatea îngrășămintelor naturale, implicând de necesitate existența în montan a unui efectiv cât mai numeros de bovine și ovine.

• rezervă foarte mare de îngrășăminte

organice a constituie dejectiile lichide, provenite de la bovine și ovine în primul rând. În sistemul tradițional montan, colectarea și utilizarea urinei animalelor se realizează cu totul sporadic.

Apare deci necesitatea îndrumării și stimulării producătorilor pentru organizarea canalizării grajdurilor și bazinelor colectoare, respectiv a platformelor de gunoi, a unor mijloace simple pentru împănare în teren, pe fisii.

O soluție abordabilă privește prevenirea unor mari pierderi de furaj ce se degradează actualmente sub acțiunea factorilor naturali, prin înlocuirea sistemului tradițional de conservare a finurilor în căi (câpțe, șire) descoperite, cu finare mică amplasate pe finete, cu o capacitate de 3-4 căi, aspect ce presupune o acțiune generală de îndrumare a producătorilor și crearea unor posibilități de procurare a unor materiale de construcție de categorii inferioare.

Alături de modernizarea adăposturilor pentru animale, o direcție deosebit de importantă o constituie cea a calităților raselor de bovine și ovine. Se impune sporirea greutății medii și a producțiilor individuale de lăpte cu procent ridicat de grăsime, păstrându-se totodată și rezistența organică necesară.

Acțiunea presupune durată și privește nu doar asigurarea cu reproducători de valoare ci și organizarea selecției sistematice a întregului efectiv de bovine, formarea de nuclee cu rase pentru munte, Bruna de Maramureș și Pinzgau-ul de Transilvania în primul rând, atât în gospodăriile crescătorilor de animale cât și în cadrul unor ferme de reproducție specializate pentru montan.

Prin pierghia reproducției se poate realiza și interesarea producătorilor în creșterea unor animale de mare productivitate, un rol important putându-l juca expozițiile și târgurile de animale de rasă, organizate microzonal, pe grupe de localități montane.

Ca mijloace de sprijinire a producției zootehnice și agricole mai pot fi enumerate:

- producerea și oferirea în forme avantajoase (rate, credite) și fără alte condiționări a unor principale mijloace de mică mecanizare — motoculturile, motogrebele mici, aparatele de muls individual, electrice și motocultoarele;
- reducerea costurilor energiei electrice prin utilizarea hidroenergiei furnizate de cursurile mici de apă, a energiei eoliene, amenajările putând fi realizate atât cu sprijinul statului cât și prin contribuții cetățenești;
- sporirea bazei materiale necesare creșterii operativității și eficienței acțiunilor sanitare-veterinare și pe linie de reproducție, prin asigurarea de mijloace de transport rapide și a instalațiilor de comunicații (RER), distanțele mari și răspândirea gospodăriilor solicitând aceste mijloace;

- condiții cât se poate de favorabile sint oferite de natura terenurilor de munte pentru creșterea arbuștilor fructiferi, de mare interes devenind coacăzul negru, căminul, pălîngețul ș.a.;
- creșterea gradului de instruire a

agricultorilor, prin intermediul unor publicații în profil (îndrumătoare, calendare, suplimente ale unor zăre județene, inclusiv o revistă destinată special acestor zone), unor emisiuni-lectii TV, altor mijloace de propagandă.

Factorul dinamic de care depinde esențial producția, dezvoltarea zonei montane, îl reprezintă omul, agricultorul de munte.

Pentru zonele de munte, pentru creșterea animalelor, într-o acțiune care vizează utilizarea fondului funciar la potențial, un aport determinant rămâne să fie adus de tinăra generație, provenită din gospodăriile montane în primul rând, care este formată biologic și tradițional pentru a face cu succes față cerințelor producției, asigurând un proces de continuitate în agricultura montană românească.

Secretarul general al partidului a pus un accent deosebit pe necesitatea ca tineretul să rămână la sate și să se implică profund în zootehnie și agricultură.

Un rol de cea mai mare însemnătate în procesul de educare a tineretului din satele de munte în spiritul respectului pentru muncă și al atașamentului față de creșterea animalelor și agricultură, față de muncă ca spațiu economic și ecologic, îi revine neîndoielnic școlii.

Privitor la contribuția pe care școala și-o aduce la bunul mers al zootehniei montane mai sînt încă foarte multe necesități și posibilități. Actualele manuale școlare nu sînt încă adaptate să răspundă modului specific de practicare a creșterii animalelor și agriculturii în munte, nu sînt organizate decât puțin și în mod sumar microferme școlare și loturi agricole, baza tehnică-materială destinată acestui scop profund favorabil sub toate aspectele, fiind încă insuficientă. De fapt, microferme școlare ar putea să devină și primele „modele” de amenajare, dotate și bună administrare și exploatare a bazei materiale, pentru toți gospodarii, tineri sau maturi, ai satelor de munte.

Deosebit de util poate deveni și aportul specialiștilor agricoli la formarea profesională a elevilor școlilor elementare și generale din ruralul montan, medicii veterinari, inginerii agronomi și zootehniști, ei însiși locuitori ai satelor, fiind în măsură să-și aducă o contribuție calificată la pregătirea tineretului sătesc pentru a deveni viitori profesioniști ai zootehniei montane.

Programul unic constituie desigur un important pas, care răspunde unor cerințe și posibilități de etapă în amplul proces al dezvoltării agriculturii montane, parte integrantă a noii revoluții agrare.

Pentru perspectivă, o altă formă de sprijinire a agriculturii și de sporire a calității vieții în montan o poate constitui și abordarea, desigur treptată și pe bază de experiment și modele, a agroturismului.

Vom preciza faptul că pentru agricultura montană agroturismul poate însemna foarte mult, prin contribuția pe care o poate aduce la reducerea migrației tineretului și menținerea preocupărilor agricole, la dezvoltarea creșterii animalelor.

— Intre resursele din cadrul agriculturii montane se înscriu și unele rezerve de timp ale crescătorilor de animale ce se creează îndeosebi în perioadele reci ale anului, cînd animalele se află în stabulație.

Ocuparea forței de muncă prin organizarea unor activități microindustriale și mai ales prin munca la domiciliu poate constitui o importantă formă de sprijinire a agricultorilor pentru realizarea unor venituri complementare și de creare totodată a unor bunuri utile, cu consumuri minime de energie. Un sistem de condiționări legate de creșterea animalelor ar putea influența favorabil sporirea producției agricole, asigurându-se totodată ocuparea completă a producătorilor.

O altă resursă de perspectivă poate fi reprezentată de punerea în valoare a calităților superioare ale laptelui și cărnii obținute în condiții de naturalitate și polymorfism floral, proprii regiunii de munte din țara noastră și cointeresarea și pe această bază a producătorilor în creșterea producției și participarea mai accentuată la fondul centralizat al statului.

După cum se precizează în Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, producțiile actuale ce se realizează în gospodăriile particulare din zonele necooperativizate nu sînt pe măsura potențialului, existînd posibilități certe de sporire a efectivelor de animale și producțiilor acestora.

Realismul acestor aprecieri se confirmă pe deplin, fiind suficient să comparăm spre exemplu zona de munte a județului Suceava, unde se realizează o încărcătură de 88 U.V.M. la 100 hectare agricol, în timp ce în unele județe încărcătura cu animale nu depășește 45 U.V.M.

Problematica ce se conturează pentru montan este vastă și diversificată, iar soluțiile și posibilitățile numeroase.

Pentru interese de lungă durată ar putea deveni utilă organizarea unor formațiuni de cercetare complexă și chiar a unor „stății-pilot”, în cadrul cărora să se efectueze experimentări și să se verifice modele și soluții optime de organizare.

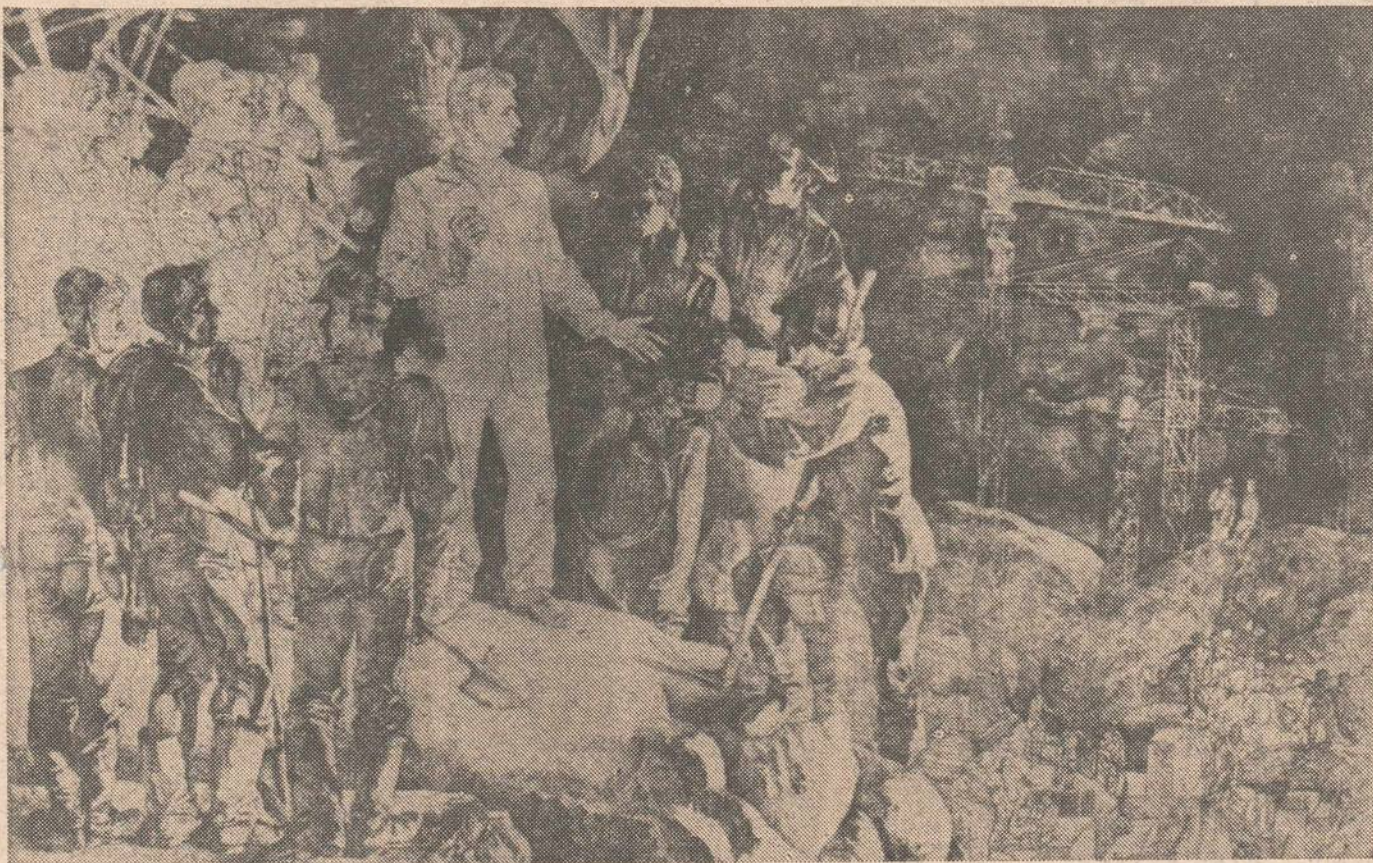
În etapa actuală, un aport important poate fi adus prin inițiative județene și locale, din partea specialiștilor agricoli și altor cadre, a consiliilor populare. Organizarea de expoziții și târguri de animale, amenajarea unor gospodării-model și instituirea unor concursuri ale celor mai buni gospodari, organizarea unor serbări cu fond agricol, participarea activă la procesul instruirii maselor de producători constituie numai cîteva dintre sugestiile ce pot fi formulate.

Față de problematica specifică și complexă, de actualitate și perspectivă pentru zonele noastre de munte, ar fi poate binevenită organizarea unor întâlniri la nivel de județe cu specialiști, primarii și alte cadre din localitățile necooperativizate, cu factori de răspundere, unde să fie prezentă alături de agricultură și cooperativa, turismul, învățămîntul, silvicultura, alte instituții ce sînt sau pot deveni interesate în subiectul Munții Carpați.

Flacăra

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Poezii ■ Interviuri ■ Note ■ Cronici ■ Eseuri ■ Poezii ■ Interviuri ■ Note

„In anii marilor construcții” de ION PENDA OCTAVIAN

Triumful gândirii creatoare

Avem nevoie de o gândire creatoare, — iată un adevăr mereu repetat, căci, gândirea creatoare duce o luptă neîmpăcată cu automulțumirea și inerta, cu tot ceea ce este învechit și impracticabil, cu tot ce stă în calea progresului nostru.

Partidul a promovat această concentrare de gândire, mai cu seamă de când se află în fruntea sa tovarășul Nicolae Ceaușescu, a cărui contribuție în ceea ce privește diversitatea metodelor și promovarea germinilor noului, în stadiul actual al vieții și al apariției unei conștiințe sociale superioare, este într-adevăr esențială și inegalabilă.

Secretarul general al partidului și președintele țării a dat la iveală, în mod sistematic și neîntrerupt, esența și caracterul democratic și umanist al transformărilor în societatea noastră socialistă și a rezolvat, cu mare strălucire și desăvârșită exactitate, problemele majore impuse, în sensul unei puternice coeziuni în care eroul principal revine conștiinței socialiste.

Secretarul general al partidului și președintele țării ne-a făcut să înțelegem cât se poate de bine, prin forța exemplului său, că a fi constructor al socialismului înseamnă a contribui la înălțarea acestui grandios edificiu, nu întâmplător și de mintuală, ci determinat de convingeri profunde, pătrunse de avânt revoluționar, convingeri care conferă muncii noastre disciplină și ritmicitate, răspundere și înaltă calificare, atribute fundamentale cerute pe treapta superioară a creației.

Prin forța exemplului său admirabil și a profunde sale gândiri, tovarășul Nicolae Ceaușescu a infuzat muncii noastre, în această etapă de dezvoltare multilaterală a României socialiste, temeinicie și devoțiune, dinamism și dorința perfecțiunii, astfel încât, în orice domeniu s-ar exercita, și cu atât mai mult în cel literar și artistic, munca noastră devine și trebuie să devină muncă de creație.

De ziua nașterii sale, odată cu țara și poporul român, care-l înconjoară cu dragoste și aleasă stimă, îi urăm viață lungă, cu sănătate și bucurie, să ne fie mereu în frunte, cutezător, spre binele și fericirea acestui neam.

Lă mulți ani!

VIRGIL TEODORESCU ■

Moștenirea culturală

Cercetătorul ce și-ar pune întrebarea care sînt principalele note caracteristice ale literaturii noastre, în ultimele două decenii, ar ajunge probabil să-și răspundă că ele s-ar reduce la două: diversitatea stilurilor, în toate genurile, și ponderea acordată moștenirii culturale. Or, ambele fenomene, de o nelăgăduită realitate, își găsesc sorgintea în gândirea tovarășului Nicolae Ceaușescu, exprimată în Raportul C.C. al P.C.R., la Congresul al IX-lea al partidului, la 19 iulie 1965, în cuvîntul de salut la centenarul Academiei R.S. România, la 16 septembrie 1966 și în cuvîntarea la Adunarea generală a scriitorilor, la 16 noiembrie 1968. La cel dintîi din aceste evenimente, după ce a subliniat importanța pe care o deține „înalta măiestrie artistică”, vorbitoarea a precizat: „Artele și literaturii le sînt proprii preocuparea pentru continua înnoire și perfecționarea creatoare a mijloacelor de exprimare artistică, diversitatea de stiluri; trebuie înlăturată orice tendință de exclusivism sau rigiditate manifestată în acest domeniu. Esențial este ca fiecare artist, în stilul său propriu, păstrîndu-și individualitatea artistică, să manifeste o înaltă responsabilitate pentru conținutul operei sale, să urmărească ca ea să-și găsească drum larg spre mintea și inima poporului”.

Literatura noastră, în acest interval de aproape douăzeci de ani, s-a manifestat plenar, cu opere de valoare, într-o foarte întinsă gamă de stiluri, îngăduind tuturor temperamentelor să se desfășoare în voie.

În cuvîntul de salut la centenarul Academiei R.S. România, tovarășul Nicolae Ceaușescu a pus accentul pe opera culturală a predecesorilor: „Operele de înaltă valoare făurite de înaintași sînt așezate la loc de cinste în patrimoniul României noi. Partidul nostru, societatea socialistă cultivă respectul față de tradițiile culturale înaintate și totodată dorința creatorilor de a le dezvolta, de a le depăși. Noi, comuniștii, făurim noua civilizație a orînduirii socialiste și comuniste sprijinindu-ne pe tot ce a creat mai de preț omenirea de-a lungul veacurilor, continuînd și ducînd mai departe linia progresului istoric făurit prin lupte, prin eforturi și sacrificii de popor”.

În cuvîntarea rostită la Adunarea generală a scriitorilor tovarășul Nicolae Ceaușescu a trasat sarcinile preluării moștenirii culturale în acești termeni: „O analiză științifică, obiectivă, a moștenirii culturale cere disocierea clară a ceea ce a fost înaintat, valoros, a tot ceea ce a exprimat necesitățile progresului social de lucrările și ideile inspirate din ideologia claselor exploatare. De aceea, relevînd ceea ce este prețios în literatura trecutului, nu trebuie să trecem cu vederea lucrările cu tendințe retrograde, reflectînd concepții naționaliste, sovine

sau, dimpotrivă, cosmopolite, contrare intereselor progresului patriei noastre, intereselor celor ce muncesc”.

Din fericire, literatura noastră, începînd cu cronicarii, continuînd cu luminismul școlii ardelenice, cu preromanticii, iar apoi, desfășurîndu-se cu literatura militantă a pașoptiștilor și a urmașilor acestora pînă în zilele noastre, sprijinită pe marii clasici ante și interbelici, a oferit un cîmp larg de investigație și o recoltă bogată de „restituirii”, editîndu-se critic, în zilele noastre, un foarte mare număr de scriitori, unii integral, alții selectiv. O enumerare completă a acestor lucrări critice nu e cu putință, dar nici nu pot fi trecute cu vederea, fără a fi menționate, principale realizări în această direcție.

În continuare, după disoariața lui Perpessiciu, monumentală ediție a Operelor lui Eminescu, executată de un colectiv al Muzeului literaturii române, în colaborare cu Editura Academiei R.S. România, este un model de lucrare științifică ce se apropie de sfîrșit, neexcluzînd publicistica marelui poet, care a fost și un tot atît de mare gazetar.

O deosebită importanță s-a acordat literaturii epistolare care luminează îndeosebi opera marelui '48 și lupta ce a urmat pentru realizarea Unirii Principatelor și aceea a statului unitar român.

Editurile Minerva și Eminescu s-au luat la întrecere în această lucrare de punere în valoare a moștenirii literare, urmate fiind și de celelalte edituri din Capitală, de la Iași, Cluj-Napoca, Timișoara și Craiova.

Realizarea completă a programului de valorificare a moștenirii culturale se vădește a cere munca tuturor editurilor din țară, fie pentru deshumarea operelor uitate ale unor scriitori regionali, fie din generos spirit de emulație.

Rareori o sîmțură persoană s-ar dovedi suficientă pentru editarea integrală sau selectivă a cîte unui clasic, ca în cazul lui Delavrancea, care și-a găsit în Emilia St. Milicescu o devotată biografă și editoare, în decurs de aproape cincizeci de ani de laborioasă cercetare.

Mai operativă este, firește, lucrarea în colectiv, mai ales în cazul unor mari clasici a căror operă însumează și manuscrise, adeseori greu descifrabile și în mai multe limbi.

Reeditarea monumentalei *Istorie a literaturii române* de G. Călinescu, prin bogăția noului material biografic, completînd pe cel vechi, atestază munca în colaborare cu colectivul Institutului de Literatură și Folclor. Astăzi, același institut purtîndu-i numele, lucrează în spirit de dăruire la opera de valorificare a moștenirii literare. Niciodată numărul de cercetători literari n-a atins cifra celor din zilele noastre, și nici gradul de pregătire și de rîvnă. Sub aceste auspicii, se poate încheia cu un bilanț pozitiv al acțiunii inițiate și stimulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu.

SERBAN CIOGULESCU ■

Renașterea spiritualității române

Eram la Oradea, în 1966, cînd secretarul general al partidului evoca figurile marilor eroi și marilor cărturari din ținuturile Crisurilor: de la Menemurut la comuniștii revoluționari, de la Olahus românul și Rogerius maghiarul epocii renascentiste la Iosif Vulcan și Ady Endre și apoi la postulatele culturii noastre contemporane. Nu era o simplă evocare, oricît de pasionant era ea rostită ci, — mult mai mult — o punere în lumină adevărată a istoriei a unor spirite vectoriale din tradiția noastră politică și culturală. Menemurut, Iancu, Iosif Vulcan, Lucretiu Pătrășcanu și alții repusi în conștiința publică printr-o dreaptă citire a istoriei. Tot așa, punerea în simetrie și-n armonie a marilor creatori de adevăr și frumos români și maghiari limpezia în planul de sus rezolvarea bine cumpănită a problemei naționale prin teze ferme și clare de la care cugetul și inima ne îndeamnă să nu ne îndepărtăm niciodată.

Atunci, la Oradea, a fost un prolog al unei opere vaste de restituire a tuturor valorilor cardinale, operă întregită în toate documentele de partid și cu prilejul tuturor vizitelor de lucru, în toate zonele, de către secretarul general al partidului și președintele României socialiste moderne, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Astfel, nu peste multă vreme, avînd cîntecul să-l însoțesc, împreună cu alți scriitori pe meleagurile hunedorene, mi-a fost dat să particip entuziașt, pe vatra fostei Sarmisegetuze, la evocarea meditativă a izvoarelor istoriei noastre ca, apoi, la Orăștie să fie reluminată memoria unor Ion Budai Deleanu sau Ovidiu Densusianu într-o latură de specialitate pe care un șef de stat nu este neapărat nevoie să o cunoască. A cunoscut-o și a acționat, însă, cu acel bun simț al omului dator să-și lege sufletul și destinul de fiiece om și de fiiece ungher al țării. Nu mai puțin emoționantă a fost vizita la casa memorială a savantului Aurel Vlaicu, inclusiv la columbarul lineă care, știința și imaginația inventatorului lua lecții pentru aparatul de zbor. După cum, sădirea unui puiet de gorun în vecinătatea leghendarului gorun al lui Horia și Iancu, muta datina protocolară în simbolul de succesiune osmotică a generațiilor și în permanența ideilor înalte ce ne animă.

Opera aceasta vastă și imperios necesară a continuat neîncetat și pretutindenea: cu Cuza și Maiorescu, cu Coandă și Blaga odată cu repunerea în circuit a unor creatori și opere, a unor cîntece de veche combustie patriotică și umanism, pînă la ctitorirea „Tricolorului” ca imn de stat.

Nu a fost aceasta însă numai o operă rostită peripatetic. De dragul adevărului adevărat ci una din profundele implicări în întregul sistem al culturii și civilizației socialiste. Tratatate de istorie, de istoria literaturii, artelor și științelor au fost re acordate la adevărata tradiție națională, pînă atunci negate sau ouse între paranteze (sociologia, etnografia, genetica, filozofia culturii, politologia, — ba chiar diplomația) au reînflorit: statui, fresce, obeliscuri, case memoriale au constelat frumos harta vie a patriei. — reeditări pînă și de scriitori români la reeditarea cărora nimeni nu visase — au tîns și tînd spre alcătuirea unui tablou cuprinzător, cit mai total, al culturii ce ne aparține. Ceea ce constituie o renaștere a spiritualității române și un argument al valorii și demnității ei.

AL. ANDRIȘOIU ■

Eveniment

In sfârșit, Figaro se însoară

Nu am mai trăit de mult la Operă emoția și entuziasmul unui asemenea spectacol cum este **Nunta lui Figaro** de Mozart. Hero Lupescu, regizorul acestui spectacol a demonstrat cum se poate pune în scenă **Nunta lui Figaro** fără blugi, fără păline cu rotile, adresându-se exact spectatorului modern și transformând reprezentarea de operă dintr-un recital pasiv și monoton, într-un spectacol viu, cu neașteptate răsturnări de interpretare, tonic și binefăcător. Într-o lume în care muzica concretă ne amenință, în care cerul e din ce în ce mai sumbru, vine din nou Mozart să ne rezece armonia și echilibrul de care avem nevoie. Spectacolul pare sfârșit până la cele mai mici amănunțe și de aceea are nerv, tensiune, candoare și burlesc în limitele bunului-gust. Nici o stridență, nici o impunitate. Interpretarea e adaptată la exigențele regiei. S-a optat pentru o distribuție de premieră care acoperă în cel mai curat stil opera lui Mozart și pretențiile regiei. Ei bine, spectacolul de premieră a fost la înălțimea oricărei scene repute de pe mapamond. Am avut confirmarea seriozității și talentului unui cântăreț, venit în anii trecuți de la operă, care creează un Figaro bulversant, un Figaro dinamic, surprinzător în reacții, bine condus coregrafic prin scenă, în stilul operei lui Mozart și cu o expresivitate de clown atent dresat. Un fel de Joly Jotter cu acolade în gesturi și cu glas cald, exoresiv, impunător, teatralizând cu măsură și cu bun-simț. Este vorba de Marcel Roșca. Suzana, o servitoare dulce și piperată, o prezentă melodiosă și plină de idei năstrușnice, cu o voce uneori stridentă (atenție la emisie) dar într-un totuși demn de ovații, a fost Elena Grigorescu. Cantele a avut în Eduard Tumageanlian un interpret ideal, elegant, detașat cu noblețe față de rol, privindu-l cu o ironie care deconstruie toate uneltirile, înzestrându-l cu un suris piezis, dar și cu voce de bariton cald, înțeleg aluneceată prin meandrele partiturii. Cu vocea sa extraordinară Sanda Șandru a acoperit mai puțin inspirat din punct de vedere al jocului scenic rolul Contesei, dar prezența sa elegantă, fină și suverană au conferit personajului suferință și demnitate, jignită cu umorul unei existente plină de conveniențe. În sfârșit, Cherubinul jucat cu aplomb și cu voce frumoasă (uneori dificil de auzit din cauza distonanței) de Mihaela Azachi, reînviată în ansamblul operei importanța firească notată în partitură, pentru că interpretează a reușit să exprime cu semnificații delicate adolescența agresivă a îndrăgostitului pierdut prin fuste. Adina Ibrăescu deosebită cu farmec și culori vii rolul unei curtezane iesite la pensie și care vizează un bărbat tânăr, Cornel Finăteanu caricaturizează inteligent și plin de vervă un profesor de canto manevrat de întâmplări, Constantin Gabor face o demonstrație de ceea ce înseamnă rolul basului buf în istoria muzicii. Distribuția a doua, adică distribuția pentru al doilea spectacol de premieră nu a reușit să mențină tensiunea și ritmul primului spectacol. Nu pentru că n-ar fi fost prezente pe scenă voci de aur ci pur și simplu pentru că interpretii au părut marcați de emoții (unii) iar alții depășiți de stilul impus de Mozart. Cântărețul a cântat și jucat cu inteligență și rafinament rolul Suzanei. Nivelul ei de interpretare nu se situează sub acela al Elenei Grigorescu. Monica Teodorescu a cântat cu emoții, dar se vede că e o voce plină de farmec și expresivă în spectacol, în rolul Contesei. Mai greoi și rigid, lipsit de umor și s-a părut Nicolae Urziceanu în rolul Contelui. Vocea sa este frumoasă dar nu pentru Mozart. În afara rolului dar colorat și plin din punct de vedere vocal, pentru că are o voce splendidă, a fost Dan Zancu. Bun! Nicolae Andreescu și Pompei Hărășteanu în roluri de plan secund, colorat interpretate și frumos impuse publicului.

Nunta lui Figaro la Operă reprezintă un eveniment și la nivelul scenografiei (Roland Laub), al costumelor (Hristofenia Caracu) și mai ales al orchestrei care, dirijată de Cornel Trăilescu, a sunat perfect, încadrându-se armonios în atmosfera spectacolului, urmărind cu finețea unui orologiu de precizie și cu sensibilitate desfășurarea ostilităților acestei „feerii” în care se vorbește nu numai despre dragoste ci și despre morală, despre putere și despre inițierea în subteranele politice de culise, despre victime și inocenți dar despre călăi cu surisul pe buze. Un spectacol complex care depășește condiția unei simple demonstrații de echilibru și de armonie, dar le implică, și de aceea am lăsat de la cele două reprezentări iluminată și limpeză. Trebuie să mulțumim Operei pentru asemenea spectacole.

ADRIAN DOHOTARU

CRITICA

Elogiul fragmentului

„Roland Barthes par Roland Barthes” este de altfel o carte de fragmente (ca și *Plaisir du Texte*, imediat anterioară) și una care elogiază fragmentul tocmai pentru capacitatea lui de mișcare — înfinită succesiune de începuturi unificate doar muzical, printr-un ton, un timbru, un stil”. În această frază, imprumutată substanțialului eseu despre autorul *Discursului îndrăgostit*, rezidă în fond modelul critic pe care par să se construiască *Lecturile fragmentare* ale lui Ion Pop (Editura Eminescu, 1993). Înzestrat cu o sensibilitate deloc comună (care a vibrat și poetic prin câteva volume de versuri), intrată rapid în rezonanță cu sistemele de lectură promovate de noua critică franceză, din care selectează direcția criticii de identificare (prin Albert Béguin și Marcel Raymond, către Poullet, Richard și, în sfârșit, Barthes), Ion Pop probează, cu fiecare carte a sa, un temperament critic vibratil și, în același timp academic-echilibrat, operând adesea spectaculos cu detaliul, în linia experienței tematiste, dar și construind cu calmă rigoare pertinente portrete ale unor grupări (vezi *Avangardismul poetic românesc*) ori creatori (cărțile despre Nichita Stănescu, Lucian Blaga), în tradiția bine asimilată a lecțiilor literare.

Lecturi fragmentare este un pannotic de preocupări literare care acoperă (deducem) cam un deceniu de exercițiu critic. Cele trei secțiuni sondează, electiv, teritoriul clasicității poeziei românești (prin Goga, Argezi, Blaga), coborînd treptele generațiilor (Emil Bolta, Maria Banus, Geo Dumitrescu, A. E. Baconsky, Șt. Aug. Doinaș, Aurel Rău, Florin Mugur) până la mai tinerii Ana Blandiana, Adrian Păunescu, Marin Sorescu. Se atinge în treacă ceva din problematica literaturii memorialistice (*Istorie și confesiune, Lupta cu somnul, Responsabilitatea confesiunii*), se semnalează ferm maturizarea unui prozator de talent (Eugen Uricaru), precum și apariția unor cărți de critică literară legate de nume de referință ale domeniului: *Mircea Zăciu (Sentimentul activ al tradiției)*, *Mircea Martin (Critică și profunzime)* și *Nicolae Manolescu (Un eseu despre romanul românesc)*. Ultima secțiune a cărții este dedicată spațiului francez, prin eseuri bine articulate, ce pun în pagină cu eleganță și dezinvoltură o mare cantitate de informație, sub forma unui subtil comentariu-exozeu (*Note despre Henry de Montherlant, Lecturi din Roland Barthes, Un teatru de situații — J. P. Sartre*), precum și ample recenzii la câteva dintre cărțile de referință ale ultimilor ani în Franța: *L'homme précaire et la littérature* și *Hôtes de passage — André Malraux, Face à qui se dérobe — Henri Michaux, Le Solitaire — Eugen Ionescu* etc.).

Două sînt punctele de rezistență ale volumului. Pe de o parte, critica de poezie, îndeosebi prin esul despre timpul la Argezi, prin excelentul preambul la poezia lui Aurel Rău, în care acesta este încadrat grupării din jurul revistei *Steaua* (Aurel Gurghianu, Victor Felea, Baconsky), poeziei de aici, crescută în „sentimentul mai acut al individualității participante”, prin analiza subtilă, din lăuntru, a poeziei lui Florin Mugur, în care criticul distinge un „regim al palor” și o predilecție pentru „destinele in-

termediare”, prin amendările ferme la ultima fază poetică a lui Marin Sorescu (cea din *Sărbătorile înierante*) avînd totuși acoperire deplină într-o prealabilă „identificare”. Pe de altă parte — esul pe teme franceze, veritabil „discours amoureux”, în paginile despre Montherlant sau Barthes. Gradele de persuasiune ale textelor critice din *Lecturi fragmentare* urmează fidel scara gradelor de identificare. La nivelul superior al participării, stilul criticului cîștigă mult în suptele și expresivitate, fraza se deschide metaforic, închizîndu-se totodată aforistic.

Explorînd valențele fragmentului, Ion Pop conștient (critic) întregul, cu mijloacele unei scriituri maleabile, în care inteligența și discreția se compensează reciproc.

TANIA RADU

Literatura salvează S.F.-ul

Apărut spre finele anului trecut, la Editura Albatros, volumul *Ziar confuză*, o culegere de povestiri S.F. (science-fiction), de Lucian Ioniță, un tânăr scriitor timișorean, unul dintre împătimitii acestui gen (gen despre care se spunea că va fi „tigrul literaturii”, dar despre care se poate spune, în lumina adevărului marului public, care consumă cu un nesat exagerat orice astfel de produs, că este deja un „tigrul literaturii”, împărțind acest calificativ cu mult discutatul roman de aventuri), beneficiază de opțiunea categorică a autorului față de acea direcție a genului, mai mult literară și mai puțin tehnologică, ce va asigura acestor povestiri și calitatea, mult rîvnită dar foarte rar atinsă, de literatură propriu-zisă. Cu alte cuvinte, recunoscînd succesul de librărie, în spatele căruia se află mai mult curiozitatea și setea de nou, decît puterea de discernămint a publicului larg, subscriem păreri că în chiar clipa de față, cînd literatura S.F. este deja un „tigrul literaturii”, genul a fost și este subminat, diminuat, de atenția mult prea mare pe care autorii, cu excepția celor consacrați și ca scriitori propriu-zisi, au acordat-o tehnologicului de factură S.F., adică datelor strict tehnice privind navele spațiale, ori a rostului butoanelor etc.

Meritul volumului lui Lucian Ioniță, ale cărui păreri privind imaginea și substanța literaturii S.F. au apărut în numeroase publicații dedicate genului în cauză, configurînd convingerile unui scriitor ce folosește pretextul pentru a sonda și dezbate, aidoma marii literaturi, conștiința umană, inclusiv cea bănuțată a se manifesta într-un context science-fiction, este chiar acest efort, adeseori încununat de reușită, de a abandona tehnologicul, de a refuza divagațiile pe seama unui presupus decor al lumii de mine. În mijlocul acestui decor, schițat în linii mari, dar suficiente pentru a sugera timpul și perspectiva, Lucian Ioniță a plasat omul, omul cu toate întrebările și dubiile sale, cu bucuriile și infringerile sale.

În chiar povestirea ce dă titlul volumului, personajele vor trăi, fără voia lor, una din experiențele unui institut de cercetare ce experimenta dilatarea timpului și a spațiului. Astfel, în numai două ore, unul din

personaje vizionează un film, un spectacol de teatru, face o plimbare cu prietena sa. Cu alte cuvinte, acțiuni care ar fi necesitat aproape o jumătate de zi s-au desfășurat în numai două-trei ore. Sezînd această ciudată capacitate a timpului de-a se dilata, personajul, și puterea de a înțelega, comenta și se supune testărilor hotărîte de institut. Firește, povestirea putea să opteze pentru o dezbateră mamut, pentru o expunere doctă, să aducă în prim planul acțiunii zeci și zeci de supoziții privind dilatarea sau comprimarea spațiului și-a timpului, dar autorul, asimilînd lecția bună a S.F.-ului, evită toate aceste capcane și pune în centrul povestirii starea de surpriză și derută și viața de toate zilele a personajelor care sînt mai întîi și-ntîi oameni și-abia mai apoi subiecți ai unui experiment scăpat de sub control. Acestea fiind zise, se naște totuși, credem noi, următoarea întrebare: mai este un astfel de S.F. cu o problematică preponderent umană, cu abia schițatul lui decor de science-fiction, un veritabil S.F.? Noi zicem că de-abia de-acum încolo, innobilată de valențe literar-artistice propriu-zise, se poate vorbi de o adevărată literatură S.F.

VICTOR NIȚA

Iluminări

După ce a dat un insolit document liric despre nașterea propriei sale poezii, în *La Baad* (1979), Cezar Ivănescu s-a reîntors la litania gravă și convulsivă consacrată de suita *Rod*, în care neînțelegerea era cîntată, adulată, exorcizată pe un ton elegiac și dramatic. *Doina* („Cartea Românească”, 1983) reia, în acest sens, viziunea fastuos tanatică de acolo, într-un registru și mai tensionat, reducînd scenariul liric la o mișcare esențială și exemplară care e una a înaintării progresive în moarte. Dacă vocea poetică este unică, precum într-o monodie, intensitatea tonului alternează între invocarea paroxistică și contemplația elegiacă, între exortatia persuasivă și resemnarea calmă. Refrenul, care e un procedeu predilect al acestui poet, joacă rolul de liant în lunga cîntare dar și pe acela de amplificator al tensiunii. Cel mai adesea, prefigurează o apoteoză a trăirii, folosind o minimă recuzită: „Moarte, tu cu naltă coapsă, / îmi știi minurile tu, / moarte, tu, cu naltă coapsă, / îmi știi minurile tu” (Variantă). Rostirea poetică e o formă de luare în posesiune a himerei malefice, de identificare a trupului cu spiritul, în fine, de întregire a ființei printr-o experiență totală.

La baza viziunii acestui volum stau, deopotrivă, conștienta romanțică a regăsirii unității prin dizolvarea în totalitate și aceea indiană, de extracție spiritualistă, a purificării prin moarte, așa cum poate fi ea dedusă din imnurile vedice. Însă mitologia poetică se trage, în mod vizibil, din folclorul nostru și cel mai bine se observă acest lucru în impulsul de a personifica moartea și de a institui o întimitate totală între ființa caducă și terifiantul personaj. Proiecțiile teatrale și mitologizante transformă spațiu în extaz iar reclusiunea, într-un elan al pierderii în neant. Iată o superbă poezie

CAP LIMPEDE

● Ultimele apariții de cărți pentru copii și tineret ale Editurii „Ion Creangă” se remarcă atît prin o diversitate tematică și printr-o prezentare grafică, putem spune, deosebită. Cîteva titluri sînt sugestive în acest sens. Într-un format pe care îl sperăm a fi al unei colecții Ion Creangă, s-a tipărit, iată, *Moș Ion Roată și Unirea*, cuprinzînd cele două cunoscute povestiri ale moldoveanului de geniu. În populara, deja, colecție „Biblioteca pentru toți copiii”, un alt mare scriitor român, Panait Istrati este prezent în librăria cu *Căpitan Mavromati — Ciulinii Bărăganului* și alte cîteva povestiri, colecția respectivă devenind cu fiecare nou volum apărut, datorită condițiilor grafice deosebite (copertă cartonată, culori vii, atrăgătoare), nu numai un însoțitor al lecturilor școlare, dar chiar o veritabilă bibliotecă pentru tineret. Așa cum sînt și denumirea ei, în zona ro-

manului de aventuri, un veritabil eveniment: reeditarea unui clasic al genului pentru copii, Robert Louis Stevenson cu *Comoara din insulă*, carte de căpătîi la o anumită vîrstă, carte ce a făcut de mult ocolul lumii, păstrîndu-și aceeași prospețime; păcat că tocmai în acest caz editorii nu au propus și o prefață, sau un cit de succint „cuvînt înainte”, intrucît noua generație de cititori știe prea puțin despre acest autor și mai ales despre extraordinara sa biografie. În sfârșit, o apariție pentru cei mai mici dintre cei mici: *Mingea de soare* de Mircea Pop, apariție într-adevăr de excepție în primul rînd datorită copertei și ilustrațiilor semnate de Vasile Olac, carte care, cel puțin din acest punct de vedere, al formatului și plasticii conținute, poate participa oricînd, sîntem convinși, la orice expoziție internă sau internațională de gen. (Horia Pătrășcu).

● Alexandru Macedon, Burebista, Cleopatra, Decebal, Hammurapi, Han-nibal, Irod, Mitridate, Nabucodonosor, Ramses, Sargon, Solomon, Traian, Tutanchamof și mulți asemenea sînt cu-prinși în cartea Iohannei Șarambei și a lui Nicolae Șarambei *99 personalități ale lumii antice*, apărută nu demult la Editura Albatros. „Personalitățile lumii antice” scrie prof. univ. dr. doc. Dumitru Berciu în manșeta de pe ultima copertă a volumului — sînt prezentate în cadrul societății și al istoriei popoarelor din mijlocul cărora s-au ridicat și ale căror interese și idealuri le-au servit. Așa încît, în jurul unor personalități se desfășoară adevărate capitole de istorie universală sau locală, ceea ce conferă cărții *99 personalități ale lumii antice* o valoare științifică și instructivă importantă. Concepută, după cum se

menționează în nota introductivă, ca „o istorie, în linii mari, a Antichității”, sub forma de dicționar de personalități, lucrarea Iohannei Șarambei și a lui Nicolae Șarambei are marea calitate de a satisface, concomitent, atît exigențele specialiștilor, cit și cerințele unor cercuri largi de cititori.

● O valoroasă monografie a orașului Dumbrăveni, din județul Sibiu, a întocmit unul din fiii acestei localități, doctorul în drept Emil Laurențiu. Din lucrare — aflată, deocamdată, în manuscris — rezultă că Dumbrăveni de astăzi se află pe vatra unei cetăți dacice. Între altele, Emil Laurențiu citează o lucrare a unui istoric maghiar din secolul trecut, în care se afirmă că ruinele fostei cetăți dacice „se mai pot vedea și azi”. Au existat, de asemenea, o biserică și un cîmțir

ale românilor din epoca protocretină. Ar fi, credem, de datorita arheologilor să cerceteze perimetrul Dumbrăvenilor și împrejurimile orașului, pentru a scoate la lumină orice mărturie care se mai păstrează referitoare la traiul strămoșilor noștri pe aceste meleaguri. (Ion D. Goia).

● Despre Galeriele de arta Aia din Piatra Neamț, și-n mod special despre spațiul numit *Atelier*, destinat cu precădere tinerilor artiști amatori din întreg județul, se pot spune numai și numai lucruri bune, cel mai bun fiind acela că respectiva galerie este o gazdă deosebit de binevoitoare. Și, atenție, nu în detrimentul calității. Un argument recent îl constituie, de exemplu, expoziția *Emiliei Erhan*, absolventă a Școlii de arte plastice din Piatra Neamț, apoi a Liceului de arte plastice „Nicolae Tonitza” din București și acum un

an, a Școlii populare de artă din Piatra Neamț, formă de învățămînt artistic pe care tinăra artistă amatoare a mai făcut-o după absolvirea liceului din București, doar așa, de dragul artei. Totodată Emilia Erhan este cîștigătoare premiului II la faza republicană a Festivalului național „Cîntarea României”. Ce nume ilustrează expoziția acestei tinere artiste? Că și-a însușit, de-a lungul timpului, o lăudabilă cultură plastică, o energie îndemănare, atît în tehnica uleiurilor cit și a graficii, dar, mai credem noi, și faptul că, în curînd, Emilia Erhan va fi una din studentele unui institut de arte plastice. ● Se spune că publicul de teatru din Piatra Neamț este unul dintre cel mai exigente din țară. E și normal. De-a lungul timpului grație unor excelente montări ale celebrului

a cărei substanță se trage din basmele noastre și care pune într-o perspectivă insolită fatalitatea: „! de te-ăș prinde o mi-ăș vinde / învierea mea pe-atit, / Moarte Vie, de te-ăș prinde / să te-ngrop pină la git, / Moarte Vie, de te-ăș prinde / să te-ngrop pină la git“. Alteori, stângerea e văzută ca un canon benevol și ca o provocare constientă: „sapte ani tăiai la piatră / șapte ani tăiai la piatră / să-i fac drum să poa' să treacă / cu trăsura ei Moarte, / să-i fac drum să poa' să treacă / cu trăsura ei Moarte“.

Din toată această strategie a îmbinzirii, apropierii și identificării, e așteptată iluminarea, marea revelație capabilă să pună de acord efemeritatea trupului cu eternitatea spiritului. Presupusa metamorfoză e precedată de o lungă și complicată asumare a suferinței și mai ales de examinarea lucidă a trupului amenințat. Poetul n-are însă percepția naturalistă a degradării; repulsia devine la el adoratie, căci totul e sacralizat și văzut într-o lumină apoteotică. Bocetul liric are intensitatea imnică a cîntecului celebrator: „! ajută-mă, tu, Dumnezeu meu, / să mă mai pot iubi acum pe mine / în ceasul cărnii bolnave mereu / de trupul meu voind să mă-nstrăine, / Doamne, cel / de trup de risul risului, / e cea mai sfîntă și mai sfîntă cupă, / mai sfîntă decît Raza Soarelui / care-a ta mină o s-o intrerupă, / e sfînt și sfînt și sfînt e, Doamne, cel / de Tine plin cum Tu esti plin de Tine, / împacă-mă și-mpacă-mă cu el / cu trupul meu voind să mă-nstrăine“ (Uri memento). În astfel de versuri de autentică substanță vizionară Cezar Ivănescu proclamă, în descendența neoplatonismului, unitatea spirituală a lumii, identificarea necesară a spiritului cu trupul care e, în mic, o monadă a armoniei universale.

Poezia cea mai fidelă a trăirii estetice este scrisul, înțeles ca o comunicare radicală a ființei ca o explozie convulsivă a interiorității. Prin intensitate, experiența în proporțiile unui supliciu purificator: „! merg și scriu — și scriu! — / și că te caut nu-ți promit, / iar compun mintal / de cînd hirtia s-a scumpit, / scriu pe creier / cu negreala de pe suflet / negru negru negru — / și negreala asta negresit / apele-or s-o spele — / cînd imi va ploua direct pe creier“ (Oralițăi). Implicarea, aproape fiziologică, în actul creației repetă, parabolic, idealul apropierii suflului de trup. În sens larg, ceea ce asigură iluminarea finală și de identitate ființei este cîntecul, doina adică, în care poetul intuiește un alter ego.

Poezia din *Doina* uzează mult de subiectul magic și incantator al limbajului, ceea ce produce un greu de controlat halou. Acesta imprimă discursului liric, de o simplitate voită a imaginilor, o lumină insolită în care se scaldă cel mai pur lirism și vizionarismul elevat.

RADU G. ȚEPOSU ■

PLASTICA

Peisaje pentru melodramă

De o bună bucată de vreme, de cîțiva ani chiar, galeriile de artă ale municipiului găzduiesc, cu osebire, expoziții ale unor artiști spe-

cializați în peisaj ori practicînd, în principal, pictura peisageră. Dacă discuția fiecărei selecții pune în cauză chestiunea valorii și face, astfel, distincția între artistul merituos și cel cu posibilități măsurate, nu-i mai puțin adevărat că se poate cerceta aici o anume idee de peisaj lesnicios, cu treburi de meșteșug mărunț și cu ambiții estetice la fel. E vorba de un postimpresionism fugos, ce a reținut din metoda primarului „impresiei“ și o anume virtuozitate a tușei. Sint pinze ce ies din pricepere, din experiență, dintr-un contract agreabil cu un public nu tocmai pretențios. Talentul e întrebuințat cu parcimonie, talentul pare aminat pentru alte prilejuri. Senzația pe care o încearcă un privitor mai scrupulos, obișnuit cu opera îndelung meditată, rod al unei concepții și al unei îndrjiri dramatice într-o originalitate și expresivitate, e de superficialitate.

Aceste peisaje sînt dovada a ce e în stare să facă — împins de varii motive și circumstanțe — artistul respectiv și nu a ce gîndește el, în ceasurile lui drastice de adevăr, despre rosturile artei, în general, și ale creației proprii. Nu e nevoie de cine știe ce efort ca să aduni din expozițiile unui an o sumă impresionantă de tablouri plăcute, îndobște, ochiului și atit. Or, în artele imaginii, plăcerile zise ale ochiului, deși stimabile, nu au întietate absolută. Ceea ce e pictat „ca să încinte ochii“ — cum spun ațiția binevoitori într-ale artei — tot spre lucrul și incintarea minții e pictat.

E foarte probabil că soluția postimpresionistă apare și sub presiunea unor obișnuințe la motiv. E ciudat cite „margini de sat“ și „margini de ale creației proprii. Nu e nevoie de oraș“ apar prin saloane și expoziții. Nu mai departe la Salonul municipal recent de la Dalles, aproape o treime din lucrări înfățișau peisaje de marginimi. N-ar fi exclus ca pictura acestor locuri, unde se sfîrșește o localitate și se întrezărește infinitul unui cîmp, unde copaci răzleți induc la privitor un ce nostalgic, unde căsuțe pitice vin să răscolească sentimentul unui timp vechi, în care, pasămite, toate erau mai pure și mai mulțumite de sine, să fie corespondentul, în artele plastice, al filmului-melodramă. Rețeta e infailibilă, publicul asigurat, iar meșteșugul răspunde încă unor norme; e drept, la limita unde se naște kitsch-ul, fiindcă marginile, margini cheamă. Spuneam că „e ciudat“, nu pentru că se expun atitea peisaje ale unor melancolii fără urmări, ci pentru că autorii lor nu-s, cum s-ar putea crede, vîrstnicii domeniului, ci mai curînd tinerii. E și mai ciudat că o seamă de peisagiști cu ambiții — să le numim rezonabile, știind totuși că, la junete, imboldurile rezonabile sînt ratate curată — fac școală, au imitatori, astfel că, în termenii unei practici picturale denotînd educație și chiar bun gust, se ivesc pe simeze imagini parcă multiplicare. Ceva cu memoria atelierelor de odinioară, care produceau copii și reluări la comandă. Numai că astăzi criteriul originalității are alt preț și producția de copii și reluări alt nume.

Am pornit, în uimirea ce-o mărturisim, de la programul parcă subînțels al Galeriei municipale și am descoperit că, de fapt, problema nu-i numai a acestei galerii. Socotim că fabricația de peisaje ar trebui nițel temperată printr-o mai justă distribuie a invitațiilor, prin selecții mai severe, prin discuția — în cronici și comentarii la expozițiile curente — a fabricației, ca fenomen cu urmări greu de evaluat.

TUDOR OCTAVIAN ■

FILM

Miezul fierbinte al actualității

„În general, biografiile reținute de acest film există și în viață“ — afirmă **Vasile Mihai** la conferința de presă prilejuită de vizionarea noii producții a Casei de filme nr. 5. Și afirmația proaspătului debutant în scenariul de film, se simte pe întreaga desfășurare a peliculei: **MIEZUL FIERBINTÉ AL PIINII** este un film despre agricultură, despre agricultura contemporană, despre oamenii care pregătesc de fapt miezul piinii noastre cea de toate zilele (menționăm că scenariul a fost scris în colaborare cu M. Păruș).

Regizorul **A.G. Croitoru** s-a ambiționat — și a reușit — să facă un film (pornind, firește, de la datele scenariului) nu atit despre oamenii satelor, țărani, cei pe care îi știm prea bine aflați în permanenta și fierbinte confruntare cu pămîntul și roadele sale, cit despre ceea ce, astăzi, înseamnă agricultura: adică industria, de fapt, a recoltelor. Filmul urmărește, așadar mai puțin tipologii anume, pitoresc sau parfum local, cit relațiile ce se nasc într-o mare întreprindere (în cazul de față un I.A.S.), destinul acestei întreprinderi față în față cu alte organisme politice și de stat. În sfîrșit: felul în care întreprinderea în cauză este slujită (sau nu!) de diverse persoane.

În fond, lupta dintre două mentalități este cea care dă și susține tonul filmului. Una anacronică, comodă, carieristă, lingușitoare (inginerul Măleanu, fostul director al IAS sau directorul trustului, interpretați de **George Motoi** și, respectiv, **Octavian Cotescu**), pe de o parte — de cealaltă, mentalitatea unor oameni integri, pasionați de munca lor, intransigenți și incoruptibili în fața oricăror ispite (noul director al IAS-ului, sau inginerul agronom — interpreți: **Visirian Roman** și **Romeo Mureșeanu**). În rolul unei sefe de fermă, **Cezara Dafinescu**, apariție fermecătoare, desi într-un rol scris — voit, din cite am fost informat — cam ambiguu. Foarte bun contrapunctul comic, realizat prin două cupluri: **Dumitru Chesă** și **Dumitru Rucăreanu**, dar mai ales **Draga Olteanu** și **Rodica Popescu**!

La aceeași conferință de presă pe care am menționat-o, Dumitru Fernoagă, directorul casei producătoare, afirma: „Am intenționat să arătăm un director de IAS model!“ Actorul **Visirian Roman** s-a achitat cu succes de această sarcină, deloc ușoară, rolul fiind pîndit de anumite scheme. Este un merit însă al întregii echipe faptul că, în fond, personalitatea acestui director devine personalitatea întregii întreprinderi — ajunsă fruntașă în zonă! — realizatorii intenționînd, repet, să înfățișeze tocmai acest dat: un mare colectiv uman, producător de griu — producător de piine — poate și mai ales trebuie să devină o prezență activă în frontul bunăstării naționale, lipsită de interese înguste. Eroismul muncii pe ogoarele patriei este necesar — afirmă autorii, prin intermediul peliculei — dar la fel de necesar este și faptul că acest eroism nu trebuie consumat orbste.

HORIA PATRAȘCU ■

Argument

Condiția de cititor

Dacă ne e foarte lesne să aflăm ce citeșe personajele, cu greu putem fi siguri de ceea ce citeșe oamenii. Un răspuns de o anecdotică platitudine la această întrebare ar putea fi acela că oamenii citeșe ceea ce se publică. Numai că producția de carte fiind variată, ne va fi imposibil să credem că se citeșe tot ce apare. Și aceasta pentru că cititorii sînt atit de diverși prin educație și mentalitate, încît nu miră pe nimeni că unii citeșe într-o zi cîțiva alții-ntr-un an ori că mulți sînt aceia care își alcătuiesc bibliotecă mai mult pentru a salva aprențele decit din necesitate. Prin urmare, nu este exagerat să spunem că este o diferență între omul cu carte și omul cu cărți.

Înainte de a vorbi despre condiția propriu-zisă a cititorului, să facem un efort de imaginație și să ne închipuim cîteva tipologii de lectură, așa cum ar putea fi deduse acestea după locul, timpul și felul cum se citeșe. Cei mai mulți citeșe în pat, din motive lesne de înțeles, fie că acestea se numesc leno ori sciatică. Iși aleg de preferință cărți ușoare. Romane de dragoste, de aventuri, cărți de călătorie, jurnale, memorii. Fac o lectură de identificare, le place adică să se regăsească în cărți, să tremure alături de personaje și, cînd dragostea acestora sfîrșește prost, să verse discret o lacrimă, gîndindu-se și ei la o anumită întimplare din viața lor. Autorii unor astfel de cărți sînt cei mai generoși oameni. Nu vor să-și chinuie cititorii, oferindu-le prin urmare întimplări care se termină cu bine, o dragoste la sfîrșit al căreia protagoniștii se pupă tandru, promițîndu-și iubire veșnică. Tolstoi ar fi zis despre astfel de cărți că sînt imorale, intrucît toate fericirile sînt la fel.

Alți oameni citeșe în mers, fie că e vorba de tren ori tramvai. Sînt cititorii dinamici, nervoși, debordînd de energie. Adesea citeșe în picioare. Practică o lectură în viteză. Cărțile trebuie să aibă epic, să-i țină cu sufletul la gură. Pe cit se poate, preferabil e ca acțiunea să se termine înainte de a ajunge la destinație.

Fiindcă ne este imposibil să epuizăm diversitatea lecturilor să mai amintim, pe scurt, încă vreo cîteva. Știm cu toții de lectură-aperitiv, practică la supă, cînd aceasta, e prea fierbinte. Răsfoirea unei cărți ne ajută să ne calmăm. Apoi lectura în aer liber, la coafor, cea nerecomandată, în timpul orei, cînd profesorul are vocea tărgănată și plicticoasă, cea de pe plajă, care face pandant cu bronzatul etc. În fine, urmează lectura în bibliotecă ori la masa de lucru. De multe ori, în astfel de cazuri cartea mai este însoțită de un dicționar sau de alte opuri adiacente. Dar aceasta e mai complicată.

O concluzie ar fi că oamenii citeșe unde apucă, fiindcă n-au timp. Secolul vitezei presupune o mare grabă și, dacă nu citești cînd ai prins momentul, ratezi cartea. Dar nu trebuie să neglijăm nici faptul că mulți citeșe din plictis sau din necesitățile clipei. Cartea e un bun prilej de a-ți pierde timpul. Reclamele au și apărut în consecință: la munte sau la mare, în orice-mprejurare, o carte oarecare. E un fel de a spune oarecare, căci cititorii au indicii certe și editurile îi sprijină cu sîrg. Cărțile nu mai sînt alese în urma unei recomandări serioase ori în urma consultării unei cronici, ci după titlurile colecțiilor. Ingeniozitatea e, aici, neseacă: „Aventura“, „Sfinx“, „Enigma“, „Scorpion“, „Romanul de dragoste“, „Cartea de vacanță“ etc. Trecînd peste orice insinuaare, trebuie să recunoaștem că acest fel de a citi, rapid, adaptat la momentul liber, cu cartea la purtător cel mai adesea, reprezintă noul statut al cititorului. Sigur că nu putem absolutiza doar ponderea acestui mod fiind incontestabilă, trebuie să tragem necesara concluzie. Cititorul de azi cred că ar muri de învidie gîndindu-se la Des Esseintes, la lecturile sale de gală, într-un cadru fastuos, special adaptat la delicia lecturii. Ca să fac o glumă numai pe jumătate neadevărată, aș observa că în vremea noastră nici nu mai apar cărți uriașe, masive enciclopedii, impozante tomuri. Cărțile de azi au dimensiuni mai rezonabile, putînd fi luate în deplasare, fie în buzunar, fie în geanta de voiaj. Mai nou, cărțile au început să circule și la propriu. Dacă aceasta este adevărată condiția a cititorului, nu aceasta este și cea ideală, fiindcă e greu de presupus că poți savura cu adevărat o carte la 100 de kilometri pe oră.

RADU G. ȚEPOSU ■

CAP LIMPEDÉ

Spectacolele operei

Următoarele zile vor marca pe scena Operei Române evenimente deosebite. Astă seară, celebrul titlu de balet din creația lui Piotr Ilci Ceaikovski, **Lacul lebedelor**, va fi prezentat de: Aurora Rotaru, George Bodnariuc, Mihai Spiridonescu. Dirijor: Carol Litvin. Miine seară, titanul de la Bayreuth, Richard Wagner, va fi prezent prin reprezentația cu Walkiria. Vor putea fi audiate autentice voci wagneriene ca Mariana Stoica, Pompei Hărășteanu, Cornelia Pop, Corneliu Fănăteanu. La pupitrul orchestrei va apare Paul Popescu. Duminică dimineața un spectacol ce face de mult deliciul celor mici: **Motanul încălțat** de Cornel Trăilescu. Va debuta cu acest prilej în rolul titular soprana Alexandra Mircea de la Teatrul Liric din Craiova. Alături de ea vor apărea Victoria Bezetti, Ionel Voineag, Cristian Mihailescu, Ioan Hvorov. Spectacolul coupe de duminică seara, ora 18, va constitui o panoramare a istoriei muzicii universale de la preclasic (Anotimpurile de Verdi), la romantici (Tristan și Izolda de Wagner), ajungînd pînă la moderni (Simfonia clasică de Prokofiev). Vor dansa artista emerită Alexa Mezincescu, Daniela Constantinoiu, Cristina Teodorescu, Ștefan Bănică, George Bodnariuc, Luni 30 ianuarie, ora 18, **Rigoletto** de Verdi. Sub bagheta maestrului Carol Litvin, vor da glas nemuritoare muzici Silvia Voinea, Nicolae Urziceanu, Florin Georgescu, Corina Circa, Ion Grigorescu. Tot un opus verdian, **Bal mascat**, marți 31 ianuarie, ora 18. O distribuție prestigioasă avînd în fruntea sa pe artistul poporului Nicolae Herlea, alături de Mariana Stoica, Adina Iurașcu (debut), Octavian Naghiu, Eleonora Enăchescu (debut) va cînta sub bagheta dirijorului Constantin Petrovici.

Teatrul al Tineretului, care este el însuși o adevărată școală de actorie, publicul nemțean a evoluat pînă-ntr-acolo încît cu greu ar mai accepta o premieră mai modestă. O astfel de premieră ar fi, după investigațiile noastre în rîndul citorva împătîmiji spectatori, **Idolul și Ion Anapoda**, de **Victor Ion Popa**, în regia lui **Eduard Covali**. În ceea ce privește, nu vom milita pentru diminuarea exigențelor publicului de teatru din Piatra Neamț, dar credem că **Idolul și Ion Anapoda** poate fi, totuși, apreciat din cîteva puncte de vedere, cel mai important fiind acela al locului său în contextul atitor și atitor reușite ale Teatrului Tineretului. Mai mult decit atit, această recentă premieră poate fi un punct de comparație pentru viitorul premieră, **Pitcul din grădina de vară**, de **D.R. Popescu**, despre care se zvonește că va fi un succes. (**Victor Niță**)

● După „JUSTINE“ și „BALTHAZAR“ — primele două volume ale tetralogiei „ALEXANDRIA“ (traduse de regretatul om de cultură care a fost Catinca Ralea), Editura „Cartea Românească“ își face un punct de onoare din a continua editarea operei respective: recent a apărut cel de-al treilea volum, „MOUNTOLIVE“, în traducerea Antoanetei Ralian. Dincolo de evenimentul în sine pe care îl constituie editarea acestei opere, semnălam aici, cu deosebită satisfacție, grafica volumelor, copertile fiind semnate de **Dodi Teodorescu Roman** — o plastică pe cit de discretă în tonuri, pe atit de incitantă în simboluri. Este o mostră de felul în care poate apărea o carte care nu numai să se vîndă, dar să-ți producă și o mare bucurie estetică, găsindu-și degrabă locul cuvenit în biblioteca personală. (**Horia Pătrașcu**).

● O apariție omagială la Casa de discuri ELEC-TRECORD: „**Horă vespnică a unirii**“ (ST-EXE 02 426) închinat istoricilor aniversării, cuprinde un montaj de versuri și muzică semnat de nume reprezentative ale culturii noastre clasice și contemporane: Vasile Alecsandri, Alexandru Flechtenmacher, Ciprian Porumbescu sau Alexandru Andrițoiu, Mihai Beniuc, Adrian Păunescu, Nichita Stănescu, Radu Paladi, Laurențiu Profeta

● Teatrul Nottara anunță o nouă premieră: **Jocul de-a vacanța** a lui Mihail Sebastian. Regizorul **Al. Dabija** a alcătuit o distribuție de zile mari: **George Constantin** (Bogoiu), **Alexandru Repan** (Ștefan Valeriu), **Catrinel Paraschivescu** (Corina), **Dragoș Păslaru** (Jeff). Beneficiind de jurnalul lui Sebastian care mărturisea că ideea acestei lucrări literare nu se putea materializa decit într-un text dramatic (dealtfel

prima lucrare dramatică a lui Sebastian), regizorul **Al. Dabija** a lărgit frontal acțiunii imaginînd o claustrare a personajelor care adumeau parcă izbucnirea celui de-al doilea război mondial. Căci ce este altceva vila doamnei Weber, fără telefon, radio și ziare?

Premiera absolută a avut loc în anul 1938, prilejuind actorilor **George Vraca** și **Ion Maximilian** un mare succes. Mai tîrziu, piesa a dobîndit iarăși adeziunea publicului datorită unei trupe de amatori care prefigura un mare actor: **Gheorghe Dinică**. Textul lui Mihail Sebastian a mai cunoscut de-a lungul vremurilor noi și noi montări și, dacă memoria nu mă înșală printre actorii care și-au măsurat talentul s-au numărat: **Radu Beligan**, **Marcel Anghel**, **Marcela Rusu** și alții. Iată de ce așteptăm cu justificată nerăbdare primul gong. (**Dan Birlădeanu**)

Un muzeu in labirint

Pe marginea unui paradox (II)

Cer și pământ

Andreescu. Autoportret din 1882.

„Nimic decit cer și pământ”, spunea cineva despre peisajele lui Andreescu. Nimeni? Cum bine se știe, anticii aveau nevoie de patru elemente fundamentale pentru a alcătui lumea. Apa, focul, aerul și pământul. Andreescu e mai zgârcit. El se mulțumește cu două. Cerul și pământul. Renunță la foc și în mare măsură la apă. Culoarele lui sint reci și chiar griul secerat pare atins de o boare de frig. Iar cit privește apa, ea e foarte rară, abia dacă o întâlnim în câteva tablouri. În locul riuurilor, al mării și lacurilor care îi atrag atât de mult pe impresionisti

la ora când profesorul de desen și caligrafie din Buzău pătrunde în pictură, discret, așa cum trăiește, Andreescu e fascinat de păduri, de obicei desfrunzite, de cimpuri, de obicei aride, ca singurătatea, sau de margine de sat, cu două-trei case, deasupra cărora se boltește un cer ciudat, pe cit de simplu, pe atât de misterios. Pare pictat cu o paleță săracă. Un albastru de oțel sau albul, lăptos alături, opac, presărat cu cițiva nori uscați, sece oși. Nici străluciri, nici furtuni. Efectul ar trebui să fie de absență, de pustiu celest, dar în ciuda faptului că lumina nu e niciodată intensă, orbitoare, că pină și arșițele sint reci, acest cer, prin ce miracol? nu e totuși trist, apăsător, ci pare desprins dintr-un mit. L-aș asemui, dacă o astfel de expresie ar avea vreun sens, cu un ochi metafizic, dilatat, enorm și hipnotic, sub care pământul, incremenit, mustește de adevăr.

S-a vorbit despre amestecul de adevăr și ireal în pictura lui Andreescu. Ei bine, mi se pare că pământul e totdeauna partea de adevăr din aceste peisaje, iar impresia de ireal, de fantastic vine de la cer, posomorit și cînd e senin, aburit de o taină care cucerește amănuntele. Un car cu fin înaintînd pe un drum de țară spre un cer imens sau cea mai modestă casă, fără vegetație în jur, înecat în prof, par atinse de un fior inexplicabil și pătașă la un mister. Cerul lui Andreescu ne amintește, cu ajutorul lor, că eternitatea, cum zice Blaga, s-a născut la sat. Poate de aceea, spre deosebire de Andrei Pleșu care crede într-un subtil și incitant eseu, că pământul e cel care stăpînește pictura lui Andreescu, eu sint ispitit să cred că esențial, în multe peisaje, e cerul. Lumina lui scăzută, saturată de singurătate, emană o vrajă căreia nu-i rezisti. Te depărtezi de tablou și vrei să-ți lămurești de ce un asemenea peisaj pare în același timp trăit și visat, adevărat și ireal, ținînd și de natura și de mitologia noastră. Imposibil. Taina acestor ceruri, așternute peste margini de sate ca peste margini de poveste și de lume, nu poate fi spusă. Doar simțită, bănuită. Margine de pădure, margine de sat, margine de cîmp, de ce oare a fost atras Andreescu de limita priveliștilor? Nu cumva pentru a contempla mai bine cerul? Drumurile duc spre orizont pentru a ne sili să ridicăm ochii. Brusc, singurătatea însăși capătă măreție între lucruri totuși atât de modeste.

De fapt, două însușiri m-au atras de la început spre pictura lui Andreescu. Modul său afectiv de a se apropia de lucruri și tonul reținut, aproape înăbușit în care ne vorbește despre ele. Andreescu nu jubilează niciodată. E un auster. Natura lui nu gîlguie, nu freacă, nu ride, nu cîntă. Dar cit de mult trebuie s-o fi iubit, pentru a o picta cu atita sinceritate. Pământul, cerul, suferă de un frig discret și incurabil, dar Andreescu face din singurătatea geologică un eveniment egal cu o iubire ce se cere declarată. Fragilitate eternă sau eternitate fragilă, n-are importanță. În pofida palorii din aer, o reverie calmă învăluie totul. Melancolia devine o stare naturală și scaldă formele. Uneori le destramă ușor sau le dă o febră glacială, în care se simte parcă răsuflarea destinului, la fel ca în ultimul autoportret al pictorului. Căci ochiul lui Andreescu se oprește asupra priveliștilor care corespund dispozițiilor sale sufletești și dintre toți pictorii români nici unul, poate, nu a confirmat mai mult decit el paradoxul că în pictură nu există decit autoportret.

Îmi aduc aminte de admirabila expoziție concepută de Radu Bogdan, consacrată anilor de creație în țară ai artistului, și revăd autoportretele lui Andreescu dominînd nenumăratele peisaje din sală. Niciodată nu m-a izbit mai mult acordul perfect dintre artist și operă lui. Aproape că nu mai simțeam nevoia să ști pre multe amănunte din viața de pictor a lui Andreescu, începută cu un drum de la Buzău la București, la expoziția „Amicilor bellelor arte” unde și-a descoperit vocația, și sfîrșită prematur, la treizeci și doi de ani, sub semnul tuberculozei. Era destul să-i vezi peisajele. Ele divulgau, singure, un temperament inclinat către izolare, vis și meditație, un filosof taciturn și sensibil. Nu mai rămînea decit să constatăm că acest mare pictor, aproape necunoscut în epocă, dar mai modern ca alții, răsfățat de noroc și de glorie, a ales aceste peisaje pentru a vorbi, voit sau nu, despre sine. Andreescu nu ține să ne farmece, în stilul lui Grigorescu. Îi e de-ajuns să mărturisească. Și o face cu o melancolie gravă, care dizolvă totul, ca un acid, împrînzînd lumina și transformînd singurătatea în muzică... Nu, Unamuno n-a greșit spunînd că omul este un animal afectiv. A uitat doar să adauge că există artiști care gîndesc cu inima. Andreescu este unul dintre ei. Povestindu-ne ceea ce vede, el ne spune, de fapt, cum este. Și este chiar primul pictor român care se des-tăinuie mereu, care nu poate vorbi despre lume decit mărturisînd ceea ce simte. Peisajele lui sint, în realitate, confesiuni... Dar oricite singurătăți ar străbate, adevărata artă sfîrșește în comuniune. Pe măsură ce ascultăm acest monolog rostit cu glas egal, reținut, sobru, melancolia pictorului devine și a noastră. Ne recunoaștem în el. E una din clipele fericite cînd poezia și filosofia se întîlnesc.

OCTAVIAN PALER

Desene pe asfalt

Veta Bovary

„Și dacă prietenul meu P. Evert abordează problemele poeziei decit fiind, la vremea Moș Ajunului, să le împartă nu covrigi și nucii unor candidați la dramaturgie ci...versurile mele, nu vād de ce nu mi-aș da și eu cu presu-pusul despre un spectacol de teatru televizat, cu O noapte furtunoasă de Caragiale.

E trist că genialul dramaturg n-a fost și un autor prolific, Serisoarea..., Noaptea..., D'ale carnavalului, Conu Leonida și Năpasta oricît de mult ar fi jucate nu sint de-ajuns pentru a-l menține pe afiș așa cum ar merita-o. an de an, seară de seară. Trec ani buni pină ne întîlnim cu un nou Caragiale pe scenă iar Bucu-reștii ce i-au găzduit premierele au, stagiuni întregi, nostalgia uimitorului său lezaur teatral.

Spectacolelor gîndite de Sică Alexandrescu e încă greu să li se dea o replică pe măsură (succesul lor, conservat în parte de pelicula cinematografică ori de disc) se continuă parcă și azi și sint adevărate momente de bucurie tentativele unor Lucian Pintilie ori Liviu Ciulei de a-l concura fericit pe „Zapciu”. Dar oricît am aplauda aceste, parțiale, „victorii” asupra marelui regizor și asupra onora dintre maeștrii sacri ce i-au susținut distribuțiile, simțim că mai avem mult de făcut pină a ne „sătura” de Caragiale. Orice nouă tentativă de a aduce pe scenă, ecran ori micul ecran, un text caragialesc ori un montaj de „momente” (se poartă) e repede in-conjurată de interesul publicului.

N-a fost altcum nici cu cea mai proaspătă Noapte, cea regizată pentru televiziune de mult dăruita Sorana Coroamă-Stanca, dar ecourile criticii par a-i infirma viabilitatea. Poate prea netă, prea „crudă” în sentințele ei, critica nu s-a simțit datoră să pună în lumină și valorile acestei insolite lecturi a lui Caragiale (și ele există) străduindu-se excesiv asupra năstrucnicilor regizorale. Principial merit al ecranizării (fiindcă o ecranizare am urmărit de fapt)

il constituie modul profund original în care a fost imaginat personajul central, Jupin Dumitrache, despozbobit de portretul „robot” al vechilor spectacole ce aduceau în scenă tipul clasic al încornoratu-lui incredul, brutal și stupid în tribulațiile sale. Dumitrache-Cotescu e umanizat, devine mai verosimil decit ni-l propunea piesa, i se pune în seamă o anume atitudine defensivă de „om necăjit” și performanța actoricească o re-editează pe a lui Toma Caragiu, cel care în O scrisoare pierdută a încercat un Tipătescu infinit mai plin de nuanțe decit se aștepta de la interpretul unui rol ce nu este, nici pe departe, cel mai gras din piesă. Jupinul lui Cotescu apare în prim plan, actorul (ca și regizorul, evident) a nuanțat fiecare gest, fiecare vocabulă rostită cu un meșteșug diavolesc; Noaptea a devenit partitura sa și efectul cred că a fost paralizant pentru partenerii săi. Alegerea lor e cu totul inspirată dar toți sint nu în rol, ci în alt rol.

De aici încep să mă nedumesc. Sigur, orice regizor modern simte nevoia să „spună” (să pună) altfel o piesă veche. Din păcate nu totdeauna cantitatea de noutate există a adevărat. Noutățile sint pur exterioare textului, altele, de prea multe ori, textul devine pretext pentru etalarea — în ce-i privește pe actori — a unor virtuți plastice (atletică de circ) iar scenografia „divaghează” aberant construind trape, tuneluri, jungle etc.; muzica de scenă sufocă literalmente... litera piesei.

Și Noaptea Soranei Coroamă-Stanca transformă jalnicul „Iun-ion” într-un „Moulin Rouge” parizian (o, unde e „Union”-ul lui Jean Georgescu?) cu scenă suportînd un french-cancan demn de balerini Operei. Mai gravă e pasiunea cu care interpretii au făcut tot ce e posibil să iasă din datele rolurilor împingînd „noutatea”, stupefiant, pină la un pas de ridicol.

A fost un joc? S-au amuzat mari actori să joace cu evidență altceva? S-ar putea. Nu astfel am înțelege de ce Veta nu mai e, brusc, o consoartă de christigiu ci clamează amoros ca o Madame Bovary! În scenele cu Chiriac, Veta o parodiază (cu bună știință?) pe Doamna de

Renal primînd asediul înflăcărătului Julien Sorel. Iar Chiriac e cînd „Chiriac lustruindu-și boti-nele, Guban presupun, cînd Ruy-Blas ingenuncheat de regina Spaniei. Pină și „pisiceniile”, Veta i le răpește celei căreia trebuia să-i aparțină, Ziței, care Ziță e melancolică foarte, „modistă” și de multe ori... Veta, Ipingscu are emfaza statuară a lui Rică iar Rică irosește cea mai bună „rolă” a Noptii rostind-o neinteligibil, frazînd băscălios spre a spori (s-ar mai putea?) șarmul echivoc al replicilor, plantîndu-se într-un sicriu (ca Sarah Bernhardt, nu?) și lăsîndu-ne să visăm la... Beligani.

Scandalos mi s-a părut cum a fost jucat Spiridon. Actorul nu are vîrsta personajului, e un vlăjgan concurîndu-i în alură pe „nenea Chiriac” și pe Jupin. Replicile însă și le-a „calchiat” după vocea regretatului Nică Ciprian (disc Electrecord), cuvînt cu cuvînt, nuanțat cu nuanță.

Și totuși... Esecul Noptii nu e integral, din fericire. El vādeste (mai era nevoie?) cit de „primejdios” poate fi genul, cu nepuțință de trădat sau de adus în alt tipar. Caracterul experimental al acestei Noptii fiind evident, luăm spectacolul ca pe o ambiție de atelier actoricesc regretînd că unele, fulgurante, străluciri sint repede îngropate datorită viziunii minimalizatoare cu care întregă construcție a fost privită. Niciunde, Caragiale nu e comparabil cu dramaturgul Alec-sandri, să zicem, cu ale cărui Chirițe s-ar zice că ne mai putem „juca”.

Încercarea de a revaloriza vigo-rile Noptii (obsesia capitală a in-noitorilor rămînd Serisoarea) e, desigur, meritorie și inzeștrații noștri actori și regizori se pot socoti îndreptățiți să detecteze și acele zone aurifere care au se-cinat înaintea... săpătorilor, dînd o-lui Caragiale meritata glorie.

A-l juca pe Caragiale cu evlavie cu care-l jucăm pe Shakespeare — lată un truism pentru slujitorii teatrului de azi.

Dar, iubiți slujitorii, rogu-vă: talmăciți sensurile pieselor sale dar nu-i „traduceți” replicile!

GHEORGHE TOMOZEI

PROGRAMUL CENAACLULUI

Vineri, 27 ianuarie, ora 18 — Cîmpulung Moldovenesc
 Sîmbătă, 28 ianuarie, ora 18 — Suceava
 Duminică, 29 ianuarie, ora 12 — Putna; ora 18 — Rădăuți
 Cenaclul Flacăra intenționează să susțină de luni următoarele spectacole:
 Luni, 30 ianuarie, ora 18 — Piatra Neamț
 Marți, 31 ianuarie, ora 18 — Roman
 Miercuri, 1 februarie, ora 18 — Focșani
 Joi, 2 februarie, ora 18 — Brăila

Biblioteca in aer liber

Dînsa

„A murit cîinele Dicky, avea unsprezece ani și două luni, și a murit de singurătate și de dorul după Dînsa (...) a urcat treptele anevoie, dar nu era încă nici un semn de spaimă, sau speram eu că starea lui nu-i atât de gravă, sau mai credeam în vreun miracol, s-a asezat ca de obicei la picioarele mele, și numai ofta din cînd în cînd ca un om obosit (...) și am început să-i vorbesc despre una, despre alta, cuvinte la împlinire și propozitii absurde, numai ca să nu se simtă prea de tot singur, și dacă am văzut că n-au de ce să-l intereseze monologurile mele penibile, în constiința lui neavînd nici un ecou, am început să-i vorbesc despre Copii, convins fiind că numele Copiilor cu care el însuși a copilărit îi sint în constiință mai vii și că fiecare răspunde la o reprezentare precisă. A tresărit într-adevăr și m-a ascultat concentrat, (...) și pe Dînsa i-am evocat-o, cu zeci și zeci de amănunte. Dînsa nevoită de treburile casnice să-i fie mult mai aproape, ceas de ceas, decit noi. (Îți mai aduci aminte de Dînsa, cum îți dădea să mîncîni morcovi, cum te îmbăta și cum te pieptăna?) și aproape un ceas a durat convorbirea noastră, fiindcă de astă dată a avut loc cu adevărat o con-

vorbire, eu îi vorbeam și el tot dădea din cap a aprobare, și i-am spus: Haide să-i căutăm prin casă, unde s-or fi ascuns? și am început să ure la etaj, asteptîndu-l, dar în clipa următoare i-am auzit căderea cu botul în podea, zadarnic am încercat să-l tin în picioare și să-i îndrept privirea către mine, cădea mereu și privirea îi era tulbure, mi-am dat seama că-i prins în capcanele agonei și că nu mai există salvare, L-am luat în brațe și l-am asezat în fotoliul din fata televizorului, l-am mîngiat pe cap și din nou am început să-i vorbesc, să aibă răbdare, să reziste pină ce va veni doctorul. Te rog, te implor! îi spuneam, îi repetam, n-a rezistat, abia de a mai avut răgazul de o clipă să-mi atingă mina cu botul și a gemut ușor, picioarele i s-au destins, privirea l-a devenit sticloasă.”

Am transcris aceste rînduri din excelentul roman E noapte și e frig, seniori!, de Laurentiu Fulga.

Cîți eroi are acest roman?

El are patru eroi: povestitorul (de profesie romancier), Dînsa (soția lui, care moare), Dicky (cîinele lui, care moare), masa de lucru a scriitorului (personajul cel mai rezistent, singurul dătător de nădejdi).

Cum este acest roman?
 El este inegal, pentru că așa se și dorește: inegal. Cu momente extraordinare și cu altele banale. Și este prea de tot simplu pe alocuri, și prea de tot complicat și

patetic și gilgîitor, pe alocuri. Și este dureros tot timpul. Și este — culmea! — o sută de culmi înzăpezite! — luminos, pe de-a-ntregul luminos. Optimismul marelui prozator are fata plină de lacrimi. Luminează cu lacrimile.

Ce vrea să spună acest roman?

El vrea să spună că MOARTEA NU ESTE OBLIGATORIE. (Moartea, cărdia poetul popular îi mai spune și „Dînsa”). Că ființele din preajma noastră trebuie cu orice pret să fie împiedicate să moară. Să mai trăiască măcar încă o oră, măcar încă o zi, măcar încă un an, măcar încă un veac (și de ce mă gîndesc acum la Nichita Stănescu, de ce?).

Cu cine seamănă, în gîndurile sale intime și în convingerile sale, prozatorul Laurentiu Fulga?

Îl rog să mă lerte pentru apari-tența lipsă de modestie a răspunsului, dar acesta e adevărul, eu așa îl simt: în gîndurile sale intime și în convingerile sale — și chiar în excesele sale — prozatorul Lauren-tiu Fulga seamănă cu mine.

Și nu mi-e rușine să-l cert și să-l lert. Și nu mi-e rușine să-i mulțumesc. Și nu mi-e rușine să-i spun, fără legătură cu vreo dată din vreun calendar (sau în strînsă legă-tură cu toate datele din toate cal-endarele): La mulți ani!

FLORIN MUGUR

Semnificația

unei statui

Îmi povestea un admirabil poet de curînd despre semnificația statuii lui Ștefan cel Mare într-un oraș al Moldovei. De-a lungul anilor a băgat de seamă trecînd pe lingă ea cum tinerii, elevi sau studenți dar și mai vîrstnici ajunși în preajma marelui voievod devin deodată mai gravi, își schimbă chiar mersul și vorbele, își aranjează vesmintele, se simt parcă observați, se află în preajma unei puteri care le cere o tainică socoteală.

Se adevărește celebra spusă a poetului Ioan Damaschinul din epoca Iconoclastă că imaginea ex-

primă ceva din, esența pe care o reprezintă, o energie, o rază de bunătate și frumusețe.

Cu aceste gînduri admiram de curînd cea dintîi statuie, se pare întreagă, a marelui Voievod al Moldovei, Alexandru cel Bun, ridicată la Bistrița în curtea cîtoriei unde domnul cu soata sa Ana își dorm somnul lor de veac, prin osteneala de econom și gospodar a lui Ciprian Zaharia. Se va ști de acum că Alexandru cel Bun este acolo la Bistrița: statuia de lingă poartă din piatră albă atrage de îndată privirea de cum păsesti pe sub turnul lui Petru Rares în ograda mănăstirii. Sculptorul Gil Rădulescu a înțeles, cum spunea arhitectul Balș la inaugurarea statuii, să rămînă în duhul locului, în spiritul sacerdotal al domnului moldovean.

Chipul în bronz sau mozaic al

unui voievod, poet, erou sau mar-tir național oriunde anare aduce istoria noastră cu el, este o lec-ție făcută dar convingătoare asu-pra datorilor ce ne revin, asupra spiritului de jertfă ce trebuie să ne crească pe fiecare dintre noi.

IOAN ALEXANDRU

Coperta: Fotografie de ION MICLEA

atelier literar

G. Dumitrescu

Magdalena D. — București: Pagini relativ îngrijit scrise, cu bune aptitudini narative, cu o reală îndemnare în construcția epică (mai ales în „Echinocliul“). Poate că un efort de concentrare, de simplificare a textului (de pildă, prin renunțarea la multe din prea multele detalii fără semnificație și aport — mai ales din „O zi de vară“, în care, uneori, desfășurarea epică ezită și trenează) n-ar fi decît în folosul echilibrului, rotunjirii și pregnanței sale. Poate că o mai atentă și mai grăjdie „poetică“ stilistică ar putea evita unele scăpări îndezirabile, dacă nu și compromițătoare (ex.: „il epuiza foarte mult!“; „o lume mirifică de suferinzi?“ etc.), „oameni subți!“ etc.). O senzație de insatisfacție se leagă și de saltul care intervine, în „Echinocliul“, între prima întâlnire a perechii protagoniste și partea finală a povestirii (hiatus care cuprinde căsătoria lor, o nouă existență, copilul etc.). Lucruri despre care aflăm indirect, foarte sumar, în treacăt, ceea ce devine izbitor mai ales în raport cu minuția și scrupulozitatea informativă obișnuită a condeiului (... și cu abundența amănunțelor superflue pomenite mai sus!). N-ar strica, apoi, bunăoară, să urmărim, de curiozitate, de cite ori se repetă pe o pagină numele eroului, în aceeași povestire, ca să observăm cum micile neglijențe pot primejdiu acuratețea unui text!...

Liana R.: Ne întrebăm cu mirare și reproș, dacă nu e cumva nepoliticos să cerem unei femei să-și spună vîrsta... Vai, ba da!... (Doamne, ce-am făcut?!...) Vă cerem mii de scuze, cum se spune, dar vă rugăm, în același timp, să ne acordați cît mai generoase circumstanțe atenuante: am vrut să știm dacă sovelile și stingăciile (in-

clusiv gramaticale) care însoțeau o anumită pilpîre lirică, în primele texte trimise, sînt inerentele somne ale nevîrstniciei sau, dimpotrivă, semne de vechi și înrădăcinată „a doua natură“. Să știm, de alte cuvinte, ce șanse și cît timp ar rămîne pentru a acele „pilpîri“ să se intensifice și să biruie finalmente asupra soavelilor și stingăciilor. Din această a doua scrisoare a dv., ne-am cam lamurit intrucîtva (chiar dacă n-ați răspuns sălbaticii noastre indiscreții!) ca timpul e mai scurt (ca și șansele) decît am fi putut spera. Ceea ce ne determină să vă venim în ajutor cu toată promptitudinea, folosind, ca să zicem așa, o terapie de urgență. Deci: nu se zice **apocalism** (nici **apocalipt**, cum ne-a scris altcineva), ci, oricît ar părea de curios, **apocalips**. Nu se spune **sullagerie**, ci **sufragerie**, și nu s-ar putea zice **Cioconda**, în loc de **Gioconda**, decît dintr-o pornire cu totul răutăcioasă!... În fine, în numele dreptății și adevărului istoric, v-am mai ruga să rectificați și imaginea venerabilului nostru inaintaș Vasile Alecsandri, atît de cronat adăpostită în memoria dv.: Vasile Alecsandri nu era „**vesnic tinăr și feroce**“, ci, potrivit celebrului vers eminescian, doar „**vesnic tinăr și feroce**“ (ceea ce, desigur, îl face înfînit mai compatibil cu stîm și iubirea noastră fără sfîrșit...). Acestea fiind zise, vă cerem încă o dată mii de scuze, sau, cu o formulă parcă mai nimerită a unui alt inaintaș celebru: „scuzați, pardon, bonsoar“...

Gh. Dumitrescu: Cîteva pagini blinde, nostalgice, la gura sobei... („De iarnă“, „Gerul“, „Zăpezile“).

Crina Costin: Nu prea sînt lucruri noi. Ceva, în „Tot rătăcind“, „Calul

meu“, „Respiră alb orașul“.

I. Craiova: „Munții noștri“, „Glas pentru Tudor“, „Zbor înalt“, „Surisul“.

D. Elias: Da, sînt semne de progres, mai ales în „Pasăre“, „Limpede“, „Lăvă“, „Tu“. Interesantă-vă la edituri, se pare că termenul concursului s-a prelungit. (Telefonul nostru îl puteți afla de la secretariatul redacției).

A. Albu: Cîteva pagini bune și acum: „In oraș“, „Bănuțesc“, „Femeia tristă“.

A. Cuzman: Lucruri slabe, în ultima vreme, improvizatii grăbite, superficiale, insuficient intenționate, neglijente. N-am putut reține nimic.

A. Valoni: Putine pagini vîi, sub invazia uscăciunii și a „strungăciilor“ mărunte, neinspirate („Ninge“, „Portret“). „Nu a văzut“, „Intrarea“.

Mara Geo: Poezia „Cînd“, pe care ne-o retrimiteți, a apărut în nr. 37 (16 sept. 1983). Ceea ce înscamnă că nu urmăriți revista și-n acest caz dialogul nostru devine imposibil.

C.P. Tudor, E. Grăjdan, Dinu G. Victor, Alex. Pop, Adriana Toma, Mirela L. State, Fl. Mărgineanu, Cristina Deleanu, Gelu D. Sasu, Mălina Munteanu, S.E. B. Delapina, G. Plăcintă, Dan Paraschiv, M. Tucra, Serlena S., B. Vaidei, I. Capen, R. Steceanu (ceva, în „Aritmetică“), **D. Emi-na** („Nimic n-a murit“, „Freamăt“), **Elena Deac, G. Sima, V. Arion, Mădălina Vasiliță, Viorel Dragomir, St. Lucăci, Mihai Petrescu, Ov. Moșin, Noela Ionescu, Burjor C., Daniela Voicu, N. Pascău, A. Gavriluț, Comyr Rolly, I. Carmen, I. Weidenfelder, Viorica Anghel** = încercări de nivel modest.

GEO DUMITRESCU ■

N.R. Manuscrisele nu se înapoiază.

ACOLO

Fiului meu

Acolo unde cu primul țipăt ai spart globul tăcerii și chipul tău adiat de ȱngeri a topit ceara spaimii pe fețe de singe acolo unde în ampla nerostire ai deșertat de rouă prima corabie a ierbii unde sub luna cu privirea tîrită prin colbul uliței ai sfîrtecat văzduhul sărutat de mireasma primei caise sfîrimate acolo tiute da numai acolo acolo este glia ta scinteind înimitabil în lume.

EMIL ACHELĂRIȚEI

SEARĂ ROMĂNEASCĂ

Cu gene de griu clipește-nserarea aici cu stele rotunjite în palme după chipul mingios al piinii și-o lună eit roata earului eroșetînd (în visul unei mari iubiri) pe file de rouă ale cimpilor curecubeu de ziuă al pămîntului

AUREL ALBU

ATÎT DE FIRESC

Am cea mai frumoasă meserie din lume: eu eliberez păsări. Și bucuria mea ar fi întreagă de n-aș găsi păsări cu ochi scos și păsări cu limba tăiată.

DIANA BARBU

MUNȚII NOȘTRI

Munții ne sînt prieteni buni și-oricare Pise ne sugerează un avînt; S-au statornicit cu noi sub soare Și iubesc ca noi acest pămînt. Adăpost ne-au fost și scut în calea Celor ce ne-au vrut în lanțuri puși, Să nu ne-ncovoaie-n țară jalea, Fruntea să nu ne-o plecăm supuși, Ne-au vegheat hotarul cu vultanii Zburătorii lor semeți feciori, Și-au oprit cu pieptul lor dușmanii Singerind cu noi de-atîtea ori. Ne-au călit dirzenia în luptă, Înapoi n-au dat nicidec un pas. Drepti au stat și nu și-au lăsat ruptă Haina de granit în greul ceas. Numai cînd puhoaiete flămînde Trebuiau oricum oprite, miini Ridicau de steieri fumegînde Și cădeau cu noi peste păgîni!...

ION CRAIOVA

EXTRATERESTRII

Iubita mea de verde din ramuri de măsline Naveta spațială e gata să pornim
Oceane mări și fluvii le stringem în ibrie Și răsucim pămîntul pe degetul cel mic
Cu elixirul vieții din virful unui plop Să ne salvăm urmașii de ultimul potop
Că vin extraterestrii sau primii lor receruți Cu tehnici avansate, ca tehnica de struț.

GIL DUMITRESCU

DIMINEAȚA ADOLESCENȚEI

Te iveai cu zîmbetul mării pe buze și păsări pe umerii sufletului în poftida furtunii și a vîntului semănător de uitare ai copilărit printre oglinzi și-ți cunoșteai tainicul farmec al tristului zîmbet pulsîndu-ți pe buze și îți sunai brățile de șoaple de dragoste și promisiuni fără o falsă pudoare dezbrăcîndu-ți noaptea de pe trup dimineată a sufletului meu Adolescență...

SIMON-PETRU OPREA

Omul — interioare de conștiință

Executorul judecătoresc

Mai tragică decît moartea unei poate fi viața mutilată la 20 de ani. Mai ales cînd mutilarea nu cuprinde în ea nici acțiuni eroice, nici suferință, nici dramatism, ci doar absurd. Teodor Smicăl mai alerga pe cîmpul de instrucție cînd în București Ioan Micuda, pensionar, se rostua șocotînd avantajele și dezavantajele demersului ca organizator de stînă în Zărnești. În orașel, au ajuns cam în același timp: Ioan Micuda cu ideea și relațiile, — Teodor Smicăl, cu forța de muncă. Un urs recidivist, un explozibil ascuns într-o cîrpă, o secundă de neatenție. Atît. Și băatul rămîne fără o mină și fără un ochi la cumpăna unde viața de obicei își dă totul. Cazul intră nebarbătește într-o zonă închisă. Barbătește, Ioan Micuda și-ar fi asumat obligația privegherii asupra vieții la a cărei mutilare contribuise pe căi hazardate.

Noi am scris atunci, în 1978, reportajul intitulat „Cum se poate închiria un munte?“ Ne-au sprijinit Miliția orașului Zărnești, Miliția județului Brașov, Tribunalul județean Brașov. Luni, multe luni de muncă, de cercetare, de meditație, de îndoieli, de reveniri mereu de început... Decizia civilă 490 din 1982, definitivă, a Tri-

bunalului județean Brașov consemnează și obligația lui Ioan Micuda de a contribui cu despăgubiri materiale. Decizia intră în executare.

Care poate însemna și neexecutare. Din păcate. Din păcate, instituția executorilor judecătorești bijbiie într-o circumferință neclară, în sensul că un simplu executor neatent, nepriceput, indiferent, plictisit, dar și răuvoitor, poate pune bețe în roate și chiar răsturna decizia unui întreg eșafodaj de instituții și legi. El poate invoca un milion de motive: adresa este greșită, neclară, reclamantul nu a fost găsit acasă, reclamatul este plecat din oraș etc., etc., etc. Cu ajutorul Inspectoratului General al Miliției s-a aflat adresa exactă a lui Ioan Micuda din București. Inutil!...

Pe 9 ianuarie 1984, fratele lui Teodor Smicăl ne scrie deznădăjduit că lată nici măcar astăzi, după atîta timp, fratele său, îmbătrînit cu cinci ani calendaristici cît o viață de om, de alt om, nu a putut beneficia de drepturile ce decurg firese și obligatoriu din decizia definitivă a unui tribunal județean.

NICOLAE CRISTACHE ■

tă, adică din nou muncitor necalificat. Devine apt psihologic și ajunge iarăși la cirna tramvaiului. Nu trece mult și îl apucă din nou „amocul“. Traversează vădit o eclipsă de formă. Ca urmare a lipsurilor nemotivate de la muncă, cît p-aci să piardă și locul de muncitor necalificat. După care începe o nouă perioadă de ascensiune, presărată, pe ici pe colo, de mici siciele pe care, să fim obiectivi, și le provoacă singur. Își privește „de sus“ colegii și „boala“ lui, tamponează destul de des pe cei care au îndrăzneala de a se afla, dintr-un motiv sau altul, pe linia de tramvai. În trei ani, șapte autovehicule sînt luate cu asalt. „N-au decît să se ferească; ce, ei nu știu că noi, tramvaiete, avem prioritate generală? Se confiază el unui coleg. Sincer să fiu, să-ți mai spun ceva. Sînt o plăcere a dracului de mare cînd unor mașinuțe curățele, dichisite, le dau cite un sut din spate, iar cocoanele de la volan, speriate la culme, mai-mai să facă infarct“. Ce-i drept, în nici unul din cazuri n-au fost victime. Cînd a tamponat, conform obișnuinței, un alt vagon, în depou, și seful de tură s-a referit la neatenție, lipsă de răspundere și la altele, Ion a ripostat: „Meseria noastră e plină de riscuri, ce faceți atîta caz pentru niște ȱeamuri sparte și tablă îndoită?“ „La dumneața concepția e greșită, asta-i. Nu ești la primul caz, ai aruncat pînă acum de pe linie nu știu cite mașini. Ai plătit din buzunar destui bani, cred că e cazul să te potolești“. „Am avut totdeauna dreptate, n-aveam ce căuta pe linie. Am fost pus să plătesc, pentru că cerocările au fost proaste, pîrtuitoare. Mă consider unul dintre cei mai buni și experimentați vatmani. Nici dumneaovăstră nu sînteți drept“. „Pînă una, alta, o să plătești stricăciunile produse vagonului lovit“.

Bineînțeles că vatmanii care fac alergie cînd vîd un autovehicul pe linie în fața lor, precum taurii care devin furioși cînd vîd pinza roșie agitată de toreador, trebuie înlăturați fără menajamente, ei reprezentînd un real pericol pentru public. Ion depășise în mod evident stadiul de om irascibil, chiar de maniac. Se apropia, aluneca încet dar sigur către ceea ce numim psihopat.

În dimineața cu pricina — era în zilele prmărgătoare Anului Nou — se sculase la 3.30. La patru și ceva punea deja tramvaiul în mișcare. A efectuat cu bine prima cursă. La a doua, începe să resimă

oboseala. Dormise totuși aproape 6 ore, dar ziua trecută fusese zbuciumată, cumpărături, umblătură multă, întâlniri repetate cu prietenii, țuca fiartă bine codimentată, gustoasă, ce-i drept, dar cam multă. Pe nesimțite, imprimă tramvaiului modern, silențios, o viteză în vădită neconcordanță cu aglomerația de pe stradă. Îi făcea parcă bine, îl reconforta, îi dădea o senzație de putere, de dominare, viteză, fluieratul tramvaiului. „Iar au rămas aștia în pană pe linie“, remarcă vatmanul în gînd, văzînd doi coloși oprîți în calea lui. Șoferii nu se observau... „Te pomeniști că au abandonat mașinile pe linie și o să stau pînă catadicesc ei să vină de pe unde umblă aiurea“. În realitate, șoferii erau obturați de autocamionul defect. Se muceau să-l cupleze cu cel din față, care avea să facă remorcarea. „Cred că le prinde bine o mică lecție“ își spune Ion, care se apropia de coloși cu aceeași viteză mare. În fața tramvaiului, în imediata apropiere a autovehiculelor rămase în pană, apare un om. Agită deasupra capului un fulgar roșu. Semnalul e împede: vatmanul trebuie să oprească. Omul sare lute la o parte, cînd sesizează că trenul electric nu micșorează viteza. Puternica frinare, de ultim moment, a tramvaiului e tardivă. Ea nu reușește să ducă la oprirea vehiculului. O bubuitură puternică este expresia sonoră a violenței coliziunii, care expediază uriașul camion din spate peste cel ce trebuie să-l remorcheze. Culmea, vatmanul coboară rizînd și se îndreaptă spre mașinile lovite. „Asta îmi trebuia mie de sărbători“. Aparent face haz de necaz. Dar gîndește altfel: „să se învețe, să nu mai rămînă în pană pe liniile de tramvai. Le-am dat ceva de lucru. Să stea de Anul Nou, să repare la ele“.

Unde sînt însă șoferii? Nu trebuie să se caute mult pentru a fi găsiți. Unul, alături de altul, zac nemișcați, cu țesetele zdrobite. Prin hainele sfîșiate se disting numeroase fracturi deschise ale miinilor și picioarelor. Au murit pe loc, prinși între cele două mașini. La vederea cadavrelor, vatmanul se face ca ceara, buzele îi tremură. Își duce miinile la ochi. „Doamne, ce-am putut să fac, ce-o să se alegă din copilașii mei?“ Dar cele două văduve, cu cei 6 copilași ai șoferilor, unul de 30 și altul de 33 ani? Cum se vor descurca ei fără tați și fără soți și-ai pus întrebarea, Ioane?

VICTOR BEDĂ ■

Cronica șoselei

Lecturînd o banală fișă

Privînd fișa de serviciu a vatmanului, personajul principal al întîmplării noastre, te impresionează urcusurile și coborîșurile vieții sale profesionale. Din muncitor necalificat, după destule încercări,

vatman. Începe, după o vreme, să lipsească masiv de la serviciu. I se desface contractul de muncă. E reincadrat și, la scurt timp, cu prilejul unui test psihologic dă chix și e trecut pe... linia moar-

**Cenaclul
Flacăra
al Tineretului
Revoluționar**

**Pe dragul Cîrmaci și Unirea cea sfîntă
Cei tineri în zilele-acestea le cîntă**

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu, și-a continuat turneul în Moldova.

**Fantastică nedeie
românească**

Localitatea: Galați, 18 ianuarie 1984, orele 18, Sala Sporturilor. Număr de spectatori: 7 000. Calitatea spectacolului: superb. Noutăți: a revenit în cenaclu Marian Corjos; au debutat — selecția dintre 35 de gălățeni ascultați de conducătorul cenaclului — Loredana Bartesch, 15 ani, și Cornel Iacob, de aceeași vîrstă. Atmosfera: în ansamblu un public absolut admirabil care l-a făcut pe Adrian Păunescu să confirme: „Galații egalează Galații”. Aportul organizatorilor: foarte bun.

Deschis de trupa bucureșteană de hard rock „Incognito” (Dan Bittman, Nicolae Dinescu, Adrian Ilie și Anton Hașias), căreia îi urmează Dinu Olărașu, spectacolul înregistrează o cotă de vîrf prin recitalul superb al lui Vasile Șeicaru, primit cum se cuvine și iubit mai cu seamă în municipiul căruia profesorul gălățean i-a dus faima, cu minunate cîntece, în toată țara. Marius Bațu, Nicolae Cenă, Vali Șerban și grupul „Partaj” (Magda Finna Pușkaș și Tatiana Filipoiu) preced intrarea în scenă a lui Adrian Păunescu, care anunță acum și două „cîntece mai noi pe care nu le-ați mai auzit în Cenaclul Flacăra”. Vine la microfon Maria Tănase care, cu talentul și cu farmecul ei, dă drumul parcă unei sănii fabuloase pe o zăpadă de vis, cu 7 000 de tineri care cîntă și joacă de nu se mai aud zurgălăii, iar caii par a nu mai ști să se oprească înnebuniți sub friele de foc pornite din ochii frumoși ai ploieștenei și o imensă nedeie îmbarcată în această sanie se învîrtește ca într-o vîra în jarul Hanului lui Minjoală îngropat sub troiene peste care joacă flacăra de comoră a geniului născut la Haimanale. Al doilea cîntec „mai nou” este „Ioane, Ioane”, interpretat de gălățeanca Nica Zaharia. Succesul acasă al acestei fete se datorează însă în primul rînd marelui ei talent și frumuseții acestui șlagăr: „Si-am umblat din pom în pom / Prin grădina lui Ion / Cunosco pomii după crengi / Cunosco ploaia după melci / Cunosco somnul după cergi // Lampa-n geam de dor ardea / N-aveam somn, n-avea nici ea / Dar-ar somnul ăl mai somn / Peste ochii lui Ion / El s-adoarmă, eu s-adorm // Pasărea nesomnului / În grădina Ionului / Cum aș face să mă sui / Pe fereastra Ionului / Să-mi fac cuib pe perna lui”. Primul mare vîrf de entuziasm unanim al serii aparține acestor două fete talentate. Urmează numărul de senzație și de extraordinar succes al Sorinei Hașegan. „Jurămînt la Putna” e cîntat de toate miile de spectatori într-un adînc de noapte în care pe tavanul sălii uriașe joacă reflectate doar fluturările luminițelor aprinse de tineri. „Trăiască România” și „O șansă păcii” sînt urmate de „Toate femelele vor pace” și „Să fie pace în lume” cu care Carmen Antal intergește cel mai înalt vîrf al spectacolului din Galați. În aceeași atmosferă se cîntă din nou „Iancu la Tebea”. Vine la microfoane, avîndu-l ca solist pe Cristian Minculescu, trupa „Totuși” în următoarea alcătuire: Andrei Păunescu, Ioana Păunescu și Nic Dinescu. După Vali Gereș și cele două debuturi urmează Cristian Buică, „Trupa din Nord”, apoi revine în cenaclu localnicul Marian Corjos. Precedat de piese dansante în interpretarea trupelor „Incognito” și „Flapo”, se exprimă cu succes Ducu Bertzi. Recitalurile superbe ale învățătorilor Valeriu Penișoară și Ștefan Hrușcă dezlănțuie total o imensă bucurie colectivă. Superbul „Dor de Eminescu”, în interpretarea autorilor, Alexandru Zărnescu și Adrian Păunescu, este trăit cu o înfiorare a dragostei de Luceafăr care înalță enorm spectacolul de la Galați. Calitatea muzicii și poeziei gustate aici, ca și profunzimea receptării și o dovadă zdrobitoare a sensibilității tineretului nostru la valorile reale pe care are maturitatea de a le pretui și de a le iubi cu o sinceritate ce potențează voința acestui tineret de a-și face auzit glasul pledînd pentru dreptul suprem al omenirii — dreptul la viață —, pentru pace pe planeta Pămînt.

DORIN GHERGHINESCU

**„Eminescu și Unirea,
într-o noapte
la Focșani”**

Localitatea: Focșani, 19 ianuarie 1984, orele 18, Sala Sporturilor „Vrancea”; 20 ianuarie, orele 12, Piața Unirii. Număr de spectatori: 5 000 la Sala Sporturilor; 1 000 în Piața Unirii.

Atmosfera: Dacă, la 19 ianuarie, în primele 40 de minute a fost insuportabilă, iar după modificarea scenei a devenit extraordinară, a doua zi, în piață, a fost frumos la început. Noutăți: au revenit în cenaclu, pentru această seară, Cornelia Gheorghită și Dorin Dumitru; au debutat (din 15 amatori ascultați de conducătorul cenaclului): foarte bine — Mihaela Iordăchioiu, 17 ani; Florentina Dragomir, 15 ani, acestea două din Focșani; Petruța Făcăoaru, 14 ani, din Muncelu Vrancea; Mihaela Taraniciu, 16 ani, din Odobești și Raluca Oana Simionoiu, 7 ani, din Adjud, care a recitat extraordinar poezia „Pentru mama” de Virgil Carianopol — cea mai impresionantă apariție, un moment excepțional. Aportul organizatorilor: bun. Deși n-au avut inspirația creării unui spațiu scenic adecvat, la intervenția conducătorului cenaclului au rezolvat cu promptitudine modificarea cerută.

Manifestarea Cenaclului Flacăra în județul-cheie al Unirii de la 1859 începe cu o surpriză și pentru noi, nu numai pentru spectatori. Ideea poetului Adrian Păunescu produce o profundă emoție: singură în scenă, urcată pe un scaun, micuța Sorina Hașegan, cea care a intru-chipat anul Nou 1984 la revelionul cenaclului, adresează — în acest oraș din dulcea Moldovă a României de azi — un „Colind cu sănătate”. Tot Sorina, secundată de A. P., interpretează „Cîntecul lui Ștefan cel Mare”, apoi este solista a două melodii grecești de mare succes. O ușoară trecere prin generații și Carmen Antal însuflețește multimea cu ideea cea mai scumpă omenirii azi prin cîntecele „Toate femelele vor pace” și „Să fie pace în lume”. După exprimările mult aplaudate ale trupei „Totuși”, cu solistul Cristian Minculescu, ale lui Arpad Domokos, Marian Corjos și Mihail Stan, recitalul lui Ștefan Hrușcă va fi fragmentat de o scurtă pauză pentru modificarea scenei. Trupele acompaniatoare rămîn jos, în sală, iar soliștii vocali se înșiră în balcon. Lozincă emblematică a cenaclului: „Trăiască, trăiască, trăiască, să trăiască / Moldova, Ardealul și Țara Românească” sună cum nu se poate mai firesc pe aceste meleaguri ale Unirii. „La mușata armănă” (La româncea frumoasă), „acest cîntec superb al celor mai sudici dintre români, parte din națiunea română”, un rock al trupei „Beatles” și trei cîntece pe versuri de Zaharia Stancu constituie programul prezentat de un muzician excelent și un om de echipă, Marius Bațu. Poetul Adrian Păunescu primește susedenie de bilețele și felul cum trage sfoara cu punga de plastic în care sînt ridicat sugerează scoaterea apei din fîntînă, căci ideile din bilețele, asemeni unor izvoare, se transformă în curgerea tumultuoasă a spectacolului nostru-fluviu. Valeriu Penișoară, Mihail Stan și Magdalena Finna sînt trimiși să primească înscerierile celor doritori să deuteze în cenaclu. „Un cîntăreț total, lipsit nu de talent, ci de complexe, un cîntăreț remarcabil și poet deosebit”, astfel îl caracterizează A. P. pe bănețeanul Dinu Olărașu, care cîntă în orașul Unirii, și oamenii îl primesc cu căldură, fiind și acesta un semn al unității naționale. După recitalul maramureșeanului Ducu Bertzi și după momentele de umor cu ardeleanul Nicolae Cenă, în Munții Vrancei răsună parcă tulnicile Apusenilor prin cîntecele lui Vali Șerban „A plecat motul prin țară” sau „Colind de frați”. Nica Zaharia și Cornelia Gheorghită redau cu gingăsie cîntecul „Floricea”, pe versuri de Vasile Alecsandri. Conducătorul cenaclului dă o nouă lecție: doi tineri, care nu au ascultat cum se cuvine poezia „Pentru mama” în recitarea de-a dreptul extraordinară a micuței debutante Raluca Oana Simionoiu, sînt aduși la microfon să spună ei înșiși cite o poezie despre pămînt. „Cenaclul Flacăra nu este un cenaclu-discotecă, dansul nu ține loc de adîncime”, spune conducătorul cenaclului, și cei doi își înțeleg greșeala. După cîntecele de patrie și ale neamului — „Trăiască România”, „Jurămînt la Putna”, și „Iancu la Tebea” — din sală sosește un bilet: „Și noi, tinerii, ne exprimăm adevărată la strălucita politică a păcii promovată de România, de președintele Nicolae Ceaușescu, personalitate proemi-

nență a vieții politice internaționale, strălucit sol al gîndurilor și năzuințelor poporului nostru și dorim acum să cîntăm pentru PACE, pentru conducătorul iubit, dorim să cîntăm pentru TRICOLOR și pentru ÎNTREG POPORUL ROMÂN. «Trăiască România, / Trăiască Tricolorul, / Trăiască Ceaușescu, / Partidul și poporul!». Semnează elevii clasei a X-a B, de la Liceul „Alexandru Ioan Cuza” din Focșani. „O șansă păcii”, „Linda” sau „Submarinul galben” se poate constata de către toți cei prezenți că nu sînt mai presus, sînt doar mai răspîndite decît „Turăita”, cu care-și începe programul „Trupa din Nord”. La cîntecul de profunzime al acestora, „Din străinătate” (muzica: Octavian Bud, versuri: Adrian Păunescu), tinerii cîntă tîmăduitor, ca nicăieri în altă parte. După „Doina lui Lucaci”, dedicată aceluia martir ardelean care a crezut cu toată ființa sa în cauza unității naționale, cu participarea sa nemai-pomenită, care atinge o culme la cîntecul „Treceți batalioane române Carpații”, publicul focșănean obține nota maximă — 100. Un moldovean de la Duda-Epurenii, din zona Hușilor — Valeriu Penișoară — se adresează unor moldoveni exemplari din Focșani. Într-un alt bilet se scrie: „Mulțumim din adîncul inimii tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru încrederea ce ne este acordată, mulțumim întregii țări pentru condițiile material-spirituale ce ne sînt oferite pentru a deveni adevărați cetățeni ai României socialiste. Cîntînd acum „Viitorul”, promitem că vom deveni comunisti adevărați. «Să-nvățăm ce-nseamnă omenia / Și comunisti să învățăm să fim!». După Dorin Dumitru și după Cristian Buică, au urmat Magdalena Finna și Tatiana Filipoiu, cu ale lor serenade de dor și dragoste, cîntate nu sub ci din balcon. Blues-ul „Europa” al lui Santana, în interpretarea desăvîrșită și purificatoare a lui Andrei Păunescu, ei însuși transpus în reverie, este și un prilej pentru ca fetele să invite băieții la dans. La „Dor de Eminescu”, tinerii se ridică în picioare, legîndu-se asupra numelui Poetului: „Nume sfinte, nume sfinte / Ce durează peste ani / Eminescu și Unirea / Într-o noapte la Focșani”. „Hora Unirii” prilejuește tîlăzuirea mulțimii de tineri în acordurile binecunoscute ale muzicii lui Flechtendmacher, pe versurile lui Vasile Alecsandri, care au anticipat acest eveniment. Ca o întregire a extraordinarei serii, revine — cu două piese din repertoriul internațional — Cristian Minculescu cu trupa Flapo, iar prin recitalul lui Vasile Șeicaru, spectacolul nostru se încheie cu speranța unei posibile reveniri în curînd.

În acest ianuarie 1984, cînd sărbătorim 125 de ani de la Unirea Principatelor Române — Moldova și Muntenia, Cenaclul Flacăra a ținut să fie prezent, a doua zi după manifestarea din Sala Sporturilor, la monumentul dedicat Unirii din centrul municipiului Focșani. În fața a circa 1 000 de persoane, timp de o oră, preamărim prin cîntece acest act care a pus bazele statului național unitar român. „Colind de frați”, „Jurămînt la Putna”, „Iancu la Tebea”, „Trăiască România”, „Cuvîntul lui Roată către Divan” ne umplu inimile și pieptul de patos revoluționar și mîndrie patriotică. Au fost interpretate nu numai cîntece evocatoare, ci și cîntece de viață, de tinerete care fac parte din manifestările cenaclului. Piesele din final „O șansă păcii” și „Să fie pace în lume” sînt încoronate, în însuflețirea mulțimii, cu imnul acestui măreț eveniment, „Hora Unirii”.

POMPILIU DUMITRESCU

**„Striga Roată:
«Vrem cu țara!
Noi îl vrem
pe Cuza Domn!»**

Localitatea: Vaslui, 20 ianuarie 1984, ora 18, Sala sporturilor. Număr de spectatori: 5 000. Calitatea spectacolului: fantastic. Noutăți: au revenit frații Gelu și Ion Chiriac; au debutat în cenaclu:

Daniela Cătălina Dima — 16 ani; Laurențiu Teșu — 21 de ani, Cristina Bălțeanu — 15 ani (care a recitat magnific „Poet de geniu” de Adrian Păunescu), soții Veronica și Anghel Enciu, asistenți medicali, grupul „Recital” din Vaslui (Ana Cuharek, George Vieru și Virgil Vașuta), Laura Simona Negară — 9 ani, care a interpretat formidabil un cîntec vechi pe care l-a învățat în clasă de la învățătoarea ei, Zenovica Rotaru, „Treceți batalioane române Carpații”.

Atmosfera: minunată. Aportul organizatorilor: foarte bun, din partea întregului activ U.T.C., în frunte cu noua prim-secretară, tovarășa Alexandrina Sonea, extraordinar chiar în cazul neobositului secretar al Comitetului județean Vaslui al U.T.C., Teodor Stupu, care a găsit tîria să organizeze impecabil totul, deși abia depășise un moment dureros în familie.

„După magnificul spectacol de astă vară de pe stadion, putem spera — spun de la început conducătorul cenaclului — că vom sărbători cum se cuvine la Vaslui Ziua Unirii Principatelor și Ziua Președintelui Nicolae Ceaușescu”. După „Iancu la Tebea”, miile de oameni cîntă „Jurămînt la Putna” și „Trăiască România”. Se dansează pe muzica trupei de hard rock „Incognito”, apoi cîntă Arpad Domokos și Cristian Buică. Momentele de umor datorate lui Marian Corjos preced recitalul fascinant al Sorinei Hașegan. Interpretat ca de obicei de către Carmen Antal și autor, „Să fie pace în lume” dezlănțuie un cor imens: toată sala cîntă. Așa se întîmplă de obicei, pentru noi nu mai e o surpriză. Și aici, ca și în alte părți, cîntecele lor de pace descătușează un entuziasm fantastic, care îi cuprinde și pe cei din urmă rezervați, incit starea de cîntec și de poezie, spiritul revoluționar inundă fără excepție uriașa mulțime de inimi. E un triumf al bucuriei. Se cîntă, de asemenea, „Pus-toaica”, împreună cu Ovidiu Haidu, apoi revin în cenaclu frații Chiriac — primii superb în județul lor. Cristian Minculescu obține un succes imens cîntînd cu trupa „Totuși” (Andrei Păunescu, Ioana Păunescu și Nic Dinescu). Acest extraordinar solist de rock — pe lîngă tot ceea ce înseamnă efortul pentru succes al unui solist vocal — cred că se cheltuieste fizic într-un spectacol al cenaclului cit un fotbalist harnic în 90 de minute de joc. Cu deosebire că bucureșteanul joacă tot meciul și în atac și-n apărare și mai ciștigă în fiecare seară, cu impresiunile profesionalitate, competiția cu ei însuși. Puțini artiști cred că își respectă publicul într-atît. Pentru acest tînăr nu mai există parcă timpul viitor, din secunda în care începe să ardă ca o lamă de flacăra sub ochii spectatorilor. După succesul său, încheiat cu șlagăre internaționale, urmează, în chipul cel mai firesc, un alt uriaș succes, de această dată al unui șlagăr românesc — „Ioane, Ioane” — pe care mulțimea îl cîntă fantastic împreună cu Nica Zaharia, Farmecul ei la microfon ține, cred, de magia talentului. Este parcă în întregime alta, de la ochi, pînă la vibrația întregii sale ființe, cîntă cu o bucurie amețitoare; atîta timp cit e stăpîna microfonului această fată devine cîntec; și „Ioane, Ioane” pune în lumină teribil această alchimie de talent și pasiune artistică. După pauză, Nicu Cenă, cu mult gustatele lui momente de umor, precede recitalul profund al lui Dinu Olărașu. Și tot recitaluri — Vasile Șeicaru și Ducu Bertzi — pînă la debuturi, după care cîntă Marian Bațu, Vali Șerban și Trupa din Nord. Adrian Păunescu recită „Repetabila povară” arzînd în acest fapt de artă cu atîta violență a dăruirii, incit 5 000 de fii increnesc cu gîndul la părinți și cu ochii sfîniți de lacrimi la pașii pe care îi face fiecare, pe pipăite, în propriul său suflet. În această atmosferă urmează „Manifest pentru sănătatea pămîntului” și „Pacient”, spuse magnifice. Un public Mare de mil de oameni primește cu sete și răspîndește cu ovații acest moment de poezie contemporană făcîndu-l pe poet să recunoască: „Acesta a fost cel mai frumos moment de poezie pe care l-am trăit eu în Cenaclul Flacăra de-a lungul întregii sale cariere”. Recitalul grupului „Partaj” este parcă mai frumos ca oricînd. Vocea curată, superbă a Tatiane se imbină extraordinar cu cea a Magdei în cele mai frumoase trepte de cîntec pe care le-a urcat muzica noastră tînără. Cîntecelor lor deja celebre și atît de îndrăgite li se

Cîrmaci și Părinte iubit să trăiești, Tu, Ctitor al Noii Uniri românești!

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar

adaugă splendida piesă mai nouă „Cremă” pe versuri de Alexandru Brad. Recitalul învățătorului din Duda-Epuzeni este mindria serii și a miilor de vasicieni. Valeriu Penișoară încheie cu cinci-șapte sale extraordinare „Copii de țărani” „Poporul român — Opere complete” interpretînd împreună cu autorul versurilor cite o formidabilă variantă „pe roți” în montarea memorabilă a unui om a un senzațional simț dramatic și rezonanță al scenei, un om care dacă va avea teatru — cum a tot amenințat — prețurile îi va amuți. Este cel ce nu semnează dar face, de zece ani, regia tuturor acestor spectacole-lectie de patriotism, de cetățeanie și luciditate, la îndemina tinerilor României, într-o școală înierantă la care se învață mai ales ceea ce nu încape niciodată între băncile și cadrele vieții. „Dor de Eminescu” beneficiar de aceeași interpretare teatrală (în cel mai frumos înțeles) a lui Alexandru Păunescu, autorul muzicii, și a lui A. P. Ioniță, solista Maria Tănase își sporește aici succesul și cu un cîntec moldovenesc, „Ștefan Hrușcă își cucerește spectatori în Vaslui ca și la Sighetu Marmatei ori în Craiova, ni se pare firesc. Din maldărul de bilete, unul (semnat: Teodor Stupu, secretar al Comitetului județean Vaslui al U.T.C.) exprimă — și cu simțire de poet — întocmai cum a fost — starea de spirit în această noapte: „In numele gazdelor mă mulțumim din adîncul inimilor pentru că de fericire, bucurie și intensitate spirituală aduse în ființa noastră.

rei sărbători le inimă la Roman

Localitatea: Roman, județul Neamț, 21 ianuarie 1984, orele 18, și apoi 22 și 30 de minute, sala Casei de cultură; 22 ianuarie, ora 14 și 10 minute, în fața hotelului Roman.
Număr de spectatori: 1000 și 1200 în total; sute în piața din fața hotelului.
Calitatea spectacolelor: admirabile primul și al treilea, inegalabil al doilea spectacol din sală.
Noutăți: au revenit în cenaclu Iulia Spîșescu (pentru o seară) și Gil Ioniță.
Atmosfera: minunată.
Aportul organizatorilor: fără cusur, inatorilor.

Spectacola programat la Roman începe în splendidă sală a Casei de cultură, dar așa e asediată de o mulțime enormă care n-a mai încăput înăuntru și ascultă totul la difuzoare montate la înălțime prin alcoane. Cel dinăuntru se încălzesc greu, ei de afară sfidează gerul. Din inițiativa conducătorului cenaclului și cu sprijinul organizatorilor-gazde, se va da încă un spectacol. După primul spectacol care a onorabil, al doilea este de-a dreptul superb. Și asta din primele minute. Tinețea își spune cuvîntul: cei care nu obnuseră inițial bilete erau toți tineri și s-au dovedit a fi niște admirabili prieteni ai Cenaclului Flacăra. Spectacolul a fost ureolat cu „Hora Unirii” care a urcat fructuoasă din sală pe scenă. Pe ansamblul celor trei întimplări de muzică și poezie petrecute la Roman, membrii cenaclului au onorat cu dăruire locul de reștigiu pe care Cenaclul Flacăra îl ocupă în inimile româșcanilor.

Sorina Hașiegan obține la 6 ani succese vidiate de orice artist. Localnica Iulia Spîșescu a revenit în cenaclu pentru a interpreta inegalabil cîntecul său minunat „Ulciorul”. Carmen Antal a marcat — așa cum se întimplă în orice spectacol la care ste și ea — cite un mare virf de entuziasm și participare la cîntecul de pace le lui A. P. alături de care le interpretează. Gil Ioniță, Dinu Olărașu, Vali Șerban și frații Chiriac, Duce Bertzi, Vasile eicaru și Mihail Stan au fost apreciați pentru interpretări. Ca și trupa „Inognito” ori Vall Gereca, ca și „Trupa în Nord” sau umoristii Nicolae Cenani și Iarlan Corjos, Marius Bațu, Arpad Dojokos, Tatiana Filipoiu, Magda Finnașkaș, Cristian Buică au cîntat cum știu.

Maria Tănase este pe cale să adauge la ocea ei absolut superbă citimea de distincție și eleganță de care prezența scenică a frumoasei interprete ar fi în mod ert avantajată. Nica Zaharia electrizează ublicul și rămîne în cenaclu emblema agărului „Ioane, Ioane” cu fermecătorul ext adăugat. În fine, e momentul să menționăm că evoluează bine, din ce în ce ai bine, trupa „Totuși”, al cărei solist e cum Cristian Minculescu, iar dublul interpretativ și de pantomimă al excepționalului artist în vîrstă de 25 de ani cu Andrei Păunescu, în vîrstă de 14 ani și jumătate, este dublu este tot mai legat, mai delect și pe cale să se impună ca formulă de exprimare artistică senzațională.

Ștefan Hrușcă — între cîntecele celebre care face sărbătoare din orice loc unde se rează și sufletul în chitară — are și un cîntec mai nou, „Gînd de iarnă”, pe versuri de A. P. Toată sensibilitatea nordului nostru maramureșean — cu gloirile de cutii oșenesc ale neîndupleării venind direct din dacii liberi — arcă toată muzicalitatea de un farmec rivitor de dulce adunată în acest copil alai de maramureșeni tăcuți s-au disti-

lat într-o nevăzută chimie de taină pe corzile chitarei învățătorului din Boțca pentru a lăsa să urce către cerul cu brazi sufletul de lavă toită al unei sfîșietor de frumoase poezii din sudul unde marama hărții românești a fost cusută cu fir de Deznățit.

DORIN GHERGHINESCU

Încălziți la flacăra istoriei

Localitatea: Suceava, 22 ianuarie, orele 18, sala Casei de cultură.
Număr de spectatori: 1500.
Atmosfera: excepțională.
Noutăți: au debutat grupul Balada și Doina Șutu.
Calitatea spectacolului: dintre cele mai înalte spectacole, calitativ, desfășurate în ultimul timp.
Aportul organizatorilor: corect.

În turneul său prin reședințele de județ din Moldova în cinstea zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, în cinstea sărbătoririi a 125 de ani de la Unirea Moldovei cu Muntenia, Cenaclul Flacăra a sosit la Suceava, cetatea de scaun a Moldovei eterne, într-o zi de duminică și a găsit dulcea Suceavă îmbrăcată în haine de sărbătoare, sub zăpada ce ne promite un an bun. Multă, foarte multă lume afară, fapt care ne-a determinat să trecem spre sală nu cu sentimentul plinitudinii ci cu acel al neputinței în fața dorinței noastre de a-i avea pe toți prietenii noștri alături de noi, într-un singur spectacol. Că Suceava are o sală de spectacole de invidiat, o sală atât de frumoasă încît „simți nevoia să-ți faci și botezul și nunta și moartea aici” — cum spunea poetul Adrian Păunescu, asta nu e totul, fiindcă o sală frumoasă nu a însemnat nicicînd o sală încăpătoare. Puțin trîști, gîndindu-ne la cei de afară, am început spectacolul, un spectacol în care am consemnat de vreo zece ori, în notițe, cuvîntul „nemaipomenit”. Și așa a și fost!

Și dacă în preajma Unirii, drumul prin capitalele timpului nostru, moldave, ni se pare necesar, Suceava înseamnă omagiu etern lui Ștefan cel Mare și omagiu eroilor ardeleni, micuța Sorina Hașiegan cu puritatea ei a adus cel mai candid și nepieritor mesaj al celei mai tinere generații, tuturor eroilor neamului, eroi care-i îndulcesc somnul, cum s-a întimplat la Botoșani a doua seară, după ce a cîntat tot ce a învățat-o înaltul spirit al părinților ei ardeleni, oameni care indiferent de circumstanțe care i-au străbătut au considerat că așa e firesc, copiii lor să învețe cîntecele țării strămoșești. Mulțumindu-le lor, le vom mulțumi de-a pururea tuturor ardelenilor ce și-au primejduit și viața pentru unitatea națională a României.

Dar spectacolul de la Suceava a intrunit multe aspecte care ne-au bucurat sufletul, căci oare pentru ce se jertfește un om care s-a închinat culturii acestei țări? Astfel, Valeriu Penișoară, cu o răceală contractată datorită vremii, a avut un minut de posteritate cînd a ascultat chiar el surprins ce a compus, cîntat de Flapo, Gil Ioniță și-a exercitat meseria de jurconsult în problemele păcii atît de pasionant, încît subsemnatul a trebuit să-și amine cîntecele de „inimă albastră” în folosul păcii concrete fără de care nimic pe lumea asta nu se poate. „Nici nu știți cit ne bucurăm cînd îi vedem pe tinerii noștri, atît de frumoși și de liberi”, ne scrie frumos un om trecut de prima tinerețe, neștiind că de fapt asta alimentează flacăra cenaclului, dorința și bucuria de-a vedea tineretul României de azi crescut în spiritul patriotismului și al valorilor adăugate. O generație care știe să aprecieze exact tot ceea ce depinde de bunul-gust. Nu, această generație nu este excentrică, precum ar putea crede unii, este o generație care înțelege și trăiește deplin momentele istorice dacă acestea sînt aduse în fața lor cu ajutorul artei adevărate, angajante. Artă are rolul ei mobilizator, are rolul ei determinant care, vai, nu trebuie niciodată neglijat, dacă aceasta se face cu adevărat.

„A vorbi despre limba română este ca o duminică”, așa deschidea fila respirărilor Nichita Stănescu. A vorbi despre Nichita este mai mult decît o sărbătoare, aceasta e mărturisirea unei generații care confirmă existența Lui în sufletele românilor.

Noapte genială într-un Botoșani genial

Localitatea: Botoșani, 23 ianuarie 1984, orele 18 și orele 23, Casa de cultură a tineretului.
Număr de spectatori: în primul spectacol 1000, 1200 în cel de-al doilea.
Atmosfera: excepțională.
Noutăți: au debutat grupul „Adonis”, Cristian Grădinaru, Mihaela și Daniela Cojovanu. Remarcabil debutul lui Adrian

Jacotă. A revenit Mihaela Popescu.
Calitatea spectacolului: foarte bun primul, al doilea excepțional.
Aportul organizatorilor: așa cum trebuie să fie într-un județ sălășliitor a 4 puncte cardinale ale culturii române. Foarte bun.

Nu putem diferenția la Botoșani un spectacol de celălalt. Ce este important e faptul că am fost obligați să facem două spectacole. Ne-am supus cu bucurie acestei obligații și satisfacția ne-a fost deplină. Dacă primul spectacol a avut accentele sale determinate în special de cîntecele problematice, care țin tot de patriotism, cel de-al doilea spectacol a fost un spectacol al sărbătorilor noastre pe care le-am dori cu atît mai dese cu cît sînt mai minunate, în esența lor. Mare ne-a fost bucuria de a fi la Botoșani, în cel mai fericit județ, lăcaș a 4 genii românești — Eminescu, Luchian, Iorga, Enescu, între ziua de naștere a celui mai mare poet al românilor — Mihai Eminescu și ziua Unirii principatelor. Prin cîntecele noastre am venit din trecut pînă în prezent fiindcă, precum spunea Adrian Păunescu, „fără a se sprijini pe trecut, prezentul ar deveni prea repede trecut” și cîntînd în inima Moldovei „Jurămînt la Putna” nu am creat decît posibilitatea de a aminti că fără Ardeal nu putem vorbi de Marea Unire. Dar Marea Unire va sta de-a pururi sub semnul hotărîrilor de acum 125 de ani, hotărîri ce le numim astăzi sărbători și în fața cărora ne vom închina așa cum știe și a făcut-o oricare român care a sprijinit procesul Unirii, precum Avram Iancu, precum Basil Lucaci, precum a făcut-o Mihai Vițeazul cu mult înainte, și Cuza Vodă, și Moș Ion Roată, și luptătorii de la 1918, toți cei care au fost omagiați la Botoșani în zorii zilei de 24 Ianuarie 1984, considerînd că așa e înălțător, și cîntînd amintirea celor ce și-au dăruit și-și dăruiesc viața pentru unitatea națională a românilor. Un cald și vibrant omagiu aducem împreună cu miile de tineri și de aici, de la Botoșani, președintelui țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ctitor al unirii noastre de azi. La 23 și 45 Carmen Antal, interpreta cîntece închinată păcii într-o atmosferă fantastică. În această atmosferă am continuat cu Trăiască România, Jurămînt la Putna, Iancu la Tebea, Cuvîntul lui Moș Ion Roată, în 19 minute s-a parcurs istoria românilor văzută prin felul de a o înțelege al celor 19 ani de cînd conduce președintele Nicolae Ceaușescu. La ora zero s-a declanșat Hora Unirii „ca o eliberare, ca o regăsire, ca o jubilație a șansei, ca o jurîntă”. Miinile se înneau unele de altele ca și cînd n-ar fi vrut să se despartă. „Din zorii zilei de 24 Ianuarie să primim spre amiază zilei de 1 Decembrie 1918, an al Marii Uniri, anul nașterii președintelui țării noastre, garantul libertății naționale, tovarășul Nicolae Ceaușescu.”

Botoșaniul a dat dovada, prin înalta sa spiritualitate, că este județul ce-și merită azi dobanda pentru cele 4 genii românești. Așa am fost martorii unui moment de poezie, unui moment de răscolire a sufletelor noastre, la o oră tîrzie de noapte, și am trăit fericit momentul cu toată amărăciunea încercată de neputința de a opri măcar pentru citeva secunde timpul în loc. Poetul Adrian Păunescu, aici atît de aproape de casa în care s-a născut, a recitat „Repetabila povară” încît nu mai puteam visa și singura dorință ne era să nemurim în acea clipă.

DUCU BERTZI

Iașul magnific

Localitatea: Iași, 24 ianuarie 1984, ora 18, Sala sporturilor; 25 ianuarie, ora 18, în aceeași sală.

Număr de spectatori: 8000 în 24 ianuarie; 10000 a doua zi.

Atmosfera: de sărbătoare națională. Calitatea spectacolelor: excepțional — primul; al doilea formidabil.

Noutăți: au debutat în cenaclu la 24 ianuarie: Bogdan Popa — 3 ani (care a recitat uluior „Ce te legeni” de Mihai Eminescu și „Zdreanță” de Tudor Arghezi). Cezar Cehan — 15 ani, Dorin Cernei — 35 ani, și — cu piese ale trupei Beatles — excepționalul grup EXPERIMENT format din inginerul electronist Traian Moraru — chitară, studentul Liviu Alexa (Politehnică anul V electro) — chitară, Virgil Birlădeanu (Conservator anul II) — trombon, Mirel Grăjdeanu (Conservator anul IV) — violoncel, Mircea Olaru (Conservator anul IV) — oboi, și Neculai Ciobanu (Conservator anul IV) — percuție; la 25 ianuarie: Liliana Aji-tăriței — 8 ani (recitînd fantastic „Manifest pentru sănătatea pămîntului” de A. P.), grupul satiric DIVERTIS (Toni Grecu, Florin Constantin, Dorin Antonescu), Costel Nestian, Mariana Lupuț, Radu Ștefan).

Aportul organizatorilor: foarte bun, ca de obicei la Iași, pînă la cele mai aparent neimportante detalii. Exemplare!

Este 24 ianuarie și aici, la Iași, sărbătorirea Unirii de la 1859 este ținută așa cum niciunde nu se mai întimplă. Orașul

întreg e în sărbătoare. Piața Unirii de lingă hotelul Traian, la care am tras, e inundată de mulțime, de cîntec revărsat prin difuzoare enorme, de jocuri prelungite din Hora Unirii, reluată mereu. Aici, în fiecare an, ziua aceasta scoate lumea în piețe cu o revărsare proaspătă și încă emoționantă a bucuriei Unirii. La Iași se votează mereu unirea Moldovei cu Muntenia în fiecare 24 ianuarie, de 125 de ani. În sala sporturilor găsim peste 8000 de tineri. Conducătorul cenaclului sosește de la Suceava în timpul recitalului lui Vasile Șeicaru. Cu „Turăita” Trupei din Nord și cu „Submarinul galben” al trupei Beatles în interpretarea lui Jerry Schwartz și a colegilor săi din Flapo, întreaga atmosferă a sălii se modifică fundamental. După ce au dansat, tinerii cîntă cu Carmen Antal „Toate feminele vor pace”. Acest punct cheie al tuturor spectacolelor — cîntecele de pace — se dovedește și aici un virf al stării de spirit a mulțimii doritoare de pace pe Pămînt. „Acum, spune conducătorul cenaclului, este momentul să cîntăm cîntecele noastre de pace, cîntecele dedicate Zilei Unirii și Zilei Președintelui Nicolae Ceaușescu”. „Trăiască România” — cîntat de 8000 de oameni — dă imagini globale o notă apoteotică, așa că Hora Unirii se declanșează de la sine: miile de oameni tineri își prind miinile ridicate în gestul-simbol cu care s-a jucat Hora Unirii în 1859 peste Principatele Unite. E o imensă și emoționantă rememorare, fiecare parcă mai decide o dată Unirea în această seară la Iași. Pe scenă, ca și în sală, miinile s-au prins ridicate în cîntecul de leagăn al României. Cenaclul intră întreg în mecanismul bucuriei pe care a declanșat-o. Și parcă mergînd prin istorie, următorul pas este „Treceți batalioane române Carpații”. Dar sîntem în capitala Moldovei, așa că „Jurămînt la Putna” este jurat de se cutremură ferestrele și bolta. Onorat de o asemenea întrerupere, Vasile Șeicaru își reia recitalul. Adrian Păunescu recită „Baladă de copilărie” de parcă ar crea-o acum, nu scriînd-o, ci fiind sincer cu voce tare într-o întoarcere acasă, între ai lui, cu care nu s-a văzut de cine știe cînd, parcă de pe vremea primei invocații poetice a punctelor cardinale românești. Valeriu Penișoară încadrează, de această dată, răscolitorul cuvînt al lui Roată către Divan (pe versurile lui Ioan Gheorghe Pricop — profesor de română la Duda — Vaslui) între „Inutile ședînte” (text Adrian Păunescu) și „Viitorul” pe versurile lui Nicolae Labis. În timp ce conducătorul cenaclului anunță participanții la primul Top Flacăra din acest an, vine la masa de pe scenă un copil de 3 ani care începe pur și simplu să discute cu Adrian Păunescu, spunîndu-i: „Ce te legeni, codrule / Fără ploaie, fără vînt / Cu crengile la pămînt?...” Dus la microfon, acest microreclitor fermecător continuă să spună fără greșală poezia lui Eminescu, și o spune nemaipomenit. Copilul se numește Bogdan Popa și, pînă azi despărta de microfon, mai recită și „Zdreanță” în fața a 8000 de spectatori care îl mîncîcă din ochi de drag nevedîndu-le să creadă că e posibil să recite așa de frumos. Este, astfel, primul debutant al serii, singurul care urcă pe scenă fără audiență prealabilă, cel mai lipsit de trac chiar în comparație cu asistentul universitar ce va debuta mai tîrziu. După Vali Șerban și Maria Tănase, trupa „Totuși”, al cărei solist este acum Cristian Minculescu, face și ea un mare succes. Ștefan Hrușcă, Nica Zaharia, Marius Bațu sînt îndelung aplaudați. Mihail Stan recită coplesitor pe un extraordinar fond muzical — adevărată creație — pornit din chitara inegalabilului nostru Alexandru Zărnescu. După debuturi se anunță rezultatele Topului:

1. „Da, da, da” — Andrei Păunescu — 2 691 p.
2. „Pustoaica” — Ovidiu Haidu — 2 433 p.
3. „Antiprimăvara” — Vasile Șeicaru — 2 196 p.
4. „Highway to hell” — „Totuși” — 2 070 p.
5. „Maria” — Sorina Hașiegan — 1 827 p.
6. „Gînd de iarnă” — Ștefan Hrușcă — 1 539 p.
7. „Ioane, Ioane” — Nica Zaharia — 1 515 p.
8. „Moartea căprioarei” — Frații Chiriac — 1 505 p.
9. „Să fie pace în lume” — Carmen Antal — 1 452 p.
10. „Elegie” — Marius Bațu — 1 089 p.

Sorina Hașiegan continuă fermecătoare această întimplare de muzică și poezie, îmbogățită apoi de cîntece ale lui Vali Șerban și Gil Ioniță.

Spectacolul din 25 ianuarie este extraordinar: adevăratul mare spectacol al Iașului după „uvertura” de ieri. Contribuția organizatorilor a fost imensă, activul U.T.C. al județului Iași — în frunte cu primul secretar, tovarășul Dumitru Nagăț — dovedindu-se admirabili prieteni ai cenaclului și ai tinerilor.

DORIN GHERGHINESCU

FLACARA LA DISPOZIȚIA DUMNEAVOASTRĂ

• Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități •

• Munții Oașului sînt de origine vulcanică, de unde și existența a numeroase izvoare de apă minerală. Numai în localitatea noastră — Certeze — există vreo zece, patru dintre ele găsindu-se într-un frumos peisaj montan. Oamenii locului folosesc apa acestor izvoare și la tratarea diferitelor boli. Frecvent se îmbutea apa acestor izvoare și o pornea spre lume — Viena, Budapesta ș.a. S-au făcut citeva foraje care au adus la suprafață noi izvoare. Ceea ce propunem noi factorilor de răspundere este construirea unei stații de îmbuteliere prin care, pe de o parte, forta de muncă locală ar fi mai judicios folosită, iar în al doilea rînd, — și nu ultimul — apele noastre minerale nu s-ar mai duce pe... apa Simbetei! De reținut că în județul Satu Mare nu se află alte izvoare de apă minerală — de aci credința noastră că o astfel de stație ar fi binevenită. În ce ne privește pe noi localnicii, ne oferim întregul nostru ajutor la realizarea acestui obiectiv! (Cioean Vasile, Certeze, 715, județul Satu Mare).

• Maria Marian este în vîrstă de peste 82 de ani și de 1 an a fost obligată de doi înși abuzivi să-și părăsească locuința din str. Școala Cioceanului nr. 19 din București, găsindu-și adăpost și înflegere la familia Morman din aceeași stradă, număr de casă 16. După decesul soțului, Maria Marian i-a primit în casă pe Mihai Pop și pe concubina sa, cărora le-a devenit în scurt timp victimă. Cei doi au ocupat una dintre camere (două, cu toate) fără nici o formă legală, iar acum, ca recunoștință, se poartă îngrozitor cu sărmana bătrînă. (R. Căpățînă, Calea Dorobanți nr. 152, bl. 11, ap. 76, București) Autoritățile sînt chemate să facă ordine acolo unde lipsa de bună cuviință și lăcomia își fac de cap.

• Am cumpărat din comerț una cutie de bomboane pentru pomul de iarnă. După ce am desfăcut ambalajul am constatat cu stupefacție că birtia și staniolul erau goale, fără conținut, deci, fără bomboane. Vă alaturăm mostrele și tichetul aferent. (Maria Dan, Baia Mare, str. Riului nr. 15) Bomboanele pentru pomul de iarnă ambalate individual în hirtic ambalaj și staniol aveau marea înregistrată la Brașov. Costul unui kg — 43 lei! Dar costul unui sfert de kg lipsă la apelul sărbătorilor de iarnă — cit costă?!

• Primum de la Ministerul Muncii: Urmare a investigației clinice efectuate, comisia de expertiză medicală a sectorului 2 din Capitală, în ședința din 2 decembrie 1983 a hotărît încadrarea numitei Ioana Crăciun (Barajul Sadului nr. 8, București) în gradul II de invaliditate. Comisia de pensionare a sectorului urmează să stabilească într-un timp scurt cuantumul pensiei pentru gradul II cuvenite.

• Am întocmit și înaintat dosar de pensionare încă din februarie 1981, dar am ajuns în ianuarie 1984 și dosarul meu zace pe mesele C.A.P. Chirnovi, județul Călărași. Cîți ani mai trebuie să aștept pînă se va rezolva problema pensionării mele? — întrebă, pe bună dreptate, Catrina Tănase din Chirnovi, nr. 948. Din cauza unui ulcer varicos femeii i-a fost amputat piciorul, iar oamenii de rea-credință o poartă pe drumuri. Cineva din forurile în drept poate, va scurta acest drum al umilinței și nepăsării.

• Revista dumneavoastră a mai scris despre rapidul de dimineață care pleacă de la Satu Mare cu destinația București. Plecarca este la ora 5,22, iar la Carei sosește la ora 5,51, unde poposește în stație nici mai mult, nici mai puțin decît 26 de minute!, plecînd din stația careiană abia la ora 6,17. Aceeasi situație se întîmplă și în inapoierea din București: rapidul sosește la Carei la ora 15,40 și pleacă spre Satu Mare abia la ora 19,08, oprînd și de data asta 26 de minute! Vă întrebăm dacă nu cumva ora mai corect vechiul mers fără atîtea escale și trageri de timp? (Gavril Da-

• Brașovul, unde și-a sărbătorit Ciprian Porumbescu triumful geniului său muzical, ar trebui să aibă dacă nu un monument, cel puțin un bust al nemuritorului compozitor. Acum, cînd de curînd s-a împlinit un veac de la trecerea în neființă a compozitorului, propun pe această cale edililor brașoveni ridi-

mian, Fabrica de biscuiți Carei (județul Satu Mare).

• De la Ministerul Turismului ni se răspunde: din verificările efectuate rezultă că cererea petiționarei Elisabeta Milea din București, referitor la unele drepturi de retribuție, este întemeiată, dispunîndu-se plata către aceasta a sumei de 1578 lei, reprezentînd retribuția cuvenită pentru perioada 27 aprilie—25 mai 1983.

• Szakács Emese din comuna Iernut nr. 17, județul Mureș, ne scrie: Am absolvit liceul agricol din Iernut și doresc să dau examen de admitere la facultatea de zootehnie — meserie pe care o îndrăgesc foarte mult. Dar nici în anul trecut și nici în acest an nu mi-am putut procura manualul „Cresterea animalelor domestice”, ediția 1982, apărută în Editura „Ceres”. Vă rog să mă ajutați să obțin acest manual măcar cu titlu de împrumut.

• Din partea Emiliei Russe (Ludus, Mureș) primim o scrisoare plină de bun-simț. Ne bucură sincer că revista dumneavoastră s-a ocupat în vremea din urmă și de bătrînișii zilelor noastre cîț toate avaturile vîrstei și vîrșii lor.

• Ministerul Minelor ne răspunde la scrisoarea Doinei Pamfilie din Bacău: Urmare adresei dumneavoastră, cu mandatul postal nr. 1353 din 19 decembrie 1983 i-a fost expediată numitei Pamfilie Doina suma de 1176 lei, reprezentînd drepturile bănești ale soțului ei.

• Ion Pițoru din Putineiu, județul Giurgiu, ne încușă înțează că drumul județean 504, care trece prin comuna Putineiu este într-o stare deplorabilă. În numele sutelor de cetățeni care călătoresc zilnic pe acest drum și sînt tratați cu „socuri”... la rece, vă cerem respectuos sprijinul să interveniți pe lingă Direcția de drumuri și poduri județeană, pentru a remedia drumul cu numărul 504 Putineiu.

• Directorul Casei de Copii Școlari din Rătești, județul Satu Mare, profesor Iosif Olariu, ne răspunde: referitor la sesizarea apărută în publicația dv. nr. 51—52 1983, menționăm că aiți formele de internare a minorului Didici Robert în unitatea noastră de ocrotire, cîț și formele de externare au fost inițiate de bunica minorului, respectiv Ileana Vanca din Satu Mare. Mama minorului nu ne-a solicitat sub nici o formă pînă în prezent, cu informații despre fiul său. Faptul că mama minorului nu cunoaște nici denumirea corectă a unității unde a fost ocrotit fiul său dovedește pe bună dreptate că bunica minorului s-a ocupat de minor iar nu dînsa. Afînd despre dorința Anei Didici din Mangolia, i-am comunicat însă în scris ce trebuie să facă pentru a intra în drepturile de deurg din întreținerea propriului copil.

• În ziua de 3 ianuarie a.e. am cumpărat de la chioșcul de ziare de lingă „Favorit” (Drumul Taberei) un jurnal de modă (nr. 4/1983), pe care am dat cîț mi s-a cerut: 35 lei. Fiica mea a cumpărat și ea același jurnal de la chioșcul de lingă Academia Militară, pe care l-a plătit doar cu 28 lei. Intrigată, întreb la chioșcul nr. 34 din Drumul Taberei — cîț costă un astfel de jurnal de modă și mi se răspunde: 30 lei! Care o fi pînă la urmă prețul real? (Agud Chirilă, Cart. Drumul Taberei, str. Miron Constantinescu 15, ap. 27, București) Chiar. Așteptăm răspunsul D.P.T. a municipiului București.

• Eu și soția mea ne-am transferat din Baia Mare în orașul natal Rm. Vilcea. Cu excepția citorva geamantane, restul mobilierului și tot calabalicul le-am expediat cu mesageria de la Baia Mare destinația Rm. Vilcea, mai precis, stația Bujoreni, unde trebuia să sosească transcontainerul. Din 4 noiembrie 1983 așteptăm vagonul cu mobila și rufăria noastră, dar în afară de încurajări nu mai știm nimic ce s-a întîmplat cu vagonul nostru. Transcontainerul are nr. 445343120009, culoarea maro, este închis și este încărcat pe vagonul nr. 315339179097.

(Valerian Praesiu, Rm. Vilcea, str. Morilor nr. 83) Pe unde s-o afla vagonul cu pricina?

• Consiliul popular al județului Suceava ne aduce la cunoștință: S-a discutat cu membrii Consiliului popular al comunei Brodina, în legătură cu solicitarea cetățeanului Petru Găina, prin care cere să fie ajutat să-și repare casa, intrucît este pensionar gradul I și locuiește împreună cu mama sa într-o casă insalubră. Din resurse locale și cu meseriașii din comună, în cursul lunii ianuarie se va repara casa în care locuiește petentul.

N.R.: Îi felicităm pe oamenii de bine din Brodina pentru gestul lor de mare omînie.

• Mă numesc Victor Feher și locuiesc în Sătmărel, județul Satu Mare. De mai mulți ani am ridicat problema unei cîșmele necesare în satul nostru, acum cartier al municipiului Satu Mare. Sintem 500 de familii, iar în sat mai sint vreo 200 de elevi la școala generală, așa că problema unei astfel de fîntîni se dovedește a fi mai mult decît necesară.

• Unii cetățeni care locuiesc în imediata vecinătate a parcului „1 Mai” din Tecuci s-au gîndit ei ce s-au gîndit și pînă la urmă au reușit să facă pe Moș Gerilă și să ducă brazii nu din magazin, ci din parcul municipal. Te doare sufletul vîzînd acum brazii fără virfuri. Acclasi sentiment te încearcă și în momentul cînd observi că lucrătorii de la E.G.C. Tecuci cără uncori gunoîr direct în par, în loc să-l ducă în afara orașului. (Nicolaie Horinceanu, str. Fundătura 23 August nr. 1, Tecuci, județul Galați)

• Cîteva lucrări de arhitectonică românească din Capitală sînt amenințate cu degradarea și distrugerea. Este vorba de poarta de la intrarea în clădirea „Arhivelor Statului” concepută și construită de arh. Cristof Cerchez, este vorba de vila Dr. Minovici din spatele Casei Științei (reprodusă pe sute de mii de cărți postale) — cu poarta de la intrare sculptată în lemn, în stil maramureșean, care stă doborît la pămînt, fără șanse de reparare (?). Ar fi de adăugat gradul înaintat de uzură al „Fîntinei Zodiacului” din Parcul Libertății. (Simona Condrășanu-Fesei, str. V.A. Ureche nr. 25, sector 5, București)

• Mă numesc Lucian Grămățiu și locuiesc în Birlad, str. Fundătura Decebal nr. 6, județul Vaslui, și vă aduc la cunoștință următoarele: pe data de 16 septembrie am obținut un cîștig LOTO categoria A, cîștînd în efectuarea unei excursii de 10 zile în R. S. Cehoslovacă, cu ocazia meciului de fotbal știut. Biletul de cîștig S. 7249552 l-am deus la agentia 37-6 Birlad, obținînd adeverința 1650377. Costul biletului era de 7 000 lei. S-a petrecut o încurcatură cu acest bilet cîștigător devenit bilet buclucas. Și am plătit 7 000 lei pînă la reglementarea situației dar centrala LOTO-PRONOSPORT mi-a rămas datoare pînă azi.

• Consiliul popular al sectorului 2 răspunde urmare scrisorii numitei Elena Luța, trimisă spre rezolvare revistei: O comisie financiar-contabilă din cadrul consiliului popular reverifică gestiunea asociației de locatari pe perioada cînd a funcționat ca administrator Nicolae Ionescu. Rezultatele verificării gestiunii împreună cu măsurile ce se impun vor fi aduse la cunoștința Comitetului asociației și, respectiv, revistei dv.

• Într-un articol apărut în revista dumneavoastră — ne scriu mai mulți bucureșteni — se spune că magazinul „Horticola” dispune de cantități variate și induslătore de flori. În plus de asta, se fac aprecieri superlative vizavi de întreprinderea horticolă „1 Mai”. N-avea nimic împotriva dacă magazinul respectiv, socotit de autor „uzină de făcut flori”, n-ar fi unul dintre cele mai slab aprovizionate magazine cu flori. Am fost, am văzut și ne-am convins. E drept, nu totdeauna suflă vîntul pe la „Horticola” dar ce ne-am face fără magazinele Codlea?

• Consiliul popular al jude-

țului Iași răspunde Elenei Pințea din satul Coadă Stîncii: Din discuțiile avute la Liceul Industrial „Victoria” Iași, a rezultat că petenta a avut contract cu întreprinderea de mătase „Victoria” Iași. Unitatea avînd asigurat necesarul de forță de muncă, conducerea liceului a emis dispoziția de repartiție 474 din 8 decembrie 1983, pentru întreprinderea de fire și țesături din sticlă București. Petenta a primit repartiția și a acceptat să se încadreze la unitatea sus-menționată.

• Un grup de locatari din str. Jianu nr. 2, Ploiești, ne scriu că respectiva asociație de locatari din str. Jianu nu respectă hotărîrea nr. 15 a Consiliului popular județean Prahova, din 26 iunie 1982, articolul 11 și a adresei nr. 11009 din 16 august 1983, cu privire la utilizarea și destinația boxelor din imobil. După 20 de ani de folosință cineva s-a gîndit să le dea abuziv o altă destinație. Treabă e asta?

• La blocul AN-40 din str. 6 Martie — ne scrie Euxenia Vanica din Oradea — ascensorul nu s-a montat de 2 ani, desi promisiuni solemne din partea conducerii I.C.L.P.P. Oradea avem. De la promisiune la faptă, nu este decît un pas și foarte multe etaje.

• Sint născută în Medgidia de unde părinții mei au plecat cu 17 ani în urmă în interes de serviciu, stabilindu-se în Galați, eu însoțindu-i, desigur. Mutația definitivă nu și-au făcut-o — din neglijența lor, firește — decît în 1982 — an în care eu deja eram majoră, motiv pentru care nu mi s-a aprobat mutația în oraș, devenind flotantă la părinți într-o casă în care am trăit o viață. Din cauza lipsei de buletin nu am reușit să-mi găsesc un post corespunzător pregătirii mele (decît sporadic, cite o lună, două) — fiind absolutentă la Liceul de filologie-istorie, promoția 1980 Galați — cu toate că am bătut la foarte multe usi, atît la Galați, cît și la București, de unde m-am ales doar cu promisiuni. Am 22 de ani de acum și mi se pare rușinos să-mi urmăresc părinții cum o pornesc dimineața la muncă, în vreme ce eu nu pot să mă încadrez din cauza unui cerc vicios în care gravitez de atîția ani! (Leuța N. Daniela Valentina, Galați, Țigina 2, str. George Coșbu 39, bloc C 21, apartament 28, scara 2, etaj 1). Să recapitulăm deci: o fată locuiește și învață, de 17 ani în același oraș, absolvînd un liceu de specialitate. Nu este normal ca neglijența părinților să-și lase amprenta asupra întregii vieți a Danielei. De aceea, solicităm celor în drept să rezolve de urgentă acest caz care frizează absurdul!

• În data de 20 și 21 ianuarie a.e. am avut predată o sacoșă la bagaje de mină la gara C.F.R. Cluj-Napoca. Din geanta mea de culoare cafenie mi-a dispărut, pur și simplu, „Almanahul Flacăra”. Absența almanahului am constatat-o abia ajuns acasă. Cîșpitoului îi ofer geanta în schimb almanahului, pe care l-am obținut cu mare greutate. (Vasile Lăcătuș, zona Bucur-Obor nr. 41, București).

• Am comandat citeva cărți la „Cartea prin poștă”, UNIVERSALCOOP, str. Vulturii nr. 31, sector 3, București. Din cele 6 cărți solicitate mi s-a expediat doar una: „Alimentația rațională”. În același colet mi se trimite o altă carte „Anatomia omului”, de Victor Papiian, (vol. I, costul 59 lei). De ce mi se trimite cărți pe care nu le-am solicitat? (Pop-David Vasile, str. Energiei nr. 19 Alba Iulia).

• Ministerul Silviculturii răspunde Mariei Obreja din Tg. Neamț, care s-a adresat revistei în citeva rînduri: Vă facem cunoscut că am dat dispoziție conducerii Inspectoratului silvic județean Neamț să vă încadreze la ocolul silvic Tg. Neamț.

• Am cumpărat trei caiete dictando cu 48 de file, fabri-

cate de I.H. Bușteni. Acasă am constatat cu neplăcută surprindere că nici unul dintre cele 3 caiete nu conține cele 48 de file indicate: unul avea 38, altul 40, iar al treilea 42 file. Reîntorcîndu-mă la librărie am put observa că și celelalte caiete aflate în stoc prezintă aceeași lipsă. (Alexandru Căizer, str. N. Bălcescu nr. 32, Sibiu). Ori dispozițiv de numărare filele a fost defect, ori cei din Bușteni au o metodă „originală” de numărare. Poate o aflăm și noi!

• Primum de la Departamentul Agriculturii de Stat: La scrisoarea adresată revistei de către inginerul Vasile Tocea, vă facem cunoscut că departamentul, analizînd situația sa, a aprobat transferul de la I.A.S. Burdușeni, județul Ialomița, la I.A.S. Corabia, județul Olt. Aprobarea s-a comunicat trusturilor județene Ialomița și, respectiv, Olt, în scris.

• Asociația de locatari din blocul 8, Calea Dorobanților nr. 126-130 sectorul 1 București, ne înștiințează că anumite necregii la blocul sus menționat trenează de citeva ani și, desi au fost consemnate și trecute în minutele și procesele verbale încheiate cu I.C.V.L. și Constructor Grup 4, desi s-a mîș scris și în presă, desi există răspunsuri favorabile din partea factorilor de drept, constructorul nu și onorează obligațiile de remediere a defecțiunilor la acest bloc.

Pagină realizată de
DORIN SALAJAN

Poșta redacției

Dumitru Panteleciuc — București: Desfacerea infierii poate fi cerută numai de către infiat, părinții firești ai acestuia, instituțiile de ocrotire, autoritatea tutelară și orice organe ale administrației de stat, dacă este în interesul celui infiat. Manole Sava — Galați: Durata concediilor suplimentare se stabilește pentru fiecare încadrat în parte, proporțional cu timpul lucrat la locurile de muncă cu condiții deosebite în perioada celor 12 luni premergătoare cordării concediului. Grup locatari din municipiul Giurgiu: Da, pentru că așa a fost condiția să predați buteliile pentru gaze lichefiate. Elena Tobă — com. Bălcescu (Constanța): Soția poate primi pensie de urmaș după soț, dacă are vîrsta de 55 de ani și cel puțin 10 ani de căsătorie sau dacă are vîrsta de 50 de ani, 10 ani de căsătorie și a născut pînă la decesul soțului mai mult de 4 copii. Ignat Ștefan și Asociația locatarilor, bl. 9, str. Vigoniei nr. 4 — București: Recompose bănești pot fi acordate unor persoane care au făcut muncă de administrator voluntar, dar nu mai mare de 500 lei anual. Mihail Știrboiu — Craiova: Actele normative la care vă referiți au fost abrogate cu începere de la 1 ianuarie 1981. Dumitru Bănuț — București: Nu puteți beneficia de locuință din fondul locativ de stat, intrucît sînteți proprietarul apartamentului în care locuiți. Constantin Petcu — București: Repartizarea pe meserii a candidaților admisi se face de către conducerea liceului o singură dată la deschiderea anului școlar, indiferent de sesiunea în care au fost declarați admisi. Constantin Nica — Visinești (Dimbovița): Pensia de invaliditate a fost corect calculată. Eugen Biru — București: Majorarea retribuției întregului personal muncitor din cadrul centrelor de calcul electronic, indiferent de organul central sau local cărora le sint subordonate, se aplică de la data de 1.II.1984, odată cu ramura informatică.

MARGA NEDELEA

• „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cîț mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10—13.

Autovaccinul total

• Un brevet al naturii care poate aduce importante economii • Doctorul Caba la a opta carte •

Tovarășe doctor Constantin Băcanu, cursul unei activități în cercetarea științifică de 35 de ani la „Institutul Canzino” ați pus la punct autovaccinul celular microbial dezintegrat complex, despre care revista noastră a mai avut prilejul să scrie, în premieră. Credeți însă că la început de an nou a sosit timpul să facem un bilanț al bolilor la care vaccinul a dat rezultate și chiar să vă dăm o serie.

Beneficiază rapid și în proporții deosebite la sută acnee (infecția se vindecă într-un an de zile, iar cicatricele rozante, cheloide dispar într-un an și răutate sau doi, fiind înlocuite cu o față subțire, fină, roză, aproape ca de copil născut), s-au înregistrat rezultate bune în actinomicoze, conjunctivite, blefarite, sinuzite, amigdalite, faringite, laringite, paradontopatii, glosite, stomatite, bronșite, otite, cistite, uretrite, stafite, pielonefrite, colite, colecistite, endicite, hemoroizi, fistule perianale, mite, anexite, plăgi atone vaginale și col uterin, varico, tromboflebite, ulceroase, furunculoze, osteomielite, iar rețetă, și în câteva boli grave dermatologice cum ar fi pemfigus și psoriasis rezultate preliminare par extrem de promițătoare. De asemenea, vindecările sunt reobținabile în infecțiile cu streptococ (uneori prost tratate), cu ASLO (de la 800 la 1250 unități, ASLO pe la 250 unități în decurs de două luni). Autovaccinul acționează favorabil în gripă, herpes, iar ca o realizare ieșind din comun o considerăm vindecarea bozei și trichomonazei (21 de zile).

Autovaccinul acționează favorabil în gripă, herpes, iar ca o realizare ieșind din comun o considerăm vindecarea bozei și trichomonazei (21 de zile).

Autovaccinul acționează favorabil în gripă, herpes, iar ca o realizare ieșind din comun o considerăm vindecarea bozei și trichomonazei (21 de zile).

Autovaccinul acționează favorabil în gripă, herpes, iar ca o realizare ieșind din comun o considerăm vindecarea bozei și trichomonazei (21 de zile).

Autovaccinul acționează favorabil în gripă, herpes, iar ca o realizare ieșind din comun o considerăm vindecarea bozei și trichomonazei (21 de zile).

Autovaccinul acționează favorabil în gripă, herpes, iar ca o realizare ieșind din comun o considerăm vindecarea bozei și trichomonazei (21 de zile).

Autovaccinul acționează favorabil în gripă, herpes, iar ca o realizare ieșind din comun o considerăm vindecarea bozei și trichomonazei (21 de zile).

Autovaccinul acționează favorabil în gripă, herpes, iar ca o realizare ieșind din comun o considerăm vindecarea bozei și trichomonazei (21 de zile).

Autovaccinul acționează favorabil în gripă, herpes, iar ca o realizare ieșind din comun o considerăm vindecarea bozei și trichomonazei (21 de zile).

Autovaccinul acționează favorabil în gripă, herpes, iar ca o realizare ieșind din comun o considerăm vindecarea bozei și trichomonazei (21 de zile).

Vaccinurile clasice erau, în general, preventive. E drept, încă în 1905 Wright a creat autovaccinurile terapeutice, împotriva furunculozelor, infecțiilor urinare, bronșitelor, dar vaccinurile sale continuau, de regulă, o singură specie microbială. Autovaccinul nostru este, după cum îi indică și numele, total, în sensul că el conține toată flora microbială, toate celulele patologice ale bolnavului respectiv, toate toxinele ce se elimină pe diferite căi. Așadar, un vaccin total, complet antigenic și lipsit de orice nocivitate, fiind un produs fiziologic normal al bolnavului însuși. Iată de ce, pe lângă vindecare el aduce imunitate, o rezistență de ani de zile la o nouă infecție, înlătură substanțele terapeutice chimico-farmacologice care, în ultimul timp, cunosc o eficiență din ce în ce mai scăzută, nu imunizează, sint din ce în ce mai nocive pentru organism. Să nu uităm că organismul uman din 1934 nu mai este — în general vorbind — tot atât de rezistent ca acela dinaintea primului război mondial, în parte datorită civilizației poluante, degradante, cu repercusiuni asupra

sume de ordinul multor sute de milioane de lei. Chiar cu riscul de a mă repeta, doresc să subliniez că dincolo de orice considerente financiare autovaccinul, după părerea mea și din motivele mai sus arătate, rămâne superior din punct de vedere terapeutic medicației chimico-farmacologice, ducând la o sănătate mai bună, intrucit se bazează pe metoda prin care viața s-a apărat de la apariția ei: imunizarea. Se realizează nu numai o vindecare clinică, dar și etiologică, se lovește direct în cauză, nu numai în simptome!

Ați obținut recent, se pare, rezultate și în boli foarte grave. Care sînt ele?

Beneficiază de autovaccin și unele boli cronice, sclerozante, degenerative, ale căror cauze sînt mai puțin sau total necunoscute, precum ar fi alergiile, unele boli de piele, lupus, astm bronșic, reumatism, precum și unele forme de cancer etc. În ultimul timp am trecut și la aplicarea autovaccinului pe piele — organul cel mai complex și cel mai reactiv imunologic, pielea fiind, se știe prea bine, o oglindă a sănătății. Administrarea per

cauze decât inerta sau necunoașterea efectelor acestui vaccin, repet, aprobat de către Ministerul Sănătății; direcțiile sanitare iudetene aveau obligația ca „în cel mai scurt timp” să dea oricelă relații asupra eficienței constatate la bolnavi. Din 1978, cînd s-a trasat această sarcină, și pînă în prezent nu mi-a parvenit însă nici o informație în acest sens de la forurile în drept. Singurul lucru pe care l-am făcut de unul singur sau cu ajutorul revistei dv., a fost propaganda, popularizarea autovaccinului. Sper, totuși, că în cîteva ani, cu rezul a e eficiente în pătri largi ale populației, medicii să se concentreze mai mult asupra accidentelor, bolilor acute și asupra bolnavilor trecuți de 60—70 de ani. Un fapt imbușcător pentru mine (de tractorii autovaccinului declarau că va fi omologat și recunoscut... după moartea mea) este că lumea medicală și mai ales tinerii medici au început să solicite și să recomande autovaccinul. Aceasta mă face să cred că pînă la urmă Ministerul Sănătății și alți factori de decizie imi vor crea condiții, imi vor pune la dispoziție laboratoare și paturi, așa cum au procedat cu alții, în vederea cercetării bolilor care prezintă probleme greu de rezolvat de mine singur și fără aparatul adecvat.

Autovaccinul total se bazează pe un patent al naturii, așadar este aplicabil și la animale, în zootehnie, domeniu de importanță vitală al agriculturii noastre. Ce a adus 1983 în această direcție?

În ce privește poliautovaccinul la animale, de asemenea aprobat, omologat și recomandat pentru generalizare de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, nu s-a realizat nimic. Tot nimic! Laboratoarele care au costat destul bani (la ferma de porcine Giurgiu) construite după o concepție originală în vederea obținerii de poliautovaccin în cantități industriale necesare pentru generalizare zac și azi nefolosite. Administrarea autovaccinului la porcine și, prin analogie, la bovine, ovine și păsări ar fi contribuit, socot, la rezolvarea multor probleme acute ale zootehniei și, în orice caz, nu s-ar fi pierdut, prin neaplicarea poliautovaccinului, 240 milioane kilograme de carne de porc în ultimii doi ani. Și atenție! Era vorba de o carne de primă calitate, lipsită de toxinele microbiene, îndepărtate prin ridicarea pragului de imunitate al animalelor. În ultimul timp am început să-i învăț pe țărani cum să-i autovaccineze animalele și stau la dispoziția oricărui C.A.P., I.A.S. sau crescător de animale interesat în problemă, doritor să aibă animale sănătoase și ponderal superioare prin autovaccin.

În acest început de an rămîneți, totuși, optimiști în ce privește în general autovaccinul?

Nu vreau să vă dau un răspuns de circumstanță. Am arătat că lucrurile se urnesc greu, că această idee se lovește de o dăunătoare inerție. Dar am răbdare și rămîn convins că în curînd, încetul cu încetul dar cu siguranța buldozerului, își va croi drum, aruncînd în lături toate piedicile, așa cum s-a întimplat și pînă acum, și că marile experimente — vaccinarea întregii populații a țării — va fi realizat cît mai curînd pentru a ajunge la o lume a egalității biologice, o lume pe care o visez ca o împlinire a vietii mele.

LIONEL NIJESCU ■

Un tratament românesc care înlătură cauza, nu numai simptomele

faunei și florei planetei. Nu numai atât, dar unele substanțe chimico-farmacologice s-au dovedit a fi, în unele situații, cancerigene, cum pare a fi piramidonul sau metronidazolul (utilizat pentru giardia și trichomonas). În plus, multe medicamente sînt scumpe: astfel, un tratament pentru infecție urinară costă cîteva sute de lei, față de 20 de lei cît costă autovaccinul! Deci, economii pentru bugetul familiei — și cîte familii, la scara unei națiuni, nu au nevoie, într-un moment sau altul, de tratamente medicale — precum și pentru bugetul statului.

Diferența este enormă: de la cîteva sute de lei la 20 de lei, și ea, presupunem, rămîne aceeași și în cazul altor boli. Cum se explică această diferență, cum ați calculat-o?

La prepararea autovaccinului se folosesc următoarele ingrediente: produsele patologice recoltate de la bolnav (evident, gratuite), 500 centimetri cubi de apă distilată ori fiartă 30 de minute, sau chiar apă de la robinet. Cost doi lei, să spunem. Se adaugă 15 sticlute cu dop de plastic, brune, de 100 centimetri cubi, la preț total de 13,50 lei. Energia pentru fierberea autovaccinului timp de patru zile cîte două ore pe zi revine la circa cinci lei. Asta e tot. Luînd în considerare numărul bolilor în care autovaccinul s-a dovedit pe deplin eficient și conțind că aproximativ 80 la sută din populația țării urmează cel puțin o dată pe an tratamente pentru o boală infecțioasă, se ajunge la concluzia că economia rezultată din folosirea autovaccinului s-ar ridica la

cutan se practică printr-o scarificare largă care constă în îndepărtarea epidermei pînă la apariția limfei, administrare pe care o fac în prezent cu autovaccinul total, inactivat patru zile cîte două ore la 100 grade Celsius — deci un autovaccin neultrasonat. Interesant de notat, administrarea pe piele a autovaccinului neultrasonat a dat, pentru toate bolile mai sus-menționate, rezultate neașteptate, și acesta este un element nou. Timpul de vindecare s-a redus în general la aproape jumătate față de vaccinul neultrasonat administrat numai pe gură. Un alt fapt petrecut în ultimul timp îl reprezintă aplicarea autovaccinului direct pe plăgi și alte zone bolnave ale pielii. Reacția este intensă în primele 24 de ore: roseață, mâncărime, înepături, după care se constată, în cîteva cazuri la circa 48 de ore, încetarea simptomelor, iar în scurt timp vindecarea clinică, simptomatică, aproape totală. Aceste metode de aplicare, cu faptele lor de observație deosebite vor face obiectul unor cercetări pentru anul care abia a început.

Vaccinul dv., despre care „Flacăra” a scris în atîtea rânduri, a fost prezentat în revistele de specialitate, a fost aprobat de forurile sanitare competente, omologat și recomandat pentru generalizare în întreaga țară. Care este stadiul actual?

Din păcate, sînt silit să constat că în rețeaua sanitară administrarea vaccinului nu s-a generalizat. Nu văd alte

0 viziune integralistă

acupunctură, și tipărită, ca și celelalte, la „Litera” (nu insistăm, dar e bizară atitudinea Editurii medicale față de acest autor), noua lucrare se ocupă de o metodă terapeutică energetică (termenul de homeosiniatrie a fost introdus de Roger de la Faye) creată prin unirea acupuncturii cu homeopatia, ea presupunînd (fără a intra în amănunte) introducerea remediului homeopatic prin intermediul acelor de acupunctură.

Cartea e, ca și altele datorate doctorului Caba, prima de acest gen din literatura noastră medicală și sîntem siguri că, prin noutatea conținutului, ca și prin stilul redactării, alert, ne-specios, ea va stîrni un deosebit interes. Deși amplă (peste 500 de pagini), lucrarea nu-și propune, o recunoaște însuși autorul, să găsească răspuns la toate problemele domeniului abordat, dar înfățișează un mod, sau mai multe, de a restabili, eficient și ieftin, armonia energetică a organismului uman. În conformitate cu principiile homeosiniatriei, pe larg prezentate în volum, o boală nu afectează doar un organ sau altul, ci creează un dezechilibru energetic al organismului, de unde obligația de a nu trata o parte, ci întregul. E vorba deci, fără a insista, despre o viziune integralistă asupra procesului de îmbolnăvire, menită să depășească și, ulterior, să reconstituie calea de pătrundere a maladiei. Fără a nega tezaurul medicinei așa-zise clasice, ci doar completîndu-l, homeosiniatria avan-

sează o terapie pe cit de veche, pe atât de cutezătoare, solicitînd parcurgerea în sens invers a drumului îmbolnăvirii, închizînd „poarta” de intrare a bolii, reinstaurînd cursul normal al energiei în meridiane și, prin aceasta, sănătatea organismului. Principiul fundamental al homeosiniatriei este, repetăm, integralitatea. Posedînd mari resurse curative, ea promovează speranța în vindecare, oferînd (volumul se încheie cu un repertoriu al-

fabetic al remediilor) mijloace concrete de luptă împotriva bolilor.

O carte, în rezumat, interesantă, incitantă, propunînd un drum nu simplu, dar (ca să nu folosim alt cuvînt) tentant, de-a lungul căruia omul e privit în strînsă legătură cu natura, cu care trebuie să trăiască în armonie, fiind el doar un punct inclus în echilibrul cosmic.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Ideii în mișcare

CARTOF „SUPER”

La Institutul de cercetări și producție a cartofului din Brașov a fost omologat un nou soi de cartof, denumit „Super”, ce permite obținerea unor producții medii de peste 40 000 kg la hectar și chiar a unor record ce trec de 100 000 kg. El s-a dovedit, deopotrivă, deosebit de rezistent la boli, fără tratamente speciale. Tuberculiul sînt de mărime mijlocie, cite 14—18 într-un cuib, coaja este subțire și netedă, iar cantitatea de amidon este de 12—15%. Rezultat al unui îndelungat proces de selecție, noul soi de cartof (obținut de inginerii agronomi Titus Cately și Ioan Todor) poate fi cultivat în cele mai diverse zone ale țării.

MEDICAMENT ÎMPOTRIVA TULBURĂRILOR DE MEMORIE

Un colectiv de specialiști au realizat de curînd un medicament pentru combaterea tulburărilor de memorie prin corectarea metabolismului neuronal. Produsul este prezentat sub formă de draguri și își demonstrează eficiența în următoarele afecțiuni: astenie, surmenaj fizic și intelectual, fatigabilitate rapidă, retardare mintală în copilărie și senilă. Medicamentul își datorează acțiunea terapeutică asocierii într-o singură formulă a unor substanțe psihotrope, corectoare de metabolism neuronal, prin aport sporit de oxigen și glucoză și prin facilitarea introducerii la nivel celular a ionului fosfat. Autorii invenției sînt dr. A. Alexandru Cirstea, farmacist Constantin Sirbu (Cluj-Napoca) și farmacist Stelian Cîlianu (București).

Doctorul Teodor Caba din Călan, distins specialist în homeopatie și acupunctură, reapare în librării, cea de a opta carte a sa, scrisă alături de Marius Caba, student în medicină, intitulîndu-se „Homeosiniatria”. Alcătuită în temeiul unei bogate experiențe, la Călan funcționînd singurul cabinet din țară profilat exclusiv pe

Cartea recordurilor

● „Ajută-ți piesele ca să te ajute și ele pe tine!” ● Oculul Pământului cu motocicletă ●

Legenda lui Paul Morphy

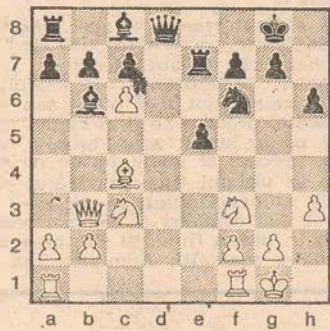
Putine sînt disciplinele sportive care pot să immortalizeze peste veacuri gestul sau maniera de realizare a unei performanțe cu totul deosebită. Cronometrele, ruleta sau, astăzi, pelicula păstrează pentru pasionații statisticilor cronologia efortului uman în luptă cu idealurile. Sahul, despre care genialul A.A. Alehin spunea că este nu numai sport și logică, ci și o adevărată artă, a impulsivat evoluția procesului creativ al gândirii, al forței umane de selecție între bine și rău, eternizînd momentele de culme prin partide nemuritoare. Sah au jucat, de-a lungul timpului, mari personalități, Napoleon și Frederic cel Mare, Robespierre și Charles al XII-lea al Suediei, Tolstoi ș.a., de la care ne-au rămas nu numai cele mai deosebite realizări, dar și anecdoticele lor.

Nu demult, comentînd semifinalele meciurilor candidaților la titlul mondial, fostul campion al lumii M. Botvinnik în cerca sentimentul retrăirii momentului de legendă al meciului de la începutul secolului dintre A.A. Alehin și J.R. Capablanca prin posibila întîlnire dintre G. Kasparov și A. Karpov. Într-adevăr, Kasparov, talent de excepție, cu devotament total pentru sa, la fel ca și înaintașii săi, este absorbit de clasicism și hipermodernism în cultivarea ideilor dinamice, creatoare, dar el poartă încă amprenta romanțelor. El amintește de Paul Morphy, cel care, la mijlocul secolului trecut, după ce cîștigase supremația americană, a venit în Europa, provocînd un moment de creștere a interesului pentru sa și pentru literatura sahistă, pentru ca apoi, dezamăgit de a nu fi putut să-l în-

tilnească pe englezul Howard Staunton (1810—1874), să renunțe la cariera de sahist! R.J. Fischer, un mare admirator al lui P. Morphy, avînd mereu în gînd imaginea idolului său, cit mai ales creația acestuia, i-a urmat exemplul.

Născut la New Orleans la 22 iunie 1837, într-o familie irlandezo-franco-spaniolă,

Paul Morphy — Ernest Morphy

1. e4 e5 2. Cf3 Cc6 3. Nc4 Nc5 4. c3 Cf6 5. d4 e:d4 6.00 d6 7. c:d4 Nb6 8. h3 h6 9. C:c3 00 10. Ne3 Te8 11. d5 N:c3 12. d:c6 Nb6 13. e5 d:e5 14. Db3 Te7 (vezi diagrama) 15. N:f1! T:f7 16. C:e5 De8 17. c:b7 N:b7 18. Tacl Na6 19. Cg6! Dd8 20. Tc7! 1—0

avînd mama de culoare, Paul Morphy învață saahul la vîrsta de opt ani de la tatăl său și de la un unchi. Un ziar al vremii, „Evening Post”, relatează apariția copilului minune prin întîlnirea acestuia într-un meci cu generalul W. Scott, învins fără comentarii prin partide foarte scurte. „Spirit of the Times”, un cotidian newyorkez, ce la 1845 publica în paginile sale articole de sa, stimulează marea talent natural al tînarului Morphy. Încă înainte de 1857, cînd în urma turneului de la Manchester Morphy îl detronizează pe Andersson de pe tronul de campion mondial, originalul jucător era convins

de rolul logicii și al strategiei în sa, anunțînd sfîrșitul epocii romantice și fiind un adevărat precursor al lui Steinitz. Deviza sa era: „Ajută-ți piesele ca să te ajute și ele pe tine!” Willard Fiske caracteriza jocul lui Morphy prin „strănia rapiditate a combinațiilor sale, cunoașterea magistrală a deschiderilor și a finalurilor”. Gloria sa, victoriile sale în meciurile cu Andersson (+7, —2, =2 și +5, —1, =0), Bird, Lowenthal, D'Arnous de Rivière au traversat lumea sahistă chiar peste veacuri. Mai puțin cunoscută a rămas una din performanțele ce aparțin lui P. Morphy: recordul partidelor oarbe jucate simultan —8, record modificat mai tîrziu de Louis Paulsen la 14, de Blackburne la 15, de Zukertort la 16, de

Pillsbury la 21, apoi la 22, mai recent Alehin — 28 partide, de 32, J. Flesch — partide și de Koltanowski — 56 partide jucate la San Francisco, în 1961. Se știe experimentarea saului orb deschide porțile memoriei vizuale în mișcare, reprezentînd temelia calculului sahist. Una din partidele jucate orb — fără a vedea tal de joc — de către Paul Morphy împotriva unchiului său, Ernest, reprezintă o ilustrare elocventă a posibilităților tactice ale marelui campion. Desfășurarea partidei arată că Morphy își baza loviturile tactice pe poziții construite solid, după ce reiese și din analiza diagramei alături

MARGARETA MUREȘAN

La peluză

Turul s-a încheiat!

Trăiască returul! (IV)

Aflăm că echipa noastră reprezentativă în meciul cu Chile — pe care l-a pierdut — s-a arătat nervoasă, nemulțumită și în cele din urmă și-a pierdut chiar capul din pricina faptului că chilenii nu s-au lăsat bătuteți. Părea mea este că dacă chilenii nu s-au lăsat bătuteți pe continentul lor, în emisfera lor, au avut motivele lor și nu e cazul să insistăm. Dar cum să fii nervos pentru asta, de ce să-ți sară țîna. Să nu le fi spus băieților nimeni la vlecăre că încă nu sînt șefii de promoție ai Europei? Că pentru asta mai este nevoie de muncă, de modestie și mai ales de conștiința că au de învățat de oriunde? Sau și-au inchipuit de la ei putere că eliminînd Italia în calificări restul nu e decît un marș triumfal?...

Ce rușine! Astăzi nici copiii nu mai judecă astfel. Cum o să mai privim de azi înainte în ochii nepoților noștri? Cu ce autoritate morală?

NICOLAE CRISTACHE

Totul despre...

O carte a recordurilor este în curs de apariție la Editura Sport-Turism. Autorii ei, Cristian Topescu și Virgil Ludu, au reușit, după cîțiva ani de documentare sistematică, să adune în 170 de pagini aproape tot ceea ce se cheamă RECORD în lumea sportului și după cum veți vedea, nu numai în ea. Revista noastră vă prezintă „în avanpremieră” unele dintre cele mai interesante capitole ale cărții.

Recorduri neobișnuite

Am dedicat acest capitol recordurilor sportive care nu sînt cotate de nici o tabelă internațională de punctaj și care, totuși, își au frumusețea lor: 80 de ore pe bicicletă, cu motocicletă în jurul lumii, campion niciodată învins în 27 de ani, cea mai lungă distanță alergată, traversarea pe bicicletă a trei continente, prima femeie jucătoare de fotbal american, 50 000 de formații de volei feminin cu jucătoare între 30—50 de ani și multe altele.

Să nu vă mire că am rezervat un spațiu și recordurilor absurde. Ele dovedesc cit de stupizi pot fi uneori oamenii, din dorința vană de glorie și celebritate. Noi le opunem, demonstrativ, recordurile profesionale și de voință, asupra cărora sperăm că cititorul va stăruie o clipă mai mult.

Vîrsta fragedă a campionilor olimpici (14,8 ani Nadia Comăneci), longevitatea unor sportivi (de talia lui Jean Borotra care mai joacă tenis la peste 80 de ani), exemplele de polisportivitate (Bobrov, Tiriac, Heiden), iată cîteva din aspectele inedite ale stadioanelor. De altfel, ca și recordurile de spectatori și telespectatori (aproape 2 miliarde la J.O. de la Moscova) și mai ales recordurile de participanți: 14 000 maratonul pe schiuri Vasaloppet, 17 000 maratonul atletice de la New York, 30 000 concurs de orientare turistică Sibiu, 60 000 traversarea în alergare a orașului Milano, 70 000 un cros australian, 70 000 de cicliști madrileni, 500 000 la concursurile atletice de selecție Jesse Owens și 7 milioane la Daciadă!

Construcțiile sportive înregistrează și ele cîteva recorduri uluitoare: cel mai mare stadion — Maracana, 220 000 locuri, cea mai mare sală — New Orleans, 98 000 locuri, cea mai mare trambulină — Planica, 180 m, cel mai mare poligon — Moscova, 103 linii de tragere, cea mai mare pomicărie — Tokyo, 200 piste.

În sfîrșit, sporturile cele mai răspîndite pe glob — atletism, bîchet, fotbal, natație — și cîteva cifre semnificative: rugbi — 200 000 de jucători la o populație de 3,2 milioane (Nova Zeelandă), tenis de cîmp — 12 milioane, ciclism — 95 milioane de biciclete (S.U.A.), atletism — 2 milioane în R.D. Germană, schi — 6 milioane în U.R.S.S. și tenis de masă — 25 de milioane de jucători în R.P. Chineză.

Întă și cîteva „recorduri” olimpice inedite: Olimpiada recordurilor — Tokyo, 1964: 45 recorduri mondiale și 76 recorduri olimpice; record de medalii de aur la mai multe ediții ale J.O. — Larisa Latînina, 9 medalii; sportivul român cu cele mai multe participări olimpice — Lia Manoliu (6 ori); 4 victorii consecutive — Alfred Oerter la disc; cele mai multe medalii într-o Olimpiadă — Mark Spitz, 7; record de participanți — München, 7 830 sportivi din 122 de țări și cel mai mare stadion olimpic — Lujniki (Moscova), 103 000 locuri.

Recorduri sportive

Nu toate performanțele și recordurile sportive devin clasice, nu toate sînt cunoscute și popularizate. Unele nici măcar nu pot fi punctate după tabelele internaționale. Dar multe din ele sînt chiar mai valoroase decît recordurile oficiale. Și pe acestea încercăm să vi le prezentăm...

Timp de 27 de ani (1928—1955), Pierre Etchebaster, campion de pelotă al Franței, n-a fost niciodată învins. El a abandonat sportul preferat, în care s-a dovedit mare maestru, la 62 de ani.

Louis Gérard, un tînar belgian de 34 de ani, a doborît recordul lumii la mersul pe bicicletă. Performanța lui — 80 de ore și 20 de minute, cu o viteză medie de 7 km pe oră. Înainte de a face această tentativă neobișnuită, Gérard s-a antrenat trei luni, parcurgînd 7 500 km.

În anul 1965, americanul Keneth Bell a stabilit recordul de săritură pe gheață, 8,73 m, făcînd un salt curajos și îndemnativ peste 17 butoaie așezate lateral, unul lingă altul.

În ziua inaugurării turnului Eiffel din Paris (1889), un român — N. Vlădica — a făcut o demonstrație de gimnastică senzațională: a escaladat mărfașul turn, agățîndu-se de grilele metalice, o performanță uimitoare, care i-a adus o medalie de aur. „Domnul Vlădica — scriau zărele — este gimnast și artist psihograf de mare precizie, putînd scrie 300 000 de cuvinte pe o singură carte, postală”. În anul 1883, Vlădica era gravor în București. El este acela care a scris microbiografia lui George Barițiu pe capacul unui ceasornic de buzunar (154 de cuvinte perfect vizibile cu ochiul liber).

Americanul Ernest O'Gaffney a făcut oculul Pământului în 79 de zile cu motocicletă (1978), repetînd, în privința duratei, performanța lui Phileas Fogg, eroul lui Jules Verne. El a străbătut în acest maraton neobișnuit 23 de țări.

Cel mai mare număr de porumbei lansați odată se pare că este cel de 45 000! Ei au „decolat” de pe un aeroport elvețian în vara anului 1980, zburînd spre proprietarii lor care se găseau la o distanță de 800—1 000 km.

Și o altă performanță ciclistă demnă de menționat. Un tînar francez de 19 ani, din Chapelle-Basse-Mer, a făcut pe bicicletă aproape întreg oculul Pământului prin trei continente, parcurgînd 23 000 km în 19 luni. La înapoiere, în satul de unde plecase i-a cîntat o fanfară și s-au tras clopotele bisericii.

O competiție neobișnuită a avut loc în Japonia: campionatul internațional de zmeie. Peste 500 de sportivi din multe țări, în special asiatice, s-au întrecut în apropiere de Tokyo. În afară de performanțele obținute, s-a apreciat mult originalitatea modelelor.

O cursă cu totul inedită. Locul de desfășurare: Empire State Building, pînă de curînd cea mai înaltă clădire din lume, peste 400 m. Tentativa: urcarea în timp record a celor 1 856 de trepte (pînă la etajul 86). Participanți — 15 maratonisti consacrați, printre care trei femei. Învîgător — Peter Squires. Timpul realizat — 10 minute și 59 de secunde!...

Francezii Patrick Valencant (34 ani) și Georges Betembourg (32 ani) au coborît cu schiurile de pe virful Broad Peak din Himalaya. Experimentații instructori de schi din Chamonix au ajuns pe pîce, la 8 046 m, după o ascensiune de șapte zile, în care au fost ajutați de 60 de șerpasi. Coborîrea a durat trei ore. „A fost o coborîre fantastică, plină de frumusețe, fără egal în lume”, au spus temerarii schiori, dispuși să urce și să coboare și pe alți munți înalți.

Ziaristii au numit această întîmplare „Maratonul bucuriei”. Un tînar thailandez, în vîrstă de 21 de ani, a făcut o legămînt prin care s-a angajat să alerge distanța din Bangkok și Kolasin (578 km) dacă mama sa va supraviețui unei boli de cancer. Și mama sa a învins boala. Porn în acest „maraton al bucuriei”, tînarul a fost întîmpinat pe tot traseul cu multă simpatie de către locuitorii orașelor și satelor prin care trecea, primînd multe daruri. În momentul sosirii la Kolasin, el a declarat că toate donțiile ce i s-au făcut le va depune în contul victimilor inundațiilor din valea Mekongului.

În rîndurile celor care au contribuit, prin călătorii expediții, la o mai bună cunoaștere, sub un aspect sau altul, a planetei noastre s-au înscris și mulți români, ca s-au dovedit a fi, totodată, prin spirit și condiție fizică adevărați sportivi. Unii s-au remarcat prin călătorii jurul lumii sau numai tentative în acest sens: Samuil Dămian, poate chiar primul om care a încercat să facă înconjurul globului pămîntesc, începînd cu anul 1744, de după ce a străbătut continentele europene și nord-americe, a dispărut misterios în regiunea Mării Caraibile (probabil în 1748); Bazil Assan, primul român care a reușit să facă înconjurul Pământului (1897—1898) pe rută București — Istanbul — Canalul de Suez — insula Ceilon — Singapore — Canton — Yokohama — San Francisco — New York — Liverpool — București; Dumitru Dăbulea (n. 13 iulie 1890 la Buhuși — m. 4 decembrie 1978 la București), împreună cu alți trei români, participînd la un concurs organizat de „Touring Club de France”, a fost, în final, singurul dintre cei 200 de concurenți care a reușit să facă, pe jos, 100 000 km în jurul lumii (96 000 km în perioada 1 aprilie 1910 — 29 martie 1916 și 4 000 km în vara anului 1923, intreruperea călătoriei datorîndu-se mobilității sale pe front), dintre care 89 000 km pe uscat și 11 000 km pe apă (program zilnic de mers pe pîntec și pe noarelor). A realizat în medie 45 km zilnic (timp de 2 ani!) străbătînd 76 de țări din toate continentele (cu excepția Antarctidei), atîngînd 67° lat. N (strîmtoarea Behring) și 40° lat. S (în America de Sud), urcînd la peste 3 000 m (Anzi) și cunoscînd temperaturi de —37° (Liberia Ceilali) trei tineri români participanți la expediția (Gheorghe Negreanu, geograf, ca și Dumitru Dan, Alexandru Pascu și Paul Pirvu, absolvenți ai Conservatorului) au murit în timpul călătoriei.

Recorduri absurde

Ca să nu vi se pară ciudat că vă prezentăm recorduri absurde, vom motiva rațiunea pentru care o facem. Mîntii, așa cum se spune, pentru că ele există și le întîlnim adeseori. Apoi, pentru a arăta cit timp și energie care ar putea fi astfel folosite, se pierd în mod zadarnic în goană după excentricitate și celebritate. În sfîrșit, pentru că totuși uneori ele sînt și sportive, chiar dacă frizează grotescul și extravaganta.

În anul 1919, un aviator francez, la bordul unui avion anvergura aripilor de 9 m, a trecut cu îndeminare, curaj pe sub Arcul de Triumf din Paris, a cărui deschidere măsoară 14 m.

Fostul campion olimpic în proba de 200 m plat, Henri Carr, mai apoi jucător profesionist de fotbal american s-a întrecut cu un trîpaș de 9 ani, cu ocazia inaugurării hipodromului Monticelli de lingă New York. Alergînd împreună 440 yarzi, el a fost întrecut de cal cu numai 1 m. Cu ani în urmă, Jesse Owens a făcut o încercare asemănătoare pe 100 yarzi. Dar, de astă dată, a cîștigat omul.

(Va urma)

„Omul de tenis este un fluture curat al vieții“

SPORT

Tudor Arghezi

● România — S.U.A. în grupa mondială a Cupei Davis ● Năstase și Segărceanu față în față cu McEnroe și Connors ●

Un început ca o finală

Palatul Sporturilor și Culturii din Capitală va găzdui, în zilele de 24, 25 și 26 februarie, un eveniment sportiv de amploare: meciul de tenis dintre reprezentativele României și Statelor Unite, contind pentru turul I (șaisprezeceimi) al celei de a 74-a ediții a Cupei Davis, adevărat campionat mondial. Dacă, în 3 rinduri, jucătorii noștri au fost la un pas de Salatierea de argint (cel mai prestigios trofeu din tenisul internațional, produs în 1900), cedind în finală, de data asta, misiunea lor pare cu atât mai dificilă cu cât sortii le-au hărăzit, încă din partida inaugurală a competiției, un adversar de primă mărime, echipa americană anunțându-și sosirea la București cu McEnroe și Connors, actualul și fostul jucător numărul 1 al lumii!

Dar nici un meci nu e, veți fi de acord cu noi, dinainte jucat. Pregătind pentru dumneavoastră, stimați cititori, această avangardă, le urăm tenismenilor noștri, chiar dacă o clipă mai devreme, mult succes într-o confruntare care, după cum veți afla, stărneste un deosebit interes în lumea tenisului internațional.

NĂSTASE

ILIE NĂSTASE; n. 19 iulie 1946, București; 1,83 m, 75 kg; numărul 1 în lume în 1973; de 4 ori învingător în Turneul campionilor, 1971, 1972, 1973, 1975; dublu câștigător al Marelui Premiu F.I.L.T., 1972, 1973; laureat la Forest Hills (1972 simplu, 1975 dublu, cu Jimmy Connors), Roland Garros (1973 simplu, 1970 dublu, cu Ion Țiriac), Wimbledon (1973 dublu, cu Jimmy Connors, 1970 dublu-mixt, cu Rosemary Casals); câștigător al Cupei Challenge W.C.T., 1976, 1977; palmares impresionant în Cupa Davis (din 1966): 142 meciuri, +110, -32; cel mai bun sportiv român în anii 1969, 1970, 1971, 1973; serviciu și pasing fără cusur (nota 10), cu deficiențe în privința concentrării.

SEGĂRCEANU

FLORIN SEGĂRCEANU; n. 29 martie 1961, București; 1,80 m, 71 kg; necăsătorit; membru al clubului Dinamo București; primul antrenor, tatăl său, Aurel Segărceanu; în prezent este pregătit (la lot) de Alexe Bardan; student anul III, I.E.F.S.; multiplu campion național; palmares în Cupa Davis (din 1978): 27 de meciuri, +12, -15; între învinșii săi Kirmayr (Brazilia), Franulovici (Iugoslavia, Koch (Brazilia), Ocleppo (Italia), Proisy (Franța), Hrebec (Cehoslovacia); capabil să imprime un ritm sufocant; retur de serviciu excelent; mare putere de concentrare.

McENROE

JOHN McENROE; n. 16 februarie 1959, Wiesbaden (R.F. Germania); 1,85 m, 80 kg; declarat numărul 1 mondial în 1981, 1983; victorii: Wimbledon, 1979 (la dublu, cu Peter Fleming), 1981 (simplu și dublu, cu P.F.), 1983, Flushing Meadows, 1979 (simplu și dublu, cu P.F.), 1980, W.C.T., 1979, 1981, Marele Premiu F.I.L.T., 1979, 1980, Turneul campionilor, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983; stingaci; pare să adune, după opiniile specialiștilor, toate calitățile necesare unui as, fără a străluci într-o direcție sau alta; vreau și smeci de 9,5, pasing și retur mai slabe (8,5).

CONNORS

JAMES SCOTT CONNORS; n. 2 septembrie 1952, East Saint Louis, Illinois; 1,78 m, 72 kg; cel mai bun jucător din lume în 1974, 1976, 1982; peste 100 de turnee câștigate (mai puțin Roland Garros!), între care internaționalele S.U.A. (Forest Hills, Flushing Meadow) în 1974, 1975 (la dublu, cu Ilie Năstase), 1976, 1978, 1982, 1983, internaționalele Australiei (Melbourne), 1974, Wimbledon, 1973 (la dublu, cu Ilie Năstase), 1974, 1982; campion al W.C.T., 1977, 1980; câștigător al Turneului campionilor, 1977; stingaci, backhand cu două mâini, lovitură de stînga excepțională; pasing mai slab.

Vă mai amintiți?

Echipele de tenis ale României și Statelor Unite s-au întâlnit pînă acum de 4 ori, de fiecare dată victoria surinzind adversarilor noștri. În 3 rinduri (exceptînd meciul din 1973, S.U.A. — România 4-1 la San Francisco), partidele dintre cele două garnituri au contat ca finale ale Cupei Davis. Vi le mai amintiți?

1969, 19-21 septembrie, Cleveland, 5-0.
Năstase și Țiriac n-au putut ține piept, pe arena „Harold T. Clarke”, unei garnituri americane foarte puternice, alcătuită din Arthur Ashe (actualul căpitan-nejucător), Stan Smith și Bob Lutz. Cu toate acestea, la 1-0 pentru gazde (Ashe — Năstase 6-2, 15-13, 7-5), Țiriac a avut 1-0 și 2-1 la seturi cu Smith, cedind la mare luptă: 8-6, 3-6, 7-5, 4-6, 4-6. Dublul american a câștigat net (Smith, Lutz — Țiriac, Năstase 3-6, 6-1, 11-9), după care Ilie i-a luat lui Smith primele seturi, pierzînd în final: 6-4, 6-4, 4-6, 1-6, 9-11. În ultimul meci, Ashe — Țiriac 6-3, 8-6, 3-6, 4-0 ab.

1971, 8-10 octombrie, Charlotte, 3-2.
După prima zi, americanii au luat conducerea (Smith — Năstase 7-5, 6-3, 6-1; Froehling — Țiriac 3-6, 1-6, 6-1, 6-3, 8-6), dar întîlnirea a doua a fost „cu cîntec”. La 2-0 la seturi și 1-0 la jocuri, Țiriac a reușit breack (adică 2-0), dar arbitru Hopman i-a dat minge câștigătoare lui Froehling! Prezent la toate finalele, secretarul F.R.T.C., Alexandru Lăzărescu, ne mărturisise mai deunăzi: „în 1971 am fost foarte aproape de victorie și, după cum s-a desfășurat meciul, o meritam. Dacă n-ar fi fost nedreptatea făcută lui Țiriac, la 1-1 după prima zi, e sigur c-am fi adus Salatierea acasă!” Au urmat Năstase, Țiriac — Smith, Van Dillen 7-5, 6-4, 8-6; Smith — Țiriac 8-6, 6-3, 6-0; Năstase — Froehling 6-3, 6-1, 1-6, 6-4. Cît de puțin a lipsit!

1972, 13-15 octombrie, București, 2-3.
După Smith — Năstase 11-9, 6-2, 6-3, Ion Țiriac a egalat scorul, întrecîndu-l pe Tom Gorman: 4-6, 2-6, 6-4, 6-3, 6-2. Numai că, împotriva pronosticurilor, dublul nostru n-a mai repetat izbînda de la Charlotte, cedînd fără drept de apel: Smith, Van Dillen — Năstase, Țiriac 6-2, 6-0, 6-3. După o luptă admirabilă, Țiriac a pierdut în 5 seturi (6-4, 2-6, 4-6, 6-2, 0-6) în fața lui Smith, Ilie a câștigat cu 6-1, 6-2, 5-7, 10-8. La Gorman stabilînd scorul final: 2-3!

„Cît de mică, o șansă e o șansă!”

— Tovarășe Alexandru Lăzărescu, în calitate de dumnăvoastră de secretar al Federației Române de Tenis de Cîmp și, încă mai mult, în calitate de martor ocular la toate partidele de pînă acum dintre jucătorii români și americani, ce ne puteți spune despre meciul care urmează?

— Cum se zice în sport, el se joacă, chiar dacă, după toate calculele, prima șansă e de partea oaspeților. Nici nu-i de mirare, de vreme ce ei vor alinia o garnitură extrem de puternică, formată din campionul mondial pe 1983, McEnroe, și campionul mondial pe 1982, Connors! În plus, dublul McEnroe — Peter Fleming e socotit, după computere și după specialiști, cel mai bun din lume la această oră.

— Să se fi temut oare Arthur Ashe, căpitanul-nejucător al americanilor, de Năstase și Segărceanu?! Altfel cum să explicăm alcătuirea unei echipe atît de tari?! Connors, de pildă, n-a mai jucat în Cupa Davis din 1976?!

— Greu de făcut o asemenea afirmație, întrucît o echipă nu se angajează, în Cupa Davis, pentru un meci, ci pentru toată competiția. Numai că Ashe și, firește, federația americană, una dintre cele mai redutabile, și-au luat măsurile speciale de precauție, amintindu-și cu amărăciune că anul trecut formația S.U.A. a fost eliminată de Argentina încă din primul tur!?! Cînd al 28 de victorii în Cupa Davis, cite au americanii, record absolut în istoria întrecerii, nu-ți poți permite să ieși, doi ani la rînd, pe ușa din dos. Așa mi-ăș explica eu convocarea lui Connors, căci McEnroe a tot jucat pentru Salatierea.

— Dar Connors, din cîte știm, nu prea se avea bine cu federația, așa-i?

— Connors rămîne nu numai un jucător capricios, ci și un om cu toane. Probabil că s-a împăcat cu federația.

— Treaba lui, dar mai bine rămîne certat! În altă ordine de idei, ce program au băieții noștri?

— Pregătirile pentru meciul cu Statele Unite au început încă din octombrie, cînd Alexe Bardan, căpitanul-nejucător și antrenorul tricolorilor, s-a fixat asupra lotului, alegîndu-i pe Ilie Năstase, Florin Segărceanu, Andrei Dirzu și Dumitru Hărădău. Ei se află acum în turnee, primii doi în America, ceilalți în circuitul-satelit din R. F. Germania. Reunirea lor e prevăzută pentru 10 februarie, antrenamentele urmînd a se desfășura în sala „Progresul”, unde vom amenaja, cît de curînd, suprafața pe care se va disputa întîlnirea de Cupa Davis.

— E vorba despre o suprafață specială?

— Da, se numește greenset. Pe o podea de lemn se întinde un fel de lac, lăse, dacă vreți, un parchet mai puțin dur.

— Există posibilitatea ca o astfel de suprafață să-i dezavantajeze pe băieții noștri?

— Ca să glumesc, mai degrabă jocul adversarilor le va pune probleme! Cînd joci contra lui McEnroe și Connors, suprafața contează mai puțin!

— Și asta e adevărat? Americanii și-au anunțat sosirea?

— Vor veni la București cu 4 zile înaintea meciului și vor locui la „Intercontinental”. Din cîte cunoaștem, echipa va fi însoțită și de 150

de suporteri. O serie de federații vecine, din Iugoslavia, Ungaria etc., și-au exprimat dorința de a urmări întîlnirea, ca o dovadă că ea stîrnete, nu numai la noi, un interes deosebit. Numai din Iugoslavia, de pildă, a sosit o cerere pentru 130 de bilete. Acestea, ca să preîntîmpinăm o întrebare, se vor vinde după 10 februarie.

— Se știu arbitrii?

— Firește: australianul Bob Howe, ca arbitru principal, englezii Bob Jenkins și David Mercer, ca arbitrii de scaun. Arbitrii de linie vor fi, conform regulamentului, români. Am și selecționat 30, urmează să-i stabilim pe cei 16 care vor oficia. În privința organizării, am luat toate măsurile ce se impuneau.

— Noi, ca de obicei, vom conta pe Ilie. Va mai fi el în stare, la aproape 38 de ani, să țină piept „mașinilor de tenis” care sînt McEnroe și Connors?

— Pe Ilie și, de ce nu?, pe Segărceanu, mereu în progres. Din vestile pe care le avem, Ilie e în formă. El nu mai e, firește, tînăr, dar convingerea mea e că, într-o zi bună, poate juca de la egal la egal cu oricine. Deși, repet, va fi foarte greu.

— Avem vreo șansă, tovarășe Lăzărescu?

— Cît de mică, o șansă e o șansă! În sport, cine nu speră, trebuie să renunțe!

Pagină realizată de OVIDIU IOANIȚOIAIA

Fotografii de DRAGOȘ NEAGU

Mai mult decît o speranță

● Puternice semnale de alarmă în numele dreptului rațiunii ● Ceața de pe Fuji ●

„Un încîntător dar din România“

● SUCCESUL ORCHESTREI DE CAMERĂ DIN CONSTANȚA ÎN S.U.A. ȘI CANADA ●

Orchestra de cameră din Constanța a întreprins, în ultimul trimestru al anului trecut, un lung turneu în Statele Unite și în Canada. Solii artei interpretative românești s-au bucurat de un succes deosebit și de elogiase aprecieri din partea publicului, a specialiștilor, a presei (citeva din aceste ecouri le reproducem mai jos). Pentru a afla amănunte cu privire la acest adevărat tur de forță al orchestrei constănțene, ne-am adresat dirijorului Paul Stăicu, conducătorul acestei formații în turneul efectuat.

— Cîte concerte ați susținut ?

— 63.

— În ce localități ?

— Itinerarul nostru a cuprins mari centre urbane (New York, Los Angeles, Vancouver, El Paso), precum și orașe mai mici.

— Ce ați cântat ?

— Programele concertelor au cuprins atît lucrări românești — Preludiul la unison de George Enescu, Concert pentru orchestră de coarde de Paul Constantinescu, 3 piese pentru orchestră de coarde de Constantin Silvestri, Amurg de toamnă de Alfred Alessandrescu, Tarantella de Alfonso Castaldi, cit și piese ale muzicii universale — Sarabandă de Corelli, Suita a II-a în si minor de Bach, Divertiment KV 136 de Mozart, Simfonia simplă de Britten, Serenada pentru corzi op. 40, de Ciaikovski.

— Cum v-ați deplasat prin cele două țări ?

— De-a lungul întregului turneu, care a durat 100 de zile, am circulat exclusiv cu autobuzul, parcurgînd 18 000 de mile (circa 30 000 de kilometri). Concertele au fost grupate în general cîte 3-4, uneori mai multe. Practic n-am avut zile libere, cele considerate astfel s-au consumat cu drumul de la un oraș la altul. A fost

foarte oboseitor, dar ne-am mingaiat cu succesele obținute.

— Care a fost reacția publicului ?

— Publicul a fost cit se poate diferit — de la savanți atomiști la studenți, de la profesioniști (dirijori, instrumentiști sau soliști vocali cu prezențe artis-

tarea propusă : un mod specific de a vedea lumea, constituit în aria noastră culturală.

— Cum a fost receptată muzica românească ?

— Marea majoritate a celor care ne-au audiat concertele luau contact cu muzica

„Orchestra din Constanța este un încîntător dar din România. Dirijorul Paul Stăicu este un maestru cu bogată experiență, conducîndu-și orchestra fără partitură, fără să-i scape nici cea mai mică intrare. Fiecare respirație și mișcare a sa erau adine concentrate în muzică, iar el impunea și obține respectul și concentrarea orchestrei. Liviu Cristian a interpretat partea de flaut solo cu precizie și melodicitate. Preludiul la unison de Enescu a fost exact așa — în unison total și complet. Întreaga lucrare a sunat ca un singur instrument de coarde. Pe tot parcursul concertului nivelele dinamice ale orchestrei au fost concise și distincte. Atacul și emiterea sunetului au fost executate meticuloasă, a existat o minunată contopire de la început pînă la sfîrșit. Grupul în totalitate a fost foarte tînăr dar extrem de disciplinat și a dovedit mare respect pentru interpretare“.

(Arkansas Gazette)

„Unul din evenimentele cele mai emoționante ale acestei stagiuni l-au constituit concertele Orchestrei Constanța din România. Este o realizare și o piatră de încercare de a aduce 25 de muzicieni exigenți intelectual și muzical la un punct comun de interpretare. Dirijorul Paul Stăicu ne-a convins că are conceptul ideal în ureche și că încearcă să-l redea publicului. Era evident din sunetele produse ce respect au pentru muzică. Interpretarea oferea o bucurie aparte și o fericire. Înțelegerea problemelor pe care le pune această muzică era incomparabilă“.

(Plainview Daily Herald)

tice în Europa) la simpli iubitori de muzică. Ei au primit concertele noastre cu entuziasm, aprecierile lor fiind dintre cele mai măgulitoare. Au fost remarcate, printre altele, prezența artistică foarte ordonată, disciplina de orchestră, grija față de cel mai mic detaliu, rafinamentul frazării, expresivitatea, înaltul profesionalism al componentilor orchestrei. Dar mai presus de toate a fost scoasă în evidență originalitatea lecturii partiturii, interpre-

noastră pentru prima oară. Și pot spune că făceau acest lucru cu deosebită încîntare, prețuind, de la prima cunoștință, valorile universale ale muzicii românești. Astfel încît ne putem mindri că am fost în cele două mari țări din America de Nord ambasadorii atît ai artei interpretative românești, cit și ai marilor valori ale muzicii noastre.

ION D. GOIA ■

Încă nu este prea tîrziu

Anul 1983 a fost, comparativ cu oricare din anii precedenți, un an record în ce privește efortul bugetar pentru înarmări. Cantitativ și calitativ echilibrul terorii a devenit mai impozant și mai... instabil. Pe tot spectrul producției de arme și armament începînd cu pumnalele atașate la cizmele echipelor de comando și terminînd cu sateliții în stare să dirijeze rachetele de bombardiere s-au înregistrat glorioase perfecționări în numele unui război al viitorului care se dorește o culme a geniului tehnic, a ergonomiei morții, a asasinatului în masă dus pe baza unor rafinate modele matematice.

Presă internațională consemnează, asiduu și percutant, ambivalența epocii noastre marcată pe de o parte de conștiința vie că războiul este perfectul antidot al supraviețuirii pe Terra, iar pe de altă parte, în sens absolut contrar, de ingerința tot mai apăsătoare și aberantă a arsenalelor în viața planetelor. Agenții de presă, cotidiene și reviste consemnează astfel în această primă lună a anului, care ar trebui să jaloneze și primele eforturi de pace, informații privind amplificarea și sofisticarea tehnologiilor de război. United Press International comentează un articol apărut în Washington Post notează : „Un grup consultativ a cerut ministrului apărării al S.U.A. să intensifice, începînd din anul acesta, cercetările instalării de noi arme în spațiul extraatmosferic, inclusiv a laserelor destinate neutralizării rachetelor inamice“.

Să ne menținem în acest amar scenariu științifico-fantastic apelînd și la alte surse. Să cităm din L'Unită : „Sase avioane «F-104» se apropie două cite două cu o viteză extraordinară de aeroportul militar. Colinele din jurul bazei produc false ecouri și permit «adversarilor» să se ivească pe neașteptate la o distanță de cîteva metri altitudine. Suportul — cum se spune în argou — unor contramăsuri electronice este puternic. Este o scenă clasică de «război modern». Este atacul preventiv (experimentat «realmente» de mai multe ori în cursul ultimelor conflicte locale tragice), avînd ca obiectiv fîntirea avioanelor care staționează pe pistă sau în hangar“.

La centrul de control, radarul controlează „urmele” timp de cîteva secunde. Apoi imediat dispar de pe marele ecran. Aparatele de interceptare „F-104” au fost doborîte — desigur doar teoretic — de rachetele „Aspide”. Este vorba despre cel mai modern sistem antiaerian din lume în stare să oprească și ucigătoarele rachete „Cruise”. Se numește „Spada” și este realizat cu tehnologie italiană de firma „Selenia“.

Particularitatea sistemului „Spada” constă în faptul că aparține punctele fixe,

spre deosebire de alte sisteme, ca cel englez „Rapier” și cel franco-vest-german „Roland”, destinate doar unor zone vaste ale cîmpului de luptă. Peste doi ani, cele patru sisteme „Spada” vor intra în faza operativă. În privința prețului de cost, la cursurile din 1979, cînd au fost comandate, cele patru baterii vor costa 95 miliarde lire, la care se vor adăuga 161 miliarde lire pentru cele 220 de rachete „Aspide” care sînt deja folosite în marină pentru sistemele de apărare „Albatros” și care vor fi folosite probabil și de forțele terestre.

Tot cu munți de banii se cumpără și alte arme mai jos pe scara ierarhiei fantastice, dar foarte sus din punctul de vedere al sofisticării la care au ajuns. France Presse remarcă : „Parisul și Bonnul au hotărît începerea realizării unuia din cele mai ambițioase proiecte europene de înarmare de după cel de-al doilea război mondial — declară experții

de la Bonn după semnarea unei «declarații comune» privind producerea elicopterului antitanc al anilor '90. Noul elicopter al anilor '90, denumit «Hac» la Paris sau «Pah-2» la Bonn va fi, după toate aparențele, un aparat de 4,5 tone, echipat într-o primă etapă cu rachete «Hot», apoi, începînd din 1995, cu «rachete din a treia generație», capabile să se autodirijeze asupra obiectivului și cu echipament perfecționat de luptă în cursul nopții“.

Informațiile privind extinderea panopliei nucleare sau convenționale, strategice sau tactice dublează — ca o coloană a absurdului — știrile privind manifestările pentru pace și declarațiile unor oameni politici, savanți sau experți care trag în numele dreptului rațiunii puternice semnale de alarmă. Încă nu este prea tîrziu ca viața pe Terra să fie mai mult decît o speranță.

RADU BUDEANU ■

Roza vinturilor

MILAN RUFUS (R. S. Cehoslovacă)

Clopoțele copilăriei

Vine ziua în care copiii mînceacă cheia care incuie ușa spre taine. Pe vecie.

Nu o mai dau îndărăt, ea se scufundă în el din zi în zi mai adînc. Nu mai trec niciodată pragul ușii zăvorâte. Linia

îndărătul cărcia hrana devine cunoaștere. Niciodată. Și timpul avarului bate monede calpe din clopoțele jefuite și cumpără ce rămîne de la copil.

Cu toții murim astfel în fața acelei porți.

Așa îngheață uneori cățelusele, de ziua Domnului, în nopțile reci: capul se odihnește pe prag, ochii pe clanță...

JAN SKÁCEL (R. S. Cehoslovacă)

Orașul nostru obișnuit

Privește, munca încetează și orașul nostru atît de obișnuit stă ca un cerb în griul de primăvară.

Cenușăresele sparg nucii și pleacă (în veșminte melodios dobîndite) spre-a ucide pe străzi chipșii ofițeri somnoroși.

Sirenele involbură zvonuri întunecate

și Brno e inundat de-o apă trandafirie.

Departă de aceste voci eu rămîn un barbar cu cheia locuinței în mînă.

Îmi place blana vieții și adulmecatul cald de deasupra acoperișurilor.

Mi-e dragă clipa cînd țipătul de hiacint al copiilor trezește seara — se vestește în singe dulcea

că-n oraș apare animalul fierbinte neliniște al piinii.

În românește de PETRE STOICA ■

Florile lui Edo (IV)

Teren arabil este puțin în Japonia. Teren construibil este și mai puțin. Tokio și-a întocmit o zestre a sa, pe care a învadat-o în timp cu ceea ce a putut și a gîndit că poate fi trebuincios locuitorilor săi. Mersul pe jos fiind ab initio considerat ca scos din drepturile sale, distanțele nu tolerează această deprindere în interes de serviciu, rămîn la dispoziția celui grăbit să ajungă la slujbă, la ora fixată, înainte de ora fixată, niciodată după ora fixată, rămîne deci mașina proprie, dar cel mai adesea autobuzul, metroul, bicicleta, pentru distanțe mai mari — trenul, rămîn, deci, toate aceste mijloace ca în orice altă parte a lumii. Ceea ce îți sare în ochi de la prima vedere, ceea ce te pune pe gînduri, ceea ce te scutură este această fantastică capacitate a sistemului de transport intraurban de a absorbi, de a atrage, de a smulge din locurile lor din afară milioane de oameni puși în mișcare la aceeași oră, stringîndu-i în carapacea metalică a vehiculelor, răspunzînd impulsului lor de a se găsi aproape, de a se fi împreună, de a împărți același loc pe platforma metroului sau a mașinii, în vederea coborîrii în stația cea mai apropiată de locul de muncă. Ține de imaginația prozatorului această dimensiune de necrezut a traficului pietonal în punctele de mare incidență cu mijloacele de transport în comun. Se produce o răsturnare, o inversare a ceea ce știi și știm cu toții despre modul de a fi al japonezului. I-am întilnit în diferite părți ale lumii, îi urmărim la noi pe stradă, aici, acasă, și avem reprezentarea exactă a ceea ce înseamnă decența, politețea, sfîlcirea japonezului în contact cu mediul inconjurător, în contact la întilnirea cu semenii săi. În asemenea locuri, vreau să spun unde, ajuns să se urce într-un mijloc de locomoție, fiecare trebuie să-și asigure locul în momentul dorit. Aici, japonezul suportă o spectaculoasă catapultare într-un alt eu, într-un alt personaj, care, fără a deveni agresiv, fără a deveni incomod la modul general, în sensul dureros pentru celălalt, devine posesiv, acaparator, egoist, nimeni și nimic nu-l poate opri din acest drum către locul evident în picioare în interiorul vagonului de metrou, dar care loc este, în același moment, disputat de alte 4-5-10 persoane și care își găsesc, în cele din urmă, poziția incomodă dorită pentru a merge mai departe, cu orice preț.

Există, de altfel, o divizare pe anotimpuri a existenței mijloacelor de transport. Dacă ajungi să le folosești în orele de relaxare, de plimbare pașnică pe sub planșeele acoperite de clădiri sau printre aceste clădiri, sigur nu vei remarca altceva decît persoane în vîrstă ocupînd locurile pe scaun, tineri citind în picioare reviste și ziare, oameni conversînd în liniște pentru a nu deranja pe cel de alături. Dar apropierea momentelor de vîrf, și momentele de vîrf ca atare, produc această erupție formidabilă, stîrnesc competiția aceea neverosimilă pe unitatea de spațiu și timp, determină crearea unei aglomerări pe care nici nu știi cum s-o numești. Funcționează o anumită toleranță, un coeficient ridicat de înțelegere, de nedeclarată înțelegere față de celălalt, se împerechează, la modul utilitar, dorința ta de a fi acolo cu acceptarea incomodității de dragul, sau în folosul, în beneficiul celui de lîngă tine.

Treci pragul unei case necunoscute și, din prima clipă, simți pe buze întrebarea : Îmi place ? Tokio are puterea de a te lua în primire atît de abrupt, atît de pe neașteptate, atît de rapid, încît indecizii de tipul „Mă atrage”, „Mă îndepărtează de sine” rămîn a fi clarificate mult mai tîrziu. Deocamdată, ceea ce bag de seamă este ceața care mă separă de Fuji, smogul care mă separă de soare, puținii kilometri care mă separă de Pacific.

NEAGU UDROIU ■

Lumea se amuză

După „Svet v Obrazech” — R. S. Cehoslovacă

Sfirșitul unei legende

● Furtul secolului — operațiune de bursă? ● Frigiderul în pericol ●

Mondo umano?

Stupefianta opinie

Indată după noul și uimitorul furt al secolului și după ce multora nu le venea să creadă că au dispărut fără urmă (cel puțin până acum) exact trei tone de aur curat, inspectorul Frank Cater, descris ca un taciturn înăscut și nu devenit din cauza meseriei, își transferă biroul în hangarul cu numărul 7 de pe aeroportul londonez Heathrow. Pentru început, el și subordonații colaboratori caută amprente, interoghează, culeg orice informație care, într-un fel sau altul, le-ar deschide o pistă cit de neclară ar fi ea. Debutul anchetei l-a reprezentat, evident, reconstituirea marelui hold-up, intrucit specialiștii declară că e vorba de „experți între experți” care i-au înșelat atât pe paznici și, mai ales, au reușit să deconecteze camera electronică.

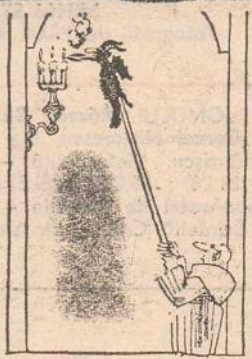
Între timp, se anunță că s-a instituit o primă de două milioane lire (!?) pentru prinderea hoților și, desigur, pentru regăsirea prețioasei lor prăzi. Presa face o mare publicitate atât știrii cit și evenimentului propriu-zis. Se relatează până și succesiunea operațiilor executate cu un singe rece neimaginabil de cei șase gangsteri: ei au ajuns până în fața hangarului în care se găsea aurul, într-o furgonetă gen camionetă blindată aparținând companiei „Brink's-Mat” — care și asumase paza celor trei tone de aur — după care, cu ușurință, au deschis o grilă grea de la amintitul hangar, au neutralizat paznicii înarmați doar cu bastoane, după cum stipulează legile britanice. Desigur, momentul cel mai delicat este cel al debransării camerei electronice, astfel încât să nu se declanșeze un semnal sonor sau acustic, pe cit de simplu pe atit de dur din punct de vedere psihologic: bandiții aruncă benzină peste doi dintre paznici. După care aprind o brichetă, o apropiere de unul dintre cei stropiți și-l șantajează pe celălalt obligându-l să precizeze felul în care se deblochează sistemul de alarmă pentru că, altfel, colegul său va arde rapid de viu. Presiunea psihologică este mare, miza și mai și, așa încit celălalt cedează.

După reconstituirea migăloasă, experții de la poliție și cei de la Lloyd's își dau rapid seama că un furt exact asemănător s-a petrecut, în primăvară, la Security Express. Numai că, atunci, au fost 14 bandiți, dat fiind că era vorba de o forțare a mică e drept. Funcționarii respectivi au fost neutralizați destul de ușor, li s-au luat cheile de la seifuri dar nu înainte de a-i fi amenințat cu aceeași veche benzină. Iată, petrolul și derivatele lui devin — sau sînt în continuare — o armă eficientă și în minile atit de murdare ale unor gangsteri, cu toate că ei nu se preocupă decit de bani sau metale prețioase! Afirmația aparține unui confrate, care mai remarcă, fără surprindere — căci în lumea respectivă ce mai poate șoca! — faptul că hold-up-urile respective au beneficiat de o pregătire... științifică.

Alți publiciști pătrund cit se poate, dată fiind încă faza delicată a anchetei, în apropierea unora dintre cei care analizează cauza sau scopul furtului celor trei tone de aur. Opinia lor este șocantă: metalul galben a fost „răpit” nu pentru valoarea lui în sine ci pentru manipulări politico-financiare! Respectabilii experți de la Lloyd's sînt categorici: „credem că organizația care a conceput și executat lovitura a făcut-o cu scopul de a destabiliza piața mondială a aurului, efectuînd o punție importantă în masa aurului în circulație. Nu înlăturăm ipoteza că această organizație să fie un grup de mari oameni de afaceri și chiar, de ce nu? un stat producător”. Să citești și să nu crezi până la dovedirea ei! Oricum, după furt, cursul aurului a crescut pe toate piețele financiare.

DUMITRU CONSTANTIN ■

Lumea se amuză

După DER STERN — R.F.G.

Dreptul gîntilor și conștiința națională

Cu un veac în urmă, în tipografia Alexandru A. Grecescu de la București se tipărea studiul lui Val. Urșianu intitulat „Despre principiul de naționalitate ca fundament al dreptului internațional și despre principalele elemente care constituiesc națiunea”. Autorul studiului a fost timp de peste trei decenii profesor de drept internațional la Universitatea din București. Patriotismul fierbinte care străbate paginile studiului său, profunzimea ideilor dezvoltate, temeinicia argumentării juridice și istorice, prospețimea reflecției politice, patosul demonstrației, fac din paginile semnate de Val. Urșianu o lectură interesantă și instructivă și în prezent.

Dezvoltînd o concepție înaintată pentru vremea sa, dar care poartă inevitabil și pecetea limitelor epocii sale, juristul român afirma că „dreptul gîntilor este legea popoarelor, care, sub formă de state independente, constituie obiectul dreptului internațional”. El precizează că dreptul internațional studiază națiunile pentru a descoperi și deduce din raporturile acestora „legile raționale în care se guvernează acțiunea și conduita lor în lume, pentru a putea coexista și prospera pe suprafața globului pămîntesc”. Pentru a defini națiunea, Val. Urșianu enumeră ca elemente constitutive unitatea de teritoriu, unitatea de neam, unitatea de limbă, unitatea de voință și de aspirații. Combătînd teoriile abstracte și preferîndu-le o abordare practică a dreptului internațional, juristul român susține că o națiune, ca parte specifică a omenirii, pe lingă condițiile morale proprii naturii sale spirituale, trebuie să le intrinsecă și pe cele materiale, care-i sînt nu mai puțin necesare existenței sale po-

litice. De aceea, el exprimă convingerea că o națiune nu poate să existe politicește fără un teritoriu propriu. Observator avizat al evenimentelor, Val. Urșianu arată că într-o perioadă cînd conștiința individualității naționale a devenit farul moral și politic în jurul căruia se mișcă și se invirtesc toate popoarele moderne, dacă unele guverne își inchipuie că ar mai putea să opereze în citeva decenii împotriva acestui adevăr și să obțină ceea ce alte guverne n-au putut să dobîndească în curs de veacuri, înseamnă că ele „au pierdut conștiința rolului și misiunii lor și nu sînt decit niște triste și periculoase anacronisme în secolul nostru, cînd numai justiția și libertatea pot concilia și solidariza interesele și drepturile deosebite ale popoare și prin urmare a servi de fundament statelor și de înfrățire națiunilor”. (pag. 27)

Continuîndu-și analiza, autorul se oprește asupra noțiunii de unitate de neam prin care el înțelege „acel complex de calități fizice și morale, care constituie caracterul și fizionomia unei populații date și care calități se perpetuează și se conservă cu toate transformările și vicisitudinile politice ce ar fi întîmpinat și suferit aceea populație în curs de mai multe veacuri”. (pag. 32) Aprofundînd tema unității de neam, autorul stăruie asupra rolului consolidator al timpului în formarea unei națiuni. În opinia sa, colectivitățile umane au nevoie de mai multe veacuri pentru a contracta, printr-o lungă și neîntreruptă conviețuire, acea asemănare de mcravuri, datini, uzanțe, acea unitate de limbă, idei, sentimente și credințe, acea armonie în tendințe și aspirații, care sînt semnele interne și externe prin care națiunile se individualizează și se disting unele de altele.

Analiza nu se oprește însă la generalități asupra rolului culturii în formarea și consolidarea națiunilor. Autorul abordează, de pe pozițiile unei gândiri înaintate, problematica limbii pe care o consi-

deră „instrumentul cel mai puternic de cultură și perfecționare”. El apreciază, totodată, că limba reprezintă „unul din elementele constitutive cele mai importante ale fiecărei naționalități și criteriul cel mai nimerit prin care putem distinge o națiune de o altă națiune și a o clasifica”. Autorul depășește hotarele acestui enunț de principii și desprinde concluzii întemeiate pe fapte neindoielnice. Pentru ca o limbă să poată generaliza în popor ideile și sentimentele de progres și de cultură și să poată recolta cu succes acea „concordie de credință și de sentimente” care unifică și disciplinează voința și aspirațiile unei națiuni, este necesar ca limba să nu fie doar în teorie perfectă, ci să fie înțeleasă de popor, căci aceasta trebuie să fie, între altele, calitatea principală a unei limbi. „Altfel, ea s-ar asemăna cu acele pergamente de noblețe, lustruite și scrise cu litere de aur, dar pe care nimeni nu le mai înțelege, nici chiar acela care le posedă”. (pag. 45).

Raportîndu-și concluziile la realitățile românești ale vremii sale, juristul Val. Urșianu constată cu satisfacție că națiunea română nu are a se teme de tendințe particulariste sau provinciale ale vrunei dialectomanii, caracteristică unor state unde există o limbă oficială deosebită de cea națională. El reamintește că în timp ce, în unele țări, locuitorii din nord nu se înțeleg cu cei din sud, în România fărăru din Moldova și Bucovina se poate înțelege foarte bine cu țărănul din Muntenia, Oltenia sau Transilvania. Într-o epocă în care au existat și încercări de latinizare a limbii române, Val. Urșianu ține să avertizeze că „filologii români” ar comite o eroare căutînd să înstrăineze limba de popor, căci ar introduce acea dualitate, funeștă în orice direcțiune a dezvoltării naționale, în loc de a o lăsa, după cum este, un instrument de unitate, de bună înțelegere și de armonie națională”.

IOAN VOICU ■

„Iepurașul” face k. o. „Vulturul”

Poliția tocmai intenționa să abandoneze cercetarea clădirii izolate de la periferia Amsterdamului. Din întimplare, unul din polițiști a depistat un orificiu pe placa de metal ce blinda spatele clădirii. A fost descoperit apoi un perete fals și, firește... o ușă falsă. Cei 70 de polițiști au năvălit în ascunzătoare, adică în două celule de beton, izolate fonic, neîncălzite. În fiecare dintre ele se afla cite un om, îmbrăcat într-o pijama murdară, dirziind de frig, pe o saltea mizerabilă și legat cu un lanț de zid. Trecuseră trei săptămîni de cînd Alfred Heineken, 60 de ani, magnatul berii olandeze, unul dintre cei mai bogați oameni din această țară, fusese răpit de cinci oameni mascați, într-o furgonetă. Așa a început cea mai senzațională cercetare polițienească din istoria Olandei.

Încă de la început, totul a decurs ca în romanele polițiste de cea mai pură „serie neagră”. În seara răpirii, răufăcătorii au lăsat un mesaj pe treptele unei

stații de poliție în care cereau familiei Heineken să plătească în termen de trei zile o sumă echivalentă cu zece milioane de dolari în diferite valute. Răpitorii și-au dat denumirea codificată de „Vulturul” iar poliției i-au spus „Iepurașul”. Trei zile mai tirziu, poliția din Amsterdam făcea să apară într-un ziar olandez anunțul prin care se declara de acord cu plata răscumpărării: „Pășunea este verde pentru iepuraș”. Răpitorii au anunțat, printr-un mesaj înregistrat pe bandă de magnetofon, că alte indicații vor fi transmise prin sticle de plastic ce vor putea fi găsite plutind în zona IJsselmeer. Poliția a transmis — la rîndul ei — prin presă și la radio că dorește probe ce Heineken mai este în viață. Jocul de-a șoarecele și pisica sau mai bine-zis de-a vulturul și iepurașul a continuat în același ritm palpitant. În fine, o scrisoare anonimă a pus poliția pe urmele a trei suspecți. Locuința unuia dintre ei a fost pusă sub o strictă supraveghere. Între timp s-a căzut de acord cu plata răscumpărării. 10 milioane de dolari au fost încercate în saci poștali într-o furgonetă și a început, apoi, o lungă călătorie de circa 200 kilometri prin diferite localități, poliția primind din partea răpitorilor,

printr-un aparat de emisie-recepție, instrucțiuni cu privire la traseul ce trebuie urmat. În cele din urmă, „Vulturul” a comunicat „Iepurașului” să arunce prada de pe un pod într-o mașină ce trecea pe sub pod cu viteză mică și a cărei urmă s-a pierdut. Lovitura „Vulturului” părea să fi reușit... Dar...

Supravegherea atentă a locuinței suspectilor a permis poliției să surprindă pe unul dintre ei aducînd un prinz pentru două persoane de la un restaurant chinezesc. Bănuielile au fost întărite de faptul că unul dintre suspecți a fost văzut aruncînd o sticlă de plastic în zona anunțată de răpitori pentru transmiterea mesajelor către poliție. Totuși viața celor răpiți nu trebuia periclitată. Abia după ce au trecut două zile de la plata răscumpărării și cei răpiți nu apăruseră încă, polițiștii au hotărît să treacă la acțiune cu orice risc. După descoperirea celor răpiți și arestarea primilor suspecți, ancheta a căpătat amploare, fiind identificați peste 25 de complici în trei localități ale țării, majoritatea făcînd parte dintr-o singură familie. Și așa „Vulturii” au fost făcuți k.o. de „Iepurași”...

ROMEO NADAȘAN ■

Simt oare animalele apropierea cutremurelor?

În una din grădinile zoologice ale capitalei nipone a fost creat un colț al „prezicătorilor de cutremure”. În el se află diferite animale, după a căror comportare se presupune că s-ar putea prognoza apariția unor cataclisme naturale. Lucrătorii grădinii zoologice urmăresc de patru ori pe zi comportarea a opt pești de soiuri diferite, a unei ciuri, a trei fazani și a doi iepuri de casă. Totuși, nu numai aceștia, dar nici unul din animalele parcului nu și-a schimbat comportarea în ajunul puternicului cutremur de la 8 august 1983. Singura excepție a constituit-o un pește care s-a ridicat de pe fundul bazinului la suprafață. În schimb, au fost multe cazuri cînd animalele s-au comportat neobișnuit și n-a fost nici un cutremur. Savanții presupun că toate acestea s-au întimplat deoarece animalele aflate în captivitate, fiind la adăpost de pericole, își pierd instinctele cu care sînt dotați semenii lor aflați în libertate.

Ne vom debarasa de frigider?

Peste cîteva ani nu vor mai fi nici legume și fructe congelate, nici diferite alte conserve însuși frigiderul va deveni inutil. Carnea, peștele, diferite alte produse alimentare vor rămîne proaspete la temperatura camerei timp de luni de zile. Așa cel puțin susține inventatorul suedez Lennart Stenström. El a elaborat o metodă de sterilizare a produselor alimentare prin încălzire cu microunde. În urma acestui tratament, produsele își păstrează gustul, aspectul exterior și structura mai bine decit prin înghețare. În afară de aceasta, se reduce foarte mult costul prelucrării și consumul de

energie electrică. „În bufet la mine — a declarat recent Stenström unui ziar suedez — păstrez încă din 1971 peșoare, cartofi și mere, și ele sînt și acum comestibile, cu toate că s-au deshidratat întrucitva, deoarece în vremea cînd le-am conservat încă nu exista un material de ambalaj de o calitate îndeajuns de ridicată. Ermeticitatea ambalajului este de o importanță excepțională. Ambalajul nu trebuie să permită pătrunderea oxigenului, fiindcă se rîncezește grăsimile, și nici pierderea apei, în care caz produsele se stafidesc”. Tehnologia propusă de inventatorul suedez este deja brevetată în mai multe țări. În Suedia a

DE PE TOATE MERIDIANELE

luat ființă o societate pe acțiuni pentru exploatarea ei comercială. Această tehnologie poate fi folosită pentru păstrarea cărnii, peștelui, legumelor, fructelor, preparatelor din orez, a condimentelor și sosurilor, precum și a tuturor băuturilor negazoase. Transportul produselor alimentare va deveni cu mult mai ieftin, intrucit dispăre nevoia autofrigorificelor și autocongelatoarelor.

Mozart a murit de moarte bună

Cu aproape 200 de ani în urmă, la 5 decembrie 1791, se stinge din viață marele compozitor austriac Wolfgang Amadeus Mozart. Chiar de atunci s-a răspîndit zvonul că Mozart ar fi fost otrăvit de principalul său rival în epocă, Antonio Salieri. Versiunea aceasta are adepți chiar și în zilele noastre, la consolidarea ei contribuînd în bună măsură cunoscuta minitragedie a lui Pușkin. Acestei pro-

bleme Jurgen Wawersich, profesor la Universitatea din Köln, i-a consacrat mai mulți ani de studiu. El a izbutit să dea la iveală noi documente capabile să facă lumină asupra ultimilor ani de viață ai compozitorului. „Nu există nici un fel de motive care să pună la îndoială moartea naturală a lui Mozart” — scrie omul de știință vest-german în studiul pe care l-a dat nu demult publicității. După cum se știe, partizanii teoriei cu privire la otrăvirea lui Mozart se bizuie pe mărturia soției compozitorului, care a afirmat că sotul ei în ultimele luni de viață se temea foarte mult de o anumită „otrăvă”. Dar dacă versiunea cu privire la otrăvire ar fi adevărată, substanța respectivă, susțin specialiștii, nu putea fi decit o combinație de arsenic, mercur și plumb. Or, Wawersich demonstrează convingător că înainte de moarte Mozart nu a avut nici unul din simptomele care atestă pătrunderea în organism a elementelor chimice menționate. Scrisoarea scrisă de compozitor cu citeva zile înainte de moarte nu arată deloc că i-ar fi tremurat mîna: or, se știe că otrava afectează funcția motorie a mîinii. Savantul din Köln consideră că Mozart era, din natura sa, un om foarte robust și sănătos. După cum rezultă din scrisorile compozitorului, în ultimii ani ai vieții el nu se plîngea că s-ar fi simțit rău sau că n-ar fi avut poftă de mîncare. Profesorul este de părere că „nicio morții lui Mozart a fost o infarctie, care pe urmă a dus la septicemie”. Dintr-o medie a vieții în secolul al XVIII-lea nu depășea 35-40 de ani, iar medicina de atunci nu avea mijloace imediată mulțor boli, printre care se număra și septicemia — scrie Wawersich în studiul său. El exclude otrăvirea și conchide că Mozart a murit de moarte naturală.

ION D. GOIA ■

URMAȘII UNUI EROU LEGENDAR

Doi dintre bari gospodari ai comunei :
sașii Maria și Ion Dobre

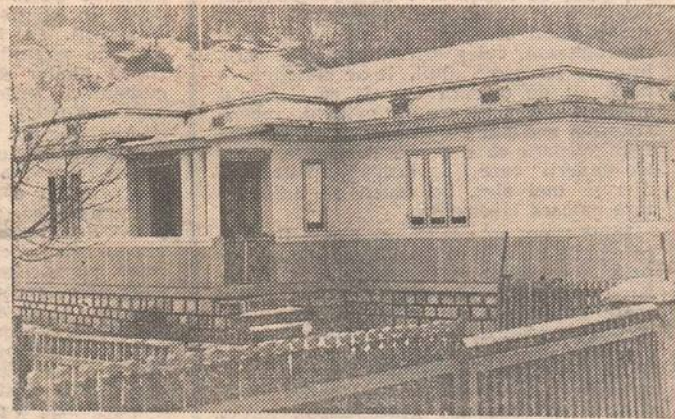
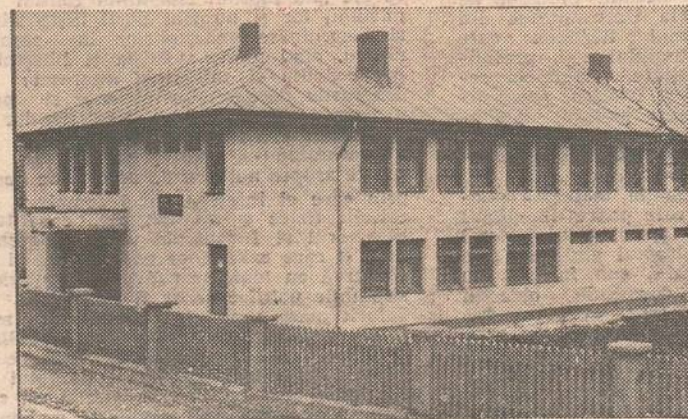

Primărița Mioara Chibirdic (stinga). Deși
n-are motive, poștaşul a ținut morțiș să
făm.ă anonim.

De la Focșani, drumul asfaltat urcă
lin pe frumoasa vale a Șușitei și, după
ce lăsam în dreapta Mausoleul de la Mă-
rășești, mai apoi locul unde a căzut lup-
tind eroic subocotenentul Ecaterina Teo-
doroiu, privirile aieargă slobode peste in-
tinderi de baladă și trăim din plin sen-
timentul, chiar acum în miez de ianua-
rie, că simțim pe urmele Mioriței, pe
plaiurile încărcate de amintirea celor ce
au luptat și s-au jertfit pentru cauza
sfântă a Uniunii, pentru Libertate și In-
dependență. Se vede cit colo că ne obs-
dează pe fiecare imaginea blajinului țā-
ran ciăcaș cu saricā și dulamā albā, cu
părul coliliu și cu mustățile așijderea,
lāsate în jos, pe care stampele vremii
ni-l infățizează adesea în imediata apro-
piere a Domnului Cuza Vodā și a Kogāl-
niceanului, și pe care Creangā, cu pana
lui măiastrā, ni l-a imortalizat pentru
eternitate.

...Am ajuns, iatā, la Cimpuri. Chiar
la poalele dealurilor din imediata vecinā-
tate a Munților Vrancei, în comuna în
care s-a nāscut, a trāit și a murit, la 76
de ani, deputatul ponaș în divanul ad-
hoc, Moș Ioan Roatā. Cel care, la 26 oc-
tombrie 1857, avea sā semneze — prin
punere de deget cāci nu știa carte — un
zguduitor document al istoriei luptelor
țāranesti din Romānia: propunerea de-
putatilor sātēni în divan, propunere care
glāsuieste astfel :

...noi trimisii deputați sātēni din par-
tea lācuitoilor ponași, a patruspredece
ținuturi ale Moldovei, intrunindu-ne ca
sā rostim dorintele treptei noastre în
privirea noului aședāmint și a noului o-
rindului ce are a se pune în țearā, și
chibzuidu-ne noi în de noi despre ne-
voile și dusele a douāspredece sute de
mii de sufēte, care ne-au trimes sā fim
rāsuneșii lor la marea adunare

Casa vestitului moș Ion Roatā

Cāminul cultural (stinga, jos)
Toate casele din Cimpuri sint la fel,
adicā frumoase (dreapta, jos)

alcătuitā din toate treptele țērii, în nu-
mele acelora glasul nostru slab rādi-
cindu-l, adevārul ca inaintea lui dumne-
deu mărturisim :

Nu facem înfruntare nimānui și sā
avem iertare... spuiud adevārul.

Dorim ca tot poporul romān sā se în-
frāteascā și sā trāiascā în pace...

Treapta lācuitoilor ponași cere ca
pentru viitorime sātēanul sā fie și el pus
în rindul oamenilor, sā nu mai fie pinā
acum asāmăluit cu dobitoacele necuvin-
tātoare.

Bātaia care atita amar ne-a umilit și
ne-a ovilit ; biciul și varga care de multe
ori au batjocorit părul cel alb al pārin-
ților noștri și au făcūt pe femeile noastre
sā-și piardā pruncii din pintecele lor ; sā
se ridice pentru totdeauna...

Nu voim drepturile nimānui, dar nici
al nostru sā nu se intuneze !"

Cum se știe, în pofida opoziției și unel-
tirii marilor proprietari, datoritā fer-
mității lui Alexandru Ioan Cuza și a sfētni-
cilor săi apropiați, indeosebi a lui Mihail
Kogālniceanu, se adoptā legea ruralā
care desființează boierescul și-l impro-
priaște pe țārani. Și pentru „talpa țā-
rii” mijiserā atunci zorii unei vieți mai
bune.

Dar visul deputaților ponași s-a îm-
plinit cu adevārul abia în anii socialis-
mului, cind, la fel ca toate localitāțile
țārii, și satul lui Moș Ion Roatā a cu-
noscut o nemaiîntilnitā inflorire. Inse-
mele acesteia iau aici contururile pe care,
într-un moment de răgāz, ni le infăț-
șează, intii, primārița Floarea Ghibiādic,
secretarul comitetului comunal de partid.
Le-am vāzut, mai apoi, cu propriii noștri
ochi și ele se cheamā : Cooperativa agri-
colā de producție „Moș Ion Roatā”, cā-
minul cultural „Moș Ion Roatā”, dispen-
sarul uman și dispensarul veterinar, ma-

gazinul universal, școala de zece ani, bi-
blioteca, cinematograful...

Electricizarea, asfaltul și televizorul nu
mai constituie demult noutāți pentru cim-
purenii, tot așa cum nu mai sint pentru
nimeni noutāți nici telefonul, baia, ara-
gazul sau autoturismul. Peste 60 la sutā
din fondul locativ il constituie casele noi,
intre care multe deosebit de frumoase,
cu etaj, al cāror confort satisface preten-
țiile cele mai exigente. Apoi, sā mai no-
tām cā în evidențele circulației au fost
inscrise nu mai puțin de 50 de mașini.

Toate sint făcute prin muncā. Cu tru-
dā și sudoare. Nepoții și strānepoții lui
Moș Ion Roatā și-au reunit pāminturile
cele mai bune în cooperativā și le lu-
crează acolo cu tractoarele, cultivind cu
precādere porumb și griu pe unde se
poate. Cei mai mulți cimpureni își au
insā pāminturile lor pe viroage și pri-
pore, pe coclaurile dealurilor și acestea
sint mai puțin darnice, sint slab produc-
tive. Tocmai de aceā, ei nici n-au putut
fi cuprinși toți în zona cooperativizată și
mulți dintre cei patru mii de locuitori se
ocupā de creșterea vitelor pe cont pro-
priu, practicā lemnāritul, pomicultura și
albināritul. „Zootehnia C.A.P.-ului nos-
tru — spune primārița — numārā 400
bovine și circa 27 000 ovine, dar multe
animale sint crescute și pe lingā casa
oamenilor. Familia lui Costicā Potop, de
pildā, crește singurā 60 de oi și, cu ve-
niturile obținute de la contracte, și-a
construit o casā mare, cu etaj, care
parcă se invirte după soare. La fel, Va-
sile al lui Cocioarbā, Vasile Andrei și
mulți, foarte mulți alții, de pe urma ani-
malelor și-au indestulat casa cu de toate.
Noi insā toți nu sintem mulțumiți. Pentru
cā vrem și mai mult. Noile māsuri luate
recent și publicate în presā tocmai la
asta ne și îndeamnā. Iatā, mă gāsirāți

tocmai lucrind la un program local de
acțiune, în spiritul chibzuitelor indicați
date de partid privind intensificarea
creșterii animalelor în gospodăriile par-
culare...

Și tot umblind noi pe drumurile satu-
lui, am admirat îndelung arhitectura ca-
selor unor gospodari de frunte, am dis-
cutat cu țārani cooperatori, cu profesori
docfori și ingineri din localitate, voim
sā știm cit mai multe despre trecutul
dar și despre prezentul și viitorul comu-
nei. Așa am aflat cā cel mai frecven
nume de familie intilnit aici este Roatā
cā Rotileștii Mari și Rotileștii Mici can
tot de la aceșt nume și-ar trage sorgin-
tea. Iar oamenii, fie cā sint din Roti-
lesti, din Cimpuri, din Fetești sau Gur-
Vāii, se dovedesc a fi mindri de stir-
pea lor. Vorba profesorului pensionar
Gheorghe Mihāiuc, autorul interesante
monografii a comunei și fost, multā vre-
me, director al școlii generale, „crengli
nu se rāsfrā” prea departe de copac".
Nu intiplātor el ne-a indemnat sā vi-
zitam Casa memorialā „Moș Ion Roatā”
pāstratā cu cinste și mare grijā de ur-
mași, unde aveam sā recitim cu incintar
portretizarea făcūta ponașului de Ion
Creangā : „Om cinstit și cumsecade car-
nu prea puneae temei pe vorbele boieresti
și avea gidlici la limbā, de altfel plin
de duh și cu îndrāzneală"... Ceea ce l
se potrivește cimpurenilor de minune.

Am apucat sā-mi cunoaștem și sā ști
de vorbā cu Dumitru Nāstase Roatā, un
timul nepot de fiu al fostului deputat
în divanurile ad-hoc, om aflat acum l
venerabila virstā de 94 de ani, cu strā-
nepotul său Mironicā Dumitrache, cu ma-
tinerii Floarea Berdel, Ion Grigore, Io-
Iancu Sāroiu, trei dintre deputații consi-
liului popular comunal, cu creșcātorii d
animale Ion Roatā, cu țāranul cooperato
fruntaș Ion D. Roatā sau cu pensionar
C.A.P.-ist Costicā Roatā. Este izbitor
asemānarea la port. la vorbā, la trup c
și la faptā, cu strāmoșul lor. Cu acei
pe care Cuza Vodā l-a sārutat pe obra-
spre a-l șterge rușinea oricunuitā de bo-
ier... Oare, în fiecare sālășluește vrednic
demn și cinstit, un Roatā adevārāt ? !...

Azi, oamenii din Cimpuri muncesc c
rinvnā, cu toatā dāruierea pentru casa și
pentru obștea lor. Pāminturile după car
au jinduit atit amar de vreme sint az
numai ale lor. Lor le aparțin pajistik
livezile cu meri și pruni, cirezile de vac
și turmele de oi. Stāpinindu-le pe toat
în libertate, muncind cu bucurie și în
credere în viitor, ei nu uitā sā-și cin-
steascā inaintāșii, pe cei care au luptat
pentru o viață mai bună. Din cind i
cind, își aduc aminte cā, sub cetina bra-
zilor din cimitirul satului de sus, di
Gura Vāii, odihnește Moș Ion Roatā, strā-
bunul lor, deputatul țāranimii în diva-
nurile ad-hoc din 1857, decedat la 20 fe-
bruarie 1882. Și ca pioasā recunoștință, i
fiecare an, de Ziua Unirii, îi pun p
mormint o luminare și o floare.

MIHAI STĂNESCU
Fotografii de PAUL AGARICI

Țāranii din Cim-
puri au moste-
nit de la strā-
bunul lor Roatā
prețul cinstei
și-al onoarei. Și
ei știu cā pen-
tru un țāran,
astāzi, este o
onoare sā fie și
un bun creșcā-
tor de animale

Flacāra Redacția : București, Piața Scintei 1, cāsūta poștalā 3312, cod 71341. Telefoane : 17 60 10, 17 60 20. Interioare : PROBLEMELE OMULUI (Rāzvan Bārbulescu, Marga Nedelea, Mihai Stānescu, Emanuel Valeriu, Georgeta Ștefānescu — 25 42, 21 30 ; audiențe — 25 58) ; PROBLEMELE DEZVOLTĂRII (Cornel Nistorescu, Ilie Purcaru, Nicolae Grigore, Ion D. Goia, Dumitru Constantinescu — 25 66) ; PROBLEMELE CULTURII (George Arion, Adrian Dohotaru, Horia Pātrașcu, Victor Niță — 14 57) ; PROBLEMELE NOULUI (Ovidiu Ioanitoaia, Oprea Georgescu, Liviu Timbus, Lionel Nițescu, Constantin Balacciu, Margareta Mureșan — 21 28) ; PROBLEMELE REVISTEI (Dorin Gherghinescu, Dan Bārlādeanu, Constantin Dragomir, Elena Ghera, Sorin Postolache — 21 23, 25 69, 20, 72, 14 53) ; secretar responsabil de redacție — Nicolae Cristache — 21 43 ; redactor șef adjunct — Nicolae Arsenie — 21 24 ; redactor șef — 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scintei”. Cititorii din strāinătate se pot abona adresindu-se ILEXIM — Departamentul Export Import Presă, P.O. Box 136—137, telex 11 226, București, strada 13 Decembrie.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU